

UCHWAŁA NR IV/15/10
Rady Gminy Wróblew
z dnia 29 grudnia 2010r.

w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, zmiany Dz. U. z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48 poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675) i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, zmiany Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492; z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087; z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 225, poz. 1635; z 2008 r. Nr 123, poz. 803, Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 220 poz. 1413; z 2010 r. Nr 24, poz. 124, Nr 75 poz. 474, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 130, poz. 871, Nr 149, poz. 996, Nr 155, poz. 1043) oraz w związku z uchwałą Nr XXVII/145/09 Rady Gminy Wróblew z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew,

w celu określenia polityki przestrzennej uwzględniającej trwały, zrównoważony rozwój jako podstawę działań w przestrzeni gminy Wróblew

Rada Gminy Wróblew uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew, zwane dalej „Studium”.

§ 2. Studium składa się z:

1. Tekstu, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały.
2. Części graficznej zawierającej:
 - 1) rysunek nr 1 pt: „Stan istniejący i uwarunkowania rozwoju” w skali 1:10 000, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały,
 - 2) rysunek nr 2 pt: „Uwarunkowania kulturowe” w skali 1:10 000, stanowiący załącznik nr 3 do uchwały.
 - 3) rysunek nr 3 pt: „Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju” w skali 1:10 000, stanowiący załącznik nr 4 do uchwały.
3. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag, stanowiące załącznik nr 5 do uchwały

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wróblew.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Dawid

ROZDZIAŁ II

Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

1. Podstawa opracowania.....	str. 5
2. Celowość i zasady opracowywania studium.....	str. 6
3. Uzasadnienie i zakres zmian.....	str. 7
3.1 Zakres zmian dotyczących problematyki „Studium...” wynikający ze zmian w procedurze formalno-prawnej od 2000 r. oraz zmian w zakresie polityki społeczno – gospodarczej rozwoju gminy	
4. Podstawowe elementy strategii rozwoju gminy.....	str. 8
5. Synteza stanu istniejącego i uwarunkowań rozwoju gminy.....	str. 9
6. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy.....	str. 11
6.1 Główne kierunki rozwoju przestrzennego gminy	
6.2 Podstawowe kierunki rozwoju funkcjonalno – przestrzennego	
6.2.1 Rozwój terenów o funkcji mieszkaniowej	
6.2.2 Rozwój terenów o funkcji turystyczno – rekreacyjnej	
6.2.3 Rozwój terenów o funkcji usługowej	
6.2.4 Rozwój terenów o funkcji rolniczej	
6.2.5. Rozwój terenów z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą o funkcji produkcyjno - usługowej i magazynowo – składowej	
6.2.6 Rozwój terenów obsługi komunalnej i urządzeń technicznych gminy	
6.2.7 Rozwój elektrowni wiatrowych na terenach rolnych	
7. Polityka przestrzenna gminy.....	str. 20
7.1 Polityka przestrzenna w wyodrębnionych strefach funkcjonalno – przestrzennych dotycząca zagospodarowania oraz użytkowania terenów	
7.1.1 Tereny funkcji mieszkaniowej wraz z usługami M,U	
7.1.2 Tereny funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usług MNU	
7.1.3 Tereny funkcji rekreacji indywidualnej(letniskowej) i mieszkaniowej M,L	
7.2.4 Tereny funkcji usługowej w zieleni: oświaty, turystyki sportu i rekreacji	
7.2.5 Tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej P/U	
7.2.6 Tereny zabudowy przemysłowej, magazyny, składy, usługi – P,M,S,U oraz teren P	
7.2.7 Obszary koncentracji usług publicznych	
7.2.8 Cmentarze czynne ZC	
7.2.9 Parki ZP	
7.2.10 Tereny lasów i dolesień ZL i DZL	
7.2.11 Tereny rolnicze R	
7.2.12 Tereny rolnicze Rw	
7.2.13 Tereny zieleni niskiej, dolin cieków stanowiących ciągi ekologiczne RZ	

7.2.14 Tereny urządzeń infrastruktury technicznej	
7.2.15 Tereny kolejowe	
7.2.16 Tereny górnicze, tereny eksploatacji powierzchniowej	
7.2 Wytyczne dla terenów zmeliorowanych	
7.3 Wytyczne dla określania przeznaczenia terenów w planach miejscowych	
7.4. Wytyczne dla określania wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów w planach miejscowych	
8. Kierunki rozwoju polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów	str. 31
8.1 Ustalenia wynikające z uwarunkowań fizjograficznych i przyrodniczych.	
8.1.1 Ochrona obniżeń dolinnych	
8.1.2 Ochrona obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemi	
8.1.3 Ochrona terenów zmeliorowanych	
8.1.4 Ochrona surowców mineralnych	
8.1.5 Ochrona gleb	
8.1.6 Ustalenia wynikające z uwarunkowań sanitarnych	
8.1.7 Ochrona wód	
8.1.8 Ochrona powietrza	
8.1.9 Ochrona przed hałasem	
8.1.10 Ograniczenia rozwoju	
8.1.11 Gospodarka odpadami	
8.1.12 Ustalenia wynikające z uwarunkowań ekologicznych i ochrony prawnej	
8.1.12.1 ochrona zieleni	
8.1.12.2 ochrona krajobrazu	
9. Kierunki rozwoju polityki przestrzennej w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str. 38
9.1 Kierunki ochrony, rozwoju zasobów i kształtowania środowiska kulturowego	
9.2 Obszarowa ochrona obiektów zabytkowych	
9.1.1 Park kulturowy	
9.1.2 Ochrona małych zespołów i układów urbanistycznych za pomocą ustanowienia stref ochrony konserwatorskiej	
9.1.2.1 strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej	
9.1.2.2 strefy ograniczonej ochrony konserwatorskiej	
9.1.2.1 strefy ochrony konserwatorskiej krajobrazowej	
9.1.2.2 strefy ochrony konserwatorskiej ekspozycji obiektów zabytkowych	
9.1.2.1 strefy ochrony konserwatorskiej archeologicznej	
9.3 Ochrona prawna pojedynczych obiektów	
9.4 Ochrona stanowiska archeologicznych	
9.5 Wytyczne dla określania zasad ochrony krajobrazu kulturowego w planach miejscowych	
9.6 Promocja miejsc i zespołów zabytkowych	

10. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.....	str. 45
10.1. Komunikacja drogowa	
10.1.1 Główne cele rozwoju układu i obsługi komunikacyjnej	
10.1.2 Wnioski z analizy i diagnozy stanu istniejącego oraz z opracowań wyższego rzędu	
10.1.3 Układ drogowy	
10.2. Układ kolejowy	
10.3 Komunikacja zbiorowa	
10.4 Ścieżki rowerowe	
11. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.....	str. 49
11.1 Zaopatrzenie w wodę	
11.2 Kanalizacja sanitarna	
11.3 Odprowadzanie wód opadowych	
11.4 Elektroenergetyka	
11.5. Zaopatrzenie w gaz	
11.6 Zaopatrzenie w ciepło	
11.7 Telekomunikacja	
12. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym i lokalnym.....	str. 53
12.1 Wykaz zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	
12.2 Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym	
13. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.....	str. 54
13.1. Obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości	
13.2. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	
13.3. Obszary przestrzeni publicznej	
13.4. Inne obszary	
14. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	str. 55
14.1. Obszary, na których są obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	
14.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	
14.3. Obszary, które wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	
15. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	str. 58
15.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	
15.2. Leśna przestrzeń produkcyjna	
16. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.....	str. 59
17. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	str. 59
18. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej.....	str. 59

19. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	str. 59
20. Zabezpieczenie warunków obronności i obrony cywilnej.....	str. 60
21. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	str. 61

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

Rysunek Nr 1 – Stan istniejący i uwarunkowania rozwoju.....	skala 1: 10 000
Rysunek Nr 2 – Uwarunkowania kulturowe.....	skala 1: 10 000
Rysunek Nr 3 – Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju.....	skala 1: 10 000

WPROWADZENIE

Dla obszaru gminy Wróblew „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wróblew” zostało opracowane po raz pierwszy w 2000 roku i przyjęte przez Rady Gminy Wróblew uchwałą Nr XV/82/2000 z dnia 30 sierpnia 2000 r.

Dokument ten był sporządzony na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, póź. 139 z późniejszymi zmianami).

W 2005 roku, po analizie spójności tego opracowania z polityką przestrzenną, realizowaną przez władze Gminy zdecydowano się na aktualizację opracowania Studium..., w efekcie Rada Gminy Wróblew uchwałą nr XXX/196/06 z dnia 18 kwietnia 2006 zmieniła „Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gminy Wróblew. Opracowanie wykonało „Biuro Rozwoju Przestrzennego w Łodzi” M. Reterski i Wspólnicy – Spółka Jawna z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 112 – główny projektant mgr Marian Reterski, autor zagospodarowania przestrzennego mgr inż. arch. Robert Warsza

Następna potrzeba dostosowania ustaleń studium do potrzeb zaistniała pod koniec 2009 roku. Gmina do tej pory rozwijała się w oparciu o rozwój intensywnego rolnictwa, jako strefa żywicielska, posiadająca bardzo dobre predyspozycje dla takiego rozwoju, jedne z najlepszych w porównaniu z innymi gminami województwa łódzkiego. Do tej pory głównym źródłem dochodu gminy i jej mieszkańców było rolnictwo. Mimo wskazania w studium terenów przeznaczonych pod rozwój produkcji i usług, takie inwestycje nie pojawiły się. Po zapoznaniu się z ofertą dwóch firm zajmujących się pozyskiwaniem energii ze źródeł ekologicznych władze Gminy postanowiły postawić na rozwój gminy związany z tym zagadnieniem - realizację farm wiatrowych na terenach rolnych, zwłaszcza że inwestycje te nie kolidują z dalszym rozwojem rolnictwa.

Pod koniec 2009 r., Rady Gminy Wróblew uchwałą Nr XXVII/145/09 z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew, zdecydowała o realizacji niniejszego opracowania.

Kierunki rozwoju gminy Wróblew są również wynikiem planów nadrzędnych zawierających uwarunkowania rozwoju w skali kraju i województwa, dlatego muszą być zgodne ze „Strategią rozwoju kraju 2007-2013” oraz „Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” przyjętym w 2002 r. Muszą także stanowić realizację głównych celów zawartych w tych dokumentach.

Ponadto kierunki rozwoju zawarte w zmianie „Studium...” są emanacją ustaleń zawartych w „Planie rozwoju lokalnego gminy Wróblew na lata 2007 – 2013” a także w „Strategii rozwoju gminy Wróblew”, opracowanej w 2000 roku oraz odpowiedzią na realne potrzeby gminy zdefiniowane na etapie badań i analiz.

Istotnym elementem, wynikającym z zasady ciągłości procesów projektowych, jest również uwzględnienie ustaleń zawartych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew” opracowywanych dotychczas.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przyjęte w zmianie „Studium...” skupiają się na celach spójnych z określonymi w dokumentach strategicznych, zapewniając podnoszenie konkurencyjności gminy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, przy uwzględnieniu warunków wynikających z konieczności zachowania ładu przestrzennego.

1. Podstawa opracowania.

Podstawę do rozpoczęcia procedury wprowadzania zmian do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew stanowiły:

- 1) formalne wymogi wynikające z treści art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 9,10,11 oraz 33),

- 2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego przyjęte przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr XLV/524/2002 z dnia 9 lipca 2002 r., w szczególności mające wpływ na politykę przestrzenną gminy Wróblew oraz jego opracowywana zmiana,
- 3) aktualne ustalenia władzy samorządowej gminy w zakresie polityki społeczno-gospodarczej i koncepcji rozwoju, a także zgłoszone wnioski dotyczące zmiany ustaleń studium oraz sporządzania planów miejscowych,
- 4) potrzeba uzyskania formalnej zgodności ustaleń Studium z rozwiązaniami przyjętym w uchwalonych i opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew.

2. Celowość i zasady opracowania studium

Celem opracowywanego studium jest sformułowanie lokalnej polityki przestrzennej wpisanej w politykę przestrzenną państwa i regionu oraz określenie kierunków rozwoju.

W „Studium...” pod pojęciem rozwoju gminy rozumie się przede wszystkim procesy związane z wykorzystywaniem walorów istniejącego zainwestowania i użytkowania terenów gminy, poprawą warunków zamieszkania i aktywności gospodarczej, przeciwdziałaniem degradacji środowiska naturalnego, wyeksponowaniem walorów środowiska kulturowego oraz podnoszeniem standardów cywilizacyjnych i funkcjonalnych gminy.

Studium jest dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy i najważniejszym dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez samorząd lokalny.

Przedmiotem studium są:

- treści związane ze stanem istniejącym (diagnoza aktualnej sytuacji gminy i uwarunkowań jej rozwoju),
- treści określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planów,
- promocja rozwoju gminy.

Ustalenia zawarte w Studium nie są przepisem gminnym i nie mogą być wykorzystywane bezpośrednio do wydawania decyzji administracyjnych. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jednoznacznie jednak stwierdza w art. 9 ust.4 „*Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych*”,

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustala zakres i problematykę oraz tryb sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Z obowiązkowych do uwzględnienia elementów studium, należy wyszczególnić i ustalić:

1. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów,
2. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów , w tym tereny wyłączone z pod zabudowy,
3. obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu

kulturowego oraz uzdrowisk,

4. obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
5. kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
6. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym,
7. obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaż powyżej 2000m², oraz obszary przestrzeni publicznych,
8. obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
9. kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
10. obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemi,
11. obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopalin filar ochronny,
12. obszary pomników zagłady i stref ochronnych,
13. obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, bądź rekultywacji,
14. granice terenów zamkniętych i ich stref ochrony,
15. obszarów problemowych.

Uzupełnieniem niniejszego elaboratu są opracowania graficzne - rysunki w skali 1: 10 000 zawierające podstawowe ustalenia dotyczące uwarunkowań rozwoju oraz kierunków i polityki przestrzennej na obszarze gminy.

3. Uzasadnienie i zakres zmian

3.1 Zakres zmian dotyczących problematyki „studium...” wynikający ze zmian w zakresie polityki społeczno – gospodarczej i rozwoju gminy

Przystępując do drugiej zmiany studium należało nieznacznie dostosować dokument do wymagań obecnie obowiązujących przepisów odrębnych. W większości uwarunkowania pozostaną bez zmiany, dokonano jednak aktualizacji zapisów kierunków zagospodarowania w celu dostosowania ich do obowiązującego prawa i sytuacji gminy. W niniejszym opracowaniu uzupełniono lub zmieniono dotychczasową treść o następujące zagadnienia:

1. W zakresie problematyki dotyczącej środowiska przyrodniczego uaktualniono zasięgi udokumentowanych złóż surowców mineralnych o nowe decyzje wydane na poszukiwanie złóż surowców naturalnych i utworzone tereny górnicze,
2. W zakresie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową i usługową – wprowadzono korekty zgodnie z uwzględnionymi wnioskami, złożonymi do „Studium...” przez osoby fizyczne oraz zgodnie z analizą wydanych decyzji,
3. Zmianie i dościsleniom w stosunku do obowiązującego „Studium....” uległy zapisy regulujące zagospodarowanie terenów, wprowadzono nowe wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów,
4. W zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji wprowadzono dwie nowe drogi o charakterze lokalnym oraz wprowadzono uściślenia do tekstu wynikające z aktualizacji dotyczące zapisów w zakresie wodociągów, kanalizacji deszczowej i sanitarnej,

elektroenergetyki, gazownictwa, ciepłownictwa oraz telekomunikacji,

5. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
 - o dostosowano zapis zasad ochrony obiektów, stref i miejsc w nawiązaniu do zmienionych przepisów odrębnych,
 - o zaktualizowano listę obiektów i terenów objętych ochroną na podstawie rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków,
 - o opracowano szczegółowo uwarunkowania kulturowe rozwoju gminy, co w konsekwencji doprowadziło do wyznaczenia obszarowych form ochrony zabytków w formie stref i ustalenia lokalizacji parku kulturowego,
6. W zakresie alternatywnych form rozwoju gminy wprowadzono do Studium zapisy umożliwiające budowę elektrowni wiatrowych w terenach rolnych i określono zasady lokalizacji farm wiatrowych na terenie gminy,
7. Oznaczono i uaktualniono obszary objęte obowiązkiem opracowania planów miejscowymi.
8. Uaktualniono wiele zapisów studium, tak aby spełniały wymogi ustawowe.

4. Podstawowe elementy strategii rozwoju gminy

Celem głównym rozwoju gminy jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego gminy z zachowaniem walorów środowiska naturalnego.

Wyżej sformułowana misja (cel podstawowy) to wizja przeszłości gminy, która ma swoje odniesienie w dążeniu mieszkańców do rozwoju poszczególnych kierunków życia społeczno-gospodarczego. Jest to również swoista deklaracja intencji władz i wszystkich sił społeczno-politycznych gminy do realizacji określonych w strategii celów i zadań. Chodzi w tej misji również o poprawienie jakości życia i podniesienia ogólnego poziomu cywilizacyjnego oraz zapewnienie rozwoju dla nowoczesnej bazy gospodarczej. Realizacja oczekiwanych przemian określonych w misji przy aktualnym stanie i tendencjach rozwojowych gmin, będzie wymagała skupienia wysiłków na wielu problemach nakreślonych w poniższych celach strategicznych.

Cele strategiczne to:

1. Wspieranie procesów restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa z dostosowywaniem struktury zasiewów upraw polowych i pod osłonami do potrzeb rynku i przetwórstwa, poprzez:
 - tworzenie warunków do podnoszenia dochodowości produkcji rolniczej,
 - tworzenie nowych instytucji wiejskich,
 - stymulowanie i wspieranie przemian w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych w celu poprawy struktury agrarnej,
 - poprawę efektywności produkcji rolniczej,
 - rozwijanie rolnictwa ekologicznego,
 - podniesienie wiedzy zawodowej rolnika,
2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej, poprzez:
 - wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
 - ograniczanie bezrobocia,
 - wykorzystanie mienia komunalnego i innych niezagospodarowanych środków trwałych i nieruchomości na terenie gminy dla rozwoju przedsiębiorczości.
3. Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej, poprzez:
 - poprawę lokalnych warunków komunikacyjnych,
 - rozwój urządzeń i sieci wodociągowo-kanalizacyjnych,
 - gazyfikację gminy,
 - modernizację i poprawę funkcjonowania systemu energetycznego,
 - rozszerzenie i poprawa usług telekomunikacyjnych,
 - pozyskanie zewnętrznych środków pomocowych dla realizacji infrastruktury w gminie.
4. Ochrona walorów środowiska naturalnego, poprzez:

- właściwe użytkowanie, ochrona i kształtowanie żywych zasobów przyrody,
 - ochronę gleb przed degradacją,
 - ochronę zasobów wód powierzchniowych,
 - ochronę przed hałasem,
 - ochronę powietrza atmosferycznego.
5. Podniesienie atrakcyjności gminy dla turystyki i wypoczynku, poprzez:
- promocję walorów środowiska przyrodniczego i turystycznego gminy,
 - rozszerzenie form i podnoszenie jakości poziomu usług turystycznych,
 - rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej.
6. Inwestowanie w człowieka, poprzez:
- edukację społeczeństwa,
 - systematyczną poprawę stanu zdrowia mieszkańców gminy,
 - kultywowanie i rozwój kultury,
 - rozwój kultury fizycznej i sportu,
 - społeczną pomoc środowiskową i instytucjonalną mieszkańcom,
 - zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.
7. Doskonalenie zarządzania gminą, poprzez:
- podnoszenie kwalifikacji osób działających w samorządzie terytorialnym i władzach lokalnych,
 - poprawę przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy.
 - działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł.

„Studium...” zgodne jest w swoim zakresie z celami i zadaniami ustalonymi w „Strategii...” odnoszącymi się bezpośrednio do zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc pod uwagę w/w założenia przyjmuje się, że gmina Wróblew będzie obszarem mieszkaniowo – rolniczym, rozwijającym się na zasadzie zrównoważonego rozwoju, który ma zapewnić utrzymanie równowagi pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, środowiskiem kulturowym a rozwojem struktury przestrzennej oraz efektywnym rozwojem społeczno – gospodarczym, co w końcowym efekcie pozwoli kształtować optymalne warunki podnoszenia jakości życia mieszkańców gminy.

5. Synteza stanu istniejącego i uwarunkowań rozwoju gminy

UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WRÓBLEW	
SYNTEZA	
OGRANICZENIA I ZAGROŻENIA ROZWOJU	SZANSE ROZWOJU, ATUTY GMINY
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	

UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WRÓBLEW SYNTEZA	
• Mało efektywna polityka stymulująca przekształcenia i rozwój rolnictwa. • Utrzymywanie się wysokiej stopy oprocentowania kredytów inwestycyjnych. • Niestabilne warunki dla napływu kapitału zewnętrznego. • Zwiększenie zadań własnych gminy przy niedoinwestowaniu sfery budżetowej. • Nieustabilizowana polityka przestrzennego zagospodarowania kraju i regionów.	• Prognozowany wzrost koniunktury gospodarczej kraju związany z przystąpieniem Polski do UE. • Sukcesywny spadek stopy inflacji i poprawa dostępności kredytów inwestycyjnych. • Stabilizowanie się pozytywnych efektów reformy samorządowej. • Sukcesywne przekształcenia własnościowe i restrukturyzacja gospodarki, w tym podjęcie działań reformujących rolnictwo. • Korzystne zmiany prawne dot. Finansów gmin, wzrost udziału gmin w podatkach. • Dostępność środków pomocowych z UE.
UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
• Istniejąca struktura produkcyjna gospodarstw rolnych opierająca się głównie na gosp. małych do 5 ha i ich niedoinwestowanie techniczne. • Niekorzystne zmiany demograficzne, bardzo niski przyrost naturalny, znikomy udział ludności z wykształceniem wyższym i średnim rolniczym. • Postępujące procesy stepowienia gleb przy bardzo niskim wskaźniku lesistości gminy. • Dekoncentracja zabudowy zwiększająca koszty budowy i eksploatacji systemów technicznego wyposażenia. • Nieefektywna promocja walorów gminy, w tym związana z korzystnymi warunkami środowiska kulturowego i przyrodniczego i z posiadanymi zasobami gruntów komunalnych. • Przeciętny wizerunek ośrodka gminnego i jego wyposażenia w obiekty infrastruktury społecznej. • Postępująca dekapitalizacja komunalnych i prywatnych zasobów mieszkaniowych. • Zbyt mała ilość znaczących podmiotów aktywizacji gospodarczej w branży rolniczej i pozarolniczej.	• Potencjalne możliwości specjalizacji i intensyfikacji produkcji rolnej, podejmowania przetwórstwa rolno-spożywczego i produkcji zdrowej żywności. • Korzystne walory środowiska przyrodniczego, 7 założeń dworsko-parkowych na terenie gminy, nieskażone powietrze i gleby, budowa zbiornika wodnego „Smardzew” sprzyjające aktywizacji gospodarczej, pozyskiwaniu inwestorów dla działalności gospodarczej i dla rozwoju agroturystyki i rekreacji oraz turystyki kulturowej. • Postępujący wzrost wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną. • Współpraca z gminami sąsiednimi w zakresie promocji walorów gminy i jej aktywizacji, ochrony gleb przed stepowaniem oraz wspólnych zadań publicznych. • Rozwijająca się samorządność jako czynnik sprzyjający efektywnemu zarządzaniu, w oparciu o sporządzoną strategię rozwoju gminy.

6. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy

6.1 Główne kierunki rozwoju przestrzennego gminy

Główne kierunki działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego to:

- adaptacja,
- ochrona,
- rozwój.

ADAPTACJA obejmuje zabudowane tereny o charakterze przede wszystkim wiejskim, o zakończonym procesie realizacji i zdefiniowanym układzie przestrzennym, w tym również pojedyncze, rozproszone usługi nie kolidujące z zamierzeniami projektowymi. Pojęcie adaptacji zawiera również wykorzystanie zabudowy z dopuszczeniem modernizacji i przebudowy oraz rehabilitację terenów tj. wymianę budynków i uzupełnienie nową zabudową oraz zabudowę wolnych jeszcze, niewielkich rezerw terenowych według określonych zasad zagospodarowania terenu gwarantujących wprowadzanie ładu przestrzennego. Podział terenów adaptowanych dokonano uwzględniając funkcję oraz sposób zagospodarowania przestrzennego i wytyczono:

1. tereny zainwestowane o wiodącej funkcji mieszkaniowej z adaptacją usług istniejących,
2. tereny zainwestowane o funkcji przemysłowej i magazynowo – składowej,
3. tereny zainwestowane o funkcji usługowej z dużą ilością zieleni wysokiej.

Adaptacji podlega również zabudowa siedliskowa, która nie koliduje z obszarami podlegającymi ochronie, zlokalizowana w sposób rozproszony, punktowy na terenach użytkowanych rolniczo.

OCHRONA dotyczy zarówno przestrzeni terytorialnych, układów oraz zespołów urbanistycznych i przyrodniczych, jak i pojedynczych elementów o wartościach przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych. Działania ochronne polegają przede wszystkim na zachowaniu, często wyeksponowaniu lub odtworzeniu elementów i założeń podlegających ochronie oraz stworzeniu warunków i zasad odpowiedniego działania i użytkowania zgodnego z założeniami konserwatorskimi, ekologicznymi i gospodarczymi rozwoju przestrzennego gminy.

Priorytetowe elementy podlegające ochronie to przede wszystkim:

1. wartości przyrodniczo – krajobrazowe objęte strefą Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (OChK), zlokalizowane na terenie południowo – zachodnim gminy Wróblew, stanowiące fragment międzyregionalnego systemu obszarów prawnie chronionych związanych z rzeką Prosną,
2. ciągi ekologiczne – składające się przede wszystkim z istniejących dolin rzecznych, obniżeń terenowych o wysokim poziomie wód gruntowych i słabej nośności gruntów (nieprzydatne do zabudowy) oraz przestrzeni leśnych. Ciągi ekologiczne to podstawowe elementy całego ekosystemu stanowiące podstawę sieć „przestrzeni zielonych” umożliwiających migrację świata zwierzęcego, przewietrzanie terenów gminy i najczęściej będące obszarami występowania chronionych gleb organicznych,
3. elementy i przestrzenie zieleni wysokiej uwzględniające głównie:
 - istniejące tereny leśne,
 - parki podworskie, w tym Tubądzin + aleja, będące pod prawną ochroną konserwatorską WKZ i WKP, oraz parki o wartościach zabytkowych (Charlupia Wielka, Sędzice, Inczew, Dziebędów, Edmundów, Kobierzyczo, Kościerzyn, Mantyki),
 - pomniki przyrody ożywionej w formie pojedynczych drzew lub grup drzew,
 - zieleń szpalerowa, łąkowa, śródpolna, przyuliczna oraz towarzysząca istniejącym terenom

sportowym,

4. tereny zmeliorowane mające na celu poprawienie stosunków wodnych głównie na terenach użytkowanych rolniczo,
5. tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych (piasku i piasku ze żwirem) o zasobach w Inczewie, Rakowicach, Mantykach, Próchniej, Smardzewie i Rowach,
6. gleby o klasach bonitacyjnych II, III głównie rolne, wymagające zgody na wyłączenia z użytkowania rolniczego w przypadku zmiany przeznaczenia funkcjonalnego,
7. elementy środowiska kulturowego z uwzględnieniem pojedynczych obiektów architektonicznych i zespołów i układów urbanistycznych z ochrona przede wszystkim:
 - obiektów architektonicznych, zespołów historycznej zabudowy oraz założeń parkowo – dworskich o wartościach kulturowych i przestrzennych, wyszczególnionych w rejestrze i gminnej ewidencji,
 - siedzib rezydencjonalno – obronnych z określeniem domniemanej lokalizacji, formy i charakteru historycznych założeń,
8. elementy osadnicze z okresów pradziejowych i historycznych:
 - w postaci „punktowych” stanowisk archeologicznych uwzględniających domniemane lub udokumentowane dawne formy materialne,
 - w postaci stref archeologicznych uwzględniających zasięgowo obszary dawnej działalności ludzkiej.

ROZWÓJ obejmuje przydatne, wolne przestrzenie, użytkowane dotąd najczęściej rolniczo. Tereny wyznaczone dla rozwoju przestrzennego położone są w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów, gdzie zachodzą już procesy urbanizacyjne i gdzie pojawia się takie zapotrzebowanie społeczne. Są to najczęściej obszary o gorszych klasach bonitacyjnych gleb (klasy V i VI) niewymagające wyłączeń rolnych i leśnych oraz niewyposażone w sieć melioracyjną.

Proponowana zabudowa lokalizowana jest głównie w sposób liniowy przy głównych ciągach komunikacyjnych lub w postaci skupisk przestrzennych.

Zadania priorytetowe rozwoju przestrzennego gminy to przede wszystkim:

1. nowe tereny o przeznaczeniu budowlanym z uwzględnieniem:
 - funkcji mieszkaniowej wielo i jednorodzinnej z towarzyszącymi usługami oraz mieszkaniowej letniskowej sąsiadującej bezpośrednio z projektowanym zbiornikiem „Smardzew”,
 - funkcji usługowej mającej charakter turystyczno – rekreacyjny,
 - zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
2. tereny dolesień w części południowej gminy na gruntach o V-VI klasie bonitacyjnej gleb, w celu powiększenia przestrzeni leśnych i stworzenia ciągów ekologicznych na terenie gminy,
3. teren projektowanego zbiornika wodnego „Smardzew”:
 - o funkcji retencyjnej, mającego na celu uregulowanie stosunków wodnych i zaopatrzenie w wodę do celów rolniczych,
 - o funkcji rekreacyjnej z wykorzystaniem przestrzeni bezpośrednio przyległych do zbiornika jako terenów turystyczno – rekreacyjnych,
4. rozbudowa układu komunikacyjnego gminy oraz modernizacja i podwyższenie parametrów technicznych istniejących dróg w układzie podstawowym,
5. rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach już zainwestowanych i na terenach podlegających urbanizacji, pozyskiwanie energii ze źródeł odtwarzalnych.

6.2 Podstawowe kierunki rozwoju funkcjonalno – przestrzennego

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy to przede wszystkim określenie procesu zmian zachodzących w strukturach przestrzennych na podstawie sprecyzowanych i wyznaczonych uwarunkowań wynikających ze stanu istniejącego oraz określonych strategicznych celach rozwoju gminy.

Diagnoza wykazała, że wsie na terenie gminy wykazują cechy charakterystyczne dla środków wiejskich centralnej Polski i powstały w wyniku wielowiekowych nawarstwień historycznych. Wiele z nich posiada walory przestrzenne lub obiekty o znaczeniu historycznym występujące w sąsiedztwie bogatej zieleni o walorach przestrzennych.

Do podstawowych problemów należą: zły stan jakościowy zabudowań, niespójność form architektonicznych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie, zaniedbanie przestrzeni wspólnych, degradacja techniczna obiektów o walorach kulturowych, chaotyczna zabudowa oraz „rozlewanie się” zabudowy wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, co powoduje zacieranie się granic pomiędzy poszczególnymi ośrodkami osadniczymi.

W ośrodkach o wyższym stopniu urbanizacji zachodzi także zjawisko współistnienia różnych funkcji, co jednak przy zachowaniu właściwych proporcji nie stanowi problemu wpływającego na pogorszenie stanu ładu przestrzennego. Może za to mieć pozytywny wpływ na rozwój ekonomiczny miejscowości i być załącznikiem kształtowania się „centrum” w tych ośrodkach. Diagnoza wykazała także, że gmina cierpi na niedobór przestrzeni o profilu produkcyjno – przemysłowym. Ich lokalizacja powinna być związana z rzeczywistymi potrzebami gminy oraz z zapewnieniem dobrej obsługi komunikacyjnej. Powinny one tworzyć zwarte przestrzenie zlokalizowane na uboczu w stosunku do zabudowy mieszkaniowej i usługowej tak by nie pogarszać warunków życia mieszkańców (poprzez emisję szkodliwych substancji, hałas, i inne uciążliwości). Realizacja stref o profilu przemysłowym powinna być połączona z realizacją zieleni izolacyjnej co ma ogromne znaczenie dla zachowania walorów krajobrazowych gminy.

Do najważniejszych elementów ochrony ładu przestrzennego na terenach wsi w całej gminie jest utrzymanie ich spójności i przeciwdziałanie nadmiernemu rozwojowi. Wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę powinno mieć związek z rzeczywistymi potrzebami rozwojowymi miejscowości. Dlatego wzrost przestrzeni zurbanizowanej w poszczególnych wsiach powinien być proporcjonalny do ich obecnego stanu zurbanizowania i potencjału rozwojowego. Ważne jest, by zachować odrębność poszczególnych ośrodków wiejskich tak by stanowiły one odrębne zespoły urbanistyczne i krajobrazowe.

W poszczególnych ośrodkach należy zachować historycznie kształtujące się parametry zabudowy, charakterystyczne dla danych ośrodków, kontynuacja układów kompozycyjnych, w tym zachowania historycznie ukształtowanej linii zabudowy (w zespołach gdzie nie występują cechy charakterystyczne lub w przypadku lokalizacji zupełnie nowej zabudowy, należy dążyć do opracowania parametrów zabudowy na bazie uwarunkowań historycznych, kulturowych, ekonomicznych i przestrzennych całego regionu).

Poniższe rozdziały definiują główne kierunki zagospodarowania, przeznaczenie obszarów, wyznaczają obszary, charakteryzując ich zasadnicze cechy funkcjonalne oraz określając zasady zagospodarowania przestrzennego. **Granice obszarów mogą zostać skorygowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przy nawiązywaniu do granic własności lub przy szczegółowym projektowaniu elementów układu komunikacyjnego. Uznaje się, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny ze Studium wtedy, gdy wypełnia określone nakazy i zakazy lub je uszczegóławia.**

Określone w studium funkcje oznaczają „funkcje wiodące” – czyli dominujący sposób zagospodarowania terenów. Oznacza to, że studium dopuszcza wprowadzanie dodatkowych funkcji uzupełniających, które nie kolidują z funkcją podstawową, nie pogarszają warunków życia mieszkańców oraz nie wpływają niekorzystnie na środowisko naturalne, przyrodnicze i kulturowe, i nie zmieniają charakteru zagospodarowania.

6.2.1 Rozwój terenów o funkcji mieszkaniowej

Nowe tereny wyznaczone w „Studium...” z przeznaczeniem na funkcję mieszkalną przekraczają zapotrzebowanie gminy na tereny rozwojowe, ale umożliwiają równocześnie prowadzenie racjonalnej polityki lokalizacyjnej przez władze samorządowe i stanowią szeroka ofertę terytorialną dla przyszłych inwestorów. Dla zapewnienia ładu przestrzennego tereny przyszłej urbanizacji powinny być „uruchamiane” kolejno w miarę rosnącego zapotrzebowania społecznego i gospodarczego poprzez sukcesywne wypełnianie istniejącej tkanki budowlanej i poprzez opracowywanie planów miejscowych dla terenów wymagających wprowadzenia nowego układu przestrzennego.

Nowe tereny mieszkaniowe, nazywane również terenami rozwojowymi wyznaczono:

1. w ciągach zabudowy wiejskiej wzdłuż istniejących dróg, gdzie przewiduje się rozwój zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych hodowlanych i ogrodniczych z możliwością wprowadzenia również zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na tych terenach dopuszcza się lokalizowanie zabudowy usługowej, jako uzupełniającej i bezpośrednio towarzyszącej funkcji mieszkaniowej,
2. jako skoncentrowane przestrzennie tereny mieszkaniowe, wymagające wprowadzenia nowych cech przestrzennych, których zabudowa odbywać się będzie w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W granicach wyznaczonych terenów zabudowy wprowadzono zabudowę mieszkaniową jednorodzinna, oraz w zależności od potrzeb społecznych i możliwości inwestycyjnych – zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Na terenach rozwojowych o funkcji mieszkaniowej dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów usługowych o charakterze usług użyteczności publicznej i innych związanych z obsługą mieszkańców osiedli, oraz możliwość prowadzenia nieuciążliwej działalności gospodarczej o funkcji usługowej i drobnej wytwórczości,
3. wyznaczono nowe tereny, w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanego zbiornika „Smardzew”, z możliwością wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej i zabudowy związanej z rekreacją indywidualną (tzw. zabudowy letniskowej). Funkcję uzupełniającą stanowić będą usługi towarzyszące w zieleni,

6.2.2 Rozwój terenów o funkcji turystyczno – rekreacyjnej

Jednym z priorytetowych założeń rozwoju przestrzennego gminy Wróblew jest rozwój terenów o podstawowej funkcji turystyczno – rekreacyjnej oraz stworzenie warunków dla propagowania turystyki pieszej i rowerowej. Północno-wschodnia część gminy położona jest w „paśmie turystycznym Warty” – wyznaczonym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego. Elementem przesądającym o lokalizacji terenów na terenie gminy o w/w funkcji, jest budowany zbiornik wodny „Smardzew” oraz duży procent gleb o niskiej klasie bonitacyjnej (V i VI) z zachodniej i wschodniej strony zbiornika. Na tych terenach projektowana jest lokalizacja usług turystyki i sportu, oraz koncentracja rekreacji pobytowej w postaci budownictwa rekreacji indywidualnej (letniskowego).

1. Teren usług turystyki i sportu zlokalizowano w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika wodnego. Zasady zagospodarowania, ewentualnych podziałów i kompozycji zabudowy na omawianym obszarze powinien szczegółowo ustalić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Funkcja terenu, stanowiącego bazę turystyczną gminy powinna uwzględniać bliskość zbiornika wodnego oraz sporty terenowe otwarte. Obiekty kubaturowe powinny być harmonijnie wkomponowane w otaczającą przestrzeń zieloną oraz nie powinny w sposób dysharmonijny wpływać na „panoramę widokową” zbiornika.
2. Uwzględniając fakt, że gmina jest obszarem wykorzystywanym w dużym stopniu rolniczo, na terenach istniejących zagrod wprowadza się możliwość przekształcenia ich w zagrody o charakterze agroturystycznym.
3. Istotnym elementem rozwoju turystyczno – rekreacyjnego gminy jest propagowanie wypoczynku czynnego w formie turystyki pieszej i rowerowej. W „Studium...” uwzględniono

przebieg istniejących szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym oraz zaproponowano przebieg nowych tras pieszo – rowerowych, wskazano również projektowane szlaki samochodowe „Dworów i Pałaców” oraz „Budownictwa Drewnianego”.

Adaptacją objęto:

- Szlak Zabytkowych Dworków Ziemi Sieradzkiej, przebiegający w zachodniej części gminy przez wsie: Sędzice, Kobierzynko, Wróblew, Mantyki i Chałupia Wielka,
- Szlak Władysława Reymonta umożliwiający zwiedzanie południowej części gminy i wsi: Chałupia Wielka, Tworkowizna, Gęsówka Nowa, Sadokrzyce i Wąglczew.

Wymienione wyżej szlaki będą głównie wzdłuż istniejących dróg. Na wyznaczonych szlakach proponuje się realizację ciągów komunikacji rowerowej.

Elementami nowymi, mającymi wpływ na rozwój i poprawne funkcjonowanie terenów turystyczno – rekreacyjnych w gminie Wróblew, są:

- Szlak pieszo – rowerowy o charakterze turystycznym, łączący w centrum gminy, istniejące w/w szlaki turystyczne, przebiegający z Wąglczewa do Wróblewa,
- Szlak pieszo – rowerowy „odchodzący” od szlaku Zabytkowych Dworków Ziemi Sieradzkiej we wsi Mantyki i obiegający tereny wokół projektowanego zbiornika wodnego „Smardzew”. Przebieg szlaku umożliwi bezkolizyjną obsługę pieszo – rowerową terenów bezpośrednio przylegających do zbiornika, w tym min. terenów zabudowy lotniskowej i terenów o funkcji usług turystyki i rekreacji.
- Szlak pieszo – rowerowy „odchodzący” od szlaku Zabytkowych Dworków Ziemi Sieradzkiej we wsi Sadokrzyce, biegnący przez wieś Dąbrówka do wsi Wróblew, gdzie łączy się ze szlakiem Władysława Reymonta.
- Szlak pieszo-rowerowy, zwany „Sieradzką Eską” -wchodzący od północy, fragmentem do wsi Tubądzin oraz w środkowej części gminy z gminy Sieradz przez wsie: Smardzew, Rakowice, Chałupia Wielka, Oraczew, Sadokrzyce, Wąglczew do Kolonii Orzeł Biały a dalej skrajem gminy, przez tereny leśne do Gm. Brzeźnio. Oba odcinki połączone są tzw. szlakiem łącznikowym – z Tubądzina do Inczewa, dalej do Sędzic i Kobierzynka i Wróblewa aby połączyć się z właściwym szlakiem przez Mantyki i Rakowice.

Niezbędne dla penetracji turystycznej obszaru gminy jest stworzenie bazy noclegowo/gastronomicznej, w tym tworzenie gospodarstw agroturystycznych, alternatywą jest realizacja nowych obiektów, na trasach turystycznych, w granicach terenów wyznaczonych pod zabudowę.

6.2.3 Rozwój terenów o funkcji usługowej

Gmina Wróblew charakteryzuje się dobrym wyposażeniem w placówki oświaty i służby zdrowia.

W „Studium...” adaptuje się istniejącą sieć infrastruktury społecznej, zakładając rozwój na zasadzie przekształceń wewnętrznych oraz w zależności od potrzeb, poprzez rozbudowę terytorialną.

Placówki oświatowe we Wróblewie, w Chałupie Wielkiej, Słomkowie Mokrym i w Wąglczewie podlegają adaptacji terytorialnej, ale wymagają uzupełnień funkcjonalnych (np. budowa sali gimnastycznej przy szkole w Chałupie Wielkiej i Wąglczewie), modernizacji i wewnętrznych przekształceń przestrzennych (szkoły we Wróblewie i w Wąglczewie), lub nawet budowy nowych obiektów kubaturowych (szkoła w Słomkowie Mokrym). Budowa nowych, niewyodrębnionych w „Studium...” placówek oświatowych, uzależniona od przyszłych potrzeb społecznych i możliwości inwestycyjnych, może odbywać się na terenach rozwojowych, jako funkcja bezpośrednio towarzysząca zabudowie mieszkaniowej.

Usługi wspomagające zabudowę mieszkaniową w zakresie kultury, zdrowia i handlu mogą być lokalizowane w strefach rozwoju podlegających urbanizacji, jako elementy wbudowane w obiekty o funkcji podstawowej lub jako obiekty indywidualne, na wydzielonych działkach.

6.2.4 Rozwój terenów o funkcji rolniczej

Jednym z priorytetowych zadań rozwoju przestrzennego gminy jest efektywne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Do najważniejszych czynników naturalnych wywierających decydujący wpływ na produkcję rolną i wydajność należy zaliczyć:

1. małe urozmaicenie powierzchni terenu, którego różnorodność jest nieduża,
2. korzystne warunki klimatyczne, przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 216 – 240 dni,
3. gleby o dobrej i średniej klasie bonitacyjnej III i IV, które stanowią 69,1% ogólnej powierzchni gruntu,
4. duży procent w zagospodarowaniu istniejącym użytkowanych użytków rolnych (grunty orne, sady, łąki, pastwiska) - 9492 ha, co stanowi 83,8% powierzchni ogólnej gminy).

Założeniem w kształtowaniu struktury przestrzennej gminy jest utrzymanie rolniczej funkcji terenu jako rejonu strategicznego dla rozwoju rolnictwa w makroregionie oraz utrzymanie dotychczasowego profilu produkcji z jednoczesnym wzrostem wydajności.

W celu racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie określono następujące kierunki działań:

1. rolnictwo powinno podlegać restrukturyzacji oraz racjonalizacji struktury agrarnej poprzez zwiększenie areałów gospodarstw rolnych (optymalna wielkość to 10 – 12 ha), a tym samym zmniejszenie ich ilości, oraz poprzez większe wykorzystanie nowoczesnego sprzętu rolniczego, co poprawi efektywność produkcji rolnej i jej konkurencyjność,
2. rolnictwo powinno rozwijać się głównie na zwartych kompleksach gleb II, III, IV klasy utrzymując kierunek dotychczasowy,
3. najslabsze jakościowo grunty, których uprawa staje się nieuzasadniona ekonomicznie, powinny być wyłączone z produkcji rolnej i przeznaczone na cele nierolnicze, z głównym wykorzystaniem na zalesienia,
4. na gruntach o najwyższych klasach bonitacyjnych gleb (II, III) powinno się preferować rozwój rolnictwa ekologicznego,
5. w celu adaptacji rolnictwa do warunków UE, podwyższenia poziomu produkcji rolnej a przede wszystkim ułatwienia podejmowania inicjatyw gospodarczych należy stworzyć w gminie warunki, umożliwiające podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolnikom,
6. lepiej wykorzystana i zagospodarowana baza surowca rolniczego powinna powstać poprzez powiązanie jej bezpośrednio z przetwórstwem i przechowywaniem,
7. większa efektywność wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej będzie możliwa dzięki poprawie stosunków wodnych i pomniejszeniu obecnego deficytu wód dla rolnictwa poprzez budowę w południowo – wschodniej części gminy zbiornika retencyjnego „Smardzew” oraz innych zabiegów przeciwdziałających pogłębianiu się istniejącego deficytu wód (ochrona i właściwe utrzymanie istniejącego systemu melioracji).

6.2.5 Rozwój terenów z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą o funkcji produkcyjno - usługowej i magazynowo – składowej

Poziom rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Wróblew jest niewielki, stąd konieczne są działania wspierające rozwój przedsiębiorczości. Na terenie gminy funkcjonuje ok. 280 podmiotów gospodarczych ujętych obecnie w rejestrze działalności gospodarczej. Przeważającą formą prawną podmiotów gospodarczych jest własność prywatna w postaci zakładów, osób fizycznych

i spółek cywilnych. Działalność realizowana jest głównie przez podmioty niewielkie zarówno pod względem zatrudnienia jak i kapitałowym (z wyjątkiem Zakładów Ceramiki Tubądzin). „Studium...” adoptuje ww. funkcje pod warunkiem, że są one zlokalizowane w strefach przewidzianych do urbanizacji i nie są szkodliwe dla środowiska naturalnego.

Tworzenie nowych form działalności gospodarczej o zróżnicowanych obszarowo przestrzeniach terytorialnych dopuszcza się na terenach rozwojowych (z uwzględnieniem szczegółowych warunków w przypadku bezpośredniej bliskości z zabudową mieszkaniową i z zakazem ich lokalizacji w sąsiedztwie obiektów o funkcji chronionej).

W „Studium...” wyznaczono nowe tereny dla tej funkcji we wsiach:

1. Tubądzin – podstrefa Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
2. Izabela i Buczek przy drodze krajowej nr 14 (obowiązuje opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w tym min. określenie zasad obsługi komunikacyjnej terenu),
3. Kobierzyczo (przy granicy miejscowości Słomków Suchy) przy drodze krajowej nr 12 (z obsługą komunikacyjną z projektowanej drogi dojazdowej),
4. Józefów przy drodze gminnej,
5. Wróblew (w sąsiedztwie drogi krajowej z obsługą komunikacyjną z układu wewnętrznego)
6. Kobierzyczo i Kościerzyn - niewielkie tereny w centrum wsi,
7. Inczew - teren pod lokalizację biogazowni (nowa inwestycja).

Uciążliwość działalności gospodarczej nie powinna wykraczać uciążliwością poza granice działki do której jednostka ma tytuł prawny, lub w przypadku produkcji i usług wbudowanych – poza lokal. Szczegółowe warunki lokalizacji obiektów z możliwością wprowadzenia funkcji usługowo – produkcyjnej powinny być wydawane w oparciu o plany miejscowe lub w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

Największym podmiotem gospodarczym wywierającym wpływ na stosunki ekonomiczne – społeczne w całej gminie jest Zakład Ceramiki Budowlanej w Tubądzinie. „Studium...” przestrzennie adoptuje istniejące zainwestowanie oraz umożliwia rozwój terytorialny zakładu w kierunku wschodnim, m.in. w granicach Podstrefy Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie wsi Tubądzin – dla tego obszaru obowiązuje mpzp.

Dużą szansą dla rozwoju działalności gospodarczej na obszarze gminy Wróblew są tereny z przeznaczeniem na zorganizowaną działalność inwestycyjną z głównym uwzględnieniem aktywizacji gospodarczej gminy. Z wyznaczonymi obszarami wiąże się prowadzenie przez władze samorządowe właściwej polityki lokalizacyjnej i gospodarki gruntowej w celu osiągnięcia sformułowanych celów strategicznych.

Tereny te wyznaczono uwzględniając:

- stan prawny obszarów – obecnie własność Agencji Skarbu Państwa,
- klasy bonitacyjne gleb – przewaga gleb V i VI, fragmentami IV klasy,
- zmeliorowanie terenu – na terenach wyznaczonych nie występują urządzenia melioracyjne,
- zapotrzebowanie na tereny rozwojowe dla prowadzenia działalności gospodarczej gminy.

Tereny te zlokalizowano pomiędzy wsią Wróblew i wsią Słomków Suchy, z atrakcyjną komunikacyjnie lokalizacją przy drodze krajowej nr 12 i przy istniejącej linii kolejowej relacji Łódź – Sieradz – Ostrów Wielkopolski.

Na ww. terenach „Studium...” umożliwia prowadzenie działalności gospodarczej o charakterze usługowym, produkcyjnym, przetwórczym i magazynowo-składowym. Na obszarze bezpośrednio przyległym do drogi krajowej dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych do obsługi ruchu

tranzytowego. Obsługa komunikacyjna tego terenu powinna odbywać się poprzez układ dróg wewnętrznych z ograniczoną dostępnością do drogi krajowej tylko w wyznaczonym miejscu, spełniając wymogi określone warunkami technicznymi jakim powinny odpowiadać drogi.

Zasady podziału, szczegółową obsługę komunikacyjną i nowe elementy kompozycji i użytkowania terenu powinny określać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Elementem nadrzędnym do wprowadzenia zainwestowania na omawiane tereny jest wyposażenie ich w infrastrukturę techniczną.

6.2.6 Rozwój terenów obsługi komunalnej i urządzeń technicznych gminy

Na terenie gminy funkcjonują następujące obiekty obsługi komunalnej i urządzeń technicznych:

1. stacje wodociągowe we Wróblewie, w Charłupi Wielkiej i w Słomkowie Mokrym, przy czym w przypadku stacji we Wróblewie przewiduje się jej rozbudowę poprzez przejęcie działki sąsiadującej z terenem obecnej stacji.
2. zakładowa podczyszczalnia ścieków przy Ceramice Tubądzin,
3. mechaniczno-biologicznej oczyszczalnia ścieków we Wróblewie,
4. centrale telefoniczne zlokalizowane we Wróblewie i Charłupi Wielkiej.

Wszystkie istniejące urządzenia techniczne i obiekty komunalne adoptuje się w „Studium...”, dopuszcza się ich rozbudowę i modernizację w ramach możliwości terenowych.

Dla ujęć wody należy opracować dokumentację służącą ustanowieniu stref ochrony pośredniej ujęć. Dla oczyszczalni ścieków w procesie inwestycji i funkcjonowania powinny być wykonane oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach kompleksowej koncepcji odprowadzania i oczyszczania Ścieków w Gminie Wróblew w „Studium...” przewiduje się tereny pod lokalizację:

1. rozbudowy mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków we Wróblewie (o zasięgu obejmującym wsie Ocín, Kobierzyczo, Sędzice, Kościerzyn, Gorzuchy i Dąbrówka),
2. mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Smardzewie (o zasięgu obejmującym wsie Charłupia Wielka, Rakowice, Drążna, Józefów, Rowy, Tworkowizna, Oraczew, Sadoksyce, Wąłczew,
3. mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Bliźniewie (o zasięgu obejmującym wsie Słomków Suchy, Słomków Mokry, Dziebędów, Inczew, Tubądzin.
4. ujęcia wody dla celów rolnictwa i przetwórstwa w Dziebędowie.

W sąsiedztwie istniejącej oczyszczalni ścieków we Wróblewie Studium....” przewiduje lokalizację bazy dla potrzeb komunalnych gminy i Parku Kontenerowego Selektywnego Zbierania Odpadów. (punktu odbioru i składowania odpadów typu gruz, odpady wielkogabarytowe itp.).

W „Studium...” przewiduje się również rezerwę terenu pod lokalizację gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Sieradz – Błaszki.

W przypadku zwiększenia zapotrzebowania mocy elektrycznej rzędu 10MW wystąpi potrzeba budowy stacji transformatorowej 110/15kV. W zmianie do Studium... budowę stacji przewiduje się na terenie rozbudowywanego zakładu, niezbędny będzie teren o pow. ok. 50X50 (2500m²).

Dla pozyskiwania energii z projektowanych na terenie gminy farm wiatrowych również wyznacza się miejsce lokalizacji RPZ - stacji transformatorowej 110/15kV, teren w sąsiedztwie istniejącej linii 110 kV oraz przy drodze powiatowej nr 1723E, w Inczewie.

Na terenie gminy „Studium...” nie przewiduje lokalizacji komunalnego wysypiska śmieci.

Gospodarka odpadami komunalnymi w gminie Wróblew prowadzona jest zgodnie z „Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wróblew”, który został zatwierdzony Uchwałą Nr XXX/168/06 z dnia 18 kwietnia 2006 r.

Na terenie gminy nie ma komunalnego składowiska odpadów oraz nie jest planowana jego budowa. Wszystkie powstające odpady na terenie gminy są transportowane i unieszkodliwiane na wysypisko Miejskie w Mostkach, gmina Zduńska Wola.

Gmina Wróblew należy do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, który skupia 20 gmin. Pod koniec 2006 r. Został oddany do użytku Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” zlokalizowany w gminie Ceków Kolonia. Jego głównym celem jest odzysk (sortownia, kompostowania) dowożonych z terenów gmin należących do Związku odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny oraz ograniczenie składowania odpadów biodegradowalnych. To kompleksowe centrum zagospodarowujące odpady komunalne z terenu działania Związku, które spełnia krajowe i europejskie wymogi prawne.

W okresie przejściowym, do czasu powstania planowanej na terenie powiatu sieradzkiego stacji przeładunkowej odpady komunalne nie są segregowane przez właścicieli nieruchomości (odbierane i składowane na wysypisku w Mostkach). Stacja przeładunkowa stanowić będzie bazę przeładunkową odpadów komunalnych dowożonych do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”. Jej uruchomienie pozwoli na przyjęcie jednolitego systemu zbiórki i transportu odpadów na terenie gminy Wróblew zgodnie z zasadami określonymi przez Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”.

6.2.7 Rozwój elektrowni wiatrowych na terenach rolnych

W granicach Gminy planuje się lokalizację urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych – energii wiatru. Na teren gminy weszły dwie firmy: Wind Field Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy Al. Krakowskiej 264 i WINDPROJEKT Sp. z o.o. z siedzibą w Inowrocławiu przy ul. Królowej Jadwigi 20. Lokalizację elektrowni wiatrowych dopuszcza się tylko na terenach rolniczych, w rejonach wskazanych w studium, dopuszcza się przesunięcia lokalizacji wiatraków poza te rejony (zwłaszcza w przypadku konieczności przesunięcia obiektu np. ze względu na usytuowanie w strefie przelotu ptaków, lub z powodu innych kolizji a także ewentualnych trudności z pozyskaniem terenów) pod warunkiem, że nowa lokalizacja spełnienia wymagania określone poniżej w pkt 1-9. Budowa elektrowni wiatrowych powinna się odbywać z uwzględnieniem następujących ograniczeń i zakazów:

1. Lokalizacja elektrowni wiatrowych w terenach rolnych powinna następować z zapewnieniem maksymalnego komfortu zamieszkania na terenach istniejącej lub projektowanej zabudowy mieszkaniowej, rekreacji indywidualnej (a także szkół, przedszkoli i obiektów ochrony zdrowia lub opieki społecznej), zapewniających im właściwy klimat akustyczny (zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi maksymalnych dopuszczalnych wartości dla poszczególnych funkcji obiektów w porze nocnej i dziennej). Elektrownie wiatrowe powinny być sytuowane w minimalnej odległości od w/w zabudowy 500 m z tolerancją +/- 10%, która powinna wynikać z korzystnej lub niekorzystnej konfiguracji terenu, występowania naturalnych barier izolacyjnych w postaci lasów lub dużych skupisk zieleni lub braku takich barier, itp.

Ustala się przestrzeganie zachowania odległości min. 500 m od wszystkich założeń pałacowo – dworskich zlokalizowanych na terenie gminy – licząc od granicy wyznaczonego terenu podlegającego ochronie.

2. Ochrona akustyczna powinna obejmować ograniczenia ekspozycji na hałas oraz dźwięki niesłyszalne dla człowieka (infradźwięki o częstotliwości poniżej 20Hz).
3. Odległość turbiny od terenów przeznaczonych pod zabudowę (wyszczególnioną w pkt 1) powinna uwzględniać ograniczenie oddziaływania na te tereny tzw. efektu światłocienia powodowanego przez obracające się łopaty wirnika.
4. Lokalizacja turbin wiatrowych powinna być poprzedzona wykonaniem badań dotyczących migracji ptaków i nietoperzy, występowania niektórych gatunków ptaków, tzw. „kolizyjnych” (np.

ptaków drapieżnych, ptaków migrujących nocą, ptaków wykonujących w powietrzu pokazy godowe) oraz opracowanie raportu/analizy skutków oddziaływania planowanej inwestycji na populację w/w zwierząt oraz środowisko przyrodnicze.

5. Wyklucza się możliwość lokalizacji inwestycji na obszarach lęgowych, na terenach pełniących funkcję korytarzy i węzłów ekologicznych oraz na terenach objętych formami ochrony przyrody (zgodnie z ustawą o ochronie przyrody).
6. Lokalizacja elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych wymaga uzgodnienia z właścicielem linii.
7. Lokalizacja turbin o wysokości powyżej 50 m n.p.m. winna być prowadzona w uzgodnieniu z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego a o wysokości powyżej 100 m n.p.m. z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego w celu uzgodnienia lokalizacji i ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.
8. Lokalizacje elektrowni wiatrowych powinny uwzględniać zachowania powszechnego bezpieczeństwa w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia i środowiska w sytuacjach:
 - a) uszkodzenia lub awarii turbiny,
 - b) powstania katastrofy budowlanej,
 - c) oblodzenia łopat wirnika.
9. Należy stosować rozwiązania zapobiegające powstawaniu zagrożeń związanych z oblodzeniem wirnika (zranienie osób lub zniszczenie mienia spowodowane odpadaniem lodu).

W przypadku realizacji zabudowy w sąsiedztwie terenów, na których zlokalizowane zostały elektrownie wiatrowe (pojedyncze wiatraki) należy zwrócić uwagę, aby nowe budynki mieszkalne, szkoły, przedszkola, obiekty ochrony zdrowia były oddalone minimum 500,0 m od wiatraka. Problem ten będzie bardzo aktualny w przypadku realizacji nowej zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ponadto obowiązuje całkowity zakaz zabudowy w pasach technologicznych od sieci infrastruktury technicznej niezbędnej dla funkcjonowania elektrowni wiatrowych.

Zakłada się, że „maksymalne nasycenie” terenów gminy pojedynczymi elektrowniami wiatrowymi to maksimum 50 elektrowni.

7. Polityka przestrzenna gminy

7.1 Polityka przestrzenna w wyodrębnionych strefach funkcjonalno – przestrzennych dotycząca zagospodarowania oraz użytkowania terenów

7.1.1 Tereny funkcji mieszkaniowej wraz z usługami M,U

Obszar o przeważającej funkcji zabudowy mieszkaniowej zagrodowej w gospodarstwach rolnych hodowlanych i ogrodnich

Dominującą funkcją obszaru jest zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych hodowlanych i ogrodnich z usługami związanymi z obsługą rolnictwa.

Uzupełniającą funkcją terenów jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami lokalizowanymi w bryle budynku mieszkalnego, przy czym powierzchnia lokalu usługowego nie może być większa niż 30% powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego i zabudowa usługowa oraz wyjątkowo (gdyby zaistniała taka potrzeba) zabudowa wielorodzinna,

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, inne tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Przewiduje się, że całkowita powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę mieszkaniową wielorodziną, usługi i zieleni

urządzoną nie powinna przekroczyć 30% wszystkich wyznaczonych w studium terenów.

W terenach tych będzie się pojawiać zabudowa rekreacji indywidualnej realizowana na bazie opuszczonych zagród, która może funkcjonować tylko jako podporządkowana budownictwu zagrodowemu oraz powstawać będą gospodarstwa agroturystyczne.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych lub decyzjach administracyjnych) form zabudowy,
- realizacji budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, wielorodzinnego i usługowego tylko na terenach rolnych o klasie gleb IV-VI – nie podlegających ochronie, na gruntach rolnych klasy I, II i III tylko na podstawie planów miejscowych,
- systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- architektura wszystkich obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do lokalnej tradycji budowlanej (gabaryty, kształt budynku, charakter dachów, kolorystyka) korelować z otoczeniem a zagospodarowanie terenu tworzyć harmonijną całość.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie przekraczający 0,5
- wysokość budynków mieszkalnych – nie większa niż 12,0 m,
- wysokość budynków usługowych – nie większa niż 12,0 m,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy:
 - o mieszkaniowej zagrodowej ustala się na 40%
 - o mieszkaniowej jednorodzinnej ustala się na 50%
 - o mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej na 30%.
- minimalne powierzchnie działek budowlanych:
 - o dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej zagrodowej minimum 1200 m²,
 - o dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej minimum 800 m² , zalecana 1000 m²,
 - o dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej minimum 1500 m²,
 - o dla lokalizacji zabudowy usługowej minimum 600 m²

(podane wielkości wskaźników mogą ulec korekcie w planach miejscowych i decyzjach administracyjnych w przypadku przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania istniejącej na działkach zabudowy w dniu wejścia w życie Studium)

1. Budownictwo zagrodowe – jest dominującą formą zabudowy mieszkaniowej na terenach gminy Wróblew. „Studium...” adaptuje istniejące zagrody oraz umożliwia budowę nowych na terenach o funkcji mieszkaniowej bezpośrednio przyległych do istniejących lub projektowanych dróg. Przyjmuje się zasadę lokalizacji siedlisk głównie w istniejących już ciągach zabudowy. Głębokość działki dla budynków o charakterze zagrodowym nie powinna być większa niż 100 m. Wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 3 kondygnacji naziemnych, w tym poddasze użytkowe. Obiekty intensywnej produkcji rolnej oraz hodowli powinny być lokalizowane w sposób minimalizujący ich uciążliwość dla terenów przyległych.
2. Budownictwo jednorodzinne – budownictwo jednorodzinne lokalizowane w ciągach zabudowy może być realizowane, jako zabudowa wolnostojąca lub bliźniacza, na działkach położonych przy istniejących drogach, głębokość działki nie powinna być większa niż 80 m (mierzona od linii rozgraniczającej drogi). Wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 3 kondygnacji naziemnych, w tym poddasze użytkowe. W ciągach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej, bezpośrednio towarzyszącej funkcji mieszkaniowej.
3. Budownictwo wielorodzinne - adaptuje się budownictwo wielorodzinne występujące na terenie gminy Wróblew we wsiach: Inczew, Kobierzyczo, Kościerzyn i Wróblew (pojedyncze obiekty zabudowy wielorodzinnej). Na terenie gminy nie wyznacza się nowych terenów przeznaczonych wyłącznie dla lokalizacji budownictwa w postaci bloków mieszkalnych.

W zależności od potrzeb społecznych i możliwości inwestycyjnych dopuszcza się lokalizację tego typu zabudowy na terenach skoncentrowanej przestrzennej zabudowy mieszkaniowej. Szczegółową lokalizację terenów budownictwa wielorodzinnego, ich bezpośrednią obsługę komunikacyjną i zasady zagospodarowania powinny określać plany miejscowe. Ze względów przestrzennych maksymalna wysokość nowej zabudowy nie powinna przekraczać 3 kondygnacji. W przypadku kompozycyjnych dominant przestrzennych dopuszcza się wysokość powyżej 3 kondygnacji.

4. Obiekty usługowe -zlokalizowane w ciągach zabudowy mieszkaniowej i niewyodrębnione na rysunku „Studium” to obiekty nieuciążliwe o funkcji handlowej, usługowej, gastronomicznej, agroturystycznej, rzemieślniczej, usług kultury oświaty i zdrowia nie należące do grupy inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska. Są to obiekty samodzielne lub wbudowane w bryłę budynku mieszkalnego. Wysokość zabudowy usługowej lub usługowo-mieszkaniowej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji naziemnych, w tym poddasze użytkowe.

7.1.2 Tereny funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usług MNu

Obszar o przeważającej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Dominującą funkcją obszaru jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami lokalizowanymi w bryle budynku mieszkalnego, przy czym powierzchnia lokalu usługowego nie może być większa niż 30% powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, dopuszczoną formą zabudowy są małe domy wielorodzinne,

Uzupełniającą funkcją obszaru jest zabudowa usługowa – usługi komercyjne oraz usługi publiczne (głównie oświata, zdrowie i kultura), zabudowa zagrodowa może funkcjonować w tych terenach jedynie jako zachowanie istniejących siedlisk,

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Przewiduje się, że całkowita powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową, małe domy wielorodzinne i zielenią urządzonej nie powinna przekroczyć 45% wszystkich terenów.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- intensyfikacji i realizacji zainwestowania,
- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych lub decyzjach administracyjnych) form zabudowy,
- podstawą uruchamiania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powinny być plany miejscowe,
- systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie przekraczający 0,3, dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla zabudowy usługowej i małych domów wielorodzinnych nie przekraczający 0,6;
- wysokość budynków mieszkalnych – nie większa niż 12,0 m,
- wysokość budynków usługowych – nie większa niż 12,0 m,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy:
 - o mieszkaniowej jednorodzinnej ustala się na 60%
 - o mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej na 30%.
- minimalne powierzchnie działek budowlanych:
 - o dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej minimum 800 m², zalecana 1000 m²,
 - o dla lokalizacji zabudowy usługowej minimum 800 m²
 - o dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej atrialnej lub szeregowej minimum 300 m²,

Na terenach skoncentrowanej przestrzennej zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację

budynków wolnostojących, bliźniaczych oraz bardziej intensywnych form zabudowy w formie obiektów atrialnych, szeregowych a także formy zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - domów rodzinnych do 8 mieszkań; zabudowa nie powinna przekraczać 3 kondygnacji. Realizacja zabudowy powinna być poprzedzona uzbrojeniem terenu w podstawowe media.

7.1.3 Tereny funkcji rekreacji indywidualnej(letniskowej) i mieszkaniowej M,L Obszar o przeważającej funkcji rekreacji indywidualnej (letniskowej)

Dominującą funkcją obszaru jest zabudowa rekreacji indywidualnej, która może się przekształcać się w zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,

Uzupełniającą funkcją obszaru jest zabudowa usługowa – usługi turystyki,

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Na w/w terenach możliwa jest realizacja wszelkich obiektów i urządzeń wzbogacających i uzupełniających funkcje letniskowe takich jak plaże, pomosty, ścieżki turystyczne, zieleni, drobne obiekty usługowe o charakterze handlowym - sklepiki, wypożyczalnie sprzętu, organizacja ogólnodostępnych miejsc parkingowych itp.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych lub decyzjach administracyjnych) form zabudowy,
- podstawą uruchamiania nowych terenów zabudowy rekreacji indywidualnej powinny być plany miejscowe,
- systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- architektura wszystkich obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do lokalnej tradycji budowlanej(gabaryty, kształt budynku, charakter dachów, kolorystyka), korelować z otoczeniem a zagospodarowanie terenu tworzyć harmonijną całość,
- zabudowa nie może w sposób dysharmonijny wpływać na „panoramę widokową” przyszłego zbiornika wodnego.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie przekraczający 0,3, dla zabudowy rekreacyjnej/mieszkaniowej, dla zabudowy usługowej nie przekraczający 0,6;
- wysokość budynków rekreacyjnych/mieszkalnych – nie większa niż 9,0 m,
- wysokość budynków usługowych – nie większa niż 12,0 m,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy:
 - o rekreacyjnej/mieszkaniowej ustala się na 70%
 - o usługowej na 30%.
- minimalne powierzchnie działek budowlanych:
 - o dla lokalizacji zabudowy rekreacyjnej/mieszkaniowej minimum 1000 m² , zalecana 1200 m²,
 - o dla lokalizacji zabudowy usługowej minimum 1200 m²

Ze względów na bliskości projektowanego zbiornika „Smardzew” zagospodarowanie tych terenów powinna mieć charakter zabudowy nie intensywnej o funkcji rekreacji indywidualnej(letniskowej), rekreacyjnej, wypoczynkowej zlokalizowanej na dużych działkach w zieleni. Wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 2 kondygnacji naziemnych, w tym poddasze użytkowe. Zabudowa mieszkaniowa – jednorodzinna, jedynie wolnostojąca, wysokością nie powinna przekraczać 2 kondygnacji naziemnych, w tym poddasze użytkowe.

Zasady obsługi komunikacyjnej, podziałów wtórnych, obsługi infrastrukturą techniczną i sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów powinny określić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Realizacja nowej zabudowy może odbywać się równolegle lub po wybudowaniu podstawowej sieci infrastruktury technicznej i wytyczeniu dróg dojazdowych.

7.1.4 Tereny funkcji usługowej w zieleni: oświaty, turystyki sportu i rekreacji

Obszar o przeważającej funkcji usługowej

Dominującą funkcją obszaru jest zabudowa usług oświaty, turystyki, sportu i rekreacji - cechą charakterystyczną zagospodarowania terenów będzie duży udział zieleni -zwłaszcza wysokiej.

Uzupełniającą funkcją obszaru jest zabudowa usługowa – inne usługi,

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Na w/w terenach możliwa jest realizacja wszelkich obiektów i urządzeń sportu i rekreacji takich jak boiska , place zabaw, terenowe obiekty rekreacyjno-sportowe, plaże, pomosty, ścieżki turystyczne, zieleni, drobne obiekty usługowe o charakterze handlowym -sklepiki, wypożyczalnie sprzętu, organizacja ogólnodostępnych miejsc parkingowych itp

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych lub decyzjach administracyjnych) form zabudowy,
- podstawą uruchamiania nowych terenów zabudowy usługowej w zieleni powinny być plany miejscowe,
- systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- architektura wszystkich obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do lokalnej tradycji budowlanej(gabaryty, kształt budynku, charakter dachów, kolorystyka), korelować z otoczeniem a zagospodarowanie terenu tworzyć harmonijną całość,
- zabudowa nie może w sposób dysharmonijny wpływać na „panoramę widokową” przyszłego zbiornika wodnego.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie przekraczający 0,5,
- wysokość budynków – nie większa niż 15,0 m,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy ustala się na 60%,
- minimalne powierzchnie działek budowlanych minimum 1000 m².

Studium adaptuje istniejące obiekty oświaty, turystyki, sportu i rekreacji. Przewiduje się intensywny rozwój obiektów tych funkcji na wyznaczonych terenach zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanego zbiornika wodnego. Dopuszcza się możliwość budowy (rozbudowy) obiektów kubaturowych np. :szkoły, sale gimnastyczne , usługowe obiekty sportowe, obiekty hotelarskie itp. Studium adaptuje obiekty o funkcji innej niż „usługowej w zieleni...” znajdujące się na wyznaczonych terenach. Studium dopuszcza możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jedynie dla właścicieli lub pracowników obiektów usługowych.

Studium zakazuje lokalizacji obiektów mogących negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne w tym pogorszyć stan wód przyszłego zbiornika. Ewentualne uciążliwości, prowadzonej w budynkach działalności gospodarczej, powinny ograniczać się do terenu, dla którego właściciel posiada tytuł prawny. Zasady zagospodarowania, ewentualnych podziałów i kompozycji zabudowy na omawianym obszarze powinien szczegółowo ustalić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

7.1.5 Tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej P/U

Obszar łączący funkcje zabudowy produkcyjnej i magazynowej, usług oraz towarzyszących im terenów dla lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego. Dopuszczalna realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub pomieszczeń mieszkalnych tylko dla potrzeb właściciela zakładu, jako funkcja uzupełniająca.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- intensyfikacji zainwestowania,
- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form zabudowy,
- systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- architektura wszystkich obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, korelować z otoczeniem a zagospodarowanie terenu tworzyć harmonijną całość.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów nowej zabudowy:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki - nieprzekraczający 0,6,
- wysokość zabudowy – nie większa niż 15,0 m.
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20% powierzchni działki budowlanej,
- ustalenie w planach miejscowych sposobu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i obsługi komunikacyjnej, przy zachowaniu zasady, że rozbudowa systemu ulic dojazdowych następuje równocześnie z udostępnieniem nowych terenów do zainwestowania,

Na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową:

- zakazuje się lokalizacji obiektów i urządzeń stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych o strefie oddziaływania wykraczającej poza teren zakładu,
- wyznaczenie stref zieleni izolacyjnej.
- w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej postuluje się lokalizację budynków administracyjno-socjalnych lub usługowych,

Studium wyznacza i adaptuje miejsca i obiekty drobnych i średnich działań inwestycyjnych zakwalifikowanych jako usługi, rzemiosło i przemysł nieuciążliwy. Do grupy tej należą wszelkie rodzaje działalności, dla których nie wymagana jest procedura przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Możliwość prowadzenia działalności uciążliwej i szkodliwej (wymagającej przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko) możliwa jest jedynie po przeprowadzeniu działań zabezpieczających nakazanych w sporządzonym uprzednio raporcie oddziaływania na środowisko. Drogi na terenach koncentracji działalności gospodarczej powinny mieć szerokości umożliwiające parkowanie w liniach rozgraniczających i wprowadzenie pasów zieleni. Gospodarowanie na terenach działalności gospodarczej może odbywać się tylko z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska. Studium wyznacza obligatoryjne pasy zieleni izolacyjnej lub zabezpieczeń technicznych niwelujące uciążliwość na tereny sąsiednie o innym sposobie zagospodarowania. Większość dużych terenów wyznaczonych jako usługowe, rzemiosła i przemysłu nieuciążliwego wyznaczona jest jako miejsca predystynowane do sporządzenia planów miejscowych, które określą i sprecyzują sposób zagospodarowania terenu. Na obszarach bezpośrednio przyległym do drogi krajowej dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych do obsługi ruchu tranzytowego. Obsługa komunikacyjna tego terenu powinna odbywać się poprzez układ dróg wewnętrznych z ograniczoną dostępnością do drogi krajowej tylko w wyznaczonym miejscu, spełniając wymogi określone warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

7.1.6 Tereny zabudowy przemysłowej, magazyny, składy, usługi – P,M,S,U oraz teren P **Obszar o przeważającej funkcji zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej**

Uzupełniającą funkcją obszaru jest zabudowa usługowa – głównie usługi komercyjne, Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny obiektów infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego. Nie dopuszcza się realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tereny w Tubądzinie objęte są granicami Podstrefy Tubądzińskiej Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- intensyfikacji zainwestowania,

- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych) form zabudowy,
- systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- architektura wszystkich obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, korelować z otoczeniem a zagospodarowanie terenu tworzyć harmonijną całość.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów nowej zabudowy:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki - nieprzekraczający 0,6,
- wysokość zabudowy – nie większa niż 16,0 m.
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20% powierzchni działki budowlanej,
- ustalenie w planach miejscowych sposobu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i obsługi komunikacyjnej, przy zachowaniu zasady, że rozbudowa systemu ulic dojazdowych następuje równocześnie z udostępnieniem nowych terenów do zainwestowania,

Na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową:

- zakazuje się lokalizacji obiektów i urządzeń stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych o strefie oddziaływania wykraczającej poza teren zakładu,
- wyznaczenie stref zieleni izolacyjnej,
- w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej postuluje się lokalizację budynków administracyjno-socjalnych lub usługowych,

Studium wyznacza i adaptuje miejsca i obiekty średnich i dużych działań inwestycyjnych zakwalifikowanych jako przemysł, magazyny, składy, usługi. Do grupy tej należą wszelkie przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą być lokalizowane w tak wyznaczonych terenach. Możliwość prowadzenia działalności uciążliwej i szkodliwej możliwa jest jedynie po przeprowadzeniu działań zabezpieczających nakazanych w sporządzonym uprzednio raporcie oddziaływania na środowisko. Drogi na terenach koncentracji działalności gospodarczej powinny mieć szerokości umożliwiające parkowanie w liniach rozgraniczających i wprowadzenie pasów zieleni. Gospodarowanie na terenach działalności gospodarczej może odbywać się tylko z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska. Studium wyznacza obligatoryjne pasy zieleni izolacyjnej lub zabezpieczeń technicznych niwelujące uciążliwość na tereny sąsiednie o innym sposobie zagospodarowania. Większość dużych terenów wyznaczonych jako przemysłowe magazynowe, składowe i usługowe wyznaczona jest jako miejsca predystynowane do sporządzenia planów miejscowych, które określą i sprecyzują sposób zagospodarowania terenu. Na obszarach bezpośrednio przyległym do drogi krajowej dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych do obsługi ruchu tranzytowego. Obsługa komunikacyjna tego terenu powinna odbywać się poprzez układ dróg wewnętrznych z ograniczoną dostępnością do drogi krajowej tylko w wyznaczonym miejscu, spełniając wymogi określone warunkami technicznymi jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Elementem nadrzędnym do wprowadzenia zainwestowania na omawiane tereny jest wyposażenie ich w infrastrukturę techniczną.

7.1.7 Obszar koncentracji usług publicznych (wyróżnione graficznie)

Tereny wyróżnione wśród terenów zabudowy usługowej skupiający głównie funkcje usługowe z preferencją dla lokalizacji obiektów użyteczności publicznej

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni urządzonej, tereny obsługi komunikacyjnej, w tym parkingi.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- uporządkowania istniejącego zagospodarowania terenu,
- intensyfikacji zainwestowania,
- kształtowania terenów publicznych o znaczeniu lokalnym,

- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie (w planach miejscowych lub decyzjach administracyjnych) form zabudowy.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów nowej zabudowy:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – od 0,2 do 0,8;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 15,0 m.
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 20% powierzchni działki budowlanej,

W „Studium...” wyznacza się istniejące na terenie gminy obiekty usługowe – publiczne i komercyjne wyodrębnione na rysunku studium jako „usługi o znaczeniu lokalnym”. Pod pojęciem tym należy rozumieć obiekty służące mieszkańcom całej wsi lub gminy takie jak: kościoły, szkoły, urzędy, OSP, posterunek policji, muzeum, wyodrębnione obiekty usługowe itp. Studium adaptuje je przyjmując dotychczasową ich funkcję jako podstawową obecnie i w przyszłości. Studium dopuszcza rozbudowę, przebudowę lub wymianę istniejących budynków na nowe o podobnej funkcji w zgodzie z przepisami odrębnymi (jeśli są one ujęte jakąkolwiek formą ochrony). Wysokość ewentualnej nowej zabudowy nie może przekraczać 3 kondygnacji i nie powinna kolidować z istniejącą zabudową

Architektura nowych lub modernizowanych obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do obiektów istniejących, lokalnej tradycji budowlanej (gabaryty, kształt budynku, charakter dachów, kolorystyka), korelować z otoczeniem. Zagospodarowanie terenu powinno tworzyć harmonijną całość.

7.1.8 Cmentarze czynne ZC

Studium adaptuje istniejące na terenie gminy cmentarze w obecnie istniejących granicach, nie przewidując powiększenia. Dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów kubaturowych związanych jedynie z funkcjonowaniem cmentarzy oraz zieleni towarzyszącej. Architektura nowych lub modernizowanych obiektów winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do lokalnej tradycji budowlanej, korelować z otoczeniem. Zagospodarowanie terenu cmentarzy powinno tworzyć harmonijną całość. W sąsiedztwie należy zachować ograniczenia dotyczące lokalizowania zabudowy wynikające ze strefy bezpieczeństwa od miejsc pochówku na podstawie przepisów odrębnych – 50 m dla terenów zwodociagowanych, 150m dla terenów nie podłączonych do sieci wodociągowej.

7.1.9 Parki ZP

Studium adaptuje istniejące parki utrzymując na nich jako przeznaczenie podstawowe zieleni wysoką i niską o charakterze parkowym. Wszelkie działania na terenach parków zabytkowych – podworskich objętych ochroną konserwatorską powinny być uzgadniane każdorazowo z organami sprawującymi nadzór konserwatorski (spis miejsc objętych ochroną oraz zakres tej ochrony w rozdziale dotyczącym ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków). Podstawowe działania na terenach parkowych powinny być ukierunkowane na ochronę, odnowę i rekonstrukcję założeń zielonych.

Studium adaptuje istniejącą zabudowę znajdującą się na terenach parkowych. Dopuszcza się modernizację, rozbudowę, wymianę istniejących obiektów oraz lokalizację nowych z zachowaniem ewentualnych zasad ochrony, przede wszystkim co do tradycji miejsca. Dopuszczalna funkcja zabudowy powinna być ograniczona do mieszkaniowej lub usługowej (obiekty reprezentacyjne, administracyjne, muzealne, hotelarskie, związane z rozwojem turystyki, promujące kulturę i region). Wysokość nowej zabudowy nie może przekroczyć 3 kondygnacji w tym poddasze użytkowe. Architektura nowych lub modernizowanych obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do obiektów istniejących, lokalnej tradycji budowlanej (gabaryty, kształt budynku, charakter dachów, kolorystyka), korelować z pierwotną funkcją i otoczeniem. Zagospodarowanie terenu powinno tworzyć harmonijną całość, z zachowaniem tradycji miejsca.

Dla terenów objętych ochroną konserwatorską, jako priorytet mają zastosowania ustalenia rozdziału 9.

Na terenach prawnie chronionych zasady zagospodarowania powinien szczegółowo ustalić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego- obszary wyznaczone na rysunku „Studium”.

7.1.10 Tereny lasów i dolesień ZL i DZL

Studium adaptuje istniejące tereny lasów. W obszarze obowiązuje prowadzenie gospodarki leśnej. Dopuszczalna realizacja zabudowy wyłącznie związanej z gospodarką leśną.

Studium wskazuje również tereny przewidziane do dolesienia wskazane, na rysunku studium, utrzymując na nich jako przeznaczenie podstawowe zieleni wysoką o charakterze leśnym. Studium adaptuje zabudowę istniejącą na tych terenach z możliwością modernizacji i rozbudowy w ramach siedlisk. Zakazuje się lokalizowania nowych budynków i siedlisk zagrodowych z wyjątkiem służących gospodarce leśnej.

Warunkiem zalesienia obszarów ochrony archeologicznej jest poprzedzenie badaniami archeologicznymi.

W terenach istnieje i będzie realizowana sieć i obiekty infrastruktury technicznej, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

7.1.11 Tereny rolnicze R

Obszar jest preferowany do dalszego rozwoju funkcji rolnej.

Działalność rolnicza winna być prowadzona zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni nieurządzonej i urządzonej, tereny i obiekty infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, zbiorniki wodne itp.

Wyklucza się realizację zabudowy niezwiązanej z produkcją rolną. Studium adaptuje rozproszoną zabudowę istniejącą z możliwością modernizacji, rozbudowy i wymiany obiektów.

Dopuszcza się rozbudowę istniejących siedlisk o budynki związane z rozwojem agroturystyki pod warunkiem, że inwestor jest rolnikiem i posiada grunty rolne o minimalnej powierzchni gospodarstwa rolnego – średniej w gminie.

W terenach istnieje i będzie realizowana sieć i obiekty infrastruktury technicznej, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie przekraczający 0,5,
- wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m,

W przypadku realizacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej należy zachować odległość od elektrowni wiatrowych – min. 500 m oraz rezygnować z utrwalania istniejącej na terenie zabudowy o takiej funkcji.

Większa efektywność wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej będzie możliwa dzięki poprawie stosunków wodnych i pomniejszeniu obecnego deficytu wód dla rolnictwa poprzez budowę w południowo – wschodniej części gminy zbiornika retencyjnego „Smardzew” oraz innych zabiegów przeciwdziałających pogłębianiu się istniejącego deficytu wód (ochrona i właściwe utrzymanie istniejącego systemu melioracji).

Wody zbiornika wymagają szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniem. W związku z powyższym działania ochronne powinny być skoncentrowane na uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności na fragmencie zlewni znajdującym się na terenie gminy.

Grunty o słabej klasie bonitacyjne V, VI znajdujące się w pobliżu istniejących lasów bądź wyznaczonych dolesień mogą być przeznaczane na dolesienia.

7.1.12 Tereny rolnicze Rw

Rejony lokalizacji elektrowni wiatrowych – jest to obszar preferowany do dalszego rozwoju funkcji rolnej, funkcją uzupełniającą obszaru jest możliwość lokalizacji farm wiatrowych i pojedynczych elektrowni wiatrowych. Obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy o funkcji mieszkaniowej (nowych siedlisk zagrodowych) w odległości co najmniej 500 m od miejsca lokalizacji elektrowni

wiatrowej i zakaz utrwalania istniejącej na terenie zabudowy o takiej funkcji.
Działalność rolnicza winna być prowadzona zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

7.1.13 Tereny zieleni niskiej, dolin cieków stanowiące ciągi ekologiczne RZ

Tereny w dolinach rzek, pełniące funkcje przyrodnicze, z zakazem realizacji nowej zabudowy i zalesiania.

Studium adaptuje istniejące tereny łąk w obniżeniach dolinnych utrzymując na nich jako przeznaczenie podstawowe tereny zieleni niskiej, dolin cieków wodnych i ciągów ekologicznych. Studium adaptuje rozproszoną zabudowę istniejącą z możliwością modernizacji, rozbudowy i wymiany obiektów. Wysokość budynków nie może przekroczyć 3 kondygnacji w tym poddasze użytkowe. Architektura nowych lub modernizowanych obiektów na działce winna spełniać warunki kompozycyjno-estetyczne, obwoływać się do lokalnej tradycji budowlanej (gabaryty, kształt budynku, charakter dachów, kolorystyka), korelować z otoczeniem. Zagospodarowanie terenu powinno tworzyć harmonijną całość.

W terenach istnieje i będzie realizowana sieć i obiekty infrastruktury technicznej, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Ze względu na złe warunki glebowo-wodne i możliwość podtopień zakazuje się lokalizowania nowej zabudowy. Studium zaleca zachowanie istniejących warunków przyrodniczych na terenach dolin cieków wodnych jako ciągów ekologicznych ważnych dla biocenozy regionu.

Na terenie RZ we wsi Charłupia Wielka (w miejscu polderu nad zalewem, przy parku podworskim) studium dopuszcza lokalizację terenowych urządzeń sportowych, turystycznych i rekreacyjnych z zakazem lokalizacji stałych obiektów kubaturowych.

7.1.14 Tereny urządzeń infrastruktury technicznej:

Wyznaczone tereny obejmują istniejące i planowane lokalizacje urządzeń związanych z:

- gospodarką wodno-ściekową – stacje wodociągowe i tereny ujęć wody, istniejącą i projektowaną oczyszczalnię ścieków wraz z gminnym punktem odbioru i składowania odpadów,
- projektowane stacje GPZ,
- stację redukcyjną gazu,

Podobne obiekty, w miarę potrzeb mogą pojawiać się na terenach przemysłowych i usługowych.

Wszelkie działania na tych terenach powinny być związane z przyjętymi przez gminę programami rozwoju sieci infrastruktury.

7.1.15 Tereny kolejowe – tereny związane z prowadzeniem ruchu kolejowego i jego zabezpieczeniem.

Adaptuje się istniejącą linię kolejową, przecinającą gminę z wschodu na zachód i tereny wokół niej dla dalszej ich eksploatacji. Planowane działania obejmują rozwój i modernizację istniejącej infrastruktury kolejowej.

Wskazuje się orientacyjny przebieg kolei dużych prędkości relacji Warszawa-Łódź-Wrocław-Poznań.

7.1.16 Tereny górnicze. Tereny eksploatacji powierzchniowej

Wskazano obszary w granicach ustanowionego terenu górniczego – MANTYKI, MANTYKI I i PRÓCHNA III

Gospodarowanie na terenach górniczych - „Mantyki”, „Mantyki I” i „Próchna III” winno się odbywać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa górniczego i geologicznego i wydanymi koncesjami.

Wyroby po zakończeniu eksploatacji powinny być zrekultywowane – zalecany kierunek rekultywacji – rolny lub leśny.

Na terenie gminy udokumentowano ponadto inne złoża, na części z nich eksploatacja została

zaniechana. Dodatkowo prowadzone są prace rozpoznawcze nowych złóż. Przewiduje się prowadzenie badań rozpoznawczych i ustanowienie nowych terenów górniczych na obszarach nie wskazanych w studium, zlokalizowanych na gruntach rolnych. Warunkiem powstania nowego terenu górniczego musi być możliwość obsługi komunikacyjnej terenu wydobywania, zapewniona przez przyszłego inwestora (budowa niezbędnych dróg dojazdowych) oraz uzgodnienie zjazdów na drogi publiczne (gminne, powiatowe i krajowe).

7.2 Wytyczne dla terenów zmeliorowanych

Generalnie ustala się zachowania w użytkowaniu rolniczym terenów zmeliorowanych. Mogą jednak wystąpić – sporadycznie sytuacje konfliktowe, niezbędne z punktu widzenia rozwoju przestrzennego osadnictwa, obowiązuje wówczas podjęcie starań o wyłączenie tych obszarów z ewidencji WZMiUW w Łodzi, w sposób zapewniający funkcjonowanie drenażu na terenach sąsiednich.

W przypadku przejęcia tych terenów na tereny budowlane – na działkach, na których występują urządzenia melioracyjne, wszystkie uzgodnienia należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Łodzi, Terenowym Inspektorem w Sieradzu.

Rowy melioracyjne, spełniające rolę odbiorników wód powierzchniowych należy pozostawić w stanie istniejącym.

Studium uwzględnia i obejmuje ochroną na zasadach określonych w przepisach odrębnych następujące obiekty retencji korytowej:

- Stopień betonowy na rzece Swędrze (21+590) w miejscowości Dziebędów,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (23+410) w miejscowości Bliźniew,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (25+490) w miejscowości Kolonia Wąglczew,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (26+170) w miejscowości Wąglczew,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (26+450) w miejscowości Wąglczew,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (27+150) w miejscowości Sadokrzyce,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (27+340) w miejscowości Sadokrzyce,
- Stopień betonowy na rzece Swędrze (27+550) w miejscowości Sadokrzyce,
- Zastawka betonowa na rzece Swędrze (19+320) w miejscowości Kwasków,
- Zastawka betonowa na rzece Swędrze (20+350) w miejscowości Dziebędów,
- Zastawka betonowa na rzece Swędrze (22+410) w miejscowości Bliźniew.

7.3 Wytyczne dla określania przeznaczenia terenu w planach miejscowych

Wskazane przeznaczenie terenów jest przeznaczeniem „kierunkowym”. Dopuszczalne jest zachowanie istniejących elementów zagospodarowania z możliwością ich rozwoju, innych niż wskazane przeznaczenie, o ile nie powoduje to konfliktów przestrzennych – uciążliwości lub ograniczeń w możliwości rozwoju funkcji „kierunkowej”.

Przeznaczenie terenów w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno uwzględniać docelowy rozwój wskazanej w studium funkcji terenu. Dopuszcza się wyznaczenie innych funkcji, jeśli wynika to z zachowania istniejących elementów zagospodarowania, lub wyznaczone funkcje służą rozwojowi funkcji podstawowej obszaru wyznaczonego w studium.

We wszystkich terenach lokalizowane będą tereny infrastruktury technicznej związanej z obsługą terenu (z wyłączeniem terenów lasów), tereny komunikacji, tereny zieleni urządzonej. W przypadku braku zgody Marszałka Województwa lub Ministra Rolnictwa na wyłączenie gruntów rolnych lub leśnych z produkcji rolnej i leśnej w planie miejscowym, tereny te pozostają w użytkowaniu leśnym lub rolniczym, mimo że w Studium wyznaczono je jako tereny budowlane.

Dla zrationalizowania rozwoju zabudowy dopuszczalne jest zachowanie rolniczego użytkowania terenu. Wskazanie terenów pod zabudowę może być zrealizowane w późniejszych planach

miejscowych.

7.4. Wytyczne dla określania wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów w planach miejscowych

W ustaleniach planów miejscowych nieprzekraczalne wartości wskaźnika powierzchni zabudowy do powierzchni działki, wysokości zabudowy winny być ustanawiane w granicach wartości podanych powyżej z uwzględnieniem kontynuacji wskaźników istniejących w obszarze objętym planem oraz prawidłowego kształtowania zabudowy w dostosowaniu do specyfiki lokalizacji.

Dopuszcza się „punktowe” przekroczenie podanych w studium maksymalnych wysokości zabudowy - zwłaszcza dla budynków usługowych o indywidualnych rozwiązaniach architektonicznych, np. kościół lub obiekty sportowe itp, zabudowy produkcyjnej, która musi być wyższe ze względu na technologię produkcji, oraz obiektów wieżowych i elementów architektonicznych stanowiących dominanty.

Pozostałe wskaźniki kształtowania zabudowy i parametry działek budowlanych winny być określone w ustaleniach planów miejscowych. Należy zapewnić harmonijne kształtowanie zabudowy poprzez kontynuację wskaźników istniejących w obszarze z możliwością ich zmiany – zarówno zwiększenia jak i zmniejszenia - w zależności od specyfiki lokalizacji i planowanych przekształceń przestrzennych.

Przypomina się o konieczności zgłoszenia, przed wydaniem pozwolenia na budowę, do Szefostwa Służb Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP budowy wszystkich obiektów wieżowych (wież, kominów, masztów, słupów itp.) o wysokości 50,00 m n.p.m. i większej w celu ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów.

8. Kierunki rozwoju polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów

8.1 Ustalenia wynikające z uwarunkowań fizjograficznych i przyrodniczych.

Z punktu widzenia warunków gruntowo-wodnych, rejonami predysponowanymi dla rozwoju urbanizacji jest praktycznie cały obszar wysoczyzny gminy, z wyjątkiem lokalnych obniżień terenowych oraz pagórów o większych spadkach, również stromych skarp. Lokalnie mniej przydatne warunki dla zabudowy wynikają głównie z potencjalnie gorszych stosunków wodnych (wody śródglinowe, płytkie wody wierzchówkowe). Tu zagospodarowanie wymaga badań geotechnicznych warunków podłoża dla potrzeb konkretnych inwestycji. Ograniczeniem wynikającym z warunków wodnych są tereny zmeliorowane.

8.1.1 Ochrona obniżeń dolinnych.

Generalnie obowiązuje zakaz zabudowy w obrębie terenów obniżeń dolinnych z uwagi na:

- względy techniczne (zabudowa nie wskazana na gruntach słabonośnych lub nienośnych),
- względy przyrodnicze (doliny stanowiące naturalne korytarze ekologiczne z zielenią oraz rynny wentylacyjne, winny bezwzględnie pozostawać jako tereny otwarte),
- względy bezpieczeństwa (są to obszary narażone na podtapianie w okresach występowania wielkich wód oraz potencjalne zalewanie, szczególnie dolina rzeki Myi).

Obowiązuje również zakaz przegradzania i ogradzania cieków i rowów, uniemożliwiającego dostęp do wód.

8.1.2 Ochrona obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemi

Zagrożenie powodziowe w gminie występuje na terenach obejmujących dolinę rzeki Myi (cały obszar bezpośredniego zagrożenia jest przedstawiony na rysunku „Studium...” Nr 1 w oparciu o materiały uzyskane w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Poznaniu).

Okresowy wysoki poziom wody jest wynikiem szerszego procesu powodującego wzrost przepływu wody. W gminie na rzece Myi prowadzona jest budowa zbiornika retencyjnego „Smardzew”, którego jedną z funkcji będzie w przyszłości ochrona przed powodzią (opróżnianie kulminacji i fal powodziowych rzeki Warty).

Zagrożenia powodziowe są problemem powodującym znaczne ograniczenia terenu dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego gminy. Zagospodarowanie tych terenów należy prowadzić w oparciu o przepisy ustawy Prawo Wodne, określające zakazy i ograniczenia obowiązujące na tych terenach.

W granicach terenów zalewowych wodami powodziowymi rzeki Myi nie wyznacza się terenów przeznaczonych pod zabudowę, również należy nadmienić, że w stanie istniejącym tylko jedna zagroda w miejscowości Chałupia Wielka położona jest w zasięgu zalewu.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne art. 82 ust.1 obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią są to tereny pomiędzy linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wybudowano trasę wału, a także wyspy i przymuliska. Obszary wyznaczone w „Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią „ opracowanym przez RZGW w Poznaniu, nieograniczone wałami zaliczone są do terenów zalewowych wodami o $p=1\%$. Na terenach zalewowych przy planowaniu zagospodarowania przestrzennego należy przyjmować rozwiązania projektowe zapewniające utrzymanie swobodnego przepływu wód oraz zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia, a także uwzględniać ograniczenia wynikające z ustawy Prawo wodne art. 40 ust. 1 i art. 82 ust. 2.

Dla obszarów zagrożonych powodzią ustala się następujące zakazy i ograniczenia w działaniach:

- zabrania się wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- zabrania się sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zabrania się zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą,
- zabrania się lokalizowania inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania,
- zalecane jest aby w granicach naturalnych zalewów wodą o prawdopodobieństwie $p = 1\%$ i mniejszym nie planować nowej zabudowy mieszkalnej lub przemysłowej,
- zalecane jest ustalenie dokładnych stref zagrożenia powodziowego w rejonie planowanej zabudowy co wymagać może dodatkowych prac inwentaryzacyjnych i pomiarowych na rozpatrywanym obszarze,
- w strefach płytkiego zalewu do 0,5 ograniczenia mogą być mniej restrykcyjne niż na pozostałym obszarze zagrożenia powodziowego. Np. dopuszczenie zabudowy pod warunkiem wykonania odpowiednich zabezpieczeń podniesienia terenu bądź zabezpieczenia budowli do określonej rzędnej, nie budowania piwnic itp. Są to strefy, w których ograniczenia powinny być mniejsze, a inwestycje mogą być dopuszczone do realizacji po spełnieniu określonych wymogów, mających na celu zabezpieczenie ich oraz otaczającego środowiska przed ewentualnym zalewem powodziowym.

Tereny zalewowe wodami o $p=1\%$ (zgodny ze Studium opracowanym przez RZGW) dla rz. Myi, na całym jej odcinku pokazano na rysunku nr 1 „Stan istniejący i uwarunkowania rozwoju”. Na planszy nr 3 „Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju” na odcinku poniżej budowanej obecnie

tamy zbiornika retencyjnego „Smardzewice” stref zalewu nie pokazano, gdyż po wybudowaniu w/w zbiornika sytuacja powodziowa na tym odcinku ulegnie zmianie.

Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych na obszarze gminy nie występują.

8.1.3 Ochrona terenów zmeliorowanych

Grunty zmeliorowane winny być użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dla ochrony terenów zmeliorowanych i nawadnianych ustala się głównie rolnicze zagospodarowanie terenu. Część sieci jest stosunkowo młoda (do 40 lat), nie zdekapitalizowana i nie wymaga odbudowy w najbliższym czasie. Kontrola wymaga natomiast sieci drenarskie stare, założone ponad 40 lat temu. Wynikiem ekspertyzy powinny być wskazania odnośnie możliwości dalszego funkcjonowania tych systemów (modernizacja, ewentualnie likwidacja, bądź odbudowa). Tereny zmeliorowane powinny być chronione jako tereny rolne i wyłączone z zabudowy.

W przypadku lokalizowania terenów zurbanizowanych i terenów pod zalesienie na obszarach wyposażonych w urządzenia melioracyjne, konieczna będzie po wcześniejszym uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędów Wodnych w Łodzi - Terenowy Inspektorat w Sieradzu, przebudowa urządzeń melioracyjnych w sposób umożliwiający funkcjonowanie sieci na terenach sąsiednich, jak również konieczne będzie wystąpienie o wykreślenie z ewidencji urządzeń melioracji szczegółowych.

Na terenach zmeliorowanych, a przewidzianych w „Studium...” do zalesienia należy zapewnić pas wolny od nasadzeń oddzielający teren zalesiany od rowów melioracyjnych i rzek w celu umożliwienia ich prawidłowej eksploatacji.

8.1.4 Ochrona surowców mineralnych

Ochronie podlegają zasoby kopalin użytecznych w postaci udokumentowanych złóż mineralnych:

1. „Inczew” - złóż piasku i piasku ze żwirem nie eksploatowane
2. „Mantyki” – złóż piasku i żwiru rozpoznane szczegółowo, które posiada wyznaczone na podstawie decyzji koncesyjnej Starosty Sieradzkiego z dnia 10.12.2008 r. granice obszaru górniczego (11 856 m²) i terenu górniczego (16 180 m²) – pokazanego na rysunku „Studium...”. Koncesja ważna jest do dnia 09.12.2018.
3. „Mantyki I” - złóż piasku, które posiada wyznaczony na podstawie decyzji koncesyjnej Starosty Sieradzkiego z dnia 23.04.2010 r. granice terenu górniczego (26 660 m²) – pokazanego na rysunku „Studium...”. Koncesja ważna jest do dnia 31.12.2024
4. „Rakowice - Mantyki” - złóż piasku nie eksploatowane
5. „Smardzew” - złóż piasku nie eksploatowane
6. „Rowy” - złóż piasku i żwiru nie eksploatowane
7. „Próchna” - złóż piasku i żwiru, które posiada wyznaczone na podstawie decyzji koncesyjnej Starosty Sieradzkiego z dnia 14.11.2005 r. granice obszaru górniczego (16 227 m²) i terenu górniczego (25 921 m²) „Próchna III” – pokazanego na rysunku „Studium...”. Koncesja ważna jest do dnia 31.12.2015.

Ponadto zawiadomieniem Marszałka Województwa Łódzkiego – znak: RO.V-MK-7510-38/10 z dnia 26.07.2010 r. zostało udokumentowane złóż kruszywa naturalnego (piasku) Mantyki II, które obejmuje obszary udokumentowanych złóż: Mantyki, Rakowice-Mantyki, Mantyki I.

Złóża te zabezpieczają lokalne zapotrzebowanie gminy na ten surowiec.

8.1.5 Ochrona gleb

Ochronie przed zmianą użytkowania podlegają gleby wysokich klas bonitacyjnych I–III stanowiące wartościowy zasób przyrodniczy gminy, zajmujące znaczną jej powierzchnię.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zabudowę na terenach na których występują gleby chronione – tereny te są określone na rysunku Polityki Przestrzennej i Kierunków Rozwoju pod

warunkiem uzyskania zgody Ministra Rolnictwa na wyłączenie z użytkowania rolniczego.

8.1.6 Ustalenia wynikające z uwarunkowań sanitarnych

Zakładając zrównoważony i proekologiczny rozwój gminy, obowiązuje zachowanie właściwych standardów sanitarnych. Na terenach wyznaczonych dopuszcza się wszelką działalność gospodarczą (usługową i produkcyjną) o uciążliwości nie wykraczającej poza granice działki tj. zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które wyeliminują szkodliwe oddziaływanie na środowisko poza terenem, do którego jednostka ma tytuł prawny, a w przypadku usług wbudowanych, poza lokal. W uzasadnionych przypadkach konieczne jest opracowanie raportu oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami.

8.1.7 Ochrona wód

Obowiązuje:

- dążenie docelowo do osiągnięcia planowanej czystości wód powierzchniowych, zwłaszcza rzeki Myi,
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- dążenie docelowo do coraz pełniejszego uzbrojenia sieciowego w wodociągi, a zwłaszcza w kanalizację.
- udostępnienie rowów dla prowadzenia prac porządkowych, oczyszczających i udrażniających. Obowiązuje pozostawienie pasa technicznego szerokości minimum 5 m wzdłuż jednego z brzegów.
- zachowanie istniejącej sieci rowów w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracji szczegółowych i właściwych warunków odbioru wód powierzchniowych.
- konieczność zapewnienia dostępu do rzeki Myi i Swędry, zgodnie z wymogami przepisów szczególnych.

Zgodnie z „Wojewódzkim Programem Małej Retencji” prowadzona jest budowa zbiornika „Smardzew” w zlewni rzeki Myi, którego podstawową funkcją będzie gromadzenie wody dla potrzeb rolnictwa (do nawadniania użytków zielonych, upraw rolnych i nawadniania stawów rybnych), ochrona przed powodzią (wyhamowywanie i opóźnianie kulminacji i fal powodziowych rzeki Warty), wykorzystanie dla celów komunalnych, energetycznych oraz do celów rekreacji i aktywizacji terenów przyległych.

Wody zbiornika wymagają szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniem. W związku z powyższym działania ochronne powinny być skoncentrowane na uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności na framentacji zlewni znajdującym się na terenie gminy.

„Studium...” proponuje objąć ochroną obszar zlewni rzeki Prosny (zakaz lokalizacji wodochłonnych obiektów, rozważenie możliwości utworzenia małych zbiorników retencyjnych na rzece Swędra) i innych dopływach Prosny, zadrzewianie powierzchni zlewni i inne zabiegi magazynujące wody w zlewni) z uwagi na obserwowane deficyty wód dla celów wykorzystania rolniczego. Problem powinien być rozwiązany w porozumieniu z gminami leżącymi w zlewni rzeki Prosny.

8.1.8 Ochrona powietrza

W systemie ogrzewania indywidualnego należy sukcesywnie przechodzić na paliwa bezpieczne ekologicznie (gaz, olej opałowy, także energia elektryczna) szczególnie w rejonach dużych zgrupowań zabudowy. Dla projektowanych większych rejonów urbanizacji należy rozważyć możliwość zastosowania kotłowni lokalnych, bazujących również na ekologicznych nośnikach energii.

8.1.9 Ochrona przed hałasem

W terenach możliwych przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego tj. wzdłuż głównych dróg (krajowej oraz powiatowych) na terenach o funkcji chronionej (zabudowa mieszkaniowa, letniskowa, usługi oświaty i zdrowia itp.) należy liczyć się z koniecznością odpowiedniego zabezpieczenia w postaci pasów zieleni wysokiej (w miejscach gdzie pozwalają na to warunki terenowe) lub okien dźwiękoszczelnych, ewentualnie innych skutecznych rodzajów zabezpieczeń.

8.1.10 Ograniczenia rozwoju

Obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i związanej z przetwórstwem spożywczym oraz magazynowaniem produktów spożywczych w wyznaczonych strefach ochrony sanitarnej od istniejących cmentarzy we wsiach: Wróblew, Wąglczew, Tubądzin i Charłupia Wielka.

W strefach bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia obowiązuje zakaz budowy budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

8.1.11 Gospodarka odpadami

Obowiązuje:

- docelowo segregacja śmieci w każdym gospodarstwie domowym poprzez oddzielenie biomasy, właściwa, prawidłowo zorganizowana zbiórka i wywóz śmieci, połączone z zagospodarowaniem szkła, makulatury, tworzyw sztucznych, złomu, olejów, itp.,
- pilna budowa stacji przeładunkowej odpadów komunalnych na terenie powiatu sieradzkiego.

Ponadto gmina powinna w przyszłości prowadzić selektywną zbiórkę odpadów z uwzględnieniem rozwiązań dotyczących odpadów zawierających azbest. Obecnie na terenie woj. łódzkiego istnieją dwa składowiska odpadów, na których można gromadzić odpady zawierające azbest (składowisko EKO-Boruta i składowisko na terenie Elektrowni Bełchatów).

8.1.12 Ustalenia wynikające z uwarunkowań ekologicznych i ochrony prawnej

8.1.12.1 ochrona zieleni

- Ochrona powierzchni leśnych, gospodarka leśna zgodnie z planami urządzania lasów. Wskazuje się rejony proponowanych dolesień na najsłabszych glebach.
- Ochrona parków i innych urządzonych grup zieleni wysokiej.
- Ochrona wszelkich zadrzewień, w tym szczególnie szpalerów przydrożnych, jak również zieleni łąkowej i śródpolnej.
- Ochrona istniejących i proponowanych pomników przyrody. Należą do nich:
 - ✓ 2 jesiony wyniosłe i klon srebrzysty – w parku w Kościerzynie,
 - ✓ 2 lipy drobnolistne, jednogatunkowa grupa drzew (5 klonów zwyczajnych) oraz aleja drzew (20 kasztanowców i 11 klonów zwyczajnych) – w parku w Charłupi Wielkiej,
 - ✓ platan klonolistny oraz grupa drzew (3 jesiony wyniosłe) – w parku w Dziebądowie,
 - ✓ 2 lipy drobnolistne oraz jesion wyniosły – w parku w Inczewie,
 - ✓ buk zwyczajny – w parku w Kobierzycku,
 - ✓ jesion wyniosły, lipa drobnolistna oraz olsza czarna – w parku w Tubadzinie,
 - ✓ aleja drzew (32 lipy) – przy drodze z Tubądzina do Inczewa,
 - ✓ lipa drobnolistna – Wąglczew (przy kościele).

W celu ochrony pomników przyrody, zgodnie z przepisami odrębnymi, zakazuje się:

- wycinania niszczenia lub uszkodzania drzew,

- zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści,
- zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew i wzniecania ognia,
- nacinania drzew, rycia napisów i znaków,
- wchodzenia na drzewa.

Pielęgnację pomników przyrody powinny przeprowadzać przedsiębiorstwa posiadające stosowne uprawnienia.

8.1.12.2 ochrona krajobrazu.

Ochrona Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (BOChK) - na obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z przepisami odrębnymi, należy ograniczyć:

- a) lokalizację uciążliwych obiektów oraz prowadzenie działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska i krajobrazu do przypadków uwzględnionych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w planach miejscowych;
- b) regulację rzek i strumieni oraz dokonywanie w dolinach zmian naruszających naturalne ekosystemy, do szczególnych przypadków związanych z zachowaniem bezpieczeństwa ludzi i mienia;
- c) eksploatację skał i minerałów do miejsc określonych poprzez właściwe władze administracyjne;
- d) zakres wykonywania prac wodno-melioracyjnych do tych, które nie stwarzają stałego zagrożenia dla istniejących ekosystemów oraz nie powodują trwałych zmian w krajobrazie;
- e) wysypywanie, wylanie i zakopywanie odpadów tylko do miejsc objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
- f) lokalizację budownictwa lotniskowego do terenów wskazanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

W 2007 r. została przeprowadzona procedura uzgodnienia projektu rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie ustanowienia Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z wszystkimi gminami, na terenie których położona jest powyższa forma ochrony przyrody. Uchwałą Nr XI/47/07 z dnia 24 października 2007 r. Rada Gminy Wróblew pozytywnie zaopiniowała treść projektu Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zgodnie z projektem rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w celu czynnej ochrony ekosystemów leśnych należy:

- a) utrzymać ciągłość i trwałość ekosystemów leśnych,
- b) sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych,
- c) tworzyć i odtwarzać strefy ekotonowe, celem zwiększenia bioróżnorodności,
- d) utrzymywać i tworzyć lesne korytarze ekologiczne ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
- e) zalesiać i zadrzewiać grunty mało przydatne do produkcji rolnej i nie przeznaczone na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych walorach krajobrazowych,
- f) pozostawiać drzewa o charakterze pomnikowym, drzewa dziuplaste, części drzew obumarłych, aż do całkowitego ich rozkładu,
- g) zachować śródleśne ciek, mokradła, polany, torfowiska, wrzosowiska, murawy kserotermiczne i piaszczyste oraz polany o wysokiej bioróżnorodności,
- h) utrzymać odpowiedni poziom wód gruntowych dla zachowania siedlisk wilgotnych i bagiennych,
- i) zachować siedliska chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,

- j) działać na rzecz czynnej ochrony oraz reintrodukcji rzadkich zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

W granicach Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy wprowadzić następujące zakazy:

- a) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska;
- b) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- c) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- d) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- e) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- f) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- g) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- h) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- a) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- b) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- c) realizacji inwestycji celu publicznego.

W celu ochrony krajobrazu oraz włączenia terenu gminy w wieloprzestrzenny system obszarów chronionych (prawnie chronionych: OChK byłego woj. sieradzkiego, Parków Krajobrazowych Międzyrzecza Warty i Widawki oraz Załęczańskiego, a także wyróżnionych w ramach krajowej sieci ekologicznej EKONET – POLSKA: dolina Warty – korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym) proponuje się stworzenie wewnętrznego systemu przyrodniczego gminy w oparciu o:

- węzły przyrodnicze – istniejące kompleksy leśne i parki podworskie, o dużych walorach przyrodniczych (różnorodność gatunków, naturalność zbiorowisk, stabilność), odgrywające rolę zasilającą w funkcjonowaniu systemu,
- korytarze ekologiczne – doliny rzeczne, głównie Myi i Swędry – strefy, których cechy przyrodnicze predysponują je do pełnienia roli łączników między węzłami,
- sięgacze ekologiczne – doliny boczne, łączące główne systemy dolinne z obszarami wysoczyznowymi i węzłowymi,
- łączniki przyrodnicze – strefy łączące system lokalny, bazujące na mniejszych obniżeniach terenowych, wykorzystujące większe skupiska zieleni (ogrody, zieleń przydrożną, obszary proponowanych dolesień i inne),

Ważnym byłoby, w skali większego regionu, stworzenie powiązań przyrodniczych między dolinami Warty i Prosną, co znajduje wyraz w zapisanej w projekcie „Studium...” koncepcji rozszerzenia strefy leśnej na południu poprzez dolesienia.

Wskazuje się w w/w obszarach i strefach uwzględnianie warunków ochrony przedstawionych wyżej (dot. ochrony terenów dolinnych, wód, zieleni) a także w miarę możliwości maksymalne nasycanie stref zielenią (zadrzewienia śródpolne, przydrożne, przydolinne, pasy wiatrochronne, zalesienia) w celu wytworzenia ciągłości systemu oraz więzi krajobrazowej z terenami sąsiednimi. Strefy te powinny być chronione przed przerywaniem lub osłabianiem ciągłości.

9. Kierunki rozwoju polityki przestrzennej w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

9.1 Kierunki ochrony, rozwoju zasobów i kształtowania środowiska kulturowego

Największe zagrożenie dla ochrony środowiska kulturowego gminy stanowi stan świadomości ludzi i ich działania, których skutki są wyraźnie widoczne na terenie gminy. Niewiedza o wartości zabytków, o skutkach wyrwania ich z kontekstu, o ich znaczeniu dla tożsamości gminy, o trudności ich odtworzenia, a także ignorancja i konformizm, powodują między innymi usunięcie wielu zabytków dla zapewnienia miejsca dla nowych obiektów.

Kilkadziesiąt zabytkowych obiektów, które figurowały w wojewódzkiej ewidencji zabytków już nie istnieje, lub zostały tak przekształcone poprzez bezmyślną działalność człowieka, że zatraciły swoje walory kulturowe.

Biorąc pod uwagę, iż jednym z podstawowych celów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest stworzenie podstaw do ustalania, w sporządzanych w następnej kolejności planach zagospodarowania przestrzennego regulacji dotyczących przeznaczenia i zasad zagospodarowania przestrzennego terenów, przyjmuje się następujące kierunki polityki przestrzennej gminy dla realizacji celów dotyczących ochrony, rozwoju zasobów i kształtowania środowiska kulturowego:

- 1) rewaloryzacja istniejących zasobów a przede wszystkim założeń dworsko-parkowych oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w przestrzeniach publicznych gminy;
- 2) ochrona elementów środowiska kulturowego jako istotnych dla budowania tożsamości gminy;
- 3) tworzenie obrazu gminy rozwijającej się harmonijnie, wykorzystujących i szanując swoje dziedzictwo,
- 4) wykorzystanie zabytku na cele użytkowe może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,
- 5) wszelkie inwestycje i działania w sąsiedztwie zabytków nie mogą pogorszyć jego stanu zachowania ani wartości zabytkowych, w tym walorów widokowych.
- 6) udostępnianie i promocja walorów kulturowych gminy.

Prawna ochrona zabytków

Podstawą prawną ochrony jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 238, poz. 2390; z 2006 r. Nr 50, poz. 362, Nr 126, poz. 875; z 2007 r. Nr 192, poz. 1394; z 2009 r. Nr 31, poz. 206, Nr 97, poz. 804, z 2010 r. Nr 75, poz. 474).

Zgodnie z ww ustawą wyróżnia się następujące formy ochrony prawnej zabytku:

1. wpis do rejestru zabytków – ochrona na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
2. uznanie za pomnik historii – zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub parku kulturowego – w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
3. utworzenie parku kulturowego – ochrona na podstawie uchwały Rady Gminy o utworzeniu parku kulturowego i planu miejscowego opracowanego dla tego parku
4. utworzenie ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego albo w decyzjach:
 - decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,

- decyzji o warunkach zabudowy,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

9.2 Obszarowa ochrona obiektów zabytkowych

W oparciu o wytyczne z planów wyższego rzędu oraz analizy prowadzone na etapie prac nad studium, wyznacza się w studium obszarowe formy ochrony dziedzictwa kulturowego – obiektów i zespołów zabytkowych.

9.2.1. Park kulturowy

Obszarową formę ochrony dziedzictwa kulturowego we wschodniej i północnej części gminy jest wskazanie obszaru parku kulturowego „Dwórki Ziemi Sieradzkiej”.

Wskazuje się siedem założeń dworsko-parkowych w: Tubądzinie, Inczewie, Sędzicach, Kobierzycu, Kościerzynie, Edmundowie i Charlupi Wielkiej, które powinny znaleźć się w granicach parku oraz drogi łączące te założenia.

Dla realizacji tego zadania niezbędne jest:

- a) przeprowadzenie prac analitycznych i studialnych mających na celu określenie celu i zasad ochrony i uszczegółowionych granic parku a tym samym uszczegółowienie granic opracowania planu miejscowego,
- b) podjęcie przez Radę Gminy uchwały o powołaniu parku kulturowego,
- c) sporządzenie planu ochrony parku kulturowego,
- d) opracowanie dla tego obszaru planu miejscowego,
- e) pozyskanie funduszy na realizację tego celu.

Funkcja obiektów architektonicznych – dworów/pałaców, zlokalizowanych w zespołach dworsko – parkowych powinna mieć funkcję usługową – pozwalającą na powszechne udostępnienie obiektu zwiedzającym w ramach planowanej „turystyki kulturowej”. Nie wyklucza się wykorzystania obiektów dla innych funkcji, w tym mieszkaniowej. Zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej.

9.2.2 Ochrona małych zespołów i układów urbanistycznych za pomocą ustanowienia strefy ochrony konserwatorskiej

Ochrona dóbr kultury materialnej i niematerialnej jest celem polityki przestrzennej, a kształtowanie środowiska kulturowego powinno generować rozwój innych dziedzin życia regionu (np. turystykę i rekreację, osadnictwo, leśnictwo, rolnictwo). Obiekty kultury materialnej winny być wykorzystane i użytkowane z zapewnieniem opieki konserwatorskiej, rewaloryzacji i nadania im odpowiednich funkcji użytkowych.

W „Studium...” wyznaczono następujące strefy:

1. strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej,
2. strefa częściowej ochrony konserwatorskiej,
3. strefa ochrony konserwatorskiej krajobrazowej,
4. strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji obiektu zabytkowego,
5. strefa ochrony konserwatorskiej archeologicznej.

9.2.2.1 Strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej wyznaczono na terenach, na których zachowały się zespoły historycznej architektury i oryginalne rozplanowanie, wpisane do rejestru zabytków. Celem działań polityki przestrzennej i konserwatorskiej jest zachowanie ich historycznego charakteru, a w przypadku najbardziej zniekształconych odtworzenie. Działania

ochronne należy rozumieć jako całokształt poczynañ gospodarczych na rzecz przywrócenia i utrwalenia ich historycznych walorów, nadania współczesnej treści, jak również ich funkcjonalnej i kompozycyjnej integracji z otoczeniem.

Obejmują one najcenniejsze historyczne założenia parkowo – dworskich oraz historyczne założenia sakralne we wsiach:

1. Tubądzin–Inczew - dwa założenia: pałacowo – parkowe i dworsko – parkowe połączone zabytkową aleją , w granicach założeń i wzdłuż alei
2. Kobierzycko - założenie dworsko – parkowe, w granicach założenia
3. Sędzice – relikw założeń dworsko-parkowego, w granicach założenia
4. Kościerzyn - założenie dworsko-parkowe, w granicach założenia
5. Chałupia Wielka - założenie dworsko-parkowe, w granicach założenia
6. Chałupia Wielka – kościół wraz z otoczeniem w granicach ogrodzenia
7. Wróblew – kościół wraz z otoczeniem w granicach terenu będącego własnością wyznaniową
8. Wąglczew – zespół klasztoru i kościoła, w granicach terenu będącego własnością wyznaniową

Strefy obejmują tereny szczególnie wartościowe o dobrze zachowanej strukturze przestrzennej do bezwzględnego zachowania. W strefie konserwatorskiej zakłada się bezwzględny priorytet ustaleń konserwatorskich, gdzie wszelkie poczynania inwestycyjne i odpowiednio pozwolenia na budowę wymagają szczegółowych uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków – obowiązuje zasada zachowania tradycyjnych form zagospodarowania, charakterystycznych dla funkcji pierwotnej.

„Studium...” proponuje wykorzystanie obiektów o wartościach kulturowych, niesakralnych i zagospodarowanie terenów parkowo – dworskich i parkowych do celów publicznych z możliwością wprowadzenia w istniejące budynki funkcji usługowych o charakterze kulturalnym, turystycznym i oświatowym lub w ostateczności funkcji mieszkalnej.

Obowiązek opracowania planu miejscowego dla obszaru w granicach każdej wyznaczonej strefy w oparciu o wytyczne konserwatorskie.

Obowiązek ten ustaje dla założeń dworsko-parkowych w przypadku ustanowienia parku kulturowego „Dwórki Ziemi Sieradzkiej” i opracowania planu dla tego parku.

9.2.2.2 Strefy częściowej ochrony konserwatorskiej – wyznaczona na terenach, na których znajdują się jednostki o dobrze zachowanym układzie historycznym oraz założenia dworskie wraz z otoczeniem parkowym z poza rejestru zabytków, ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz cmentarzy ujętych w gminnej ewidencji zabytków, we wsiach:

- 1) Edmundów - założenie dworsko-parkowe (gm. ewid. zabytków), w granicach założenia i alei prowadzącej do dworu,
- 2) Dziebédów – park krajobrazowy, w granicach założenia i terenów sąsiednich,
- 3) Tubądzin – zespół kościelny wraz z plebanią,
- 4) Wróblew - cmentarz
- 5) Wąglczew – cmentarz
- 6) Chałupia Wielka – cmentarz
- 7) Tubądzin - cmentarz

Strefy obejmują tereny wartościowe dla krajobrazu kulturowego gminy do bezwzględnego zachowania. W strefie konserwatorskiej zakłada się priorytet ustaleń konserwatorskich, gdzie wszelkie poczynania inwestycyjne wymagają uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na etapie decyzji administracyjnych.

Dla realizacji ochrony wyznacza się obowiązek opracowania planów miejscowych dla założeń w Dziebédowie i Edmundowie i zespołu kościelnego z plebanią w Tubądzinie. Obowiązek ten ustaje

dla założenia dworsko-parkowego w Edmundowie w przypadku ustanowienia parku kulturowego „Dwórki Ziemi Sieradzkiej” i opracowania planu dla tego parku.

W przypadku cmentarzy w strefie ochronnej, uzgodnień z WKZ wymagają inwestycje kubaturowe ogólnodostępne (np. kaplica), zmiany w formie przestrzennej i kolorystycznej ogrodzenia cmentarzy oraz wszelkie prace związane z istniejącym lub projektowanym zadrzewieniem cmentarzy, z zaleceniem utrzymania tradycyjnego charakteru i ochrony historycznych pomników.

9.2.2.3 Strefy ochrony konserwatorskiej krajobrazowej – obejmują fragmenty wartościowego krajobrazu kulturowego, stanowiącego rodzaj otuliny dla innych wartościowych zespołów. Są to obszary pozbawione elementów historycznych, ale stanowiące rodzaj otuliny dla innych wartościowych zespołów, zabezpieczając im odpowiednią ekspozycję. Celem wyznaczenia strefy jest wykluczenie lub ograniczenie lokalizacji zabudowy w tych obszarach.

Wyznaczona wokół najcenniejszych historycznych założeń parkowo – dworskich i cennych zabytków w ich bezpośrednim sąsiedztwie w terenach, gdzie można jeszcze zachować naturalne, nie skażone zabudową obszary przedpola zabytku:

1. Sadokrzyce – ekspozycja od strony wsi Oraczew wpisanej do rejestru zabytków wiatraka typu „koźlak”,
2. Tubądzin – zachowanie od strony północnej i zachodniej ekspozycji założenia dworsko-parkowego oraz zachowanie powiązań widokowych: dwór i zespół kościoła w Tubądzinie.
3. Sędzice – zachowanie od strony północnej ekspozycji zabytkowych ruin,
4. Kościerzyn – zachowanie od strony wschodniej ekspozycji założenia dworsko-parkowego (w tym rejonie brak szpaleru drzew wzdłuż drogi, przesłaniającego założenie).

Jedyną formą ochrony dla przedpola zabytków jest ustalenie obowiązku opracowania planu miejscowego dla obszarów w granicach wszystkich wyznaczonych stref. Realizacja celów ochrony powinna nastąpić poprzez zapis ustaleń wykluczających lub ograniczających realizację zabudowy co do gabarytów i formy przestrzennej (zapisanie zasad tworzących zabudowę harmonijnie wpisaną w obszar), obiektów inżynierskich lub napowietrznej sieci infrastruktury oraz nowych nasadzeń na wskazanych terenach.

9.2.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej ekspozycji obiektu zabytkowego obejmują tereny wokół zespołu zabytkowego objętego ścisłą strefą ochrony konserwatorskiej, zabudowane lub częściowo zabudowane, dla których w planach miejscowych obowiązkowo trzeba zapisać zasady zabudowy i zagospodarowania działek, aby uniknąć dalszej degradacji przedpola zabytku. Są to tereny:

- 1) Kościerzyn – dla terenu w bezpośrednim sąsiedztwie założenia dworsko-parkowe,
- 2) Kobierzycko – dla terenu w bezpośrednim sąsiedztwie założenia dworsko-parkowego
- 3) Chałupia Wielka - dla terenu w bezpośrednim sąsiedztwie założenia dworsko-parkowe,
- 4) Wąglczew – dla terenu w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu klasztoru i kościoła,
- 5) Tubądzin-Inczew – dla terenu w bezpośrednim sąsiedztwie założeń pałacowo – parkowego i dworsko – parkowego połączonych zabytkową aleją ,

Jedyną formą ochrony dla przedpola zabytków jest ustalenie obowiązku opracowania planu miejscowego dla obszarów w granicach wszystkich wyznaczonych stref.

Realizacja celów ochrony nastąpi poprzez zapisy w planie miejscowym ustalające:

- czytelną kompozycję urbanistyczną,
- wyznaczenie linii zabudowy,
- odpowiednie wskaźniki intensywności zabudowy,
- czytelne zasady parcelacji,
- formy zabudowy - w tym: wysokość budynku –max jedna kondygnacja z poddaszem użytkowym, rodzaj dachu – dwu lub czterospadaś, proporcje elewacji i kompozycji elewacji, użytych materiałów – z przewagą naturalnych, oraz stonowanej kolorystyki,
- formy zagospodarowania – w tym określenie ujednoliconych zasad lokalizacji ogrodzeń, rozplanowania zieleni, zakaz lokalizacji reklam itp.

- udział WKZ w procedurze lokalizacji inwestycji i wydawania pozwoleń na budowę.

Ponadto w studium wskazuje się również STREFY OCHRONY EKSPOZYCJI – widok od strony zabytku, wskazany graficznie na rysunku „Uwarunkowania kulturowe”. Zakaz przekształcania terenu w sposób przyczyniający się do ograniczenia lub zszpecenia widoku na zabytek lub z zabytku – do analizy w planach miejscowych.

9.2.2.5 Strefy ochrony konserwatorskiej archeologicznej - obejmują tereny wokół skupisk udokumentowanych stanowisk archeologicznych i pozostałości po założeniach rezydencjonalno – obronnych, w celu zapewnienia ochrony zabytków archeologicznych. Strefa obejmuje znaczne obszary gminy, zasięg strefy w sposób graficzny ustalono na załącznikach graficznych nr 2 – uwarunkowania kulturowe i nr 3 – kierunki rozwoju i polityka przestrzenna.

Są to rejony osadnictwa pradziejowego, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego i nowożytnego.

Na tych terenach wszelkie działania inwestycyjne naruszające stratygrafię gruntu oraz mające na celu zmianę dotychczasowego użytkowania terenu, wymagają uzyskania zgody WKZ oraz podjęcia ratowniczych badań archeologicznych, gdyż ochrona kulturowych warstw ziemi zawierających pozostałości dawnego osadnictwa powinna być jednym z elementów polityki przestrzennej.

W granicach strefy wyznaczono również ZAŁOŻENIA REZYDENCJONALNO OBRONNE, występujące na terenie gminy Wróblew pozostałości po założeniach rezydencjonalno - obronnych podzielono na udokumentowane z przeprowadzonymi badaniami terenowymi (Charlupia Wielka, Kościerzyn), oraz domniemane bez przeprowadzonych prac w terenie (Dziebędów, Inczew, Słomków Mokry, Smardzew ,). Wszystkie rejony lokalizacji „dworów i grodów...” wymagają przeprowadzenia szczegółowych, archeologicznych prac terenowych. W przypadku grodzisk udokumentowanych należy wprowadzić zakaz prowadzenia inwestycji kubaturowych w obrębie założenia i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, natomiast na terenach nieudokumentowanych założeń, w przypadku negatywnego wyniku badań terenowych, można dopuścić prowadzenie inwestycji kubaturowych. Badania wykopaliskowe mogą prowadzić jedynie uprawnieni archeolodzy, po uzyskaniu zezwolenia WKZ.

9. 3 Ochrona prawna pojedynczych obiektów

Ochronie prawnej, ustanowionej w przepisach odrębnych - ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, podlegają wszystkie obiekty wyszczególnione **w rejestrze zabytków** (wyszczególnione w I części studium – określającej uwarunkowania). Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków polegać ma w szczególności na:

- trwałym zachowaniu historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu wpisanego do rejestru zabytków,
- utrzymaniu lub rewaloryzacji otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem, w tym ochronę walorów ekspozycyjnych (widok na zabytek i z zabytku),
- opracowanie rozwiązań inwestycyjnych na podstawie zaleceń konserwatorskich, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Wszelkie prace remontowe oraz jakiegokolwiek zmiany dotyczące zabytku oraz jego otoczenia muszą odbywać się za zgodą wojewódzkiego konserwatora zabytków i pod jego nadzorem.

Wykorzystanie zabytku wpisanego do rejestru zabytków na cele użytkowe może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości, stosownie do historycznych funkcji a wszelkie działania związane z naruszeniem substancji lub mogące mieć wpływ na stan zachowania czy zmiany w wyglądzie wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który na wniosek właściciela może wydać zalecenia konserwatorskie określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia, wykonania prac konserwatorskich a także zakres zmian dopuszczalnych w zabytku.

Gmina prowadzi, opracowaną w czerwcu 2010 roku, gminną ewidencję zabytków. Wszystkie

zabytki nieruchome wyszczególnione w gminnej ewidencji zabytków, nie objęte decyzją o wpisie do rejestru zabytków, będą podlegały ochronie prawnej poprzez ustanowienie ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.

Obiekty o walorach historycznych lub architektonicznych a szczególności znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków – będące charakterystycznym elementem historycznej zabudowy – należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem charakterystycznych dla lokalnej tradycji budowlanej form i faktur:

- adaptacja i modernizacja winna odbywać się na zasadach zapewniających zachowanie istotnych dla miejscowej tradycji form architektonicznych, proporcji, detalu, materiałów i faktur wypraw zewnętrznych,
- wszelkie działania dotyczące zmiany gabarytów, zmiany w sposobie dyspozycji i artykulacji elewacji (w tym także proporcji otworów zewnętrznych i form zewnętrznej stolarki okiennej), czyli takie, które mogą mieć wpływ na stan zachowania lub zmianę wyglądu – wymagają uzgodnienia lub opinii WKZ (zgodnie z przepisami odrębnymi –prawo budowlane),
- ewentualna konieczność rozbiórki zabytku włączonego do ewidencji może nastąpić tylko w uzasadnionych przypadkach i wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w celu określenia możliwości i zasad wyłączenia z tej ewidencji.

Wytyczne dla działań w sąsiedztwie pojedynczych obiektów zabytkowych i w strefach ochrony konserwatorskiej wokół zabytków:

1. Wszelkie zmiany w otoczeniu i sąsiedztwie zabytku, a także w obszarach zabytkowych (w rejestrze i w ewidencji), których charakter może mieć wpływ na walory zabytków (np. ekspozycję), w tym przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów a także sposób zagospodarowania przestrzeni, nie mogą pogorszyć stanu zachowania zabytku ani naruszać jego wartości i w związku z tym wymagają działania w porozumieniu z WKZ.
2. Nowa zabudowa na obszarach zabytkowych i w sąsiedztwie zabytku – w układzie, skali, gabarytach i proporcjach a także w sposobie kompozycji i wypraw elewacji zewnętrznych, powinna stanowić harmonijnie zakomponowaną całość z istniejącymi elementami zabudowy historycznej.
3. W sytuacjach wątpliwych - dla nowo projektowanych obiektów – należy uzyskać wytyczne konserwatorskie do projektu budowlanego a następnie uzgodnienie bądź opinię na temat tego projektu w toku postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę (zgodnie z przepisami odrębnymi –prawo budowlane).

9.4 Ochrona stanowisk archeologicznych

Ochrona prawna stanowiska archeologicznych odbywa się na podstawie - zapis art. 31 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) W studium naniesiono lokalizację granic chronionych stanowisk.

W planach miejscowych opracowywanych dla terenu gminy i decyzjach administracyjnych należy obowiązkowo nanieść lokalizację stanowisk archeologicznych i konserwatorskie strefy ochrony archeologicznej wraz z ustaleniami zasad zagospodarowania na tych terenach.

Uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i zapewnienia poprzedzających inwestycję ratowniczych badań archeologicznych w celu ochrony zabytków archeologicznych narażonych na zniszczenie w wyniku projektowanych działań wymagają:

- wszelkie działania związane z naruszeniem stratygrafii uwarstwień ziemnych w rejonie lokalizacji stanowisk archeologicznych, na obszarach zabytkowych oraz w otoczeniu zabytków,
- inwestycje o charakterze liniowym, związane z naruszeniem uwarstwień ziemnych a tak nowe drogi oraz wszystkie takie, które wiążą się z wykonaniem wykopów szeroko płaszczyznowych – zlokalizowane w granicach stref ochrony konserwatorskiej archeologicznej.

W terenie występowania zabytków archeologicznych, zgodnie z ustawą obowiązuje przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych na koszt inwestora (zgodnie z art. 31 ust. 1a ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) lub uzyskać dotację

jeżeli zostaną spełnione warunki określone w art. 82a ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na prowadzenie badań archeologicznych należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w drodze decyzji.

O pozwolenie należy wystąpić nie później niż 21 dni przed rozpoczęciem badań.

Stanowiska archeologiczne powinny znajdować się w strefach ochrony archeologicznej, stanowiących ich otulinę.

Strefa ochrony archeologicznej obejmuje obszary istniejących i potencjalnych stanowisk archeologicznych. W strefie ochrony archeologicznej obowiązuje przeprowadzenie na koszt inwestora nadzorów archeologicznych przy wszelkich inwestycjach związanych z zagospodarowaniem terenu i robotami ziemnymi (zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Na prowadzenie nadzorów archeologicznych należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. O pozwolenie należy wystąpić nie później niż 21 dni przed rozpoczęciem inwestycji.

W sytuacji ujawnienia nowego stanowiska archeologicznego w obszarze ochrony archeologicznej wymagane jest wykonanie badań archeologicznych. W takiej sytuacji wszelkie prace budowlane powinny zostać przerwane, a teren (zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) udostępniony do badań archeologicznych. Wszystkie nowoodkryte stanowiska archeologiczne należy oznaczyć, zabezpieczyć i zawiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dopuszczalne jest powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.

9. 5 Wytyczne dla określania zasad ochrony krajobrazu kulturowego w planach miejscowych

W ustaleniach planów miejscowych należy zagwarantować ochronę krajobrazu kulturowego poprzez określenie zakresu dopuszczalnych przekształceń przy obiektach zabytkowych oraz ich otoczeniu zgodnie z wytycznymi i kierunkami zawartymi powyżej oraz zgodnie z wytycznymi i uzgodnieniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Ustalenia dotyczące obiektów zabytkowych powinny być sformułowane indywidualnie dla każdego obiektu.

Kształtując otoczenie obiektu zabytkowego należy brać pod uwagę jego właściwą ekspozycję i jeśli to możliwe kontynuację tradycyjnych, wartościowych cech zabudowy.

9. 6 Promocja miejsc i zespołów zabytkowych

Dla promocji miejsc i obszarów zabytkowych wyznacza się rowerowe i piesze trasy turystyczne:

- Szlak Zabytkowych Dworów Ziemi Sieradzkiej, przebiegający w zachodniej części gminy przez wsie:
 - Sędziwe – w rejonie założenia dworsko-parkowego,
 - Kobierzycko, w rejonie założenia dworsko-parkowego,
 - Wróblew w rejonie zespołu zabytkowego kościoła,
 - Mantyki w rejonie punktu widokowego,
 - Chałupia Wielka w rejonie zespołu zabytkowego kościoła i założenia dworsko-parkowego
- Szlak Władysława Reymonta umożliwiający zwiedzanie południowej części gminy i wsi:
 - Chałupia Wielka wjazd od strony tamy na budowanym zbiorniku, w rejonie założenia dworsko-parkowego i zespołu zabytkowego kościoła,
 - Tworowizna, Gęsówka Nowa, przez malownicze tereny wiejskie
 - Sadokrzyce w rejonie zabytkowego wiatraka,
 - Wąglczew w rejonie zespołu kościelno-klasztornego.

Elementami nowymi, mającymi wpływ na rozwój i poprawne funkcjonowanie terenów turystyczno – rekreacyjnych w gminie Wróblew, są:

- Szlak pieszo – rowerowy o charakterze turystycznym, łączący w centrum gminy, istniejące w/w szlaki turystyczne, przebiegający z Wąglczewa do Wróblewa,

- Szlak pieszo – rowerowy „odchodzący” od szlaku Zabytkowych Dworców Ziemi Sieradzkiej we wsi Mantyki i obiegający tereny wokół projektowanego zbiornika wodnego „Smardzew”. Przebieg szlaku umożliwi bezkolizyjną obsługę pieszo – rowerową terenów bezpośrednio przylegających do zbiornika, w tym min. terenów zabudowy lotniskowej i terenów o funkcji usług turystyki i rekreacji.
- Szlak pieszo – rowerowy „odchodzący” od szlaku Zabytkowych Dworców Ziemi Sieradzkiej we wsi Sadokrzyce, biegnący przez wieś Dąbrówka do wsi Wróblew, gdzie łączy się ze szlakiem Władysława Reymonta.
- Szlak pieszo-rowerowy, zwany „Sieradzką Eską” - wchodzący od północy, fragmentem do wsi Tubądzin oraz w środkowej części gminy z gminy Sieradz przez wsie: Smardzew, Rakowice, Chałupia Wielka, Oraczew, Sadokrzyce, Wąglczew do Kolonii Orzeł Biały a dalej skrajem gminy, przez tereny leśne do Gm. Brzeźnio. Oba odcinki połączone są tzw. szlakiem łącznikowym – z Tubądzina do Inczewa, dalej do Sędzic i Kobierzycy i Wróblewa aby połączyć się z właściwym szlakiem przez Mantyki i Rakowice.

Na trasie tego szlaku zlokalizowane są wszystkie najcenniejsze zabytki gminy Wróblew.

Dla promocji wartości kulturowych będą miały również duże znaczenie dwa szlaki samochodowe, wyznaczone w planie województwa łódzkiego, przyjęte do ustaleń Studium, są to:

- szlak samochodowy budownictwa drewnianego,
- szlak samochodowy dworów i pałaców.

10. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

10.1. Komunikacja drogowa

Układ drogowy pełni funkcję obsługi komunikacyjnej oraz jest ważnym elementem kształtującym strukturę przestrzenną gminy.

Przyjęte w „Studium...” kierunki rozwoju układu komunikacyjnego uwzględniają uwarunkowania wynikające z diagnozy stanu istniejącego, z przyjętych kierunków kształtowania struktur przestrzennych i ich funkcji, oraz wnioski z planów wyższego rzędu, a także sugestie i zasady kształtowania układu i polityki komunikacyjnej.

10.1.1. Główne cele rozwoju układu i obsługi komunikacyjnej

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania układu komunikacyjnego muszą być spełnione następujące warunki umożliwiające stworzenie jednolitego systemu powiązań funkcjonalnych:

- pełen dostęp celów podróży – w zależności od funkcji, jaką spełnia gmina Wróblew w stosunku do mieszkańców samej gminy, gmin przyległych, regionu, jak również mieszkańców Polski,
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom uciążliwości komunikacyjnych na środowisko i warunki życia mieszkańców,
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu i sprawności funkcjonowania układu komunikacyjnego przy wciąż rosnącej motoryzacji ,
- zapewnienie odpowiedniego standardu podróży – dotyczy to czasu i komfortu dojazdów oraz odpowiednio wysokiego stopnia swobody poruszania się pojazdem samochodowym,
- rozwój i podnoszenie standardów podróżowania komunikacją zbiorową,
- rozwój zaplecza technicznego motoryzacji, w tym także obsługi parkingowej w głównych koncentracjach usług ponadlokalnych i obszarach z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą gminy.
- kształtowania zachowań uczestników ruchu – poprzez właściwe ukierunkowanie potoków ruchu tranzytowych i zewnętrznych.

Układ komunikacyjny powinien realizować podstawowe zadania związane z prawidłowym funkcjonowaniem gminy, w tym obsługę tranzytu i ruchu osobowego.

Powyższe cele są możliwe do osiągnięcia przede wszystkim poprzez modernizację i poprawę

parametrów technicznych istniejącego układu oraz wprowadzenie nowych elementów do tego układu.

10.1.2. Wnioski wynikające z analiz i diagnozy stanu istniejącego oraz z opracowań wyższego rzędu

- modernizacja i przebudowa dróg krajowych nr 12 i nr 14 do wyższych parametrów technicznych,
- budowa skrótu kolejowego od Sieradza do Wieruszowa kolei szybkiej Warszawa- Wrocław,
- modernizacja linii kolejowej Łódź – Sieradz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław do parametrów magistrali,
- sukcesywna modernizacja istniejącej lokalnej sieci drogowej w celu uzyskania odpowiednich parametrów technicznych dla poszczególnych kategorii (klas) dróg i funkcji które pełnią,
- bieżące utrzymywanie istniejących nawierzchni oraz budowa nawierzchni asfaltowych na drogach gruntowych,
- utrzymanie istniejącej dostępności komunikacyjnej, jej rozwój w miarę potrzeb oraz usprawnianie i podnoszenie standardu podróżowania,
- dostosowywanie nośności nawierzchni dróg nieprzygotowanych do zwiększonego ruchu samochodowego (głównie tych, które przenoszą ruch ciężki),
- wyznaczenie podstawowych ciągów rowerowych (ścieżki rowerowe) w gminie.

10.1.3. Układ drogowy

Zachowuje się istniejący układ drogowy, w skład którego wchodzi drogi:

- **droga krajowa Nr 12** - relacji Sieradz – Kalisz – Poznań, klasy **GP**, droga główna ruchu przyspieszonego,
- **droga krajowa Nr 14** - relacji Łódź – Walichnowy, klasy **GP**, droga główna ruchu przyspieszonego,
- **drogi powiatowe** :
 - **nr 1712E** od drogi 1711E – Krzaki – Kliczków Wielki – Chałupia Wielka – Kłocko – droga klasy **Z** zbiorcza
 - **nr 1713E** Dąbrowa Wielka – Izabela – Noski – Baszków – droga klasy **Z** zbiorcza
 - **nr 1714E** Smardzew – Dzierlic – droga klasy **L** lokalna
 - **nr 1719E** Baszków – Słomków Suchy – Wąglczew – Błaszk (ul. Pułaskiego) – droga klasy **L** lokalna
 - **nr 1720E** Wróblew – Sadokrzyce – droga klasy **Z** zbiorcza
 - **nr 1721E** Wąglczew – Chałupia Wielka – droga klasy **L** lokalna
 - **nr 1722E** Dąbrówka – Rowy – droga klasy **Z** zbiorcza
 - **nr 1723E** Słomków Mokry – Bartochów – droga klasy **L** lokalna
 - **nr 1724E** Orzeżyn – Dziebędów – droga klasy **L** lokalna
- **drogi gminne**:
 - Kolonia Raczków – Tubądzin – Orzeżyn – droga klasy **L** lokalna
 - Inczew – do drogi powiatowej nr 1723E – droga klasy **L** lokalna
 - Olendry - Kobierzycko – Sędzice – droga klasy **L** lokalna
 - Kościerzyn – gr. gminy – droga klasy **L** lokalna

- Słomków Mokry – Bliźniew – droga klasy **L** lokalna
- Wąglczew – Próchna – Wróblew – droga klasy **L** lokalna
- Józefów – Kol. Złotowizna – droga klasy **L** lokalna
- Kol. Tworkowizna – Gęsówka – Charłupia Las – droga klasy **L** lokalna

Pozostałe drogi nie ujęte w spisie dróg gminnych a będące własnością gminy studium adaptuje jako drogi kategorii **D** – dojazdowa. W tej grupie dróg występują największe potrzeby ich modernizowania i budowy nawierzchni asfaltowych.

Przy realizacji, przebudowie i modernizacji układu drogowego należy uwzględnić wymogi zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki techniczne jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Szerokości dróg w liniach rozgraniczających nie powinny być nie mniejsze niż ustalono w przepisach odrębnych dla poszczególnych klas drogi, wyjątek stanowią istniejące drogi, na których warunki terenowe i istniejące zagospodarowanie nie pozwalają na takie rozwiązanie. W tym przypadku zawężenie pasa drogowego może nastąpić po przeprowadzeniu analizy możliwości prawidłowego funkcjonowania tej drogi przy zawężonym, w liniach rozgraniczających, terenie przeznaczonym pod drogę, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o drogach publicznych i rozporządzeniach do tej ustawy.

Parkingi. Przyjmuje się zasadę, że miejsca postojowe dla samochodów zapewnione będą przez inwestora lub użytkownika terenu w granicach działek budowlanych przeznaczonych pod zabudowę.

Generalnie układ drogowy nawiązuje do istniejących przebiegów i wymaga dostosowania parametrów technicznych do spodziewanych obciążeń i pełnionych funkcji. Nowe drogi będą realizowane jedynie na terenach wyznaczonych pod realizację nowej zabudowy.

droga krajowa nr 12 i nr 14

drogi krajowe nr 12 i nr 14 – zgodnie z „Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” droga krajowa nr 12 należy do zadań strategicznych dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych – i została umieszczona w grupie – „Drogi znaczenia regionalnego o wysokich parametrach klasy GP”

Dla dróg krajowych nr 12 i nr 14 „Studium...” ustala klasę **GP** – główna ruchu przyspieszonego. W zakresie parametrów technicznych musi ona spełniać minimalne wymagania wynikające z właściwego rozporządzenia.

Dla dróg krajowych nr 12 i nr 14 oraz terenów do niej przyległych ustala się:

- nie zawężać przekształconych terenów drogowych w liniach rozgraniczających, minimalny pas terenu w liniach rozgraniczających należy przyjąć zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem; minimalną szerokość dróg w liniach rozgraniczających nie mniejszą niż 30,0 m przy przebiegu drogi przez tereny zabudowane i przeznaczone pod zabudowę i minimum 25,0 m przy przebiegu drogi przez tereny rolne i leśne.
- możliwość lokalizację skrzyżowań dróg obsługi lokalnej z drogami klasy GP tylko z zachowaniem minimalnych odległości między skrzyżowaniami określonych w ustawie o drogach publicznych,
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów przeznaczonych do zabudowy, położonych w sąsiedztwie drogi krajowej - poprzez wewnętrzny układ komunikacyjny nawiązujący do istniejących i projektowanych (zgodnie z ustaleniem powyżej) skrzyżowań,
- przy podziałach gruntów, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 12 – wykorzystywać dostępność do dróg o niższej klasie technicznej niż droga krajowa, nie wykonywać podziałów, jeśli po podziale tereny nie mają dostępności do dróg publicznych poprzez system istniejącej komunikacji lokalnej.
- utrzymanie linii zabudowy w minimalnych odległościach określonych w ustawie o drogach publicznych przy uwzględnieniu stopnia uciążliwości ruchu drogowego,

- nie lokalizować infrastruktury technicznej w pasach drogowych drogi krajowej, infrastruktura techniczna winna być umieszczona w ramach własnych linii rozgraniczających, w odległościach zgodnych z ustawą o drogach publicznych,
- konieczność uzgadniania z Zarządcą drogi zamierzeń dotyczących zmian zagospodarowania terenu przyległego do pasa drogowego w zakresie włączania do drogi ruchu powodowanego tymi zmianami.
- wszystkie zamierzenia ingerencji w tereny drogowe uzgadniać z właściwym zarządcą drogi.
- przewiduje się, na granicy gminy Wróblew i miasta Sieradza włączenie drogi krajowej nr 12 do obwodnicy miasta Sieradz (inwestycja związana z budową drogi ekspresowej S8 i obwodnicy miasta).

Dla dróg powiatowych dopuszcza się zmniejszenie na terenach zwartego zainwestowania szerokości tych dróg w liniach rozgraniczających za zgodą zarządcy drogi. Dla większości dróg powiatowych ustala się klasę drogi „L” lokalna, ze względu na lokalny charakter tych dróg, łączących miejscowości na terenie gminy Wróblew.

Minimalne parametry techniczne wszystkich **dróg zbiorczych, lokalnych i dojazdowych** muszą być zgodne właściwym rozporządzeniem.

Podstawowy układ dróg publicznych pokazano na rysunku „Studium...” w skali 1:10 000.

10.2 Układ kolejowy

Wskazuje się istniejącą linię kolejową relacji Łódź – Sieradz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław ze stacją w Sędzicach z postulatem przystosowania jej do parametrów magistrali.

W 2008 roku powstał rządowy „Program budowy i uruchomienia przewozów Koleją Dużych Prędkości w Polsce”, w którym planowana jest budowa nowej linii Warszawa-Łódź-Wrocław/Poznań o prędkości powyżej 300 km/h. Studium przewiduje przebieg przez gminę tej trasy, bez konkretnej rezerwy terenu pod inwestycję – wskazując wariant preferowany – wskazany w opracowywanej zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego - mający swój orientacyjny przebieg wzdłuż północnej granicy gminy

10.3 Komunikacja zbiorowa

W zakresie obsługi komunikacją zbiorową utrzymuje się dotychczasowe linie autobusowe, z zaleceniem ich rozwoju (w miarę potrzeb) i podnoszenia standardu obsługi. Uzupełniającą rolę w przewozach pełnić będzie kolej PKP ze stacją w Sędzicach.

10.4 Ścieżki rowerowe

Zadaniem ścieżek rowerowych jest umożliwienie nieskrępowanego poruszania się rowerzystom po całej gminie, w tym dotarcie do terenów rekreacyjnych, do ciekawych obiektów architektonicznych ale także dotarcie do szkoły czy miejsca zatrudnienia. Stanowią one element systemu komunikacji masowej, dlatego często są prowadzone równolegle do ciągów komunikacji samochodowej bądź są elementem pasa drogowego. Ścieżki rowerowe należy uwzględniać przy projektowaniu nowych jak i modernizowanych fragmentów układu komunikacyjnego, również w rejonach nie objętych scalonym układem ścieżek rowerowych. Należy przy tym dążyć do zapewnienia segregacji ruchu rowerowego od samochodowego.

W studium zakłada się adaptację istniejących i realizację nowych ciągów pieszo - rowerowych o charakterze rekreacyjno – turystycznym do miejsc atrakcyjnych w gminie, których przebieg określono na rysunku w skali 1:10 000.

11. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Doprowadzenie do pełnego uzbrojenia i uzyskania wysokich standardów obsługi w zurbanizowanej strefie należy uznać za priorytet. Oznacza to w pierwszym rzędzie konieczność wyposażenia w sieć kanalizacji sanitarnej wsi o wysokim stopniu urbanizacji a w następnej kolejności w sieć kanalizacyjną pozostałych terenów zainwestowanych i wyznaczonych pod zabudowę.

Rozwój urbanizacji na wskazanych terenach powinien być warunkowany koniecznością odpowiedniego ich przygotowania do celów zabudowy i pełnego wyposażenia w sieć infrastruktury komunalnej.

Docelowo zakłada się tam budowę lokalnych układów kanalizacji i gminnych oczyszczalni ścieków.

W warunkach gminy cele i kierunki polityki przestrzennej dla systemów komunalnej infrastruktury technicznej, uwzględniać powinny usuwanie barier rozwojowych, w pierwszej kolejności przez rozbudowę systemów kanalizacyjnych dla:

- uzyskania zakładanych standardów wyposażenia we wszystkich strefach urbanizacji,
- przywracania czystości wód powierzchniowych rzek i cieków,
- odzyskiwania dla celów rekreacji terenów przyrzecznych,
- poprawy standardów sanitarnych i warunków życia mieszkańców.

11.1 Zaopatrzenie w wodę

Dobrze rozbudowany system zaopatrzenia w wodę, oparty o zasoby wód podziemnych, ujmowane studniami wodociągów gminnych we Wróblewie, Charłupi Wielkiej i Słomkowie Mokrym, wspomagany dostawą wody z gminy Sieradz, zapewnia zaspokojenie pełnych potrzeb bytowych mieszkańców i większości instytucji, zakładów usługowych, handlowych i produkcyjnych w gminie. Nieliczni tylko odbiorcy korzystają i nadal mogą korzystać z ujęć własnych.

Nadwyżka w istniejących źródłach poboru, przy utrzymującej się od lat tendencji zmniejszania się zużycia wody, zapewnia warunki dla rozwoju urbanizacji. Sieć wodociągowa jest przystosowana do rozwoju i posiada możliwość pokrycia zasięgiem nowych obszarów.

Działania perspektywiczne powinny utrzymać sprawność funkcjonowania i zapewnić rozwój istniejących systemów wodociągowych poprzez:

- 1) racjonalne i oszczędne gospodarowanie zasobami wód,
- 2) tworzenie warunków pełnej dostępności do dobrej jakości wody wszystkim mieszkańcom, poprzez doprowadzenie sieci wodociągowej do nielicznych terenów dotychczas nie zwodociągowanych,
- 3) rozbudowę sieci wodociągowej na terenach rozwojowych, we Wróblewie, w Charłupi Wielkiej i Wąglczewie, w obszarze strefy aktywności gospodarczej w Kobierzycu oraz w obszarach rozwoju funkcji rekreacyjnej związanej z projektowanym zbiornikiem „Smardzew”,
- 4) rozbudowę i modernizację stacji wodociągowej we Wróblewie, w zakresie obejmującym budowę zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej i pompowni 2ta dla zwiększenia wydajności wraz z pełną automatyzacją i sygnalizacją procesów technologicznych, sterowania pracą urządzeń źródłowych i przesyłowych
- 5) działaniami o charakterze ochronnym powinny być objęte tereny źródłowe komunalnych ujęć wody, dla których wymagane jest opracowanie aneksów do dokumentacji hydrologicznych, z obliczeniem granic geologicznych terenów ochrony pośredniej każdego ujęcia i jeśli taka potrzeba zostanie stwierdzona, wyznaczenie tych stref w terenie i ustalenie warunków ich zagospodarowania, zgodnie z przepisami szczególnymi.

11.2 Kanalizacja sanitarna.

Gospodarka ściekowa w gminie wymaga kompleksowego uporządkowania. Jej stan jest jeszcze mało zadowalający lecz będzie ulegał systematycznej poprawie w związku z wybudowaniem i przekazaniem do eksploatacji gminnej oczyszczalni ścieków i rozwojem sieci kanalizacyjnej we Wróblewie. Dla uzyskania wyraźnej poprawy i zapewnienia prawidłowych warunków rozwoju urbanizacji należy:

- 1) sukcesywnie rozbudowywać sieć kanalizacji sanitarnej na zurbanizowanych terenach w północnej części gminy, możliwych do wyposażenia w ramach zrealizowanego I etapu gminnej oczyszczalni ścieków, o przepustowości $Q = 200 \text{ m}^3/\text{d}$
- 2) podejmować i prowadzić działania inwestycyjne na nowych terenach po wcześniejszym wyposażeniu tych terenów w sieć kanalizacyjną
- 3) wybudować drugi ciąg technologiczny gminnej oczyszczalni dla uzyskania docelowej przepustowości $Q = 400 \text{ m}^3/\text{d}$ i umożliwienia realizacji sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wsi: Kobierzyczo, Sędzice, Kościerzyn i Dąbrówka. Zapewni to uporządkowanie gospodarki ściekowej u ponad 30% mieszkańców gminy.

Kierunek dalszych działań doprowadzić powinien do budowy kolejnych oczyszczalni ścieków, umożliwiających uregulowanie stanu odprowadzania ścieków w sposób bezpieczny dla środowiska na wszystkich zurbanizowanych terenach gminy, w tym:

- 1) mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków „Smardzew” o projektowanej przepustowości $Q = 400 \text{ m}^3/\text{d}$ i zasięgu obejmującym tereny miejscowości: Smardzew, Chałupia Wielka, Rakowice, Drążna, Józefów, Rowy, Tworkowizna, Oraczew, Sadokrzyce i Wąglczew,
- 2) mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków „Bliźniew” o projektowanej przepustowości $Q = 400 \text{ m}^3/\text{d}$ i zasięgu obejmującym tereny wsi: Słomków Suchy, Słomków Mokry, Bliźniew, Dziebędów, Inczew i Tubądzin,

Ścieki z zabudowań luźno rozrzuconych odprowadzane będą do zbiorników szczelnych i dowożone beczkowozami do stacji zlewnej na oczyszczalniach gminnych.

W okresie przejściowym, do czasu realizacji gminnej kanalizacji zbiorczej, dopuszcza się odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków w systemach kanalizacji indywidualnej, z preferencjami dla przydomowych i przyobiektowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie warunki gruntowo – wodne pozwolą na ich stosowanie.

Przewiduje się zastosowania przydomowych i przyobiektowych oczyszczalni ścieków jako rozwiązanie alternatywne w miejscowościach o zabudowie „rozrzuconej”.

11.3 Odprowadzenie wód opadowych

Na terenie gminy nie przewiduje się budowy zorganizowanego systemu kanalizacji deszczowej. Generalnie przewiduje się utrzymanie powierzchniowego odwadniania terenu.

W indywidualnych przypadkach, wynikających z lokalnych potrzeb, dopuszczalna jest budowa kanalizacji deszczowej, z odprowadzeniem wód opadowych do odbiorników naturalnych: rzek, rowów melioracyjnych i do ziemi, zawsze na warunkach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów.

W powierzchniowym systemie odwadniania ważne jest zapewnienie właściwych warunków odbioru wód opadowych przez odbiorniki. Wymaga to utrzymania właściwego stanu technicznego rzek i zapewnienia drożności rowów odwadniających i melioracyjnych.

Konieczne jest prowadzenie systematycznych działań na rzecz poprawy jakości i ochrony wód powierzchniowych. Obok porządkowania gospodarki ścieków sanitarnych ważne jest utrzymanie w czystości zlewni.

Wszystkie obiekty i tereny, z których spływ wód stanowić może zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, muszą ujmować wody opadowe w lokalne układy sieciowe i oczyszczać je przed wprowadzeniem do odbiornika we własnym zakresie, na odpowiednich urządzeniach

podczyszczających lokalizowanych w granicach terenów, do których inwestor ma tytuł prawny.

11.4 Elektroenergetyka

Istniejący system elektroenergetyczny zabezpiecza obecne i perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju gminy. Sieć jest sukcesywnie modyfikowana w zakresie linii zasilających SN, NN oraz nasycenia stacjami transformatorowymi 15/04kV. Znacząca rozbudowa sieci 15kV będzie dotyczyła zasilania fabryki ceramiki „Tubądzin” ze względu na zwiększone potrzeby elektroenergetyczne związane z rozbudową zakładu. W przypadku zwiększenia zapotrzebowania mocy elektrycznej rzędu 10MW wystąpi potrzeba budowy stacji transformatorowej 110/15kV. W zmianie do Studium... budowę stacji przewiduje się na terenie rozbudowywanego zakładu. Teren pod lokalizację stacji zakłada się o pow. 50X50 (2500m²) a zasilanie stacji z istniejącej linii napowietrznej 110kV relacji Sieradz-Błaszki przebiegającej przez teren gminy. Na terenie gminy znacząca liczba nowych odbiorców energii elektrycznej będzie dotyczyła:

- 1) projektowanej zabudowy jednorodzinnej (MN) we wsiach: Wróblew, Słomków Suchy, Słomków Mokry, Próchna, Wąglczew, Charlupia Wielka,
- 2) projektowanej zabudowy letniskowej (ML) w rejonie projektowanego zbiornika „Smardzew”,
- 3) projektowanej zabudowy usługowo – turystycznej (U) w rejonie projektowanego zbiornika „Smardzew”,
- 4) projektowanego obszaru rozwoju działalności inwestycyjnej gminy na terenach wsi: Kościerzyn, Inczew oraz wzdłuż drogi krajowej nr 12 pomiędzy Wróblewem i Słomkowem Suchym.

Zgodnie z koncepcją rozwoju sieci 110kV przewidywana jest budowa linii do projektowanej sieci 110/15kV „Warta”. Trasa linii będzie przebiegać w okolicy miejscowości Sędzice.

Dla pozyskiwania energii z projektowanych na terenie gminy farm wiatrowych wyznacza się miejsce lokalizacji RPZ - stacji transformatorowej 110/15kV. Teren wyznacza się w sąsiedztwie istniejącej linii 110 kV oraz przy drodze powiatowej nr 1723E, w rejonie Inczewa.

Przy rozwoju urbanistycznym gminy zakłada się również udziałów w zasilaniu energią elektryczną z sieci elektroenergetycznej będącej na majątku PKP. Zakład PKP „Energetyka” w Częstochowie dysponuje układami przesyłowo rozdzielczymi zlokalizowanymi głównie wokół linii i obiektów kolejowych. Ze względu na posiadanie koncesji na obrót energią elektryczną zakres możliwości świadczenia usług jest znaczący i dotyczy:

- 1) usług oświetleniowych,
- 2) budowy i przebudowy urządzeń i instalacji elektrycznych,
- 3) lokalizacji urządzeń i naprawy kabli elektroenergetycznych,
- 4) serwisu urządzeń i instalacji elektrycznych,
- 5) utrzymania sieci trakcyjnej,
- 6) pomiarów i pozostałych usług specjalistycznych.

Ze względów eksploatacyjnych i bezpieczeństwa ludzi określa się w Studium strefy ochronne od napowietrznych elektroenergetycznych linii wysokiego i średniego napięcia. Szerokość stref ochronnych uwzględnia zasady ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, szkodliwym dla zdrowia ludzi i środowiska oraz bezpieczne warunki pracy w pobliżu czynnych linii elektroenergetycznych:

- 1). dla linii napowietrznej wysokiego napięcia 110kV – wyznacza się minimalną strefę o szerokości całkowitej – 36 m (po 18,0 m na stronę od osi linii). W strefie występuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (i/lub zagrodowej) oraz występują ograniczenia możliwości zagospodarowania przestrzennego innego rodzaju. Zagospodarowanie

przestrzenne terenu oraz szerokość strefy ochronnej należy uzgodnić z ZE na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji administracyjnych.

- 2). dla linii napowietrznych średniego napięcia 15kV – wyznacza się minimalną strefę o szerokości całkowitej – 15 m (po 7,5 m na stronę od osi linii). Strefa obejmuje teren po obu stronach linii i pod nią i jest wyznaczona przede wszystkim jako strefa ochronna z tytułu bezpiecznej pracy w pobliżu czynnych linii elektroenergetycznych.

Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Zakłada się również rozwój energetyki z wykorzystaniem biomasy. Konieczność zaspokojenia potrzeb rosnącej populacji ludzkiej przy ograniczonych zasobach naturalnych ziemi i postępującej w gwałtownym tempie degradacji środowiska wymuszają opracowania obiektywnych metod oceny działalności ludzkiej w przyrodzie a tym samym zwiększenia szans na złagodzenie kryzysu ekologicznego. W tym celu prowadzone są badania energetyczne jako, że przemiany energii są przyczyną wszelkich przeobrażeń materii. Procesy te warunkują rozwój układów ekologicznych konstruowanych i sterowanych przez człowieka. Rozwój wykorzystania istniejących niekonwencjonalnych, w tym odnawialnych źródeł energii polegać będzie na obowiązku zakupu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznych z małych kotłowni wodnych, turbin wiatrowych czy generatorów prądu elektrycznego napędzanych silnikami na biogaz lub alkohol bądź zakupu ciepła do sieci ciepłowniczych z kotłowni opalanych drewnem, słomą, osadami ściekowymi, biogazem czy odpadami komunalnymi.

Do odnawialnych źródeł energii zalicza się: energię spiętrzonej wody, energię wiatru, energię słoneczną, energię wody geotermicznej, energię powstałą z przetwarzania biomasy i biogazu, energię wiatru. Najbardziej preferowane kierunki uzyskiwania energii ze źródeł odnawialnych to energia wiatru, i energia powstała z przetwarzania biomasy i biogazu.

Pozostałe sposoby uzyskiwania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna), ze względu na wysokie nakłady inwestycyjne w warunkach klimatycznych gminy, są przedsięwzięciami mało opłacalnymi i nie są brane pod uwagę jako istotny element w bilansie elektroenergetycznym.

Rozwój technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii stwarza szanse dla społeczności lokalnej na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej, rozwoju lokalnego oraz proekologiczną modernizację i decentralizację sektora energetycznego.

11.5 Zaopatrzenie w gaz

Wybudowanie gazociągu średniego ciśnienia na terenie gminy stworzyło możliwości zaopatrzenia w gaz części odbiorców zlokalizowanych przede wszystkim wzdłuż jego trasy. Wydane są warunki zasilania w gaz dla odbiorcy we wsi Słomków Suchy 1. Możliwość pełnej gazyfikacji gminy wystąpi dopiero po wybudowaniu projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Sieradz-Błaszki-Kalisz. W studium przedstawiono trasę projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia bez lokalizacji stacji redukcyjnej I-go stopnia, które w wyniku budowy gazociągu średniego ciśnienia byłaby nieuzasadniona. Nowa lokalizacja w/w stacji wynika z koncepcji programowej gazyfikacji gminy.

Zaopatrzenie w gaz, do czasu rozbudowy sieci gazowej, może być realizowane poprzez sytuowanie na działkach wolnostojących zbiorników propan –butan.

11.6 Zaopatrzenie w ciepło

Docelowo zakłada się, że uporządkowanie gospodarki cieplnej w gminie opierać się będzie na:

- rozproszonych kotłowniach małej mocy wbudowanych bądź wolnostojących,
- indywidualnych źródłach ciepła wbudowanych u poszczególnych odbiorców.

W celu likwidacji niskiej emisji palenisk domowych i zanieczyszczeń powodowanych przez lokalne kotłownie, a tym samym unowocześnienie zasobów mieszkaniowych - zadaniem pilnym staje się modernizacja tych źródeł wraz z wymianą paliwa stałego na paliwo ekologiczne.

Zaleca się tworzenie małych agrociepłowni jako źródeł czystych i niegroźnych dla środowiska o mocy 1-2MW wymaga odpowiedniej ilości hektarów upraw zbożowych. Nie wymaga to od rolników zmian w płodozmianie ani w sposobie użytkowania ziemi.

11.7 Telekomunikacja

Zakładany rozwój infrastruktury w technologii cyfrowej został zrealizowany w zakresie urządzeń telekomunikacyjnych i sieci magistralnych. Telefoniczna sieć napowietrzna jest wymieniana na kablową. Zakłada się pełny dostęp do telefonii bezprzewodowej.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzą także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów telefonii cyfrowej komórkowej.

Lokalizacja wiążących się z systemami telefonii cyfrowej – komórkowej systemów typowych bazowych stacji przekaźnikowych (BTS) będzie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach administracyjnych, na wniosek zainteresowanych operatorów.

Sieć szerokopasmowa, służąca do zapewnienia szerokopasmowego dostępu do Internetu będzie rozwijać się w miarę potrzeb, zgodnie z przepisami odrębnymi.

12. Obszary na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym i lokalnym

12.1 Wykaz zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

Należy rozumieć przez to obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Zadania te są zamieszczone w „Propozycjach zadań dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych” określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego obejmujące obszar gminy Wróblew. Należą do nich:

1. budowa zbiornika retencyjnego Smardzew na rzece Myi, którego realizacja odbywać się będzie zgodnie z „Programem małej retencji dla województwa łódzkiego” zaktualizowanym w 2006 r. a opracowanym przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi.
2. modernizacja istniejącej linii kolejowej Sieradz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław ze stacją w Sędzicach z postulatami przystosowania jej do parametrów magistrali,
3. modernizacja dróg krajowych nr 12 i nr 14 do parametrów dróg GP jak wykazano na rysunku „Studium”,
4. modernizacja dróg powiatowych do parametrów dróg zbiorczych i lokalnych jak wykazano na rysunku „Studium”,
5. realizacja infrastruktury technicznej : linii przesyłowych 110KV i gazociągu wysokiego ciśnienia Sieradz-Błaszki- Kalisz,
6. budowa nowej linii kolejowej dużych prędkości Wrocław-Poznań-Łódź-Warszawa.

12.2 Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na terenie gminy Wróblew przewiduje się inwestycje lokalne, które władze samorządowe uznają jako realizację celów związanych z poprawą życia mieszkańców.

Określa się, że inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym służące zaspokajaniu potrzeb przede wszystkim gminy, mogą być lokalizowane na podstawie planów miejscowych lub decyzji

administracyjnych podejmowanych zgodnie z procedurą określoną w aktualnych przepisach prawa, w tym:

- budowa nowych i modernizacja istniejących dróg publicznych, oraz urządzeń transportu publicznego,
- budowa nowych i modernizacja istniejących systemów infrastruktury technicznej, w tym ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń, urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania,
- budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- ochrona i rewitalizacja nieruchomości stanowiących zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- rozbudowa i modernizacja istniejących pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, szkół publicznych, a także publicznych, obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, Ochotniczych Straży Pożarnych
- budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa,
- utrzymywanie cmentarzy,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody.

Określenie imiennej listy inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym dla nieokreślonego okresu funkcjonowania Studium jest trudne. Lista takowych inwestycji powinno bowiem odpowiadać czasowym potrzebom lokalnej społeczności i służyć rozwojowi gminy.

13. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

13.1 Obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości

Jednoznaczne określenie granic wszystkich obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości na etapie studium nie jest możliwe.

Po analizie materiałów geodezyjnych (mapy ewidencyjne poszczególnych sołectw w skali 1:5000) na etapie opracowania uwarunkowań rozwoju przestrzennego należy stwierdzić, że na terenie gminy o charakterze typowo rolniczym, gdzie gospodarstwa rolne charakteryzują się dużymi powierzchniami, gdzie dużo jest b. dużych działek – pozostałości po dawnych tzw. PGR-ach, w terenach przeznaczonych pod zabudowę nie występują działki o parametrach wymuszających potrzeby scalania ich i określenia zasad nowego podziału.

13.2 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy nie wyznacza się takich obszarów gdyż nie zachodzi potrzeba ich wyznaczenia.

13.3 Obszary przestrzeni publicznej

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obszarem przestrzeni publicznej jest obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne, określony w studium. Wyznaczono następujące obszary:

- centrum miejscowości gminnej Wróblew – obszar wokół budynku Urzędu Gminy
- centrum miejscowości Słomków Suchy – obszar obejmujący tereny wokół OSP i boiska, niewykształcony, do wyznaczenia i szczegółowego określenia granic placu publicznego wraz z zielenią publiczną w planie miejscowym, teren organizacji imprez masowych.

Kształtowanie przestrzeni w granicach wyznaczonych obszarów wymaga:

- przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych w terenie wyznaczonym we Wróblewie,
- podniesienia standardu zagospodarowania terenów publicznych oraz występującej w ich rejonie zabudowy,
- ukształtowania nawierzchni w sposób umożliwiający poruszanie się osób niepełnosprawnych,
- lokalizowanie obiektów małej architektury tj. ławek, fontann, koszy, oświetlenia, pacholek, balustrad, ogrodzeń, schodów itp. o estetycznej, spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów,
- wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej,
- stałej troski o estetykę,
- przystosowanie terenu do wykorzystania dla spotkań mieszkańców gminy.

13.4 Inne obszary

Także obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- 1) dla terenów górniczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (tj. Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.), o ile rada gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, indywidualnie nie postanowi inaczej;
- 2) dla lokalizacji cmentarzy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295 z późn. zm.),
- 3) dla parku kulturowego, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

14. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

14.1 Obszary, na których są obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obecnie na terenie gminy Wróblew obowiązuje sześć planów miejscowych, z czego cztery zostały opracowane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym a tylko jeden – dla podstrefy Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Tubądzinie wykonano zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Granice obowiązujących planów pokazano na planszy „Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju przestrzennego gminy” w skali 1:10 000.

Są to:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Inczewie, zatwierdzony Uchwałą Nr XXV/100/97 Rady Gminy Wróblew z dnia 22 października 1997 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Charłupii Wielkiej, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/131/2001 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 listopada 2001 r.

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Inczewie, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/132/2001 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 listopada 2001 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Kobierzycu, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/133/2001 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 listopada 2001 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego we Wróblewie, zatwierdzony Uchwałą Nr IX/50/03 Rady Gminy Wróblew z dnia 14 sierpnia 2003 r.

Oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego część obszaru sołectwa Tubądzin, zatwierdzony Uchwałą Nr IV/21/07 Rady Gminy Wróblew z dnia 21 lutego 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 28 marca 2007 r. Nr 81, poz. 684).

14.2 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Dla niżej wymienionych terenów pokazanych na planszy „Polityka przestrzenna i kierunki rozwoju przestrzennego gminy” w skali 1:10000, ustala się obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Planami objęto głównie obszary koncentracji zabudowy, dla których wymagane jest uściślenia obsługi komunikacyjnej i ustalenia szczegółowych zasad zagospodarowania i użytkowania terenu.

Są to obszary prawnie chronione, obszary podlegające przekształceniom, podstawowe zgrupowania terenów mieszkaniowych budownictwa jednorodzinnego i letniskowego oraz tereny strategiczne związane z aktywizacją gospodarczą gminy, które ze względu na swoje usytuowanie, połączenia komunikacyjne, tendencje rozwojowe będą miały decydujące znaczenie dla przyszłego kształtu i charakteru struktur przestrzennych.

Obowiązkiem wyznaczenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego objęto:

1. tereny parków chronionych podworskich z otoczeniem na podstawie przepisów odrębnych w celu należytego określenia ochrony i zagospodarowania sąsiedztwa:
 - 1) tereny zespołu Tubądzin – Inczew w granicach wszystkich stref ochrony konserwatorskiej
 - 2) tereny parku i otoczenia w Sędzicach w granicach wszystkich stref ochrony konserwatorskiej;
 - 3) tereny parku i otoczenia w Kobierzycu w granicach wszystkich stref ochrony konserwatorskiej;
 - 4) tereny parku i otoczenia w Kościerzynie w granicach wszystkich stref ochrony konserwatorskiej;
 - 5) tereny parku i otoczenia oraz założenia sakralnego w Charłupi Wielkiej w granicach wszystkich stref ochrony konserwatorskiej;
 - 6) teren parku w Edmundowie w granicach strefy ochrony konserwatorskiej;
 - 7) teren parku w Dziebądowie w granicach strefy ochrony konserwatorskiej;
 - 8) tereny założenia sakralnego w Wąglczewie w granicach strefy ochrony konserwatorskiej;
 - 9) tereny założenia sakralnego we Wróblewie w granicach strefy ochrony konserwatorskiej;
 - 10) teren strefy ochrony konserwatorskiej w Sadokrzycach, w rejonie wiatraka
2. skoncentrowane przestrzennie obszary o podstawowej funkcji mieszkaniowej z możliwością wprowadzenia usług:
 - 1) tereny rozwoju budownictwa mieszkaniowego we Wróblewie,
 - 2) tereny rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Wąglczewie,
 - 3) tereny rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Charłupii Wielkiej,
3. obszary o podstawowej funkcji letniskowej i usług w zieleni:
 - 1) teren parku, letniskowej i usług w zieleni przy zbiorniku retencyjnym we wsi Charłupia Wielka
 - 2) teren zabudowy letniskowej i usług w zieleni przy zbiorniku retencyjnym we wsi Rakowice
 - 3) teren parku, teren zabudowy letniskowej i usług w zieleni przy zbiorniku retencyjnym we

wsí Smardzew

4. Obszary rozwoju gospodarczej działalności inwestycyjnej:

- 1) teren rozwoju działalności inwestycyjnej we wsi Izabela i Buczek
- 2) teren rozwoju działalności inwestycyjnej pomiędzy wsią Wróblew a wsią Słomków Suchy zlokalizowany przy drodze krajowej nr 12 i przy linii kolejowej Łódź – Sieradz – Ostrów Wielkopolski.
- 3) teren rozwoju biogazowni w Inczewie.

Studium wyznacza trzy tereny górnicze dla złoża: Próchna, Mantyki, Mantyki I, Rakowice-Mantyki. Gmina może odstąpić od sporządzania projektu planu dla tego obszaru zgodnie z przepisami szczególnymi jeśli przewidywane szkodliwe wpływy na środowisko będą nieznaczne.

Ustalenia, o których mowa, nie wykluczają sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla innych obszarów jeżeli nastąpi taka potrzeba w trakcie realizacji programu rozwoju gminy, w tym również obowiązku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jeżeli będzie to wynikać z przepisów odrębnych (np.: utworzenia nowych obszarów górniczych).

14.3 Obszary, które wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Obszarami, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, są wszystkie obszary wyznaczone pod zabudowę i lokalizację obiektów budowlanych nie zabudowane lub niezagospodarowane w sposób określony w studium lub adaptowane na podstawie analizy stanu istniejącego. Wśród tych terenów znaczący udział mają tereny, które uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia terenu na cele nierolnicze przy sporządzaniu obowiązującego do 31 grudnia 2003 r. planu ogólnego gminy.

W oparciu o ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266) oraz ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2008, Nr 237, poz. 1657) oznaczono w studium (symbolem graficznym) obszary występowania gruntów rolnych chronionych – klasy I, II i III. Część z tych obszarów zawarta jest w granicach przewidzianych do opracowania planów miejscowych. Duża część działek, na których występują grunty rolne chronione zlokalizowana jest w ciągach wymieszanej zabudowy wiejskiej wzdłuż istniejących dróg.

W terenach, na których występują grunty rolne chronione możliwa jest lokalizacja jedynie zabudowy zagrodowej i innej funkcjonalnie związanej z produkcją rolniczą. Taka zabudowa może być realizowana w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy (lub w inny sposób określony w przepisach odrębnych – np. spec ustawy). W przypadku potrzeby lokalizacji w takim terenie zabudowy mieszkaniowej, usługowej i innej nie związanej z produkcją rolniczą dla takiego terenu należy przystąpić do opracowania planu miejscowego;

Nie przewiduje się w granicach gminy zmiany przeznaczenia gruntów leśnych o większych kompleksach. Większość terenów leśnych przeznaczonych pod zabudowę uzyskała taką zgodę w obowiązujących planach lub planach opracowanych przed końcem 2003 r. Należy jednak nadmienić, że ze względu na skalę opracowania studium (1:10 000) nie sposób wyznaczyć małych lasów o powierzchni do 0,5 ha, które są pojedynczymi skupiskami leśnymi, nie stanowiącymi zwartych kompleksów leśnych i nie będących lasami państwowymi. W takiej sytuacji, w trakcie opracowania planu miejscowego, studium dopuszcza dla takiego terenu wystąpienie o zgodę do właściwej instytucji na wyłączenie z produkcji leśnej, na cele nieleśne.

Z powyższych powodów może zaistnieć potrzeba opracowania MPZP dla terenów przeznaczonych pod rozbudowę zbiornika retencyjnego „Smardzew” – w granicach wyznaczonych przez granice zbiornika.

15. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

15.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnictwo jest dominującą funkcją gminy Wróblew i rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje znaczną jej powierzchnię. Rozwój przestrzenny gminy a także przeobrażenia strukturalne, nie będzie powodował znaczącego wyłączenia gruntów w produkcji rolniczej. Studium przewiduje utrzymanie rolniczego charakteru gminy.

Tendencje do zmniejszenia znaczenia funkcji rolniczej wykazują tylko bardziej zurbanizowane ośrodki, które pełnią rolę obsługującą w stosunku do gmin typowo wiejskich. Dlatego obszary powinny pozostać w użytkowaniu rolniczym, na których podstawową formą organizacyjną gospodarowania powinno stać się rozwojowe gospodarstwo rodzinne lub duże gospodarstwa prowadzące specjalistyczną produkcję rolniczą. Są to obszary oznaczone na rysunku studium symbolami **R** i **Rw**.

Obszaru **Rw** całkowicie zostały wyłączone spod zabudowy w celu umożliwienia lokalizacji „farm wiatrowych” i wykorzystania naturalnych uwarunkowań gminy do rozwoju ekologicznych form pozyskiwania energii oraz w celu ochrony najlepszych gleb przed zabudową. Tereny w obszarach **Rw** – mogą być wykorzystywane rolniczo.

Gospodarstwa małe powinny prowadzić wysoko wyspecjalizowaną produkcję rolniczą (warzywa, owoce, zioła, rośliny ozdobne, rośliny specjalne dla przemysłu farmaceutycznego). Dzięki temu będą w stanie sprostać wymogom rynku odnośnie jakości, nowoczesności odmian oraz utrzymania standardów wytwarzanych produktów. Gospodarstwa rodzinne mogą łączyć się w grupy producenckie, dzięki czemu będą miały lepszy dostęp do pomocy finansowej. Na gruntach rolnych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy nie związanej z produkcją rolniczą, w tym zabudowy mieszkaniowej innej niż zagrodowa. Ponadto dla wszystkich terenów, które są użytkowane rolniczo pozostawia się możliwość kontynuowania takiego użytkowania.

Część terenów otwartych pozostanie utrzymana jako tereny niezainwestowane, z dużym udziałem łąk i zadrzewień śródpolnych, zapewniając w ten sposób trwałość procesów przyrodniczych na obszarze zainwestowania gminnego oraz odpowiednie warunki klimatyczne i system przewietrzania gminy.

Bardzo duże znaczenie w zahamowaniu i odwróceniu procesów stepowienia oraz erozji wietrznej gleb mają zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne. Pełnią one na dużych otwartych terenach niezwykle ważną rolę w środowisku:

- regulują stosunki wodne,
- poprawiają agroklimat,
- osłabiają erozję wietrzną i wodną.

Istniejące zadrzewienia i zakrzaczenia powinny podlegać systematycznej rekonstrukcji i rozbudowie, szczególnie wzdłuż: dróg, rzek i miedz. Należy dążyć do:

- odtworzenia nasadzeń drzew wzdłuż mało uczęszczanych dróg,
- wzbogacenia nasadzeń śródpolnych o krzewy (głównie o jadalnych owocach),
- stosowania dominującego południkowego kierunku zadrzewień (ze względu na przewagę wiatrów zachodnich).

15.2 Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy ochronne zgodnie z obowiązującymi przepisami to lasy, w których gospodarka jest podporządkowana stałemu utrzymywaniu ich w stanie zapewniającym wypełnianie funkcji pozaprodukcyjnych. Oznacza to nadrzędność funkcji pełnionych przez las w środowisku przed gospodarką leśną. Na rysunku studium w skali 1:10 000 wskazano obszary do zalesień. Są to:

- grunty o przeważającym kompleksie gleb poniżej III i IV klasy bonitacyjnej,
- tereny stanowiące uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych,
- tereny stanowiące ekosystem wodno – łąkowo – leśny.

Ponadto studium dopuszcza realizację dotykowych zalesień – nie wyznaczonych na rysunku studium – na glebach najniższych (V i VI) klasy bonitacyjnej.

16. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy nie ma udokumentowanych obszarów narażonych na osuwanie się mas ziemnych.

Obszar bezpośredniego zagrożenia powodziowego wodami rzeki Myi obejmuje tereny rolne – łąki i pastwiska w dolinie rzeki – RZ oraz tereny leśne - ZL.

Dla tego obszaru obowiązywać będą następujące zakazy i ograniczenia w działaniach:

- zabrania się wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- zabrania się sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zabrania się zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą,
- zabrania się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

17. Obiekty lub obszary. Dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy nie ma obszarów ani obiektów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

18. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. O ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i nr 153, poz. 1271)

Na terenie gminy nie ma obszarów pomników zagłady, o których mowa w ustawie o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

19. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Do obszarów wymagających rehabilitacji i rewitalizacji należy zaliczyć tereny zabytkowych parków podworskich w granicach stref ścisłej ochrony konserwatorskiej z możliwością przystosowania istniejących obiektów do celów publicznych bądź w niektórych przypadkach do funkcji mieszkaniowej.

Rewaloryzacji poddane powinny zostać założenia parkowe.

Zalecenia dotyczące możliwości wykorzystania terenów objętych strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej zawarte są w ustaleniach polityki przestrzennej w zakresie ochrony obiektów

dziedzictwa kulturowego

Do przekształceń i rehabilitacji kwalifikuje się część terenów w miejscowości Wróblew - ich zakres i sposób powinny określać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,

Przekształceniu lub rehabilitacji mogą podlegać opuszczone przez właścicieli lub nie zamieszkałe siedliska gospodarstw rolnych - drogą likwidacji w przypadku złego stanu technicznego i odtworzenia jeśli ich odbudowa zgodna będzie z przepisami szczególnymi,

Rekultywacja natomiast dotyczyć będzie terenów na których zakończyła się eksploatacja kopalni. W tym przypadku zaleca się zalesianie tych terenów jako najlepszego sposobu zagospodarowania tych terenów.

20. Zabezpieczenie warunków obronności i obrony cywilnej

Problematykę tego zagadnienia regulują przepisy szczególne dotyczące min. obronności państwa, działań obrony cywilnej, sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa.

Uwzględniając wymogi w/w ustaw i rozporządzeń, a także kierując się zaleceniami ustaw: o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawa budowlanego, prawa wodnego, prawa ochrony środowiska - w niniejszym „Studium...” zaleca się:

- 1) zachowanie drożności drogi krajowej Nr 12 poprzez:
 - a) ograniczenie zjazdów z niej do istniejących i projektowanych skrzyżowań ,
 - b) obsługę komunikacyjną terenów zabudowy położonych w jej sąsiedztwie układem komunikacji wewnętrznej włączanej do drogi Nr 12 w w/w skrzyżowaniach
- 2) możliwość korzystania z istniejącej i projektowanej sieci zaopatrzenia w wodę w sytuacjach zagrożenia kryzysowego przy założeniu zasilania ujęć wody energią elektryczną z przewoźnych generatorów prądotwórczych,
- 3) dostosowanie istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej dla celów przeciwpożarowych (możliwość szybkiego i niezawodnego uruchamiania hydrantów naziemnych),
- 4) zapewnienie ochrony sanitarnej w strefach bezpośredniej ochrony ujęć wody z uwzględnieniem ich hermetyczności, osłony przed opadem promieniotwórczym oraz skażeniem chemicznym,
- 5) uwzględnienie możliwości drugostronnego zasilania w energię elektryczną z sieci oraz awaryjnego zaopatrzenia w wodę obiektów użyteczności publicznej,
- 6) wyposażanie nowych obiektów użyteczności publicznej, dużych obiektów przemysłowych w pomieszczenia odporne na zagruzowanie w sytuacjach szczególnych,
- 7) ograniczenie zabudowy obszarów dolin cieków wodnych wyłącznie do adaptacji rozproszonych istniejących siedlisk zagrodowych z wyjątkiem urządzeń gospodarki wodnej leśnej i rybackiej. Zakazy na tych terenach nie dotyczą zadań na rzecz obronności kraju, prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym - w ramach tych działań istnieje możliwość zapewnienia dojazdu do cieku przez pojazdy mechaniczne w celu poboru wody.
- 8) możliwość wykorzystania istniejących terenów zielonych (parki podworskie, boiska sportowe) w sytuacjach szczególnych na cele obronności,
- 9) możliwość wykorzystania terenów wolnych od zabudowy (tereny upraw rolnych) na cele ewakuacji mieszkańców oraz budowę doraźnych budowli ochronnych w przypadkach szczególnych zagrożeń.

Ponadto, zgodnie z przepisami odrębnymi zachodzi konieczności zgłoszenia, przed wydaniem pozwolenia na budowę, do Szefostwa Służb Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP – Wydział Lotniskowy (ul. Żwirki i Wigury 1C, 00912 Warszawa 65), poprzez Wojewódzki Sztab Wojskowy w Łodzi budowy wszystkich obiektów wieżowych(wież, kominów, masztów, słupów itp.) o wysokości 50,00 m n.p.m. i większej w celu ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów.

Zagrożenie mienia i zdrowia ludzi z uwagi na możliwość wystąpienia zagrożeń powodziowych może mieć miejsce w dolinie rzeki Myi. W studium na rysunku „Stan istniejący i uwarunkowania” wyznaczono pełny zasięg terenów narażony na stany powodziowe określony przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Ograniczenie zagrożenia powodzią nastąpi z chwilą wybudowania na rzece Myi zbiornika retencyjnego Smardzew. Na rysunku „Kierunki i polityka przestrzenna” określono zasięg zbiornika, a także ewentualny zasięg zagrożenia powodziowego na terenach przed zbiornikiem. Do czasu oddania do eksploatacji w/w zbiornika retencyjnego zagrożenie powodziowe dotyczyć będzie terenów wskazanych przez RZGW w Poznaniu.

21. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Przez teren gminy Wróblew przebiega linia kolejowa relacji Warszawa - Wrocław. Granice terenu zamkniętego stanowią granice własności gruntów należących do Kolei Państwowych.

Studium nie wyznacza strefy ochronnej od linii kolejowej.

ROZDZIAŁ I

Uwarunkowania rozwoju

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY W POWIECIE	4
II. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	5
2.1. ROZWÓJ LUDNOŚCI I JEGO CZYNNIKI	5
2.2. RYNEK PRACY	10
2.2.1. Zatrudnienie	10
2.2.2. Bezrobocie	10
2.3. ADMINISTRACJA.....	12
2.4. OŚWIATA I WYCHOWANIE	12
2.4.1. Wychowanie przedszkolne.....	12
2.4.2. Szkolnictwo podstawowe.....	12
2.4.3. Szkolnictwo ponadgimnazjalne	13
2.5. OCHRONA ZDROWIA.....	13
2.6. KULTURA.....	14
2.7. HANDEL, RZEMIOSŁO, USŁUGI, PRODUKCJA	15
2.8. SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA	18
2.9. USŁUGI ŁĄCZNOŚCI	18
2.10. CMENTARZE.....	18
2.11. USŁUGI INNE	19
III. MIESZKALNICTWO.....	19
IV. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	21
V. ROLNICTWO.....	23
5.1. INFORMACJE OGÓLNE	23
5.2. PRODUKCJA ROLNICZA.....	25
5.2.1. Produkcja roślinna.....	25
5.2.2. Produkcja zwierzęca.	26
5.3. STRUKTURA WIELKOŚCI GOSPODARSTW	26
5.4. USŁUGI TOWARZYSZĄCE ROLNICTWU	27
VI. OGRANICZENIA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	28
VII. STRUKTURA WŁASNOŚCI.....	28
VIII. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE – STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA.....	33
8.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	33
8.2. RZEŻBA TERENU	33
8.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I GRUNTY	35
8.4. SUROWCE NATURALNE.....	35
8.5. WARUNKI HYDROGRAFICZNE I HYDROGEOLOGICZNE	38
8.5.1. Wody powierzchniowe.....	38
8.5.2. Melioracje.....	42
8.5.3. Zagrożenie powodziowe.....	43
8.5.4. Wody podziemne.	43

8.6.	WARUNKI GRUNTOWO-WODNE.....	43
8.7.	WARUNKI KLIMATYCZNE	46
8.8.	WARUNKI GLEBOWE.....	47
8.9.	ŚWIAT ROŚLINNY	48
8.10.	ŚWIAT ZWIERZĄT.....	50
8.11.	WALORY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE GMINY	50
8.12.	OBSZARY I OBIEKTY PRAWNIE CHRONIONE.....	51
8.13.	WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI.....	57
8.14.	JAKOŚĆ I ŹRÓDŁA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	58
8.14.1.	Powietrze atmosferyczne.....	58
8.14.2.	Wody.	59
8.14.3.	Gleby.	60
8.14.4.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.	61
8.14.5.	Hałas	62
8.14.6.	Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące.	63
8.14.7.	Potencjalne obiekty uciążliwe.	63
8.14.8.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.....	64
8.14.9.	Obowiązujące strefy sanitarne i bezpieczeństwa.	64
8.15.	WNIOSKI DO ZAŁOŻEŃ POLITYKI	65
IX.	ŚRODOWISKO KULTUROWE – STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA	66
9.1.	RYS HISTORYCZNY.....	67
9.2.	ELEMENTY TOŻSAMOŚCI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	68
9.3.	WARTOŚCI KULTUROWE.....	68
9.3.1.	Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków.	68
9.3.2.	Obiekty architektoniczne wpisane do rejestru zabytków	73
9.3.3.	Obiekty architektoniczne znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków wraz z opisem.	76
9.3.4.	Siedziby rezydencjonalno – obronne.	81
9.3.5.	Stanowiska archeologiczne.	82
9.3.6.	Dobra kultury współczesnej.	93
9.3.7.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.....	94
9.3.8.	Strefy ochrony.	94
9.4.	WYMOGI OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	95
9.4.1.	Elementy ładu przestrzennego.	96
9.4.2.	Dysharmonijne elementy przestrzenne.	97
9.4.3.	Zasady ochrony środowiska wizualnego.....	99
9.5.	WYTYCZNE Z PLANÓW WYŻSZEGO RZĘDU.....	99
9.5.1.	Wytyczne z Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim opracowanie z czerwca 2007 roku.	99
9.5.2.	Wytyczne z Planu zagospodarowania Województwa Łódzkiego – projekt zmiany planu (na ukończeniu).	99
X.	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NAKREŚLONE W PLANACH MIEJSCOWYCH.....	100
XI.	KOMUNIKACJA.....	100

11.1. STAN ISTNIEJĄCY	100
11.1.1. Układ drogowy.....	100
11.1.2. Układ kolejowy.....	101
11.1.3. Dane o istniejącym ruchu.	101
11.1.4. Komunikacja zbiorowa.....	102
11.1.5. Ocena obsługi komunikacyjnej.	102
11.2. UWARUNKOWANIA I WNIOSKI	103
11.2.1. Wynikające z planów wyższego rzędu:.....	103
11.2.2. Wynikające ze stanu istniejącego:	103
XII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA ...	103
12.1. ELEKTROENERGETYKA	103
12.2. CIEPŁO	104
12.3. TELEKOMUNIKACJA.....	104
12.4. GAZ.....	104
12.5. ZAOPATRZENIE W WODĘ.....	104
12.6. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW SANITARNYCH.....	106
12.7. ODPROWADZANIE WÓD OPADOWYCH	107
12.8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.	107
12.8.1. Wodociągi.....	107
12.8.2. Kanalizacja sanitarna.....	108
12.8.3. Odprowadzanie wód deszczowych.	108
XIII. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY	109
XIV. WYKAZ WNIOSKÓW DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	110

WPROWADZENIE

Poniższe opracowanie zostało sporządzone na podstawie i z wykorzystaniem materiałów zawartych w:

- „Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gminy Wróblew, zatwierdzonego uchwałą nr XV/82/2000 Rady Gminy Wróblew z dnia 30 sierpnia 2000”, opracowanego przez “Biuro Rozwoju w Łodzi” z siedzibą w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 16, główny projektant mgr Marian Reterski, autor prowadzący mgr inż. arch. Aneta Tomczak,

- zmianie „Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gminy Wróblew, zatwierdzonego uchwałą nr XXX/196/06 Rady Gminy Wróblew z dnia 18 kwietnia 2006”, opracowanej przez „Biuro Rozwoju Przestrzennego w Łodzi” M. Reterski i Wspólnicy – Spółka Jawna z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 112 – główny projektant mgr Marian Reterski, autor zagospodarowania przestrzennego mgr inż. arch. Robert Warsza.

Weryfikacja ustaleń tomu I zatytułowanego „Diagnoza stanu istniejącego i uwarunkowań rozwoju” polegała na aktualizacji treści w oparciu o:

- nowe dane statystyczne, uzyskane w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym i Urzędzie Gminy,
- wnioski instytucji, które uzgadniają i opiniują „Studium”,
- wnioski właścicieli nieruchomości,
- wnioski z planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego i jego opracowywanej zmiany,
- uściślone dane dotyczące stanu istniejącego w zakresie infrastruktury technicznej.

Uściśleniu i dostosowaniu do wymogów wynikających z nowych regulacji prawnych uległ również rysunek zawierający ustalenia odnoszące się do stanu istniejącego i uwarunkowań.

I. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY W POWIECIE

Gmina Wróblew położona jest w zachodniej części województwa łódzkiego w środkowej części powiatu sieradzkiego. Najbliżej położonym miastem, z którym gmina graniczy od wschodu jest Sieradz, liczący ok. 45 tysięcy mieszkańców. Z nim także, zarówno pod względem administracyjnym, jak i ekonomicznym gmina posiada najsilniej rozwinięte powiązania. Ponadto gmina Wróblew graniczy z gminami rolniczymi przynależnymi do powiatu sieradzkiego:

- od północy z **gminą Warta**,
- od zachodu z **gminą Błaszki**,
- od południa z **gminą Brzeźnio i Brąszewice**,
- od płd. wschodu z **gminą Sieradz**.

Gmina zajmuje ważną pozycję w układzie sieci drogowych, przez środek gminy przebiega szlak komunikacyjny o międzyregionalnym znaczeniu t.j. droga krajowa nr 12 łącząca Łódź – Kalisz – Poznań. Najbliżej położonymi miastami – węzłami drogowymi są: Sieradz, Kalisz, Błaszki i Warta.

Gmina posiada również dobrą komunikację kolejową dzięki przebiegającej przez jej teren linii kolejowej Łódź Kaliska – Sieradz – Kalisz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław/Poznań ze stacją kolejową w Słomkowie Suchym.

Największą miejscowością w gminie jest **Wróblew**, będący siedzibą władz gminy, a także większości lokalnych instytucji. Znajduje się tam najwięcej placówek handlowych i usługowych oraz jednostek gospodarczych.

Gmina Wróblew składa się z 63 miejscowości skupionych w 24 sołectwach:

Bliźniew, Charłupia Wielka, Dąbrówka, Drążna, Dziebędów, Gęsówka, Inczew, Józefów, Kobierzyczo, Kościerzyn, Oraczew, Ocín, Próchna, Rakowice, Rowy, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Smardzew, Tworowizna, Tubądzin, Sadokrzyce, Sędzice, Wróblew, Wąglczew.

Powierzchnia gminy wynosi **113,2 km²**, co stanowi 7,6 % powierzchni powiatu.

II. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

2.1. ROZWÓJ LUDNOŚCI I JEGO CZYNNIKI

Gmina Wróblew jest średnią pod względem liczebności gminą rolniczą w województwie łódzkim.

Według danych Urzędu Statystycznego w Łodzi, gminę Wróblew w 2008 r. zamieszkiwały 6184 osoby (3060 mężczyzn i 3124 kobiety). Liczba kobiet na 100 mężczyzn wynosi 102,1, podobnie jak w gminach wiejskich województwa łódzkiego, gdzie wskaźnik feminizacji jest równy 102 (dane z 2008 r.). Natomiast na dzień 31.12.2009 roku gminę zamieszkiwało 6259 osób.

Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi 55 osób na 1 km². Dla porównania, największą gęstość zaludnienia spośród gmin powiatu sieradzkiego ma gmina Błaszki – 74,0 osoby na 1 km², a najmniejszą – gmina Klonowa – 32,0 osoby na 1 km². Natomiast średnia gęstość zaludnienia dla gmin rolniczych województwa łódzkiego wynosi 54 osoby na 1 km², a dla powiatu sieradzkiego - 81 osób na 1km².

Ludność ta zamieszkuje na terenie 24 sołectw - 36 wsi różniących się zarówno obszarem, jak i liczbą mieszkańców. Jedynie takie wsie jak, Kobierzyczo, Kościerzyn, Charłupia Wielka, Wróblew, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Drążna, można uznać za duże, powyżej 300 mieszkańców, podczas gdy pozostałe to małe i średnie miejscowości .

Tabela 1. Szczegółowe informacje dotyczące liczby mieszkańców gminy Wróblew z uwzględnieniem sieci osadniczej.

Lp.	Nazwa miejscowości	Stan na dzień 31.12.2009 r.
1.	Bliźniew	183
2.	Charłupia Wielka	372
3.	Dąbrówka	216
4.	Drążna	303
5.	Dziebędów	239
6.	Gaj	62
7.	Gęsówka	63
8.	Inczew	279
9.	Józefów	147
10.	Kobierzyczo	444
11.	Kościerzyn	403
12.	Krzakowizna	5

13.	Ocin	203
14.	Oraczew	279
15.	Oraczew Mały	86
16.	Oraczew Duży	74
17.	Próchna	152
18.	Rakowice	239
19.	Rowy	267
20.	Sadokrzyce	220
21.	Sędzice	192
22.	Słomków Mokry	329
23.	Słomków Suchy	302
24.	Smardzew	265
25.	Tubądzin	241
26.	Tworkowizna	77
27.	Tworkowizna Oraczewska	21
28.	Wąglczew	196
29.	Wąglczew - Kolonia	78
30.	Wróblew	322
	Razem	6259

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew.

W stosunku do 2005 roku nastąpiło zmniejszenie się liczby ludności o 11 osób tj. ok 4%.

Rozwój liczby ludności zależy od trzech czynników: przyrostu naturalnego (czyli różnicy między liczbą urodzeń i zgonów), salda migracji (a więc różnicy między napływem na dany teren i odpływem z niego) oraz zmian w zasięgu terytorialnym jednostki terytorialnej. W ostatnich latach ten ostatni czynnik na terenie gminy nie wystąpił.

Gmina Wróblew jak większość gmin powiatu sieradzkiego posiada utrzymujący się ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego. W 2003 r. wskaźnik ten wynosił -0,6, zaś według ostatnich danych Urzędu Statystycznego, w 2008 r. ten sam wskaźnik wynosił -2,4. W dalszym ciągu odnotowywany jest większy poziom zgonów od poziomu urodzeń, co powoduje ujemny przyrost naturalny.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w roku 2003 i 2008.

	2003 r.	2008 r.
Urodzenia żywe	59	69
Zgony	63	84
Przyrost naturalny	-4	-15
Przyrost naturalny na	-0,6	-2,4

1000 ludności		
---------------	--	--

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Drugim ważnym czynnikiem po przyroście naturalnym mającym wpływ na liczbę ludności gminy jest ruch wędrowny ludności, czyli migracje.

W 2003 r. zanotowano w gminie wzrost liczby ludności odpływającej rzędu 84, z czego aż 55 osób przeniosło się do miast, (liczba napływów wynosiła jedynie 54 osób), w wyniku czego saldo migracji wyniosło – 30 osób. Niewątpliwie wpływ na ten niekorzystny proces miało położenie gminy w sąsiedztwie Sieradza i nieodległego Kalisza, gdzie obserwowany jest proces odpływu głównie młodych osób, co przyczynia się do osłabienia potencjału demograficznego wielu miejscowości.

W 2008 r. obserwuje się w gminie Wróblew zahamowanie tej niekorzystnej tendencji. Liczba ludności odpływającej zmalała bowiem do 59 osób, zaś liczba osób napływających wzrosła do 69. Saldo migracji wyniosło zatem +10.

Tabela 3. Migracje ludności w 2003 r. i 2008 r. w gminie Wróblew

	2003 r.	2008 r.
Napływ	54	69
Odpływ	84	59
Saldo migracji	-30	+10

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 4. Stan, ruch naturalny i wędrowny ludności na terenie gminy Wróblew w 2008 r.

	Stan ludności			Na 1000 ludności
	ogółem	mężczyźni	kobiety	
Gmina Wróblew	6184	3060	3124	X
Urodzenia żywe	69	41	28	11,1
Zgony	84	48	36	13,5
Przyrost naturalny	-15	-7	-8	-2,4
Małżeństwa	40	X	X	6,40
Zameldowania na pobyt stały w ruchu wewnętrznym	66	26	40	10,56
Zameldowania na pobyt stały z zagranicy	3	2	1	0,48
Wymeldowania z pobytu stałego w ruchu wewnętrznym	55	25	30	8,80
Wymeldowania z pobytu stałego za granicę	4	1	3	0,64
Saldo migracji stałej	+11	+1	+10	+1,76
Saldo migracji zewnętrznej	-1	1	-2	-0,16

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Utrzymujący się na przestrzeni ostatnich lat, ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego, przewyższający liczbę osób napływających powoduje, że liczba mieszkańców z roku na rok zmniejsza się.

Zahamowanie tej, niekorzystnej dla gminy tendencji, będzie wymagało podniesienia jej atrakcyjności, poprzez zachęcanie do zamieszkania na tym terenie (stworzenie możliwości w zakresie rozwoju budownictwa mieszkaniowego i tworzenia nowych miejsc pracy).

Dla oceny sytuacji demograficznej obszaru, zwłaszcza w okresie perspektywicznym, decydujące znaczenie ma struktura ludności wg wieku i płci. Od tych czynników zależy bowiem porządek wymierania populacji, od wielkości udziału kobiet w wieku rozrodczym (15 – 49 lat) zależy liczba przyszłych urodzeń, a od proporcji płci wśród młodszej części ludności dorosłej – liczba małżeństw i rodzin.

Tabela 5. Struktura ludności wg wieku i płci w roku 2003 oraz w roku 2008 w gminie Wróblew.

Wiek	2003			2008		
	Liczba osób ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Liczba osób ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4	324	178	146	312	167	145
5-9	398	190	208	322	178	144
10-14	468	248	220	402	189	213
15-19	445	237	208	443	238	205
20-24	448	217	231	423	236	187
25-29	495	240	255	470	234	236
30-34	422	227	195	401	229	236
35-39	396	217	179	407	215	192
40-44	362	189	173	401	222	179
45-49	477	258	219	369	186	183
50-54	391	199	192	476	250	226
55-59	352	165	187	379	189	190
60-64	261	125	136	323	143	180
65 lat i więcej	1035	402	633	992	384	608
Wiek przedprodukcyjny	1460	759	701	1311	682	629
0-2	170	93	77	202	109	93
3-6	297	157	140	224	120	101
7-14	723	316	407	610	305	305
15-17	270	143	127	275	148	127
Wiek produkcyjny	3643			3701		
18-64 lat						

mężczyźni	X	1931	X	X	1994	X
18-59 lat kobiety	X	X	1712	X	X	1707
Wiek produkcyjno-mobilny 18-44 lata	2298	1184	1114	2334	1226	1105
Wiek produkcyjno-niemobilny	1345			1367		
45-64 lata						
mężczyźni	X	747	X	X	768	X
45-59 lat kobiety	X	X	598	X	X	599
Wiek poprodukcyjny	1171			1172		
65 lat i więcej						
mężczyźni	X	402	X	X	769	X
60 lat i więcej kobiety	X	X	769	X	X	788
Razem	6274	3092	3182	6184	3060	3124

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Analiza struktury demograficznej wskazuje na zachodzące zmiany w strukturze demograficznej. Uwidacznia się przewaga ludności w wieku produkcyjnym t.j. od 18–tego roku życia do 65 lat (59,8%) i zarazem niedobór kobiet w tej grupie wiekowej. Następną grupą są dzieci i młodzież (stanowią one 21,2% ogółu mieszkańców). Niekorzystnym zjawiskiem jest fakt, że udział procentowy ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się od roku 2004 o 1,5%. W przyszłości może to spowodować niedobór siły roboczej. Natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią najmniejszą grupę, obejmującą ok. 19 % mieszkańców.

Wśród kobiet w wieku rozrodczym (15 – 49 lat) najważniejszą grupę stanowią osoby w wieku 20-29 lat ze względu na ich najwyższą aktywność prokreacyjną. Udział kobiet w wieku 20-29 lat w ogólnej liczbie kobiet w wieku rozrodczym kształtował się na poziomie 29,8 %. W porównaniu do roku 2003, w roku 2008 zauważa się szereg zmian w liczbie kobiet w poszczególnych grupach wiekowych.

Tabela 6. Zmiany liczby kobiet w gminie Wróblew w 2003 r. i w 2008 r.

Grupa wiekowa	Liczba kobiet w ogólnej liczbie ludności w danej grupie wiekowej		Różnica
	2003 r.	2008 r.	
0-9	49	45,6	↘ 3,4
10-19	46,9	49,5	↗ 2,6
20-29	49,6	47,4	↘ 2,2
30-39	45,7	49,1	↗ 3,4
40-49	46,7	47	↗ 0,3

50-59	51	48,7	2,3
60-64	52,1	55,7	3,6
65>	61,2	61,3	0,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Z powyższych danych wynika, że panuje tendencja wzrostowa udziału kobiet w wieku produkcyjnym w stosunku do ogółu ludności w grupach wiekowych 20-49. Utrzymanie się tej korzystnej tendencji oraz wyrównanie się stosunku liczby kobiet do liczby mężczyzn mogłoby mieć wpływ na zmniejszenie obserwowanego w ostatnich latach ujemnego przyrostu naturalnego. Jednakże należy zwrócić uwagę na spadek udziału liczby kobiet w przedziale wiekowym 20 – 29 lat, co może osłabić stopień powyższych prognoz. Należy pamiętać, że niedobór kobiet w grupach wieku produkcyjnego ma negatywne skutki dla reprodukcji ludności i dla ekonomicznego rozwoju gminy.

Następstwem tego stanu są między innymi: zmniejszający się udział i liczba dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz spadek ilości zawieranych małżeństw. Szczegółowa analiza struktury dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat) wykazuje symptom deformacji struktury wieku ludności, gdyż udział tej grupy wiekowej w stosunku do ogólnej liczby ludności w gminie w 2008 roku wynosił zaledwie 21,1%. Uważa się bowiem, że udział dzieci i młodzieży (w wieku 0 – 17 lat) wynoszący mniej niż 33% ogółu ludności nie gwarantuje prawidłowej struktury rokującej rozszerzoną reprodukcję ludności.

Natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do roku 2004, w roku 2008 nieznacznie wzrosła (z 18,5% do 19%).

2.2. RYNEK PRACY

2.2.1. Zatrudnienie.

Problemy rynku pracy obejmują następujące zagadnienia:

- ustalenia zasobów pracy oraz ich struktury według płci i wieku,
- liczby pracujących w podstawowych działach i sekcjach gospodarki,
- stanu, dynamiki i struktury bezrobocia.

Potencjalne zasoby pracy tworzy ludność w wieku produkcyjnym, której liczebność wynosiła w 2008 r. 3701 osób (59,8%), w tym 1707 kobiet. Na 100 mężczyzn w wieku produkcyjnym przypada 85,6 kobiet. Warto pamiętać, iż wyższy odsetek ludności w wieku produkcyjnym, jaki obserwujemy w gminie oznacza konieczność stworzenia miejsc pracy dla liczniejszej grupy ludzi.

Dane dotyczące zatrudnienia są obecnie, gdy nie prowadzi się dokładnej sprawozdawczości, trudne do oszacowania. Nie można zobrazować rzeczywistego poziomu zatrudnienia w gminie, gdyż poza statystyką znajdują się osoby pracujące w rolnictwie, zatrudnione sezonowo.

Działalność gospodarcza na terenie gminy w ostatnich latach rozwinęła się stosunkowo dobrze. Według danych Urzędu Gminy (na dzień 20.07.2008 r.) zarejestrowanych było 280 podmiotów gospodarczych. Są to przeważnie podmioty małe, zatrudniające do 5 osób.

2.2.2. Bezrobocie

Wprowadzenie z końcem lat 80-tych gospodarki rynkowej spowodowało powstanie nowych zjawisk społeczno-ekonomicznych, nie zawsze korzystnych. Należy do nich bez wątpienia bezrobocie.

Skuteczność walki z bezrobociem wymaga rzetelnej i szybkiej informacji o rynku pracy, analizy zjawisk zachodzących na rynku, a także badań efektywności różnych form walki z bezrobociem.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkających na terenie gminy Wróblew w czerwcu 2008 r. wynosiła 277 osoby, z czego 142 to kobiety. Należy zwrócić uwagę na fakt, że są to liczby związane ze statusem formalnym, a nie stanem faktycznym zjawiska.

Gmina Wróblew jest gminą rolniczą, a z tym związane jest zjawisko bezrobocia ukrytego, czyli nie wykazywania jako bezrobotnych osób pracujących w gospodarstwach rolnych.

Stopa bezrobocia nie jest wysoka, wynosi bowiem 8,2%, podczas gdy w powiecie sieradzkim 11,4% (dane na 31.12.2008 r.).

Liczba osób bezrobotnych, podobnie jak w całym powiecie, maleje. Jednakże struktura bezrobocia jest niekorzystna. Liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż rok wynosi 57% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Podobnie niekorzystny jest wzrost udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych (o 5% w stosunku do roku 2005), jak również bardzo duży udział osób nie posiadających prawa do zasiłku 89,2% (spadek o 4,4% w porównaniu do roku 2005). Korzystnym natomiast zjawiskiem jest spadek liczby absolwentów pozostających bez pracy.

Tabela 7. Struktura bezrobocia w gminie Wróblew w roku 2005 oraz w roku 2008.

Zarejestrowani	2005 r.	2008 r.
Ogółem	467	277
w tym kobiety	216	142
Absolwenci szkół ponadpodstawowych	32	15
Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	4	7
Nie posiadający prawa do zasiłku	437	247
Pozostający bez pracy więcej niż 12 m - cy	276	158
Udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym (%)	12,6	7,5

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Wnioski:

- 1. Ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego, nie jest niwelowany przez dodatnie saldo migracji, co powoduje, że liczba mieszkańców z roku na rok zmniejsza się.**
- 2. Spadek liczby osób w strukturze wieku dzieci i młodzieży oraz obecnie niski przyrost naturalny mieszkańców gminy w przyszłości może doprowadzić do starzenia się społeczeństwa.**
- 3. Zbyt duży odsetek mieszkańców gminy jest zatrudnionych w rolnictwie, przy jednocześnie niskim poziomie wykształcenia rolników. Wpływ na zatrudnienie w rolnictwie ma ubogi rynek pracy poza rolnictwem.**
- 4. Zbyt wiele jest małych gospodarstw w gminie (do 5 ha), które nie zapewniają samodzielnego utrzymania się gospodarstwa, co zmusza jego użytkowników do poszukiwania innych źródeł dochodu.**
- 5. Odnotowany jest spadek bezrobocia w gminie. W stosunku do 2005 r., w roku 2008 liczba osób bezrobotnych spadła ponad dwukrotnie. Niekorzystna jest natomiast struktura bezrobocia.**

Zahamowanie tej niekorzystnej dla gminy sytuacji będzie wymagało podnoszenia atrakcyjności gminy, zachęcającej do zamieszkania na tym terenie, stworzenie możliwości w zakresie rozwoju budownictwa mieszkaniowego i tworzenia nowych miejsc pracy.

2.3. ADMINISTRACJA

Na terenie gminy znajdują się następujące placówki:

- Bank Spółdzielczy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Spółdzielnia Producentów Rolnych,
- Gminny Ośrodek Kultury z Gminną Biblioteką Publiczną,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NOWA - MED”.

Wszystkie te placówki mieszczą się we Wróblewie.

Obiekt administracji samorządowej – Urząd Gminy ma swoją siedzibę we Wróblewie.

2.4. OŚWIATA I WYCHOWANIE

2.4.1. Wychowanie przedszkolne.

Na terenie gminy działa jedno przedszkole, do którego uczęszcza 65 dzieci. Liczba etatów nauczycielskich wynosi 4,04. Przedszkole dysponuje pięcioma salami lekcyjnymi, o łącznej powierzchni 116 m². Biorąc pod uwagę ilość dzieci w wieku przedszkolnym w gminie (ok. 366) z jednej strony oraz brak tradycji posyłania dzieci do przedszkoli na wsi, i zakładany nawet dużo niższy niż w miastach wskaźnik uczestnictwa z drugiej, ilość przedszkoli wydaje się niezadawalająca. Ponieważ przedszkole we Wróblewie mieści się w budynku mieszkalnym, planuje się w przyszłości podczas rozbudowy Gimnazjum nową lokalizację przedszkola w budynku szkoły podstawowej.

Ponadto, przy szkołach podstawowych znajdują się oddziały przedszkolne, do których uczęszcza 55 dzieci (18 dzieci do klasy „0” przy szkole podstawowej w Charlupi Wielkiej, 7 dzieci do klasy „0” w Słomkowie Mokrym, 7 dzieci do klasy „0” przy szkole podstawowej w Wąglczewie oraz 23 dzieci do klasy „0” przy szkole podstawowej we Wróblewie).

2.4.2. Szkolnictwo podstawowe.

W gminie działają cztery szkoły podstawowe:

- **we Wróblewie**, szkoła podstawowa nauczania początkowego (klasy 1 – 3). Szkoła posiada salę gimnastyczną, świetlicę i stołówkę. Uczęszcza do niej 51 dzieci.¹ Dysponuje 4 izbami lekcyjnymi (urządzone pracownie nauczania początkowego), zatrudnia 7 nauczycieli.

Szkoła ta obsługuje następujące sołectwa: Wróblew, Ocín, Kobierzyczo, Sędzice, Słomków Suchy, Dąbrówka Próchna, Kościerzyn.

¹ Liczba dzieci uczęszczających do w/w szkół wg stanu w roku szkolnym 2009/2010.

- **w Charłupi Wielkiej**, do szkoły tej uczęszcza 115 dzieci.² Szkoła jest placówką sześcioklasową, dysponującą 8 izbami lekcyjnymi. Zatrudnia 12 nauczycieli. Posiada urządzone pracownie: fizyko-chemiczną i techniczną, biologiczną, polonistyczno-historyczną, informatyczną. Obiekt wymaga rozbudowy o salę gimnastyczną.
Szkoła ta obsługuje następujące sołectwa: Charłupia Wielka, Rakowice, Drążna, Józefów, Gęsówka, Rowy, Tworkowizna, Oraczew
- **w Słomkowie Mokrym**, uczęszcza do niej 86 dzieci.³ Szkoła posiada 6 pomieszczeń do nauki (w tym pracownię informatyczną) i salę gimnastyczną. Pomieszczenia lekcyjne znajdują się w starym baraku i dobudówce, w związku z tym istnieje potrzeba budowy nowego obiektu szkolnego.
Szkoła ta obsługuje następujące sołectwa: Słomków Mokry, Bliźniew, Dziebędów, Inczew, Tubądzin.
- **w Wąglczewie**, do szkoły uczęszcza 123 dzieci.⁴ Posiada 9 pomieszczeń do nauki. Obiekt wymaga rozbudowy o salę gimnastyczną, gdyż istniejąca nie spełnia wymogów zapotrzebowania.
Szkoła obsługuje następujące sołectwa:
 - ✓ klasy 1 – 3 (nauczania początkowego): Wąglczew, Sadokrzyce, Próchna,
 - ✓ klasy 4 – 6: Wróblew, Ocín, Kobierzyczo, Sędzice, Słomków Suchy, Dąbrówka, Próchna, Kościerzyn.

Zgodnie z założeniami reformy edukacji od roku szkolnego 1999/2000 funkcjonuje Gimnazjum we Wróblewie, do którego uczęszcza 250 uczniów.

2.4.3. Szkolnictwo ponadgimnazjalne

Oferta w tym zakresie obejmuje tylko naukę w szkołach poza granicami gminy – w najbliższych ośrodkach powiatowych: Sieradz, Zduńska Wola, Kalisz.

2.5. OCHRONA ZDROWIA

Podstawową placówką służby zdrowia jest Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej we Wróblewie przekształcony z byłego Gminnego Ośrodka Zdrowia Uchwałą nr II/10/98 z dnia 18.11.1998 r. Rady Gminy we Wróblewie.

W budynku Ośrodka Zdrowia o powierzchni ok. 150 m² funkcjonują gabinety: ogólny, pediatryczny i fizykoterapii. Jest w nim zatrudnionych 8 pracowników, w tym 2 lekarzy. Wyposażenie obiektu w sprzęt i aparaturę diagnostyczną jest dobre. Placówka ta wraz z przynależnym gruntem jest mieniem gminnym.

Wiejski Ośrodek Zdrowia w Charłupii Wielkiej o powierzchni 103,6 m² jest częścią składową SPZOZ we Wróblewie. Obsługuje sołectwa: Charłupia Wielka, Rakowice, Drążna, Józefów, Oraczew, Rowy, Gęsówka i Tworkowizna. Posiada jeden gabinet – ogólny i zatrudnia 3 osoby, w tym 1 lekarza.

W zakresie leczenia specjalistycznego otwartego i zamkniętego mieszkańcy gminy korzystają z placówek znajdujących się na terenie Sieradza.

Ponadto we Wróblewie znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NOWA – MED”,

² J.w.

³ J.w.

⁴ J.w.

w którym funkcjonują gabinety: stomatologiczny, ginekologiczny, neurologiczny. W gminie nie ma dostępu do bezpłatnej opieki stomatologicznej, jedynie dzieci szkół podstawowych mają ją zapewnioną, w N.Z.O.Z „NOWA – MED”.

W Gminie Wróblew brak jest apteki.

Na terenie gminy nie występują placówki opiekuńcze i pomocy społecznej. W zakresie pomocy społecznej gmina realizuje zadania własne i zlecone.

Do zadań, które realizuje gmina należą między innymi:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, celowych i okresowych,
- kierowanie na komisje orzekające o stopniu niepełnosprawności,
- kierowanie i ponoszenie kosztów finansowych za pobyt mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej,
- finansowanie posiłków dla dzieci w szkołach,
- pomoc mieszkańcom gminy dotkniętym chorobą alkoholową,
- poradnictwo specjalistyczne,
- udzielanie pomocy i prowadzenie do integracji ze środowiskiem osób chorych, wymagających opieki,
- pomoc rzeczowa, opłacanie składek na ubezpieczenie.

2.6. KULTURA

Działalność kulturalna gminy Wróblew obejmuje:

- amatorski ruch artystyczny,
- upowszechnienie folkloru i sztuki ludowej,
- imprezy artystyczne inspirujące środowiska wiejskie do czynnego uczestnictwa w kulturze,
- kultywowanie zwyczajów i obrzędów ludowych,
- propagowanie czytelnictwa.

Bazę lokalową dla działalności kulturalnej gminy stanowi: Gminny Ośrodek Kultury z podległą Gminną Biblioteką we Wróblewie oraz biblioteki szkolne.

W Gminnym Ośrodku Kultury działają zespoły artystyczne i sportowe: zespół śpiewaczy „Wróblewianie”, zespół wokarno-taneczny, zespół tańca współczesnego „Szał”, grupa rytmiczna „Wróbelki”, kapela „Kumpele wróbele”, grupa wokalna i orkiestra dęta licząca 21 członków. Ponadto, przy szkołach podstawowych działają: teatryki dziecięce, kółka plastyczne.

Na obszarze gminy wyodrębiają się elementy kultury ludowej właściwe dla regionu sieradzkiego, działają twórcy ludowi, z których najbardziej znanym był, nieżyjący już rzeźbiarz – malarz Jerzy Kaczmarek.

Czytelnictwo wśród mieszkańców gminy spada. Z księgozbiorów bibliotek liczących łącznie 18415 woluminów korzysta około 607 czytelników, czyli 9,8% ogółu mieszkańców gminy (spadek o 4,1% w stosunku do roku 2003).

Stan techniczny placówek bibliotecznych jest bardzo dobry. Gminna Biblioteka we Wróblewie posiada komputery z dostępem do Internetu, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy.

Tabela 8. Podstawowe wskaźniki dotyczące stanu czytelnictwa w gminie Wróblew, powiecie sieradzkim i województwie łódzkim, w roku 2008.

L.p.	Wyszczególnienie	Gmina	Województwo łódzkie	Powiat sieradzki
1.	Liczba ludności na jedną placówkę biblioteczną	6184	3856	2004
2.	Księgozbiór w tys. woluminów	18,4	9084,6	599,7
3.	Wypożyczenia w woluminach na jednego czytelnika	18,1	18,4	20,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 9. Dane porównawcze za rok 2003 i rok 2008, dotyczące bibliotek publicznych w gminie Wróblew w roku 2008.

Lp.	Wyszczególnienie	2003	2008
1.	Placówki biblioteczne ogółem	2	2
	Biblioteki	1	1
	Filie bibliotek	1	1
2.	Księgozbiór w tys. woluminów	17500	18415
	na 1000 ludności	17,5	29,5
3.	Czytelnicy	873	607
4.	Wypożyczenia w tys.	13500	10965
	na 1 czytelnika	15,5	18,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Do obiektów kultury należą również kościoły: we Wróblewie, w Charłupi Wielkiej, Wąglczewie, Tubądzinie. We wsi Gęsówka Nowa znajduje się kaplica należąca do parafii w Charłupi Wielkiej. We wsi Tubądzin znajduje się Muzeum Wnętrz Dworskich.

Ogólnie oceniając, stan kultury w gminie jest zadowalający. W przyszłości władze gminy winny zadbać o to, aby utrzymać ten stan co najmniej na obecnym poziomie. Władze powinny także prowadzić działalność w zakresie propagowania czytelnictwa wśród mieszkańców gminy. W budżecie zaś powinny się znaleźć fundusze na działalność bibliotek (zakupy książek).

2.7. HANDEL, RZEMIOSŁO, USŁUGI, PRODUKCJA

Największe nasycenie usługami handlowymi, gastronomicznymi, rzemieślniczymi występuje we wsi Wróblew. Ich dalszy rozwój i standard determinować będzie rynek, uzależniony od potrzeb mieszkańców.

Tabela 10. Rozmieszczenie lokali w poszczególnych wsiach gminy Wróblew.

Wieś	Handel	Rzemiosło	Usługi	Produkcja
------	--------	-----------	--------	-----------

Wróblew	kwiaciarnia w budynku Urzędu Gminy, sklep, skład materiałów budowlanych i nawozów „MANREK”, sklep obuwniczy, sklep spożywczy, sklep z art. metalowymi, sklep przy ubojni drobiu, hurtownia ryb, technika sanitarna i ogrzewcza, materiały budowlane, MADASTA” oleje, części motoryzacyjne, Supermarket, „Agros Wrońscy” maszyny rolnicze.	blacharstwo, mechanika pojazdowa, wulkanizacja, serwis i sprzedaż opon	w budynku Urzędu Gminy: poczta, biblioteka, Szkoła Podstawowa z Gimnazjum, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowa Med”, Gminny Ośrodek Zdrowia, bank, restauracja „Aleksandra”, salon fryzjerski przy Urzędzie Gminy, intrologatornia i usługi poligraficzne, stacja paliw, myjnia samochodowa, Stacja LPG	ferma kurza, szklarniowa uprawa warzyw, ubojnia drobiu, ferma kurza, masarnia, „TIREXPOL” produkcja zniczy
Charłupia Wielka	sklep, pawilon handlowy, punkt apteczny	-	Szkoła Podstawowa, gabinety lekarskie, transport: „MELMAG” i „TRANSCAR”	-
Kobierzycko	2 sklepy	-	Mechanika samochodowa	Gospodarstwo rolne „AWISTA” spółka z.o.o.
Kolonia Wąglczew	-	-	Bar „Piramida”	
Kościerzyn	sklep, sprzedaż nasion „SIERNAS”	-	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Ośrodek szkoleniowy ŁODR, stacja Paliw, sanitarne i budowlane,	produkcja brykietu opałowego
Tubądzin	sklep, salon sprzedaży przy Zakładzie Ceramiki Budowlanej „Tubądzin”	-	Muzeum Walewskich, Dom weselny	Zakład Ceramiki Budowlanej „Tubądzin”
Dziebędów	sklep	-	-	-

Inczew	sklep	-	-	„MAXSTER” firma odzieżowa, Wytwórnia Mas Bitumicznych
Słomków Mokry	2 sklepy	piekarnia	Szkoła Podstawowa	szklarniowa uprawa warzyw
Słomków Suchy	skład opału, nawozów, pasz, mat. budowlanych „MANREK”, P.P.H.U „MELPOL”, skup owoców, 2 sklepy	-	stacja gazu, stacja kolejowa, ubezpieczenia	Tartak, gospodarstwo ogrodnicze „Jabluszek”
Sędzice	Sklep	-	-	-
Smardzew	Sklep, skup europalet, „EXCLUSIVE” art. używane	-	Restauracja „Napoleon”, bar „Paga”, Handel Transport Wywóz Nieczystości, Taxi Osobowe Nauka Jazdy, budowlane, blacharstwo, lakiernictwo	-
Sadokrzyce	sklep przy OSP	Zakład stolarski	Transport drogowy	
Ocin	-	piekarnia, blacharstwo samochodowe	bar bistro, bar „U Janka”,	2 fermy kurze
Oraczew Duży i Mały	2 sklepy	blacharstwo samochodowe, lakiernictwo, pokrycia	-	-
Rakowice	sklep, sprzedaż opału i nawozów	-	transport drogowy	-
Rowy	3 sklepy, sprzedaż piskląt	Artystyczna i literacka działalność twórcza	-	-

Drążna	sklep, skład materiałów budowlanych, opałowych i nawozów	technika ogrzewcza „Sobieraj”	„BIREX” okręgowa stacja kontroli pojazdów, „Texas Serwis” mechanika pojazdowa, wulkanizacja	-
Wąglczew	2 sklepy, kwiaciarnia	szwalnia	Szkoła Podstawowa, „Parkiet” usługi budowlane	-
Tworowizna	-	-	-	wylęgarnia drobiu
Józefów	2 sklepy	-	Mechanika samochodowa	ferma kurza

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wróblew.

2.8. SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Na terenie gminy działa 5 ludowych zespołów sportowych w: Kobierzycu (klasa okręgowa piłki nożnej), Wąglczewie, Sadokrzycach, Tubądzinie, Słomkowie. Ponadto działają szkolne kluby sportowe. We Wróblewie, przy szkole podstawowej działa Uczniowski Klub Sportowy „Wróblewianka”.

Boiska sportowe znajdują się w następujących wsiach: we Wróblewie, w Wąglczewie, Charłupii Wielkiej, Tubądzinie, Słomkowie Mokrym, Słomkowie Suchym, Kobierzycu, Kościerzynie.

Gmina nie dysponuje noclegową bazą turystyczną, ani agroturystyczną. Jedynie Ośrodek Doradztwa Rolniczego oferuje 64 całoroczne miejsca noclegowe, które w zasadzie wykorzystywane są tylko na szkolenia.

W programie rozwoju agroturystyki w byłym województwie sieradzkim zakładano m.in. zorganizowanie sieci kwater prywatnych, utworzenie Ośrodka Sportu i Rekreacji, rozbudowę małej gastronomii, zorganizowanie pola namiotowego i wyznaczenie nowych szlaków turystyki pieszej i rowerowej. Na terenie gminy Wróblew istnieją obecnie następujące szlaki turystyczne:

- Szlak Zabytkowych Dworków Ziemi Sieradzkiej – pieszo – rowerowy,
- Szlak Władysława Reymonta – pieszo – rowerowy,
- Szlak „Sieradzka Eska” – pieszo – rowerowy.

Na terenie gminy budownictwo letniskowe nie występuje.

2.9. USŁUGI ŁĄCZNOŚCI

Abonenci telefoniczni w gminie obsługiwani są przez dwie centrale telefoniczne, które mieszczą się we Wróblewie i w Charłupii Wielkiej. Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć telefoniczną. Wskaźnik telefonizacji wynosi 20 sztuk/100 mieszkańców.

2.10. CMENTARZE

Na terenie gminy znajdują się 4 cmentarze parafialne: we Wróblewie, Charłupii Wielkiej

Wąglczewie, Tubądzinie.

2.11. USŁUGI INNE

Na terenie gminy funkcjonuje 17 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które mają swoje zaplecza we wsiach: Bliźniew, Charłupia Wielka, Kobierzycko, Oraczew, Rowy, Sędzice, Smardzew, Tubądzin, Wróblew, Słomków Suchy, Kościerzyn, Drążna, Sadokrzyce, Wąglczew, Dziebędów, Inczew, Słomków Mokry.

W gminie są 2 stacje paliw świadczące usługi dla ludności we wsiach: Wróblew, Kościerzyn i 2 stacje gazu we wsiach: Słomków Suchy i Smardzew. We wsi Izabela znajduje się Okręgowa stacja kontroli pojazdów.

Wnioski:

1. Sieć infrastruktury społecznej (szkolnictwo podstawowe, służba zdrowia, pomoc społeczna itp.) na terenie gminy jest w miarę dobrze rozwinięta. W przyszłości władze gminy winny zadbać o to, aby znaleźć środki na prowadzenie działalności z zakresu oświaty, kultury, remonty obiektów oświatowych, środki na poprawę wyposażenia w sprzęt i urządzenia do badań w Gminnym Ośrodku Zdrowia.
2. W celu podtrzymania zwyczajów ludowych i kultywowaniu tradycji, reaktywowania obrzędów ludowych, istnieje potrzeba utworzenia Towarzystwa Przyjaciół Gminy.
3. Nasycenie pozostałymi usługami (z zakresu handlu, gastronomii, rzemiosła produkcyjno-usługowego itp.) winien regulować rynek.
4. Istnieje potrzeba rozwinięcia bazy turystyczno-rekreacyjnej (urządzenie pól namiotowych, campingowych, sieci gospodarstw agroturystycznych). Na rozwój tej bazy będzie miała wpływ niewątpliwie przewidywana budowa zbiornika wodnego „Smardzew”.

III. MIESZKALNICTWO

Sytuacja mieszkaniowa w gminie nie odbiega zasadniczo od gmin sąsiadujących, jeśli chodzi o standard i wyposażenie. Na terenie gminy występuje głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Wiek zasobów mieszkaniowych jest zróżnicowany, zaś stan techniczny budynków mieszkalnych można ogólnie ocenić jako średni i dobry, wiele z nich nie spełnia wszystkich wymogów technicznych. Zasoby gminne stanowi na terenie gminy 25 budynków (dane za 2007 r.). Zasilają je obiekty po szkołach podstawowych w: Drążnej, Oraczewie, Tubądzinie, Kościerzynie.

Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w gminie Wróblew w latach 2002, 2005, 2008.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2002 r.	Stan na 2005 r.	Stan na 2008 r.
mieszkania	1633	1765	1778
izby	6945	7413	7486
powierzchnia użytkowa w tys. m ²	156,3	166,3	168,6
przeciętna ilość osób	3,66	3,66	3,56

w gospodarstwie domowym			
przeciętna powierzchnia użytkowa m ² /mieszkanie	95,8	94,2	94,8
przeciętna powierzchnia użytkowa m ² /osobę	24,6	26,6	27,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 12. Wskaźniki dotyczące stanu mieszkalnictwa na terenie gmin powiatu sieradzkiego, w roku 2008.

Gmina	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² /mieszkanie	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² /osobę
Wróblew	94,8	27,3
Brzeźnio	91,3	26,2
Brąszewice	93,3	24,7
Burzenin	74,5	23,7
Goszczanów	97,2	26,6
Klonowa	92,6	27,7
Sieradz	89,9	24,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Powyższe zestawienie uwydatnia wysoką pozycję gminy Wróblew, pod względem sytuacji mieszkaniowej, na tle pozostałych gmin powiatu sieradzkiego.

Tabela 13. Warunki mieszkaniowe w gminie Wróblew, gminach wiejskich województwa łódzkiego, powiecie sieradzkim i województwie łódzkim w 2008r.

Wyszczególnienie	Gmina Wróblew	Województwo łódzkie	Gminy wiejskie woj. łódzkiego	Powiat sieradzki
powierzchnia użytkowa m ² /osobę	27,3	24,9	27	24,2
Ilość osób na mieszkanie	3,51	2,65	3,14	3,24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Z powyższych danych wynika, iż zagęszczenie mieszkań w gminie Wróblew kształtuje się na podobnym poziomie jak dla powiatu sieradzkiego. W stosunku do pozostałych gmin wiejskich powiatu sieradzkiego zajmuje 2 miejsce pod względem wielkości powierzchni użytkowej na osobę (najwięcej, 27,7 m², w gminie Klonowa, najmniej, 23,7 m², w Burzeninie).

Polityka gminy w zakresie budownictwa mieszkaniowego polega zarówno na działaniach doraźnych, t.j. wydawaniu pozwoleń na budowę, jak i długofalowych, zmierzających do uporządkowania spraw związanych z planowaniem przestrzennym.

Ruch budowlany jest duży, w ostatnich latach wydawano rocznie ok. 40 decyzji na budowę, a były lata, że wydawano nawet 80 decyzji.

Tabela 14. Stosunek ilości wydawanych pozwoleń na budowę ogółem do ilości wydawanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych.

	1998	2004	do połowy 2009
Liczba wydawanych pozwoleń na budowę (ogółem)	33	38	30
Liczba wydawanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych	7	13	11

Źródło: Materiały Urzędu Gminy Wróblew.

Największy ruch budowlany w ostatnich latach obserwuje się we wsiach: Charłupia Wielka, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Wąglczew.

Przykładem działań długofalowych jest uzyskanie zgody na wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, usługi itp.

Wnioski:

- 1. Rozmiary budownictwa mieszkaniowego (przede wszystkim w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) będą w głównej mierze wynikać z zapotrzebowania ludności oraz możliwości realizacyjnych. Pozwoli to na dalszą poprawę warunków zamieszkania ludności.**

IV. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Na terenie gminy Wróblew funkcjonuje 280 podmiotów gospodarczych, które zostały ujęte w rejestrze ewidencji działalności gospodarczej.

Przeważającą formą prawną podmiotów gospodarczych jest własność prywatna w postaci zakładów osób fizycznych i spółek cywilnych.

Formy prowadzenia działalności gospodarczej istniejące na terenie gm. Wróblew są charakterystyczne dla realizacji przedsięwzięć ekonomicznych na niewielką skalę. Działalność ta realizowana jest głównie przez podmioty niewielkie zarówno pod względem zatrudnienia, jak i kapitałowym, a rodzaje podejmowanej aktywności gospodarczej nie wymagają dużych nakładów inwestycyjnych na ich prowadzenie. Znaczna większość z nich, to podmioty zatrudniające po 1 – 5 osób. W większości zajmują się one handlem oraz usługami, w tym produkcyjnymi.

Obok tych niewielkich podmiotów istnieje również zakład o silniejszej pozycji ekonomicznej, którego działalność wywiera wpływ na stosunki ekonomiczno-społeczne w całej gminie. Jest nim Zakład Ceramiki Budowlanej w Tubądzinie, który w 1998 r zatrudniał ponad 250 osoby i nadal się rozwija.

Tabela 15. Struktura rodzajów działalności podmiotów zarejestrowanych w Rejestrze Działalności Gospodarczej Urzędu Gminy Wróblew w 2008 r:

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych podmiotów
ogółem	280
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	22
przemysł	31

budownictwo	27
handel i naprawy	93
hotele i restauracje	4
transport, gospodarka magazynowa, łączność	29
pośrednictwo finansowe	10
obsługa nieruchomości i firm, nauka	16
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1
administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	16
edukacja	9
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	18

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Wnioski:

- 1. Poziom przedsiębiorczości na terenie gminy jest niewielki, stąd konieczne są działania wspierające rozwój przedsiębiorczości. Należy zatem rozpoznać i opracować program wsparcia finansowo-organizacyjnego działających na terenie gminy jednostek gospodarczych oraz utworzyć bank danych o pożądanym rodzajach działalności gospodarczej. Pewną nadzieję na ożywienie gospodarcze można wiązać z potencjalnym wzrostem zainteresowania inwestorów obszarami atrakcyjnymi dla rozwoju produkcji, usług i turystyki.**
- 2. Konieczne jest również zidentyfikowanie terenów o największej atrakcyjności dla kapitału zewnętrznego i opracowanie programu wyposażenia ich w niezbędne elementy infrastruktury technicznej. Należy również opracować i wdrożyć program promocji gminy z ukierunkowaniem na pozyskanie inwestorów zewnętrznych. W aspekcie „przyciągania” potencjalnych inwestorów z zewnątrz, wszystkie problemy (głównie wyposażenia gminy w infrastrukturę techniczną) wymagać będą nadrobienia zaległości.**
- 3. W przeciwnym razie dystans, dzielący gminę od innych, lepiej wyposażonych w infrastrukturę techniczną, będzie się zwiększał. Spowodować to może „depresję” gospodarczą i utratę szans rozwojowych w najbliższych 10-15 latach.**
- 4. Zatem przedsiębiorczość musi być postrzegana przez władze gminy jako proces długofalowy, nastawiony na działanie aktywizujące społeczność lokalną, inwestującą przede wszystkim w potencjał ludzki. Dokonywać powinno się to głównie na drodze działań edukacyjnych, skierowanych do aktywnych mieszkańców gminy, a zwłaszcza do dzieci i młodzieży.**

V. ROLNICTWO

5.1. INFORMACJE OGÓLNE

Do najważniejszych czynników naturalnych wywierających decydujący wpływ na produkcję rolną, jej strukturę i wydajność zaliczyć należy warunki klimatyczne i glebowe, rzeźbę terenu oraz stosunki wodne.

Stopień urozmaicenia powierzchni ziemi jest niewielki, co sprzyja rozwojowi rolnictwa. Korzystne są również warunki klimatyczne. Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 216-240 dni. Warunki wodne są względnie korzystne. Niezbędne jest przeprowadzanie regulacji stosunków wodnych – melioracje wodne, ze względu na obecność na powierzchni lub w płytkim podłożu gruntów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych.

Naturalne warunki przyrodniczo-glebowe na terenie gminy są korzystne, lepsze od przeciętnych dla województwa łódzkiego. Przeważają gleby o dobrej i średniej klasie bonitacyjnej III i IV, które stanowią 69,1% ogólnej powierzchni, gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej 28,2%. Gleby I klasy zajmują niespełna 2%, kompleksy rolniczej przydatności gleb – żytni dobry i pszenno-żytni. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, opracowany przez IUNG w Puławach, uwzględniający 4 elementy środowiska tj. gleby, rzeźbę terenu, agroklimat i warunki wodne dla gminy Wróblew kształtuje się na poziomie 70,0, przy średnim dla województwa 62,4 (i powiatu 60,8). W powiecie sieradzkim lepsze warunki dla rozwoju produkcji rolniczej posiada tylko gmina Błaszki – 71,1.

Na terenie gminy Wróblew użytki rolne zajmują 9492 ha, co stanowi ok. 83,8% powierzchni ogólnej gminy, z czego grunty orne i sady to 8597 ha, trwałe użytki zielone 895 ha.

Tabela 16. Struktura użytkowania ziemi (wg stanu na 2002 r. i 2008 r.) w gminie Wróblew.

Wyszczególnienie	2002 r.		2008 r.	
	ha	%	ha	%
Użytki rolne razem	9457	83,52	9492	83,8
Grunty orne i sady	8547	75,48	8597	75,9
Użytki zielone	910	8,04	895	7,9
Lasy, grunty leśne	797	7,04	846	7,5
Pozostałe grunty	1069	9,44	985	8,7
Powierzchnia ogólna w ha	11323	100	11323	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

Gmina nie jest zasobna w obszary leśne. Lesistość obszaru jest niewielka i wynosi ok. 8,8 % (dane za 2008 rok) powierzchni gminy. Lasy państwowe administrowane są przez Nadleśnictwo Złoczew i przez leśnictwo w Oraczewie, zajmują ok. 2,3% ogólnej powierzchni gminy, pozostałe 6,5% to lasy prywatne.

Niewiele również jest sadów, pastwisk, łąk. Największy udział w strukturze użytkowania ziemi mają grunty orne (74,9%).

Stan uregulowania stosunków wodnych na użytkach rolnych w gminie wynosi 3382 ha⁵. Przeprowadzone dotychczas zabiegi mające na celu uregulowanie stosunków wodnych na użytkach rolnych w gminie zaspokajają ponad 70% potrzeb melioracyjnych gminy. Jeszcze

⁵ Stan na dzień 20.07.2005 r.

ok. 300 ha gruntów na terenie gminy wymaga regulacji stosunków wodnych. W ramach realizacji „Wojewódzkiego programu małej retencji dla województwa łódzkiego” na terenie gminy Wróblew w środkowym biegu rzeki Myi, w odległości ok. 800 m na południe od trasy Sieradz – Kalisz planowana jest budowa zbiornika retencyjnego „SMARDZEW”. Jedną z podstawowych funkcji jaką ma pełnić to nawadnianie ok. 600 ha użytków zielonych.

Tabela 17. Udział powierzchni gruntów ornych, użytków zielonych, lasów oraz zachodzące zmiany w strukturze użytkowania gruntów w gminie Wróblew.

Grupy użytkowników gruntu	Pow. ogółem	Użytki rolne				Lasy i grunty leśne	Pozostałe
		Razem	Grunty orne	Sady	Użytki zielone (łąki i pastwiska)		
1998 r. ogółem	11 323	9457	8432	115	910	797	1069
2005 r. ogółem	11323	9492	8482	115	895	846	985
Różnica w stosunku do 1998 r.	0	+35	+50	0	-15	+49	-84

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

W zakresie oświaty rolniczej i doradztwa sytuacja w gminie przedstawia się następująco:

Gmina nie posiada szkół rolniczych. Najbliższymi placówkami kształcącymi młodzież na poziomie średnim są: Zespoły Szkół Rolniczych w Lututowie, Wojsławicach i Sędziejowicach i Zespół Szkół Ogrodniczych w Ostrowie k/Łasku, a w powiecie kaliskim Opatówek.

W systemie oświaty pozaszkolnej dużą rolę spełnia Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, którego filia znajduje się w Kościerzynie. Zapewnia on poprzez szkolenia i wydawnictwa informację o sytuacji na rynku zbytu i zaopatrzenia. Dostarcza praktycznej wiedzy na temat rozwoju drobnej przedsiębiorczości, rozwoju produkcji ekologicznej, agroturystyki oraz organizuje wyjazdy szkoleniowe na wystawy, targi i giełdy.

Doradztwo w zakresie zwalczania szkodników, chwastów i chorób w uprawach rolnych prowadzi poprzez szkolenia Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin w Sieradzu.

Tabela 18. Poziom wykształcenia ludności w wieku 13 lat i więcej w gminie Wróblew.

Poziom wykształcenia użytkownika	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	% ogółem
Ogółem	5250	2570	2680	100
Wyższe	204	84	120	3,88
Policealne	87	14	73	1,66
Średnie zawodowe	783	343	442	14,91
Średnie ogólnokształcące	260	65	195	4,95
Zasadnicze zawodowe	1347	866	481	25,65
Podstawowe ukończone	2217	1055	1162	42,22
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	350	143	207	6,66

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

5.2. PRODUKCJA ROLNICZA

5.2.1. Produkcja roślinna

W ostatnich latach w strukturze zasiewów nie nastąpiły istotne zmiany, a od kilku lat o jej kształcie decydują warunki przyrodnicze i ekonomiczne oraz tradycje upraw.

Ogólna powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosiła 7125 ha. Największy udział w strukturze zasiewów zajmują zboża (przede wszystkim żyto) oraz ziemniaki (91,86%).

Tabela 19. Ogólna powierzchnia w indywidualnych gospodarstwach w gminie Wróblew.

Uprawy	Pow. w ha
Pszenica	1237
Żyto	1057
Jęczmień	122
Owies	97
Pszenżyto	242
Zboża ogółem	3041
Ziemniaki	3504

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Tabela 20. Zbiory i plony zbóż oraz ziemniaków w gminie Wróblew.

	Zbiory w dt (dla ziemniaków w tonach)	Plony dt/ha (dla ziemniaków w tonach)
Zboże ogółem	65230	-
W tym: pszenica	31500	27
żyto	23000	23
Jęczmień	3015	25
Owies	1995	21
Pszenżyto	5720	26
Ziemniaki	11712 t	3,2 t

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Najważniejszymi uprawami warzywniczymi (gruntowymi) w gminie są: kapusta, marchew, cebula, buraki. Prowadzona jest również uprawa warzyw pod osłonami i w szklarniach. Uprawy plantacyjne powyżej 1ha prowadziły tylko 154 gospodarstwa, a 2/3 ogólnej liczby gospodarstw uprawiało warzywa na działkach nie przekraczających 0,5 ha. Uprawy sadownicze mają coraz większe znaczenie, największy udział w produkcji owoców stanowią jabłonie. We wsi Słomków Suchy znajduje się punkt skupu owoców.

5.2.2. Produkcja zwierzęca.

Produkcja zwierzęca w ostatnim czasie jest mniej opłacalna. Zmalała hodowla bydła mlecznego ze względu na niskie ceny, a także ze względu na zaostrzenie wymogów dotyczących produkcji mleka, które narzuciła UE. Nasiliła się z kolei w ostatnich latach hodowla trzody chlewnej.

Tabela 21. Ilość zwierząt hodowanych w gminie Wróblew w 1998 r. i 2008 r.

	1998 r.	2008 r.
Pogłowie bydła	2659	1500
w tym: krowy	1365	793
Trzoda chlewna	5081	6265
w tym: lochy	534	704

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew.

Jeśli chodzi o drób, to oprócz typowego wiejskiego chowu przyzagrodowego występuje także chów w fermach, które znajdują się w:

- dwie ферmy niosek we wsi Ocin,
- dwie ферmy niosek we wsi Wróblew,
- wylęgarnia drobiu we wsi Tworkowizna,
- ferma kurza w Józefowie.

5.3. STRUKTURA WIELKOŚCI GOSPODARSTW

Powierzchnia użytków rolnych gminy wynosi 9492 ha, znaczna większość, bo 94,5% powierzchni użytków znajduje się we władaniu sektora prywatnego złożonego z 1219 gospodarstw. W gminie dominują niewielkie obszarowo gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego wynosi ok. 7,17 ha i jest na poziomie przeciętnego gospodarstwa w kraju i w powiecie sieradzkim (7,1 ha).

Tabela 22. Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych w gminie Wróblew.

Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw	%
do 1 ha	158	12,9
1 – 5 ha	384	31,5
5 – 10 ha	409	33,5
10 – 15 ha	166	13,6
15 ha i więcej	102	8,4
Razem	1219	100,0

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Porównując strukturę obszarową gospodarstw rolnych w gminie i na poziomie powiatowym, zauważamy duże różnice, bowiem procent gospodarstw powyżej 10 ha w powiecie wynosi 20,7%, natomiast w gminie jedynie 13,6%. Przyjmując, że przeciętny obszar gospodarstwa rolnego o powierzchni 9 – 10 ha zapewnia tzw. reprodukcję prostą, zaś 13-sto ha gospodarstwo reprodukcję rozszerzoną, to tylko 22% gospodarstw w gminie umożliwia zapewnienie znośnych

warunków życia jego użytkownikom. Jest to jednak zjawisko odbiegające w dużej mierze od standardów europejskich.

5.4. USŁUGI TOWARZYSZĄCE ROLNICTWU

System obsługi rolnictwa jest na średnim poziomie i reprezentowany jest przez:

- 1 punkt weterynaryjny w Wąglczewie,
- 1 punkt unasienniania zwierząt w Wąglczewie,
- 2 punkty zaopatrzenia w pasze,
- 2 punkty zaopatrzenia w nawozy,
- skład opału i sprzedaż opału w Słomkowie Suchym,
- skład materiałów budowlanych, opałowych i nawozów we wsi Drążna,
- baza magazynowa GS, skład opału we Wróblewie,
- Bank Spółdzielczy Sieradz – Oddział we Wróblewie.

Wnioski:

1. Niekorzystnym zjawiskiem jest duża ilość małych gospodarstw, które nie są w stanie zapewnić godnych warunków życia użytkownikowi (gospodarstwa do 5 ha), a które stanowią aż 44,4% wszystkich gospodarstw gminy. Drugą co do wielkości grupą pod względem wielkości powierzchni są gospodarstwa średnie, tzn. od 5 do 10 ha, które wprawdzie zapewniają samodzielne utrzymanie się gospodarstwa, ale nie przynoszą znaczących dochodów (33,5% wszystkich gospodarstw gminy). Najmniej liczną grupą są gospodarstwa od 10 ha i więcej (22% wszystkich gospodarstw gminy).
2. Biorąc pod uwagę dostosowanie rolnictwa do wymagań UE, rolnictwo gminy Wróblew powinno podlegać restrukturyzacji w celu zmniejszenia ilości gospodarstw, zwiększenia ich areалу, większego wykorzystania nowoczesnego sprzętu rolniczego, co poprawi efektywność produkcji rolnej i jej konkurencyjność.
3. Rolnictwo winno rozwijać się głównie na zwartych kompleksach gleb III – IV klasy, utrzymując kierunek dotychczasowy, zbożowo – okopowy ze znacznym udziałem warzyw i kwiatów oraz hodowlany zgodnie z potrzebami jakościowymi przemysłu przetwórczego. W produkcji zwierzęcej podstawowym kierunkiem winien być chów bydła, zwłaszcza mlecznego oraz trzody chlewnej.
4. Najsłabsze jakościowo grunty, których uprawa staje się nieuzasadniona ekonomicznie winny być wyłączone z produkcji rolnej i przeznaczone na cele nierolnicze, między innymi zalesienia.
5. Ponieważ gmina Wróblew należy do gmin słabo zmeliorowanych, należy znaleźć środki finansowe na przeprowadzenie prac melioracyjnych.
6. Zwraca uwagę stopień przygotowania zawodowego osób związanych z rolnictwem. Zaledwie 3,88% osób posiada wykształcenie wyższe, natomiast 42,22% ma wykształcenie tylko podstawowe. Taka struktura wykształcenia może mieć wpływ na poziom produkcji rolnej, na adaptację rolnictwa do warunków w UE, a przede wszystkim utrudni podejmowanie inicjatyw gospodarczych. Dlatego niezbędne jest podwyższanie kwalifikacji rolników (między innymi poprzez większy udział rolników w kursach szkoleniowych), co będzie miało korzystny wpływ na rozwój gospodarczy gminy.

VI. OGRANICZENIA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Dotychczasowe kierunki rozwoju gminy zmieniło wprowadzenie gospodarki wolnorynkowej, która z jednej strony spowodowała likwidację niektórych jednostek uspołecznionych (SKR itp.), z drugiej zaś wpłynęła na pojawienie się nowych podmiotów gospodarczych i nowych perspektyw rozwoju.

Planowane inwestycje niezbędne dla rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy, prawidłowego jej funkcjonowania oraz podniesienia standardu życia mieszkańców wiązały się z koniecznością przeznaczenia na cele nierolnicze znacznej powierzchni terenów użytkowanych rolniczo i uzyskania zgody na wyłączenie z użytkowania rolniczego.

Tereny rolne posiadające zgodę na wyłączenia z użytkowania rolniczego obejmują tereny o pow. 70,3 ha pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne wraz z infrastrukturą społeczną i techniczną towarzyszącą budownictwu mieszkaniowemu.

Ponadto gmina Wróblew uzyskała zgodę na:

- zgodę Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych kl. III i IV o pow. 13,56 ha (pismo z dnia 29 listopada 1993r. znak: GZ.tr.0602/Z – 73657/93),
- zgodę Wojewody Sieradzkiego na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych kl. V i VI o pow. 5,28 ha (pismo z dnia 9 grudnia 1993r. znak: G.V. 6014a/63/93).

Tereny te, w studium przeznaczone są pod tereny budownictwa mieszkaniowego i usług, tereny przemysłu, tereny produkcyjno-usługowe, usługi.

Łącznie, na podstawie decyzji administracyjnych zostało wyłączonych z produkcji rolnej 89,14 ha gruntów z przeznaczeniem pod zabudowę.

W oparciu o udostępnione przez Urząd Gminy decyzje i materiały pokazano na planszy uwarunkowań, tereny posiadające zgodę na wyłączenia z użytkowania rolniczego.

VII. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Ocenę stanu prawnego dla gminy Wróblew wykonano na podstawie materiałów uzyskanych w Urzędzie Gminy Wróblew oraz w Starostwie Powiatowym w Sieradzu – Wydziale Geodezji i Gospodarki Gruntami.

W strukturze własnościowej gminy przeważa własność prywatna. 377 działek (oprócz dróg) stanowi własność inną aniżeli własność prywatna, a mianowicie: własność Skarbu Państwa, Gminy Wróblew (komunalna), Gminy Wyznaniowej, Spółdzielcza, Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Tabela 23. Struktura terenowo – prawna terenów w gminie Wróblew.

Własność	Ilość działek
Skarb Państwa	71
Komunalna	120
Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa	135
Spółdzielcza	13
Gmina Wyznaniowa	24

Inna	14
Razem	377

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu.

Tabela 24. Własność Skarbu Państwa na terenie gminy Wróblew.

Nazwa wsi (obrębu)	Numery działek
1	2
Chałupia Wielka	239, 119, 411, 410/1, 612/1, 612/2
Dziebędów	241
Kobierzycko	46, 47, 48, 49, 89, 400, 403, 399, 411, 412, 410, 419, 421, 424, 401
Kościerzyn	32, 25/4, 25/6, 46, 47, 84, 109, 110/2, 113, 11, 114
Ocin	15, 170, 378
Oraczew,	936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945
Słomków Mokry	28,
Słomków Suchy	331/1, 331/2
Smardzew	43, 44, 48, 49, 143, 505/1, 505/2, 506
Tubądzin	196/10
Wróblew	92, 326
Józefów	289, 290, 292/1, 1233/1, 1236/5, 1253/1
Orzeł Biały	119, 134
Sadokrzyce Las	35, 87, 103

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu

Tabela 25. Własność komunalna na terenie gminy Wróblew

Nazwa wsi (obrębu)	Numery działek
1	2

Charłupia Wielka	293, 345, 357, 410/2, 418/3, 419/4, 421/3, 421/4, 492, 511/3, 511/4, 511/5, 511/6, 511/7, 511/8, 514/5, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 526/1, 526/2, 526/3,
Dąbrówka	1, 435
Drążna	67, 68, 96, 307, 308/2
Dziebędów	134/5, 134/6, 231/3
Inczew	2/3, 26/1
Kobierzycko	340
Kościerzyn	51/2, 243
Kościerzyn .	25/2, 25/3, 25/9, 25/10, 25/11, 25/12, 25/2, 25/7, 25/8,
Ocin	236, 377, 168, 442
Oraczew	158,
Sadokrzyce	50/2
Próchna	177, 253
Rakowice	111, 220, 222, 231/1, 1/2
Rowy	160, 185, 186/2
Słomków Mokry	103, 172
Słomków Suchy	189/2, 190/1, 243/3
Sędzice	123
Smardzew	309, 46, 310, 344/1, 344/2, 452/1, 452/3, 452/2
Tubądzin	44/1, 44/2, 185, 294, 298
Wąglczew	133/3, 22, 23
Wróblew	36, 41, 61/3, 61/4, 244, 323, 248, 249, 250/2, 251/2, 45, 51, 54, 258, 37, 60, 107, 62, 228, 230, 232, 234, 250/1, 251/1

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu.

Tabela 26. Własność Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w gminie Wróblew.

Nazwa wsi (obręb)	Numery działek
1	2

Drążna	92
Dziebędów	101/5
Inczew	2/2, 2/4, 2/7, 3, 4, 4/3, 4/4, 10/4, 19/7, 19/12, 19/13, 19/16, 19/17, 19/19, 19/20, 19/22, 19/24, 21, 23
Kobierzyczo	1, 2/4, 2/6, 2/7, 2/8, 3, 4/4, 5/5, 6, 7, 8/1, 304, 305, 309, 313, 319, 324, 331, 334, 339, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 301(udz.2/12), 303(udz. 500/50), 410, 411, 412, 413(udz. 3/5), 403, 419, 421, 424, 401
Kościerzyn	11, 46, 47, 84, 109, 110/1, 110/2, 113
Rakowice	39, 41
Józefów	25, 158/4, 160/3, 160/4, 160/6, 161/2, 181, 229, 230, 311, 1328, 1329/1
Sadokrzyce	154/4

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu.

Tabela 27. Własność spółdzielcza terenów w gminie Wróblew.

Nazwa wsi (obręb)	Numery działek
1	2
Inczew	25
Kobierzyczo	5/1, 417
Słomków Mokry	70, 115
Słomków Suchy	113/1
Tubądzin	335
Wróblew	30, 42, 47, 48, 63
Kolonia Wągłczew	251/1

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu.

Tabela 28. Własność Gminy Wyznaniowej na terenie gminy Wróblew.

Nazwa wsi (obręb)	Numery działek
1	2

Tubądzin (parafia)	91, 300, (obręb Tubądzin)
Wąglczew (parafia)	144, 252 (obręb Wąglczew), 130, 176, 188, 189 (obręb Kolonia Wąglczew)
Charłupia Wielka (parafia)	2/17 (obręb Gęsówka Nowa), 401, 364, 335, 138, 120, 334, 139 (obręb Charłupia Wielka), 60 (obręb Drążna)
Wróblew (parafia)	409 (obręb Kobierzyczo), 15, 225, 16, 68 (obręb Wróblew)

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu.

Tabela 29. Własność innych podmiotów na terenie gminy Wróblew.

Nazwa wsi (obrębu)	Numery działek
1	2
Kościerzyn (OSP)	102/1
Kobierzyczo (OSP)	32/1, 39, 368
Wąglczew (OSP)	190
Bliźniew (OSP)	265/2, 266/2, 267/2, 171 (OSP-władający)
Słomków Mokry (OSP-władający)	175
Słomków Suchy (OSP-władający)	190/2
Smardzew (OSP-władający)	83
Oraczew OSP-władający)	152, 162

Źródło: dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Starostwa Powiatowego w Sieradzu.

VIII. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE – STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA

8.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Wg podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego⁶ obszar gminy Wróblew położony jest na pograniczu dwóch mezoregionów geograficznych należących do makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej (318.1-2) w podprovincji Nizin Środkowopolskich (318). Niewielka północno-wschodnia i wschodnia część gminy należy do zachodnich krańców Kotliny Sieradzkiej (318.18). Pozostała część gminy znajduje się obrębie Wysoczyzny Złoczewskiej (318.22) stanowiącej rozległą, lekko falistą równinę morenową, z zachowanymi ostańcowymi piaszczystymi i piaszczysto-żwirowymi wzgórzami morenowymi.

8.2. RZĘŻBA TERENU

Wschodnie krańce gminy Wróblew położone są w obrębie doliny Warty i równiny wodnolodowcowej zachodniej części Kotliny Sieradzkiej. Na pozostałym obszarze zlokalizowany jest zespół form wypukłych sieradzkiej strefy zaniku lądolodu warciańskiego.

Stopień urozmaicenia powierzchni terenu jest niewielki. Najwyższy punkt wysokościowy gminy osiąga wysokość 200,4 m n.p.m. i jest położony w lesie na południowo-zachodnich krańcach gminy. Najniżej usytuowane jest dno doliny bezimiennego cieku na północ od Kolonii Kościerzyn – na wysokości 131,3 m n.p.m. Różnica wysokości powierzchni terenu w obrębie całego obszaru wynosi 69,1 m. Największe lokalne wysokości względne mieszczą się w granicach 15 – 28 m.

Najwyższy poziom wysoczyzny położony jest średnio na wysokości 158,0 – 170,0 m n.p.m., a niższy poziom wysoczyzny na średniej wysokości 140,0-150,0 m n.p.m. Przeważająca część gminy jest położona na wysokości 150-170 m n.p.m. Generalnie wyższa jest część południowa gminy, ale w części północnej występują lokalnie pojedyncze pagórki o wysokości względnej średnio 5 - 10 m, miejscami powyżej 10 m. Ciekawym punktem widokowym w skali obszaru jest Mantycka Góra (172,2 m n.p.m.). Największe wysokości względne występują w okolicach na północny-wschód od Tubądzina, gdzie pomiędzy powierzchniami szczytowymi pagórków moreny czołowej, a dnami lokalnych dolinek ich wielkości wynoszą około 20-25 metrów na przestrzeni 1 km.

Powierzchnię wysoczyzn rozcinają, urozmaicając ich rzeźbę, doliny rzeczne Myi i Swędry oraz ich dopływów, którym towarzyszą na fragmentach terasy akumulacyjne nadzalewowe i równiny torfowe. Dna dolin rzecznych nachylone są ku północnemu-wschodowi w granicach 165 – 130 m n.p.m. i leżą około 4 – 8 m poniżej wysoczyzn. Fragmentami dolina rzeki Myi jest bardzo wyraźnie wcięta w podłoże. Średnia szerokość jej dna wynosi ok. 150 – 200 m, a skrajne: ok. 100 m (przy granicy gminy na południu) i ok. 400 m (w rejonie Charłupi Wielkiej, gdzie istnieją plany budowy zbiornika retencyjnego). Dolina Swędry jest łagodniej wcięta, a dno jej osiąga szerokość ok. 150 – 300 m.

Znaczny obszar gminy posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu określaną jako płaskorówninną (spadki do 1%) oraz lekko falistą i lekko pagórkowatą (spadki 1-3%). Tylko niewielki obszar w południowo-zachodniej części gminy zaliczyć można do typu rzeźby falistej pagórkowatej (spadki 3-5% i powyżej). Lokalnie, w obrębie wyższych pagórków oraz wzdłuż stoków dolinnych nachylenia terenu przekraczają 10%.

Na terenie gminy Wróblew powierzchniowo dominują dwa elementy rzeźby: równiny akumulacji wodnolodowcowej z pagórkami kemowymi i równiny moreny dennej, z przeważającym udziałem gliny na powierzchni. Wymienione formy rzeźby decydują o monotoności krajobrazu tego

⁶ Wg J. Kondrackiego, 1998 r., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa

obszaru. Urozmaicenie równinnych wysoczyzn uformowanych w poziomie około 165 m n.p.m. stanowią pojedyncze pagórki kemowe i wzgórza morenowe spiętrzone o wysokościach względnych od kilku do prawie 30 metrów.

Współczesna rzeźba w dorzeczu Środkowej Warty, z wyjątkiem dolin rzecznych, ukształtowana została przez lądolód zlodowacenia Warty, a glacialny porządek rzeźby związany jest z arealnym zanikaniem lobu południowowielkopolskiego. Doliny rzeczne powstałe w fazie kataglacialnej zlodowacenia Warty przez wody roztopowe zostały erozyjnie pogłębione w okresie postglacialnym, a następnie uległy wypełnieniu osadami rzecznyymi w czasie zlodowaceń północnopolskich. W tej fazie zaczęły również kształtować się niecki denudacyjne i płaskodenne dolinki odzwierciedlające układ spływu powierzchniowego z wysoczyzn ku dolinom. Główna faza rozwoju tych form przypada na okresy peryglacialne zlodowaceń północnopolskich. Najmłodsze wiekowo formy to holocenijskie tarasy zalewowe w dolinach rzek.

Formy geomorfologiczne występujące na terenie gminy są bardzo zróżnicowane pod względem pochodzenia:

- Formy pochodzenia **lodowcowego**:
 - wysoczyzna morenowa płaska – wysokości względne do 2 m, nachylenie do 2°, występuje powszechnie szczególnie w północnej i wschodniej części gminy;
 - wzgórza morenowe spiętrzone – wytworzone na północnych krańcach gminy, na północny-wschód od Tubądzina, tworząc największe wysokości względne na przedmiotowym obszarze;
 - niecki lodowcowe – wykształcona na północ od miejscowości Kobierzycko i Dabówka;
- Formy pochodzenia **wodnolodowcowego**:
 - równiny wodnolodowcowe – występują powszechnie szczególnie w zachodniej i południowej części gminy; tworzą płaszczyzny faliste lub zbliżone do równin;
 - kemy – pojedyncze pagórki kemowe o zróżnicowanej wielkości i wysokości występują powszechnie w obrębie wysoczyzny morenowej i równiny wodnolodowcowej, na uwagę zasługuje rozległy pagór kemowy ukształtowany na północno-zachodnich krańcach gminy – pomiędzy Dziebédowem i Inczewem;
 - plateau kemowe – ukształtowane na południowo-zachodnich krańcach gminy obecnie porośnięty rozległym kompleksem leśnym; tworzy lekko falistą i lekko pagórkowatą powierzchnię;
 - zagłębienia powstałe po martwym lodzie – ukształtowane w południowej części gminy (Oraczew Duży i Mały) obecnie wykorzystywane przez dolinę rzeczną;
- Formy pochodzenia **rzecznego**:
 - dna dolin rzecznych – bardzo liczne o zmiennej szerokości, obejmują cieki o stałych i okresowych przepływach;
 - terasy akumulacyjne, nadzalewowe – wykształcone w dolinie Myi i dopływu z Inczewa, ich szerokość jest zmienna, ich wysokości względem rzeki wynosi 3 – 6 m.;
- Formy pochodzenia **denudacyjnego**:
 - doliny nieckowate i płaskodenne – bardzo licznie rozcinają wysoczyznę morenową i równinę wodnolodowcową, miejsce spływu wód powierzchniowych, wykorzystywane obecnie przez rzeki: Swędriankę i Myję oraz ich liczne dopływy;
 - niecki denudacyjne – stanowią przedłużenie doliny dopływu z Inczewa i spod Oraczowa, miejsce koncentracji wód podczas opadów;
 - długie stoki – występują jedynie w północno-wschodniej części gminy na linii Sędziwe

– Wróblew, to długie łagodne stoki wysoczyzny nachylone w kierunku wschodnim, ku dolinie Warty; są to obszary o zaawansowanych procesach stokowych, denudacyjnych i akumulacyjnych;

- Formy **jeziorne** – równiny jeziorne – zróżnicowane powierzchniowo obszary wzdłuż doliny Swędry (pomiędzy Bliźniewem a Kolonią Wąglczewą), w okolicach Próchna oraz Słomkowa Suchego;
- Formy utworzone **przez roślinność** – równiny torfowe – zróżnicowane powierzchniowo obszary wykształcone w dolinie rzeki Myi na odcinku od Charłupii Wielkiej do Smardzewa i rzeki Swędry w Słomkowie Małym.

Działalność gospodarcza człowieka (wycinanie lasów, uprawa roli) przyczyniała się do zachwiania równowagi w przyrodzie i wzmożenia działania procesów rzeźbotwórczych (degradacja, erozja wodna i eoliczna). Największe zmiany w rzeźbie wywołała jednak urbanizacja.

Na skutek antropopresji powstały liczne formy morfologiczne:

- wypukłe – nasypy, wykopy, rowy odwadniające, skarpy wzdłuż rzek;
- wklęsłe – piaskownie, żwirownie.

Nasypy występują wzdłuż liniowych obiektów infrastrukturalnych – nasypy pod linię kolejową relacji Łódź – Sieradz – Kalisz – ośrodek Wlkp. – Wrocław/Poznań, nasypy drogowe, mające na celu wyrównanie powierzchni. Liniowym obiektom transportowym często towarzyszą także wykopy – pełnią funkcję drenującą (odwadniającą). Ponadto nieznaczne nasypy i wykopy towarzyszą każdej budowli. Naturalną rzeźbę urozmaicają także skarpy, utworzone przez człowieka wzdłuż rzek mające na celu zabezpieczenie przed powodzią, zalaniem.

Na terenie gminy znajduje się bardzo dużo wyrobisk, przeważnie w obrębie pagórków, które są świadectwem dawnego i współczesnego wydobywania kruszywa przez okolicznych mieszkańców. Niektóre z nich porastała roślinność. Wiele z nich znajduje się w okolicy Drążnej, Oraczewa oraz w strefach: Sadokrzyce – Wróblew - Słomków Suchy, Inczew - Tubądzin. Ponadto występuje kilka złóż udokumentowanych, z których tylko nieliczne są eksploatowane.

8.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I GRUNTY

Gmina Wróblew położona jest w strefie kontaktowej niecki mogileńsko-łódzkiej (na terenie województwa łódzkiego przyjęto nazwę Niecka Łódzka) i monokliny kalisko-złoczewskiej (jednostka III rzędu monokliny przedsudeckiej). Sedymentacja osadów budujących monoklinę i nieckę trwała od przełomu permu dolnego i górnego i przez całą erę mezozoiczną. Głównym czynnikiem, który kształtował aktualną budowę strukturalną kompleksu cechsztyńskiego-mezozoicznego były powaryscyjskie pionowe ruchy bloków podłoża precechsztyńskiego, które przyczyniły się do zróżnicowania tempa i rodzaju sedymentacji.

Podłoże mezozoiczne gminy Wróblew tworzą głównie utwory kredy górnej wykształcone przede wszystkim jako: wapienie białe, jasnoszare, szaro-białe miejscami margliste, marglisto-piaszczyste, skrzemionkowane, lub z wkładkami marglistymi, ilastymi, piaszczystymi; margle miejscami ilaste z wkładkami wapieni oraz il marglisty o urozmaiconej powierzchni. Strop utworów jest bardzo zróżnicowany i kształtuje się na wysokości od ok. 30 - 40 m n.p.m. (Sędzice), 60 m n.p.m (Wąglczew) do ok. 90 m n.p.m. (Kobierzycko, Wróblew, Oraczew).

Utwory trzeciorzędu wykształciły się o zmiennej miąższości od kilku (Sędzice) w strefach urozmaiconych glaciektonicznie do ok. 70 m (Kobierzycko, Wróblew). Reprezentowane są one przez: iły szare, niebieskie, brunatne miejscami pylaste lub z wkładkami piasku, margli, rumoszu piaskowo-wapniowego i węgla brunatnego; piasek średnioziarnisty szary; piasek drobnoziarnisty szary, jasnożółty, brązowy miejscami z pyłem węgla brunatnego, wkładkami ilów, szczątkami roślin; pył piaszczysty, piaszczysto-ilasty o zróżnicowanych miąższościach i zmiennym składzie

litologicznym osadów.

Utwory wieku górnokredowego i trzeciorzędowego stanowią podłoże dla utworów czwartorzędowych o powierzchni wykazującej umiarkowane urozmaicenie i zróżnicowanie. Główną cechą ukształtowania powierzchni podczwartorzędowej jest występowanie równinnych powierzchni i kopalnych dolin lub obniżeń (dolina pra-Myi).

Osady czwartorzędowe w Polsce Środkowej związane są z kilkakrotną transgresją lądolodów skandynawskich, z warunkami klimatu peryglacjalnego oraz umiarkowanego. W powierzchniowej budowie geologicznej województwa łódzkiego główną rolę odgrywają złożone przez lądolody środkowopolskie osady glacialne, powstałe podczas vistulianu, osady peryglacjalne oraz holocenijskie osady umiarkowane. Największe powierzchnie zajmują osady glacialne, a najmniejsze – osady holocenijskie. Ilość zachowanych osadów peryglacjalnych zależy od żywości wcześniejszej rzeźby glacialnej, intensywności procesów niszczących i siły transportu podczas kolejnych cykli morfogenetycznych.

Warunki sedymentacji w okresie czwartorzędu były kształtowane przez kolejne zlodowacenia, zależały także od morfologii oraz budowy strukturalnej i tektoniki podłoża podczwartorzędowego. Osady czwartorzędowe na terenie gminy Wróblew występują powszechnie i tworzą pokrywę o miąższości dość zróżnicowanej. Uzależniona jest ona w znacznym stopniu od ukształtowania stropu podłoża czwartorzędu. Największa związana jest z głębokimi obniżeniami tej powierzchni (ok. 60 m). Przeważnie miąższość utworów czwartorzędowych kształtuje się w granicach 25 – 45 m. Reprezentowane są głównie przez: glinę piaszczystą i zwałową odcienia szarego, żółtego, brązowego miejscami pylastą, mułkową, lub z wkładkami piasków, żwirów i głazików; piaski o różnej granulacji (drobno-, średnio-, gruboziarniste) żółte, szare, brązowe miejscami mułkowate, pylaste, z głazikami, lub z wkładkami węgla brunatnego, ilów; żwir; pyły szare i żółte; mułki ilaste i gliniaste; łył niebieskie i szare, miejscami piaszczyste; torfy.

Najstarsze osady czwartorzędowe na terenie gminy Wróblew związane są z transgresją zlodowaceń południowopolskich – Sanu 1 i 2. Osady zlodowacenia Sanu 1 zachowały się jedynie w okolicach Rakowic i Chałupii Wielkiej. Powszechniej występują osady zlodowacenia Sanu 2 (okolice Inczewa, Słomkowa Suchego, Rykowic, Chałupii Wielkiej, Drżązny). Zlodowacenia środkowopolskie – zlodowacenie Odry i Warty pozostawiły po sobie osady zastoiskowe, lodowcowe i wodnolodowcowe. Osady zlodowacenia Warty stanowią większość utworów powierzchniowych gminy. Podczas zlodowacenia północnopolskiego (Wisły) gmina Wróblew znajdowała się w strefie ekstraglacialnej zlodowacenia. Powstawały wówczas osady rzeczne i deluwialne. W holocenizmie tworzyły się osady budujące teras współczesnej doliny (teras zalewowy) oraz osady organiczne. Osady holocenijskie tworzą się również współcześnie.

Powierzchnię obszaru gminy Wróblew budują następujące utwory czwartorzędowe w podziale na wiek (od najstarszych do najmłodszych osadów):

- Plejstocen:
 - zlodowacenie środkowopolskie – zlodowacenie Warty:
 - ✓ mułki, piaski i łył zastoiskowe,
 - ✓ gliny zwałowe,
 - ✓ piaski, żwiry i głazy moren czołowych,
 - ✓ piaski i żwiry akumulacji szczelinowej,
 - ✓ piaski ze żwirami lodowcowe, częściowo z przewarstwieniami glin i mułków (miejscami na glinach zwałowych zlodowacenia Warty),
 - ✓ piaski, żwiry i mułki plateau kemowego,
 - ✓ piaski, żwiry i mułki kemów,
 - ✓ piaski i żwiry, miejscami piaski i mułki wodnolodowcowe górne (miejscami na glinach zwałowych zlodowacenia Warty),
 - ✓ gliny i piaski ze żwirami ablacyjne (miejscami na piaskach i żwirach lodowcowych

- złodowacenia Warty),
 - ✓ piaski i mułki lodowcowe jeziorne;
 - złodowacenie północnopolskie – złodowacenie Wisły:
 - ✓ piaski rzeczne tarasów nadzalewowych 3-6 m n.p. rzeki,
 - ✓ mułki i piaski deluwialne;
- Holocen:
 - ✓ piaski rzeczne, częściowo humusowe tarasów zalewowych 0,0-2,5 m n.p. rzeki,
 - ✓ piaski humusowe,
 - ✓ namuły den dolinnych,
 - ✓ torfy (miejscami na piaskach rzecznych częściowo humusowych tarasów zalewowych 0,0-2,5 m n.p. rzeki).

Czwartorzędowe utwory powierzchniowe na terenie gminy Wróblew występują przede wszystkim w postaci piasków i żwirów (miejscami piasków i mułków) utworzonych w wyniku transportu i akumulacji wodnolodowcowej i na znacznych powierzchniach zalegających cienką warstwą na glinie zwałowej oraz glin zwałowych powstałych podczas akumulacji lodowcowej. Wyspowo występują: osady żwirowo-piaszczyste i głazy moren czołowych lodowca stadiu warciańskiego („pagóry warciański” na północ od Tubądzina): osady piaszczysto-żwirowo-mułkowe pagórków kemowych ukształtowanych w strefie Dziebędów – Słomków Suchy – Oraczew i plateau kemowego wytworzonego na południowo-zachodnich krańcach gminy oraz osady piaszczysto-żwirowe akumulacji szczelinowej budujące drobne pagórki w okolicach Sędzic.

W dolinie Swędry (pomiędzy Bliźniewem a Kolonią Wąglczewa), w okolicach Próchna oraz Słomkowa Suchego występują piaski i mułki lodowcowo-jeziorne, które wiążą się ze zbiornikami funkcjonującymi w bezpośrednim sąsiedztwie zanikającego lądolodu.

Terasy nadzalewowe wykształcone w dolinie rzeki Myi i dopływu z Inczewa na wysokości 3 – 6 m względem rzeki budują piaski rzeczne.

W dnach dolin i obniżen zalegają utwory współczesne, holocenne: piaski rzeczne (częściowo humusowe) budujące terasy zalewowe rzek (0,0-2,5 m n.p. rzeki), piaski humusowe, namuły den dolinnych. W dolinie rzeki Myi wyspowo na terasach zalewowych wykształciły się torfy.

W wyniku działalności człowieka na terenach zabudowanych powstają grunty nasypowe: grunty nasypów budowlanych (nasypy kolejowe, drogowe), grunty nasypów niekontrolowanych.

Głębokość przemarzania gruntów na obszarze objętym opracowaniem wynosi 1,00 m.

8.4. SUROWCE NATURALNE

Rozpoznane i częściowo eksploatowane są surowce okrucowe – kruszywo naturalne znajdujące się w pagórkach i wzniesieniach morenowych i kemowych.

Na terenie gminy udokumentowano następujące złoża⁷:

1. **INCZEW** złoża piasku i piasku ze żwirem o zasobach równych 46 tys. ton, którego eksploatacja została aktualnie zaniechana,
2. **MANTYKI** złoża piasku i żwiru rozpoznane szczegółowo o zasobach równych 144 tys ton. Posiada wyznaczony obszar górniczy o powierzchni 11 856 m² i teren górniczy o powierzchni 16 180 m². Została udzielona koncesja na poszukiwanie i rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego „Mantyki” na powierzchni nie przekraczającej 2 ha w obrębie działek o nr ewidencyjnych 1/2 i 97 położonych w miejscowości Mantyki. Złoże objęte jest koncesją eksploatacyjną – znak: RS.7512-2/08 wydaną przez Starostę Powiatowego – powiat

⁷ Wielkość zasobów – stan na 31.12.2008 r.

Sieradz w dniu 10.12.2008 r. na okres 10 lat (termin ważności koncesji upływa 09.12.2018 r.).

3. **MANTYKI I** złożę piasku, posiada wyznaczony teren górniczy o powierzchni 26 660 m². Została udzielona koncesja na poszukiwanie i rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego "Mantyki I" w obrebie działek o nr ewidencyjnych 6, 90, 93, 94 położonych w miejscowości Mantyki. Złożę objęte jest koncesją eksploatacyjną – znak: RS.7512-2/10 wydaną przez Starostę Powiatowego – powiat Sieradz w dniu 23.04.2010 r. do dnia 31.12.2024 r.
4. **RAKOWICE – MANTYKI** złożę piasku o zasobach równych 85 tys. ton, rozpoznane szczegółowo, nieeksploatowane.
5. **SMARDZEW** złożę piasku o zasobach rozpoznanych szczegółowo równych 9 tys. ton, złożę nieeksploatowane.
6. **PRÓCHNA** złożę piasku i żwiru położone w miejscowości Próchna o zasobach wynoszących 153 tys. ton. Złożę posiada wyznaczony obszar i teren górniczy "Próchna III" o powierzchni 16 227 m² i 25 921 m². Złożę objęte jest koncesją eksploatacyjną – znak: RS.7512/11/05 wydaną przez Starostę Powiatowego – powiat Sieradz w dniu 14.11.2005 r. na okres 10 lat (termin ważności koncesji upływa 31.12.2015 r.).
7. **ROWY** złożę piasku i żwiru w miejscowości Rowy-Krzakowizna o zasobach wynoszących 53 tys. ton i powierzchni 7327 m², rozpoznane szczegółowo, nieeksploatowane. Złożę znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu, ale wg oceny oddziaływania na środowisko jest to złożę niekonfliktowe.

Zawiadomieniem Marszałka Województwa Łódzkiego – znak: RO.V-MK-7510-38/10 z dnia 26.07.2010 r. zostało udokumentowane złożę kruszywa naturalnego (piasku) Mantyki II, które obejmuje obszary udokumentowanych złóż: Mantyki, Rakowice-Mantyki, Mantyki I.

Udokumentowane złoża zaspakajają zapotrzebowanie gminy na ten surowiec, zabezpieczają bazę surowcową na ok. 20 lat.

Ponadto w gminie znajduje się bardzo dużo wyrobisk, przeważnie w obrębie pagórków, które są świadectwem dawnego i współczesnego wydobywania kruszywa przez okolicznych mieszkańców. Niektóre z nich pozarastały roślinnością. Wiele z nich znajduje się w okolicy Drążnej, Oraczewa oraz w strefach: Sadokrzyce – Wróblew - Słomków Suchy, Inczew - Tubądzin. Eksploatacja kruszywa naturalnego prowadzona jest bardzo nieregularnie i czasami sporadycznie, w miarę potrzeb. Mogą być wykorzystywane do lokalnych potrzeb budowlanych.

Pozytywnym zjawiskiem jest szybkie przywracanie terenów poeksploatacyjnych pod działalność rolniczą.

8.5. WARUNKI HYDROGRAFICZNE I HYDROGEOLOGICZNE

8.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Wróblew położona jest w dorzeczu Odry, w zlewni rzeki Warty. Odwodnienie przedmiotowego obszaru odbywa się w kierunku północno-wschodnim – ku dolinie rzeki Warty, przebiegającej w bliskim sąsiedztwie wschodnich granic gminy.

W części zachodniej gminy Wróblew ciągiem największych wyniesień z południa na północ biegnie dział wodny III rzędu między Prosną a Wartą rozdzielając na terenie gminy zlewnie Swędy i Myi. W północno-wschodniej części gminy biegną dwa działki wodne III rzędu pomiędzy rzeką Myją i Dopływem z Łosieńca oraz Dopływem z Łosieńca i Dopływem z Inczewa. Ponadto przez teren gminy biegną liczne działki wodne IV rzędu. Wszystkie działki wodne na terenie gminy mają charakter pewny⁸.

⁸ Opracowano na podstawie mapy Rastrowej Mapy Podziału Hydrograficznego Polski udostępnionej na stronie internetowej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Część zachodnia gminy będąca w obrębie zlewni rzeki Prosny leży w obszarze deficytu wód dla potrzeb rolnictwa (zaspokojenie potrzeb szacuje się na ok. 63%). Z tego powodu zlewnia Prosny jest predystynowana do nadania jej statusu zlewni chronionej.

Sieć rzeczna nie jest rozwinięta równomiernie. Więcej cieków wodnych występuje w części południowej, gdzie swe źródła ma m.in. rzeka Swędra.

Główną rzeką na terenie gminy jest rzeka Myja – lewobrzeżny dopływ Warty. Obszar źródłowy znajduje się w rejonie miejscowości Gęsina (zachodnia część gminy Brzeźno). Uchodzi do Warty w rejonie Biskupic w 514,5 km jej biegu. Całkowita powierzchnia zlewni Myii wynosi 134,8 km². Długość rzeki w granicach gminy Wróblew to ok. 10 km (od ok. 6 km do 16 km biegu rzeki). Rzeka na całym swoim przebiegu jest uregulowana. Średnia szerokość dna rzeki Myii wynosi ok. 150 – 200 m, a skrajne: ok. 100 m (przy granicy gminy na południu) i ok. 400 m (w rejonie Charłupi Wielkiej, gdzie istnieją plany budowy zbiornika retencyjnego). Fragmentami jej dolina jest bardzo wyraźnie wcięta w podłoże. Przeływa przez południowo-wschodnie krańce i wzdłuż wschodnich granic gminy (opuszcza gminę ok. 500 m na północny-wschód od miejscowości Smardzew). Na terenie gminy rzeka Myja przyjmuje liczne dopływy, wśród których warto wymienić: Dopływ spod Oraczewa, Dopływ spod Próchniej. Rzeka Myja wraz z systemem swoich dopływów odwadnia znaczna powierzchnie gminy – południową i wschodnią część gminy.

Rys. 1. Rzeka Myja w okolicach Smardzewa.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Wróblew, 2004.

Drugą ważną rzeką na terenie gminy jest rzeka Swędra – lewobrzeżny dopływ Swędrni, mający źródła na terenie gminy Wróblew – wypływa z rejonu Wągłczewa. Odwadnia zachodnią i północno-zachodnią część gminy.

Północna i północno-wschodnia część gminy odwadniana jest przez: Dopływ z Inczewa, Dopływ z Sędzic i Dopływ z Łosieńca oraz mniejsze cieki.

Ponadto na terenie gminy ma swój przebieg wiele mniejszych bezimiennych cieków i rowów. Występują również liczne dolinki boczne, które odprowadzają wody okresowo.

Na terenie gminy istnieje kilka niewielkich zbiorników wodnych, wykorzystywanych głównie jako stawy rybne, a jednocześnie do celów nawadniania i przeciwpożarowych.

Tabela 30. Wykaz zbiorników wodnych w gminie Wróblew.

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia w ha	Pojemność w tys. m ³	Sposób użytkowania
1.	Dziebędów	0,9	7	stawy rybne
2.	Rakowice	1,3	6	stawy rybne
3.	Tworkowizna	2,28	23,3	stawy rybne
4.	Kobierzyczo	0,5	4	stawy rybne, p.poż
5.	Wąglczew	0,6	4	stawy rybne
6.	Wróblew	0,42	3	stawy rybne
7.	Kościeryn	0,6	4,5	stawy rybne, p.poż
8.	Tubądzin	0,78	3,5	p.poż
9.	Drżazna	0,2	1	stawy rybne
10.	Próchna	0,3	1,5	stawy rybne
11.	Sadokrzyce	0,2	1	nawadnianie, stawy rybne
12.	Rowy	0,2	1,5	stawy rybne
13.	Oraczew	0,4	2	stawy rybne
14.	Ocin	0,2	2	p.poż
15.	Bliżniew	0,4	2	p.poż, nawadnianie
16.	Sędzice	0,3	1,5	p.poż
	RAZEM	9,58	66,8	

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Wróblew, 2004.

W ramach realizacji „Wojewódzkiego programu małej retencji dla województwa łódzkiego” na terenie gminy Wróblew w środkowym biegu rzeki Myii, w odległości ok. 800 m na południe od trasy Sieradz – Kalisz planowana jest budowa zbiornika retencyjnego „SMARDZEW”.⁹ Podstawowe funkcje, jakie ma on spełniać to:

- ✓ nawadnianie ok. 600 ha użytków zielonych,
- ✓ ochrona przed powodzią poprzez wyhamowywanie i opóźnianie kulminacji fal powodziowych rzeki Warty,
- ✓ wykorzystanie do celów komunalnych,
- ✓ wykorzystanie do celów rybackich,
- ✓ wykorzystanie do celów rekreacyjnych,
- ✓ wykorzystanie energetyczne (budowa elektrowni wodnej o mocy 30 kW).

⁹ Z punktu widzenia potrzeb województwa w zakresie małej retencji realizacja tego zbiornika została uznana za priorytet w horyzoncie czasowym do 2013 roku.

Ponadto zbiornik, poza urozmaicheniem istniejącego krajobrazu stworzy dogodne warunki do rozwoju bioróżnorodności, poprzez wprowadzenie do istniejącego ekosystemu nowych gatunków fauny i flory.

Prace budowy zbiornika "SMARDZEW" rozpoczęto w grudniu 2008 r. Wykonano dotychczas zapórę boczną lewą, zapórę boczną czołową lewą i prawą oraz drogę powiatową łączącą miejscowości Charłupia Wielka – Kłodzko biegnącej po koronie zapory czołowej. Podczas prac budowlanych odkryto obiekt archeologiczny – grodzisko. Stan zaawansowania budowy zbiornika "SMARDZEW" wynosi 40%¹⁰.

Lokalizacja zbiornika jest zgodna z Programem Małej Retencji Województwa Łódzkiego. Potrzeba budowania tego zbiornika wynika z przeprowadzonego bilansu wodno-gospodarczego w zlewni rzeki Myji.

Uchwałą Nr 581/10 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 13 kwietnia 2010 r. zatwierdził „Wojewódzki Program Małej Retencji wraz z Aneksami”. Zgodnie z ww. dokumentem mała retencja będzie realizowana poprzez dodatkowe zbiorniki wodne (zgłoszone do realizacji poprzez samorządy lokalne, instytucje, stowarzyszenia oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Łodzi i Poznaniu) oraz tzw. „retencje korytowe” polegającą na wykorzystaniu wszystkich budowli piętujących mogących stale lub okresowo magazynować wodę w korytach rzek oraz umożliwiających prowadzenie nawodnień rolniczych.

Retencja korytowa to jeden z najtańszych sposobów zwiększania zasobów wody w zlewniach nie tylko w obrębie samego cieku, lecz również przyczynia się do zwiększenia zasobów wód podziemnych. Ten sposób retencji wody ma szczególne znaczenie w okresie wegetacyjnym, kiedy możliwe jest wykorzystanie wody dla nawodnień użytków rolnych – głównie użytków zielonych. Natomiast w zlewniach małych i okresowo prowadzących wodę utrzymanie retencji korytowej wydatnie ogranicza odpływ wody ze zlewni.

Tabela 31. Wykaz obiektów retencji korytowej na terenie gminy Wróblew

Nr w wykazie	Zlewnia	Nazwa obiektu rzeki	Miejscowość	Rodzaj budowli	Rok wykonania	Lokalizacja	Administartor	Wielkość retencji korytowej (w tys. m ³)	Ocena stanu technicznego
487/K	Warty	Swędra	Dziebędów	Stopień betonowy	1981	21+590	WZMiUW	0,100	dobry
488/K	Warty	Swędra	Bliźniew	Stopień betonowy	1983	23+410	WZMiUW	0,090	dobry
489/K	Warty	Swędra	Kolonia Wągłczew	Stopień betonowy	1983	25+490	WZMiUW	0,040	dobry
490/K	Warty	Swędra	Wągłczew	Stopień betonowy	1983	26+170	WZMiUW	0,020	zadowalający
491/K	Warty	Swędra	Wągłczew	Stopień betonowy	1983	26+450	WZMiUW	0,030	dobry
492/K	Warty	Swędra	Sadokrzyce	Stopień betonowy	1983	27+150	WZMiUW	0,030	zadowalający
493/K	Warty	Swędra	Sadokrzyce	Stopień betonowy	1983	27+340	WZMiUW	0,040	dobry
494/K	Warty	Swędra	Sadokrzyce	Stopień betonowy	1983	27+550	WZMiUW	0,020	dobry
495/K	Warty	Swędra	Kwasków	Zastawka	1981	19+320	WZMiUW	1,690	dobry

¹⁰ Stan na kwiecień 2010r.

				betonowa					
496/K	Warty	Swędra	Dziebędów	Zastawka betonowa	1981	20+350	WZMiUW	1,800	dobry
497/K	Warty	Swędra	Bliźniew	Zastawka betonowa	1983	22+410	WZMiUW	1,140	dobry

Źródło: Aneks „Wojewódzkiego Programu Małej Retencji” dla województwa łódzkiego, marzec 2010 r.

8.5.2. Melioracje.

Ze względu na obecność na powierzchni lub w niekiedy płytkim podłożu gruntów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych i wiążące się z tym niekorzystne stosunki wodne dla gospodarki rolnej (warunki naturalne objawiają się nadmiernym uwilgotnieniem warstw gruntów przypowierzchniowych, okresową stagnacją wód na powierzchni oraz miejscami występowaniem nieciągłych warstw wodonośnych), niezbędne było przeprowadzenie regulacji stosunków wodnych dla potrzeb rolniczego użytkowania gleb.

Konieczność odwodnień spowodowała, że niektóre obszary gminy (łącznie 3382 ha¹¹ gruntów ornych i trwałych użytków zielonych) zostały zmeliorowane siecią drenarską melioracji szczegółowej. Łączna długość rowów i cieków wynosi 99,5 km.

Znaczącą część melioracji wykonano w latach 1928-1987. Były to lepsze kompleksy gleb następujących wsi: Ocín, Kościerzyn, Kobierzyczo. W latach 1996-1999 zrealizowano obiekt Rakowice. W latach 1997-2000 wykonano roboty konserwacyjne na rowach o łącznej długości 77,0 km. Konserwację rzeki Swędry przeprowadzono w 1998 r. na odcinku 4426 mb. W 1999 r. zrealizowano roboty konserwacyjne na urządzeniach melioracji podstawowych na rzece Myja na odcinku 12 km.

W 2005 roku wydano decyzję dotyczącą ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na regulacji rzeki Myji w km 14+960-21+440, przebiegającej przez działki w miejscowości Józefów. Zawierała ona wiele zapisów prośrodowiskowych, min.: konieczność: ochrony w trakcie prac budowlanych gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych, ograniczenia do minimum wycinki drzew i krzewów, ochrony naturalnego krajobrazu. Prace regulacyjne rzeki przeprowadzono w latach 2005-2008.

Modernizacji wymagają urządzenia melioracyjne w sołectwach Tworkowizna i Rowy.

Przeprowadzone dotychczas zabiegi mające na celu uregulowanie stosunków wodnych na użytkach rolnych w gminie zaspokajają ponad 70% potrzeb melioracyjnych gminy. Jeszcze ok. 300 ha gruntów na terenie gminy wymaga regulacji stosunków wodnych.

Założone podziemne systemy sieci drenarskich odprowadzające wody gruntowe do zbiorczych rowów melioracyjnych – tzw. kolektorów zbiorczych, są bardzo poważną przeszkodą dla budownictwa kubaturowego. Ich przerwanie dla potrzeb zabudowy może powodować potencjalnie nieustanne podsiąkanie i podtapianie fundamentów budynków. Generalnie wymagana jest ochrona sieci przed zniszczeniem.

W przypadku konieczności zabudowy należy ograniczać kolizje poprzez właściwe przełożenie sieci lub bezkonfliktowe zaprojektowanie przyszłych inwestycji. Wszelkie działania muszą być podejmowane w uzgodnieniu i pod nadzorem Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

W okresach bezopadowych następuje przesuszenie gruntów, co wpływa na zmniejszenie efektywności produkcji rolnej. Ważne staje się zatem zwiększenie małej retencji na terenie gminy Wróblew.

¹¹ Stan na dzień 20.07.2005 r.

Poprawę stosunków wodnych można częściowo uzyskać poprzez: zakaz lokalizowania inwestycji wodochłonnych, tworzenie stawów retencyjnych na rzece Swędrze – po uprzednim rozpoznaniu warunków naturalnych dla retencjonowania wody, a także zwiększanie ilości zadrzewień śródpolnych na gruntach słabych i nieprzydatnych rolniczo (m.in. skarpach, wąwozach, nieużytkach itp.).

8.5.3. Zagrożenie powodziowe.

W strefie klimatycznej, w której znajduje się powiat sieradzki występują dwa rodzaje wezbrań powodziowych: występujące wczesną wiosną wezbrania roztopowe i letnie (lipiec – sierpień) wezbrania opadowo-rozlewowe.

Wielkość zagrożenia powodziowego jest uwarunkowana m.in. rzeźbą terenu, możliwościami retencyjnymi zlewni, zatrzymywaniem wody w zbiornikach zaporowych, stopniem zalesienia, istnieniem budowli hydrotechnicznych typu: rów melioracyjny, próg, kanał mogących służyć jako urządzenia retencyjne oraz występowaniem starorzeczy, mokradeł i bagien. Regulacja rzek zmniejsza ich naturalną retencyjność, co skutkuje przyspieszonym odpływem wód z górnych odcinków i może powodować powstanie zagrożenia powodziowego.

Wszystkie wody płynące na terenie gminy mają charakter nizinny. Charakteryzują się krótkotrwałymi wezbraniem tylko w okresach nasilenia opadów, długotrwałymi stanami niskimi i niedużymi przepływami średnimi. Najwyższe stany i wezbrania powodziowe odnotowuje się w miesiącach letnich – głównie w lipcu. Ostatnie powódzie spowodowane nadmiernymi opadami miały miejsce w 1997, 1999 i 2001 roku.

Na terenie gminy Wróblew tereny zagrożone powodzią¹² występują po obu brzegach rzeki Myii praktycznie na całym jej odcinku w granicach gminy¹³. Są to głównie tereny łąki i pastwisk. Tylko w miejscowości Charłupia Wielka w zasięgu zalewu położone są tereny zainwestowane (teren zabudowy zagrodowej). Zasięg wylewu jest bardzo zróżnicowany od ok. 30 m w Józefowie do ok. 700 m w Charłupii Wielkiej.

Obszary doliny Myii to obszary bezpośredniego zagrożenia powodziowego – na odcinku Myii położonym w granicach administracyjnych gminy nie zlokalizowano dotychczas wałów przeciwpowodziowych.

Zasięg terenów zagrożonych zalaniem wodami rzeki Myii w sposób graficzny przedstawiono na załączniku graficznym – stan istniejący i uwarunkowania rozwoju.

W gminie Wróblew na rzece Myii przewiduje się budowę zbiornika retencyjnego „SMARDZEW”, którego jedną z funkcji będzie w przyszłości ochrona przed powodzią (opróżnianie kulminacji i fal powodziowych rzeki Warty).

Ponadto w zasięgu dolin rzeki Swędry, dopływów: z Inczewa, z Sędzic, Próchniej, Oraczewa, mniejszych cieków oraz w zagłębieniach terenu występują podmokłości utrzymujące się stale lub okresowo.

8.5.4. Wody podziemne.

Według regionalizacji hydrogeologicznej¹⁴ gmina Wróblew położona jest na pograniczu dwóch regionów hydrogeologicznych – VII łódzkiego i XII śląsko-krakowskiego (rejon XII3A - kaliski). Granica ma przebieg z północnego-zachodu na południowy-wschód. Wody podziemne

¹² Przez zagrożenie powodziowe należy rozumieć potencjalne negatywne skutki wezbrania.

¹³ Na podstawie materiałów uzyskanych z Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu – „Studium określające obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią” sporządzone dla rzeki Myji”.

¹⁴ Wg B. Paczyńskiego (red.), 1995, Atlas hydrogeologiczny Polski 1:500000, cz. II, PIG, Warszawa.

poziomów użytkowych (pierwszy poziom wodonośny) w regionie VII łódzkim występują w utworach kredowych (górnokredowych spękanych marglach i wapieniach oraz dolnokredowych piaskach i piaskowcach), czwartorzędowych, lokalnie paleogeńsko-neogeńskich. Zaś w obrębie regionu XII śląsko-krakowskiego – w utworach jurajskich (górnourajskich wapieniach) oraz czwartorzędowych.

Występowanie skał o różnej przepuszczalności powoduje zróżnicowane warunki zalegania wód podziemnych.

Na terenie gminy występują trzy użytkowe poziomy wodonośne:

- ✓ górnokredowy w ośrodku porowo-szczelinowym,
- ✓ trzeciorzędowy w ośrodku porowym,
- ✓ czwartorzędowy (2 warstwy wodonośne, lokalnie 3) w ośrodku porowym - główny, użytkowy poziom wodonośny gminy.

Poziom górnokredowy związany jest z utworami szczelinowymi wykształconymi przede wszystkim w postaci wapieni. Ma lokalnie łączność hydrauliczną z zawodnionymi osadami czwartorzędowymi. Są to wody o napiętym zwierciadle wody stabilizującym się na poziomie od ok. 5 – 10 m do ok. 10 – 15 m p.p.t. (Wróblew i Kobierzyczo – wodociąg wiejski, Sędzice – studnie prywatne). Jest to użytkowy poziom wodonośny gminy.

Poziom trzeciorzędowy nawiercony został w utworach piaszczystych na głębokościach od ok. 30 m p.p.t. (Kolonja Wągłczew, Próchna) do ok. 45 – 50 m p.p.t. (Dąbrówka, Oraczwew Wielki, Wągłczew). Charakteryzuje się zwierciadłem ustalonym na głębokości od ok. 5 m p.p.t. (Sadokrzyce, Wągłczew, Kolonia Wągłczew) do ok. 10 – 15 m p.p.t. (Próchna, Dąbrówka, Oraczwew Wielki).

Poziom czwartorzędowy występuje w dwóch, lokalnie trzech, warstwach wodonośnych.

- ✓ I warstwa wodonośna – wody gruntowe związane z piaskami przypowierzchniowymi, występują w obrębie dna dolin i obniżeń na głębokości ok. 1 - 5 m p.p.t.;
- ✓ II warstwa wodonośna – wody związane z utworami piaszczysto-żwirowymi, występują na zróżnicowanych głębokościach ok. 5 – 20 m p.p.t. pod pierwszymi glinami zwałowymi lub w soczewkach śródglinowych. Statyczne zwierciadło wody występuje na głębokości ok. 2 – 10 m p.p.t. (Charłupia Wielka, Inczew, Kobierzyczo, Wągłczew, Wróblew);
- ✓ III warstwa wodonośna – występuje w utworach piaszczystych, lokalnie piaszczysto-żwirowych na zróżnicowanych głębokościach od ok. 15 – 30 m p.p.t. (Dziebédów, Inczew, Kościerzyn, Edmundów) do ok. 35 – 45 m p.p.t. (Charłupia, Kobierzyczo, Słomków Mokry, Wągłczew). Statyczne zwierciadło wody kształtuje się na głębokości ok. 5 – 15 m p.p.t.

Poziomy wodonośne: górnokredowy oraz czwartorzędowy (II i III warstwa wodonośna), z których zaopatrywana jest większość wodociągów zbiorowych oraz niektóre obiekty usługowe i produkcyjne, cechuje duża i dość duża wydajność i generalnie dobra jakość. Rozproszone osadnictwo wiejskie sporadycznie korzysta z płytkich wód (gruntowych) występujących w przypowierzchniowej strefie utworów czwartorzędowych odznaczających się małą zasobnością i dość znacznymi amplitudami wahań.

Wodociągi wiejskie posiadają ustalone zasoby eksploatacyjne w wysokościach:

- ✓ we Wróblewie - 66 m³/h,
- ✓ w Charłupii Wielkiej - 75m³/h,
- ✓ w Słomkowie Mokrym - 74 m³/h,
- ✓ w Kobierzyczu - 38,35 m³/h.

Na terenie gminy jest wiele ujęć służących do nawodnień, których ustalone zasoby przekraczają 10m³/h.

Obecne zasoby wód podziemnych na terenie gminy wystarczają dla zapotrzebowania komunalnego i produkcyjnego. Głównymi użytkownikami wód podziemnych są: wodociągi

wiejskie, zakłady produkcyjne (Zakład Ceramiki Budowlanej „Ceramika Tubądzin” w Tubądzinie, AWISTA – PIERWSZA – spółka z branży rolniczej w Kobierzycu, Ubojnia Drobiu G. Wyłębski z Wróblewa) oraz rolnicy (do nawadniania upraw).

Gmina Wróblew położona jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

8.6. WARUNKI GRUNTOWO-WODNE

Warunki gruntowo-wodne danego gminy Wróblew określają parametry wytrzymałościowo-odkształceniowe poszczególnych warstw gruntów tam występujących, ich miąższość i wzajemne położenie, głębokość, dynamika (reżim) i sposób występowania zwierciadła wody gruntowej oraz stosunek poszczególnych warstw gruntu do zwierciadła wody gruntowej. Ocena tych warunków może być dokonywana w aspekcie geotechnicznym – warunki posadowienia i podpiwniczenia; jak i pod względem ekologicznym – na ile dany układ warunków gruntowo-wodnych jest trwały i jak się zmieni pod wpływem zainwestowania.

Biorąc pod uwagę elementy składające się na ocenę warunków geologiczno-inżynierskich na obszarze miasta można wyróżnić:

- obszary o warunkach geologiczno-inżynierskich korzystnych dla budownictwa – obejmujące obszary gruntów spoistych, zwartych, półzwardych i twardoplastycznych oraz gruntów sypkich średniozagęszczonych, na których nie występują zjawiska geodynamiczne, poziom wody gruntowej występuje głęboko (poniżej 2,0 m p.p.t.), a spadek terenu nie przekracza 5%;
- obszary o warunkach geologiczno-inżynierskich utrudniających budownictwo – utrudnienia może stwarzać trwale wysoki poziom wody gruntowej (powyżej 2,0 m p.p.t.) oraz nośność gruntów;
- obszary o warunkach geologiczno-inżynierskich niekorzystnych dla budownictwa – obejmujące obszary gruntów słabonośnych i nienośnych, gruntów organicznych, o stale wysokim (płytkim) poziomie wód gruntowych (powyżej 2,0 m p.p.t.), okresowo lub stale podmokłych, oraz spadku terenu powyżej 5%.

Na terenie gminy Wróblew dominują grunty korzystne dla budownictwa. Wynika to z dobrej nośności podłoża w warunkach wysoczyzny morenowej, równiny wodnolodowcowej oraz zalegania poziomu wodonośnego generalnie poniżej 2 m p.p.t. Cechują się one najczęściej prostymi dla posadowień bezpośrednich warunkami gruntowymi. Są to grunty pod względem warunków gruntowo-wodnych przydatne dla realizacji wszelkich przedsięwzięć inwestycyjnych. Ograniczenia będą stanowić tereny zmeliorowane.

Obszary, na których mogą pojawić się utrudnienia dla budownictwa występują na znacznie mniejszej powierzchni gminy. Ograniczenia stwarza wysoki poziom wody gruntowej kształtujący się na głębokości 0 – 2 m p.p.t. na gruntach o dobrej przydatności dla budownictwa oraz nośność gruntów. Utrudnienia dla zabudowy mogą również stanowić wody podskórne zalegające lokalnie na płyciej występującym słabo przepuszczalnych glinach, mułkach i łąkach lub wody śródglinowe w obrębie utworów gliniastych. Zagospodarowanie tych gruntów wymaga badań geotechnicznych warunków podłoża dla potrzeb konkretnych inwestycji.

W dnach dolin rzecznych oraz lokalnych obniżeniach terenu panują mało korzystne i niekorzystne warunki gruntowo-wodne oraz złożone i skomplikowane warunki geotechniczne. Jednocześnie obszary te, są obszarami o znacznych walorach przyrodniczych. Powinny one pozostać terenami otwartymi w jak najmniejszym stopniu zabudowanymi.

Wątpliwą przydatność dla budownictwa posiadają tereny o znacznym spadku (powyżej 5%) i potencjalnej możliwości wystąpienia zjawisk geodynamicznych – pagórki, stoki dolin rzecznych, strome skarpy.

8.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Zgodnie z podziałem Polski na rejony klimatyczne (wg W. Okołowicza, D. Martyn) gmina Wróblew położona jest w Śląsko – Wielkopolskim regionie klimatycznym, a więc w strefie słabego wpływu oceanicznego. W wyniku podziału Polski na regiony klimatyczne w świetle frekwencji dni z różnymi typami pogody¹⁵ leży w granicach regionu XVII, tj. regionu środkowopolskiego, który wyróżnia się na tle innych regionów znacznie większą liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą oraz dni dość mroźnych z dużym zachmurzeniem i opadem. Jest to strefa tzw. cyrkulacji zachodniej i południowo-zachodniej.

Gmina Wróblew leży w zasięgu oddziaływania klimatu umiarkowanego przejściowego. Klimat wykazuje cechy charakterystyczne dla Niżu Polskiego.

Rzeźba terenu ułatwia napływ różnych mas powietrza o przewadze cyrkulacji równoleżnikowej. W skali roku przeważają masy powietrza polarnomorskiego (45% dni w ciągu roku) i polarno-kontynentalnego (38% dni w ciągu roku). Powietrza arktyczne występuje rzadziej (najczęściej wiosną), a zwrotnikowe bardzo rzadko (najczęściej jesienią).

W skali roku przeważają wiatry zachodnie – 20% i południowo-zachodnie – 10% wiatrów rocznie o zróżnicowanych prędkościach. Wiatry słabe – 2 m/s dominują latem, mogą występować cisze. Wiatry silne rzędu 4-8 m/s, z przewagą wiatrów 6-8 m/s występują w okresie zimowym. Wiatry bardzo silne są niezbyt częste.

Średnia roczna suma opadów waha się od 550 mm do 575 mm i nie przekracza poziomu 600 mm. Nadmiar wody notowany jest w lutym i marcu, a deficyt w lecie i jesieni. Częstotliwość występowania opadów nawalnych największa jest w okresie czerwiec-sierpień. Charakterystyczną cechą przebiegu zachmurzenia jest wyraźny rytm roczny z maksimum w zimie, a minimum w sierpniu i wrześniu.

Gmina Wróblew podobnie jak i całe województwo wyróżnia się dużą roczną sumą całkowitego promieniowania słonecznego. Wartość tej sumy kształtuje się w granicach 81,4 kcal/cm². Średnie usłonecznienie w ciągu dnia wynosi 4,6 godzin.

Średnioroczna temperatura powietrza wynosi około 8,0 °C. Najzimniejszym miesiącem jest luty - 2,7 °C, a najcieplejszym lipiec 18,0 °C. Zimy na terenie gminy Wróblew są stosunkowo łagodne, co wiąże się z jej położeniem (w części zachodniej województwa). Bezmroźny okres trwa blisko 127 dni.

Zależny od temperatury okres wegetacyjny roślin wynosi ok. 216-240 dni w roku. Warunki klimatyczne na obszarze gminy są zatem korzystne dla rolnictwa.

Powyższe czynniki klimatyczne mogą być modyfikowane np. przez przemysł, który sprzyja powstawaniu niekorzystnego mikroklimatu.

Ogólne cechy przedstawionego wyżej klimatu gminy ulegają zróżnicowaniu na tzw. topoklimaty w zależności od lokalnych warunków, tj. rzeźba terenu, rodzaj i pokrycie podłoża, głębokość zalegania wód gruntowych, zabudowa, rodzaj zagospodarowania przestrzeni; największy wpływ ww. czynników jest zauważalny w dniach o pogodzie wyżowej – zwłaszcza bezchmurnej i bezwietrznej (w czasie dni pochmurnych oddziaływanie to prawie nie występuje):

- tereny o dobrych i bardzo dobrych warunkach topoklimatycznych występują w obrębie zboczy o dyspozycjach S, SW, W, SE o nachyleniu większym niż 5%. Występują one fragmentarycznie na terenie gminy Wróblew. Charakteryzują się one bardzo dobrymi warunkami solarnymi i termicznymi, dobrymi warunkami wietrznymi i wilgotnościowymi, małą częstotliwością występowania mgieł, a także najkrótszym okresem zalegania pokrywy śnieżnej i długim okresem bezprzymrozkowym. Wskazane są do lokalizacji różnych form zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, rekreacyjnej oraz do upraw rolnych, warzywniczych,

¹⁵ Wg A. Wosia, 1996, Zarys klimatu Polski, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

sadowniczych w tym również roślin ciepłolubnych. Niewskazana jest za to lokalizacja obiektów o działaniu szkodliwym i/lub uciążliwym.

- tereny o przeciętnych warunkach topoklimatycznych, które obejmują obszary płaskie i lokalne fragmenty zboczy o różnej ekspozycji i nachyleniu – tereny dominujące dla gminy Wróblew. Charakteryzują się one dobrymi i przeciętnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi oraz bardzo dobrymi warunkami przewietrzania terenu. Brak naturalnego osłonięcia gminy od zachodu może niekiedy wpływać ujemnie (silne zachodnie wiatry czyniły już w przeszłości szkody w uprawach). Są to obszary predestynowane do upraw rolniczych, sadowniczych i warzywnych oraz dla zabudowy mieszkaniowej.
- tereny o okresowo gorszych warunkach topoklimatycznych, które są charakterystyczne dla obszarów płaskich o okresowo płytko zalegającej wodzie gruntowej (na głębokości do 2,0 m p.p.t.), które występują w bezpośrednim sąsiedztwie większych dolin rzecznych i obniżen terenów.
- tereny o gorszych warunkach klimatycznych właściwych dla zboczy o ekspozycji N, NE, NW i o znacznym nachyleniu (ponad 10%). Występują one fragmentarycznie na terenie gminy Wróblew. Charakteryzują się one niekorzystnymi warunkami solarnymi a także dłuższym okresem zalegania pokrywy śnieżnej. Obszary te nie powinny być wykorzystywane na cele lokalizacyjne zabudowy mieszkaniowej oraz upraw wymagających dużej ilości słońca. Wykazują jednak walory do wykorzystywania ich na cele rekreacyjne związane z popularyzacją sportów zimowych.
- tereny o niekorzystnych warunkach topoklimatycznych, które obejmują doliny rzek Myi i Swędry i ich dopływów, doliny mniejszych cieków oraz obniżen. Tereny dolinne charakteryzują się niekorzystnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi ze względu na zjawisko inwersji termicznej oraz stagnację chłodnego, wilgotnego powietrza. Cechują się także gorszymi właściwościami solarnymi ze względu na zwiększoną częstotliwość występowania mgieł. Wskazane tereny nie są wskazane dla lokalizacji zabudowy oraz realizacji miejsc wypoczynku. Nie powinny też podlegać przeobrażeniom skierowanym na realizację barier, zabudowy, nasypów, zwartych nasadzeń zieleni itp.), które utrudniałyby swobodny przepływ powietrza. W istniejących zaporach należy tworzyć prześwity, które poprawią cyrkulację powietrza i zapewnią napowietrzanie obszarów. Wskazane jest wprowadzanie (lub utrzymywanie) na wskazanych obszarach upraw łąkowych i innych wykazujących wysokie wymagania wilgotnościowe.
- tereny o warunkach topoklimatycznych właściwych obszarom leśnym. Na terenie gminy Wróblew znajduje się niewiele lasów a większe kompleksy zlokalizowane są w części południowej gminy. Wśród powyższych lasów można wyróżnić te o korzystnych warunkach klimatycznych czyli na siedliskach suchych, które wykazują predyspozycje do rozwoju turystyki i rekreacji oraz lasy podmokłe i wilgotne, nie wskazane do użytkowania antropogenicznego.

8.8. WARUNKI GLEBOWE

O charakterze pokrywy glebowej w znacznym stopniu decydują utwory powierzchniowe. Na terenie gminy dominują utwory plejstoceny. Występują również osady holoceny.

Większość obszaru gminy pokrywają gleby bielcowe i pseudobielcowe wykształcone z ubogich piaszkowych skał macierzystych o niskiej żyzności oraz gleby brunatne wykształcone z glin i piasków gliniastych moreny dennej. Przeważają kompleksy rolniczej przydatności gleb – żłni dobry i pszenno-żłni. Na obszarze gminy przeważają gleby o dobrej i średniej klasie bonitacyjnej III i IV, które stanowią 69,1% ogólnej powierzchni, a tylko 28,2 %, to gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej. Gleby II klasy występują na niewielkiej powierzchni i zajmują niespełna 2 %.

Na terenie gminy Wróblew dominują:

- ✓ w części północnej – gleby lasy III,
- ✓ w części centralnej – gleby klasy IV,
- ✓ w części południowej – gleby klasy V-VI.

Zatem generalnie północna i centralna część gminy charakteryzuje się występowaniem gleb wartościowszych dla gospodarki rolnej. Dominują tu żyzniejsze gleby typu brunatnych wyługowanych i właściwych, bielcowe i pseudobielcowe oraz czarne ziemie właściwe i czarne ziemie zdegradowane, wysokich kompleksów rolniczej przydatności. Przeważają kompleksy: pszenney dobry, żytni bardzo dobry i dobry, a lokalnie występuje najwyższy pszenney bardzo dobry (okolice Ocina, Sędzic). Wg klasyfikacji bonitacyjnej należą one do wysokich II – IV klas bonitacyjnych (gleby II-III są chronione prawnie przed zmianą użytkowania).

W południowej części gminy dominują kompleksy żytnie: słaby i najslabszy, a lokalnie w mniejszych płatach żytni dobry, bardzo dobry i pszenney dobry na glebach brunatnych wyługowanych. Są to gleby V – VI klasy bonitacyjnej, a jedynie lokalnie klasy IV-III.

W dolinach rzek i obniżen terenowych występują użytki zielone kompleksu średniego i słabego na glebach, głównie murszowo-mineralnych i murszowatych i czarnoziemnych, ale miejscami mułowo-torfowych i torfach (gleby organiczne są chronione prawnie przed zmianą użytkowania). Przeważają gleby klasy IV i V.

Naturalne warunki przyrodniczo-glebowe są korzystne, lepsze od przeciętnych dla województwa łódzkiego. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, opracowany prze IUNG w Puławach uwzględniający 4 elementy środowiska tj. gleby, rzeźbę terenu, agroklimat i warunki wodne dla gminy Wróblew kształtuje się na poziomie 70,0, przy średnim dla województwa 62,4 (i powiatu 60,8). W powiecie sieradzkim lepsze warunki dla rozwoju produkcji rolniczej posiada tylko gmina Błaszki – 71,1.

8.9. ŚWIAT ROŚLINNY

Według podziału geobotanicznego Polski¹⁶ gmina Wróblew leży w granicach państwa Holarktyda, obszaru Euro-Syberyjskiego, prowincji Środkowo-Europejskiej Niżowo-Wyżynnej, działu Bałtyckiego, podziału Pasa Wyżyn Środkowych i krainy Północnych Wysoczyń Brzeżnych.

Największymi skupiskami zieleni wysokiej w gminie są lasy. Łączna powierzchnia lasów w 2008 r.¹⁷ wynosiła 1001,1 ha, co daje bardzo niski stopień lesistości wynoszący ok. 8,8% powierzchni gminy. Lesistość gminy jest jedną z najniższych w powiecie sieradzkim i daleko odbiega od lesistości kraju (29,7%). Lasy państwowe w 2008 r. zajmowały 265,2 ha, a prywatne 735,9 ha.

Lasy państwowe są własnością Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych. Gospodarkę leśną na terenie gminy prowadzi Nadleśnictwo Złoczew.

Lasy prywatne zajmują największe powierzchnie we wsiach: Wąglczew, Drążna, Sadokrzyce, Józefów, Oraczew i Rowy. W pozostałych wsiach lasy te zajmują niewielkie powierzchnie i nie tworzą większych kompleksów.

Skład siedliskowy porastających gminę drzewostanów stanowią przede wszystkim bory, w których dominującym gatunkiem jest sosna, lokalnie dąb, świerk, brzoza, olcha i jesion. Dominuje bór świeży, następnie bór mieszany świeży, lokalnie bór mieszany wilgotny i las świeży.

W lasach państwowych przeważają drzewostany starsze, wieku 60 – 100 lat (w klasach

¹⁶ Wg W. Szafera, K. Zarzyckiego, 1977, *Szata roślinna Polski*, PWN, Warszawa

¹⁷ www.stat.gov.pl (Bank Danych Regionalnych)

wiekowych IV – VI), miejscami występują drzewostany młodsze do 40 lat (I – II klasa wieku).

W lasach prywatnych dominują drzewostany młodsze, wieku 20 – 60 lat (II – III klasa), a tylko lokalnie występują drzewostany starsze 60 – 80 lat (IV klasa). Wzrasta też udział drzewostanów w I klasie wiekowej, ze względu na wzmożone w ostatnich latach prace dolesieniowe.

Gospodarka leśna w lasach państwowych i prywatnych prowadzona jest na podstawie planów urządzenia gospodarstw leśnych.

Z uwagi na dużą odległość Kalisza i położenie Sieradza na wschód od gminy oraz małą ilość emitowanych pyłów i gazów z zakładów przemysłowych w tych ośrodkach, drzewostan nie jest bardzo narażony na ich oddziaływanie. Całość lasów znajduje się praktycznie w I strefie uszkodzeń przemysłowych. Jedynie mały kompleks lasu na siedlisku olsu jesionowego na terenie wsi Kościerzyn należący do nadleśnictwa Złoczew zakwalifikowano do II strefy uszkodzeń przemysłowych.

Lasy wymagają systematycznej przebudowy, także ze względu na dużą ilość wydzielającego się posuszu.

Specyficznym gospodarstwem leśnym jest uroczysko Edmundów o łącznej powierzchni 54,97 ha, należące do Leśnictwa Edmundów, Nadleśnictwa Złoczew. Prowadzi się tu program genetycznych selekcji nasiennictwa w oparciu o szkółki leśne. Teren jest częściowo porośnięty starszymi zadrzewieniami (brzoza, osika akacja, IV – V klasy wieku), a także młodymi nasadzeniami modrzewia i sosny czarnej (I klasa). W planach gospodarczych nadleśnictwa dwa kolejne fragmenty pododdziału 277d przeznaczone są pod zalesienie klonem jaworem i daglezią. Zgodnie z sugestią Nadleśnictwa należy cały teren, tj. istniejące tu grunty rolne, przeznaczyć docelowo pod zalesienia. Rolą prowadzonej tu działalności jest przygotowanie materiału nasennego dla potrzeb prowadzonej gospodarki leśnej.

W 1996 r. Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Sieradzu opracował program zwiększania lesistości województwa sieradzkiego, który proponuje przede wszystkim zwiększenie udziału gatunków liściastych w ogólnej powierzchni leśnej, w celu ekologizacji gospodarki leśnej. Zawiera on projekt dolesień, określonych jako wyznaczenie granicy rolno-leśnej. Na lata 1996-2000 program przewidywał zwiększenie powierzchni leśnej w gminie Wróblew o 15,39 ha. Z informacji Urzędu Gminy wynika, iż w okresie 1997 – 1999 na terenie gminy zostało zalesionych 18,32 ha gruntów rolnych (na podstawie złożonych wniosków o zalesienie). W latach 2001-2006 kontynuowano projekt zwiększania lesistości gminy – ogółem zalesiono 27,8 ha gruntów rolnych, z których tylko 1,1 ha gruntów stanowiły własność państwa.

Zgodnie z uwagami Dyrekcji Nadleśnictwa Złoczew zwiększanie lesistości gminy należy prowadzić w oparciu o wskazania uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niepaństwowych wg stanu na 1.01.1997r. opracowanych dla poszczególnych wsi. Łączna powierzchnia do zalesienia wg w/w planów wynosi 323,0 ha. Największą powierzchnię proponuje się zalesić w sołectwach Józefów, Rowy i Drążna.

Nadzór nad lasami prywatnymi i pracami dolesieniowymi, jako zadanie zlecone, powierzono Nadleśnictwu Złoczew.

Drugim ważnym elementem szaty roślinnej gminy są parki podworskie, stanowiące enklawy zieleni wysokiej w otoczeniu otwartej przestrzeni rolniczej. Są to oazy dla świata fauny, pełnią bardzo ważną funkcję przyrodniczą i ekologiczną, są skupieniem różnorodnych gatunkowo i wiekowo, niejednokrotnie rzadkich drzew i innych roślin, na ogół z przewagą drzewostanów starszych (powyżej 80-cio letnich) i w dobrym stanie zdrowotnym. Stanowią małe węzły ekologiczne w systemie przyrodniczym gminy.

Pozostałą zieleń obszaru stanowią: szpalery przydrożne (ważne, jako swoiste korytarze ekologiczne), zieleń urządzona skupiona wokół obiektów usługowych (głównie szkół, kościołów, cmentarzy), zieleń sadów i ogrodów oraz przydomowa, a także niezwykle ważna zieleń łąkowa

w dolinach oraz zieleń śródpolna.

Wskazane jest, oprócz prac dolesieniowych, zadrzewianie terenu zielenią śródpolną (na miedzach) oraz wzdłuż górnych krawędzi dolin cieków i rzek, tworzenie pasów wiatrochronnych, szpalerów przy drogach polnych i ciągach komunikacyjnych (wzmacnianie istniejących szpalerów, zwłaszcza przy drogach o nasilonym ruchu – tworzenie pasów ochronnych przed uciążliwościami komunikacyjnymi), także utrwalanie roślinnością stoków o dużym nachyleniu w celu ochrony przed procesami erozyjnymi.

Na terenie gminy Wróblew dominują rodzime gatunki, wśród których można wymienić: jesiony, klony, lipy, topole, olsze, brzozy, wierzby. Ponadto występują także drzewa obce dla środowiska polskiego (introdukowane do Polski) – m.in. robinie akacjowe, kasztanowce.

Cała zieleń, ze względu na jej przyrodniczą rolę w mało zadrzewionym krajobrazie gminy powinna podlegać ochronie przed wycinaniem, niszczeniem oraz zabiegom pielęgnacyjnym.

Priorytetowo jednak należy traktować ochronę środowiska leśnego, które stwarza największe bezpieczeństwo ekologiczne oraz podnosi wartości krajobrazowe. Z uwagi na większe znaczenie funkcji pozaprodukcyjnych lasów (głównie państwowych w obrębie Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu) od funkcji produkcyjnych wskazane jest kompleksowe kształtowanie ich funkcji rekreacyjnej. Zgodnie z uwagą Nadleśnictwa Złoczew lasy znajdujące się na terenie gminy mogą znakomicie spełniać funkcje rekreacyjne i być miejscem wypoczynku dla mieszkańców okolicznych miejscowości, głównie Sieradza.

8.10. ŚWIAT ZWIERZĄT

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem w związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, osuszanie łąk, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Na terenie miasta występuje fauna leśna, wodna, nadwodna i terenów rolniczych.

Z uwagi na rolniczy charakter gminy dominuje fauna terenów rolniczych, których bogactwo zależy od stopnia mozaikowości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej. Ponadto fauna skupia się głównie w rejonie dolin rzek, zbiorników wodnych, terenów podmokłych oraz lasów. Należy zatem unikać odwodnień terenu (osuszania zbiorników wodnych, torfowisk) i wyrębu na znacznych powierzchniach.

W lasach można zaobserwować występowanie m.in. sarny, dzika, jelenia zająca.

Tereny podmokłe, okresowo zalewane lub zalane przez cały rok są siedliskiem ptactwa wodnego i błotnego.

Wybudowane przez człowieka zabudowania tworzą swoisty układ biocenotyczny akceptowany tylko przez niektóre gatunki zwierząt i stanowią przeszkodę na szlakach migracyjnych zwierząt.

8.11. WALORY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE GMINY

Gmina Wróblew to typowo gmina rolnicza cechująca się monotonnym krajobrazem. Posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu, głównie płaskorówninną (spadki do 1%) oraz lekko falistą i lekko pagórkowatą (spadki 1-3%). Tylko niewielki obszar w południowo-zachodniej części gminy ma rzeźbę falistą pagórkowatą (spadki 3-5% i powyżej). Powierzchnie gminy urozmaicają jedynie doliny rzeczne Myi i Swędry oraz ich dopływów oraz pojedyncze pagórki kemowe i wzgórza morenowe spiętrzone o wysokościach względnych od kilku do prawie 30 metrów, w obrębie których nachylenie terenu może przekraczać 10%.

Rys. 2. Typowy krajobraz rolniczy gminy Wróblew.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Wróblew, 2004.

Teren gminy Wróblew charakteryzuje się przeciętnymi wartościami przyrodniczymi i widokowymi. Najcenniejsze krajobrazowo są tu niewątpliwie lasy, które znajdują się głównie w południowo-zachodniej jej części. Ponieważ rosną z dala od miast i zakładów przemysłowych, ich degradacja jest znikoma. Obszary te wchodzi w skład Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obejmującego tereny cenne przyrodniczo aż pięciu gmin powiatu sieradzkiego.

8.12. OBSZARY I OBIEKTY PRAWNIE CHRONIONE

W niniejszym rozdziale wyodrębniono elementy środowiska przyrodniczego mające wartość kulturową lub ekspozycyjną, uwzględniając istniejące założenia parkowe, pomniki przyrody oraz poszczególne elementy środowiska przyrodniczego zasługujące na ekspozycję i ochronę.

Na terenie gminy Wróblew dotychczas powołano następujące prawne formy ochrony przyrody:

Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Występowanie wartości przyrodniczo-krajobrazowych – duże kompleksy leśne, porastające pagórki, rozcięte dolinami strumieni – spowodowało zakwalifikowanie części południowo – zachodniej gminy do objęcia ochroną prawną w postaci Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (BOChK).

Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu został ustanowiony rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 roku w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gmin: Błaszki, Brąszewice, Brzeźnio, Klonowa, Wróblew (Dz. U. Woj. Sieradzkiego z dnia 9 września 1998 r. Nr 20, poz. 115). Ww. rozporządzenie zostało uwzględnione w Rozporządzeniu Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 roku w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze

województwa łódzkiego lub jego części (Dz. U. Nr 28 z dnia 31 marca 1999 r.).

Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu od południa ma powiązania z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Prośny. Od zachodu łączy się z obszarem chronionego krajobrazu znajdującym się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmującym również dolinę Prośny. Od wschodu z projektowanym Złoczewskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Ogólna powierzchnia Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 14 090 ha, a w poszczególnych jednostkach administracyjnych – gminach:

- ✓ Błaszki – 2 541 ha,
- ✓ Wróblew – 665 ha,
- ✓ Brzeźnio – 1 032 ha,
- ✓ Brąszewice – 5 380 ha,
- ✓ Klonowa – 4 472 ha.

BOChK został utworzony rozporządzeniem wydanym na podstawie ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 1991, Nr 114, poz. 492 z późn. zm.), która w 2004 r. utraciła moc¹⁸. Niemniej jednak zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004, Nr 92, poz. 880) obszar chronionego krajobrazu utworzony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stawał się obszarem chronionego krajobrazu w jej rozumieniu.

W 2007 r. została przeprowadzona procedura uzgodnienia projektu rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie ustanowienia Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z wszystkimi gminami, na terenie których położona jest powyższa forma ochrony przyrody. Uchwałą Nr XI/47/07 z dnia 24 października 2007 r. Rada Gminy Wróblew pozytywnie zaopiniowała treść projektu Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Warunki ochrony (ograniczenia określonych działań oraz w zagospodarowaniu) obszarów krajobrazu chronionego zawarte są w obowiązującej ustawie o ochronie przyrody.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Wróblew ustanowiono 18 pomników przyrody ożywionej – pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje drzew.

Tabela 32. Wykaz pomników przyrody ożywionej na terenie gminy Wróblew.

L.p.	Miejsce lokalizacji	Forma pomnika	Gatunek drzewa	Obwód drzewa*	Akt prawny
1.	Kościerzyn, park zabytkowy dz. nr 25	pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły	360	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 24.11.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 29 poz. 174)
2.	Kościerzyn, park zabytkowy dz. nr 25	pojedyncze drzewo	Klon srebrzysty	390	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
3.	Kościerzyn, park zabytkowy dz. nr 25	pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły	350	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
4.	Charlupia Wielka park zabytkowy	aleja drzew	20 kasztanowców 11 klonów zwyczaj.	150 – 335 72 - 207	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998

¹⁸ Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004, Nr 92, poz. 880 z późn. zm.).

	dz. nr 472				(Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
5.	<u>Charłupia Wielka</u> park zabytkowy dz. nr 472	grupa drzew jednogatunkowych	5 klonów zwyčajnych	272, 260, 240, 253, 325	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
6.	<u>Charłupia Wielka</u> park zabytkowy dz. nr 472	pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	342	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
7.	<u>Charłupia Wielka</u> park zabytkowy dz. nr 472	pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	340	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
8.	<u>Dziebędów</u> park wiejski dz. nr 101/3	pojedyncze drzewo	Platan klonolistny	390	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
9.	<u>Dziebędów</u> park wiejski dz. nr 101/3	Grupa drzew jednogatunkowych	3 jesiony wyniosłe	380, 240, 400	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
10.	<u>Inczew</u> park wiejski dz. nr 19/23 i 19/24	pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	275	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
11.	<u>Inczew</u> park wiejski dz. nr 19/23 i 19/24	pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	380	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
12.	<u>Inczew</u> park wiejski dz. nr 19/23 i 19/24	pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły	318	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
13.	<u>Kobierzyczo</u> park zabytkowy dz. nr 2/6	pojedyncze drzewo	Buk zwyczajny	270	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
14.	<u>Tubądzin</u> park zabytkowy dz. nr 196/10	pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły	390	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
15.	<u>Tubądzin</u> park zabytkowy dz. nr 196/10	pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	375	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
16.	<u>Tubądzin</u> park zabytkowy dz. nr 196/10	pojedyncze drzewo	Olsza czarna	297	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
17.	<u>Tubądzin</u> (przy drodze do Inczewa)	aleja drzew	32 lipy	105 – 565	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)
18.	<u>Wąglczew</u> obok kościoła dz. nr 189	pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	460	Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dn. 03.02.1998 (Dz. U. Woj. Sieradz. Nr 3 poz. 9 z dn. 10.02.1998 r.)

* Obwód drzew podany w cm zawiera dane z okresu ustanawiania pomników przyrody.

Źródło: dane z Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego.

W 2008 r. Rada Gminy Wróblew chciała objąć ochroną 29 lip o obwodach od 66 do 320 cm rosnących w ciągu drogi powiatowej 1723 E, łączącej m.in. Tubądzin i Inczew, jako kontynuację alei lipowej (pomnik przyrody nr 17 w tabeli powyżej). Uchwała Nr XIV/75/08 Rady Gminy Wróblew z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody została jednak unieważniona przez Wojewodę Łódzkiego (pismo z dnia 2 kwietnia 2008 r. znak: ON-I-0911/166/08).

Na terenie gminy Wróblew zlokalizowanych jest 9 parków będących częścią składową dawnych założeń parkowo – dworskich. Jeden z nich – park w Tubądzinie oraz aleja wiodąca do dworu w Tubądzinie wpisane są do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i wszelkie zmiany przestrzenne i działania pielęgnacyjne mogą być czynione po wcześniejszym uzgodnieniu z WKZ (na podstawie obowiązującej ustawy „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami”). Pozostałe parki, w: Charłupi Wielkiej, Sędzicach, Inczewie, Dziebądowie, Edmundowie, Kościerzynie, Kobierzycu to parki o cechach zabytkowych, wpisane do gminnej ewidencji zabytków i będą mogły być objęte ochroną poprzez ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej w planach miejscowych. Wszelkie działania w obrębie parków i ich bezpośrednim sąsiedztwie należy uzgadniać lub opiniować z WKZ.

Opis parków uwzględnia główne elementy zagospodarowania przestrzennego, podstawowe elementy kompozycyjne, pełen drzewostan oraz formę ochrony poszczególnych elementów zielonych.

PARKI ZABYTKOWE (WPISANE DO REJESTRU WKZ):

1. **Park w Tubądzinie** - (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego 70/A, Nr decyzji KL.IV.680, 730/67, wpisany do rejestru zabytków WKZ 17.03.1977r.). Park (według inwentaryzacji z dnia 1.01.1969 r. i uzupełnień z dnia 26. 01.1971 r.) zajmował 3,64 ha powierzchni i stanowił element składowy założenia parkowo – dworskiego w skład którego wchodził również dwór, oficyna dworska i budynki folwarczne. Historyczny układ przestrzenny parku, w chwili obecnej, jest bardzo dobrze zachowany i czynnie pielęgnowany. Przed frontem dworu znajduje się luźna skupina drzew, od której półkolistcie prowadzą przez park dwie aleje – tujowa (prowadząca do północnej granicy) oraz kasztanowa (biegnąca równolegle do północnej granicy parku). Od wschodu w kierunku dworu usytuowana jest aleja olchowa z dodatkiem jaworów i jesionów. W północno-wschodniej części parku znajduje się staw z „wychodzącymi” kanałami wodnymi otaczającymi granice parku. Brzeg stawu obrastają stare olchy i wierzby kruche. W istniejącym drzewostanie dominują: jesion, jawor, olcha, lipa wielkolistna, grochodrzew, wiąz pospolity, wiąz szypułkowy, brzoza brodawkowata, drzewiasta forma czeremchy oraz świerk. Obecnie odnawianie się drzewostanu jest wyraźnie widoczne. W poszyciu znajdują się różnowiekowe podrosty występujących tu drzew, które wraz z krzewami tworzą miejscami zwarte skupiska wymagające cięć pielęgnacyjnych. Stan drzewostanu wykazuje dobrą żywotność.
2. **Aleja Tubądzin – Inczew, wiodąca do dworu w Tubądzinie** (Nr Rej. 67/A).

PARKI O CECHACH ZABYTKOWYCH (WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW):

1. **Park w Charłupi Wielkiej** – Park powstał w latach 1890-1900, „przebudowano” go (do kształtu obecnego) w latach 1920-1925. Powierzchnia parku wynosi w chwili obecnej 4,51ha, w tym 1,84ha to wody. Układ przestrzenny parku jest zróżnicowany i malowniczy, mimo to nie posiada czystych cech stylowych. Przed dworem usytuowany jest gazon kwiatowy. W „rysunku” parku wyraźnie wyróżniają się – aleja jesionowa i aleja lipowa. Północna część parku to ciąg stawów, obecnie w dużym stopniu zarośniętych.

Na skraju istniejącego drzewostanu znajduje się oranżeria (służąca w przeszłości do hodowli roślin ozdobnych). W istniejącym drzewostanie wyodrębnić można: żywotnik zachodni, wiąz górski, wierzbę kruchą, wierzbę białą, topolę szarą, sosnę wejmutkę, osikę, olchę czarną, modrzew europejski, lipę drobnolistną, klon pospolity, kasztanowiec zwyczajny, jesion wyniosły, jawor, grab, brzozę brodawkowatą, akację białą. Park jest bogaty w drzewa pomnikowe: 2 lipy, 5 klonów w grupie oraz klony i kasztanowce w alei. Postuluje się również (wg danych WKZ) objęcie ochroną prawną całej alei kasztanowcowej oraz pojedynczego jesionu usytuowanego w centralnej części parku.

2. **Park w Sędzicach** - Park (według inwentaryzacji z 1989 r.) zajmuje 4,5ha powierzchni z czego teren zadrzewionego parku to 3,24ha, zarośnięty staw to 0,21ha oraz grunty orne to 1,05ha. Park ma charakter krajobrazowy o kształcie nieforemnego wieloboku (zbliżonego do trapezu). Główna oś założenia kompozycyjnego biegnie ze wschodu na zachód i zakończona jest budynkiem dworu. Historyczny układ kompozycyjny został współcześnie zatarty z powodu braku pielęgnacji zadrzewienia i zakrzewienia. Istniejący drzewostan jest zróżnicowany gatunkowo i wiekowo. Najwartościowsze z drzew to rosnące przy wejściu głównym lipy, kasztanowce, wiązy, dęby oraz w części środkowej topole. Park jest zaniedbany, pozbawiony jakiejkolwiek opieki, potrzebuje troskliwego właściciela.
3. **Park w Inczewie** – w dawnych granicach zajmuje powierzchnię ok. 3,9 ha. Charakterystyczną cechą w krajobrazie parku jest: usytuowanie dworu w najwyższej części parku, występowanie malowniczo rozrzuconych kęp różnogatunkowych starych drzew i polanek porośniętych trawą i krzewami między nimi, występowanie bogatych kompozycyjnie, szerokich alei oraz szpalerów starych drzew, a w części południowo-wschodniej skupiska drzew o silnym zwarcu koron i gęstym, bujnym podszyciu. Wzdłuż wschodnich brzegów stawu (na zachodzie) rośnie stara aleja kasztanowcowa, nad stawami ciągną się szpalery: lipowy, świerkowo-kasztanowcowy, tujowy, i olchowy. Starodrzew parku stanowią jesiony, brzozy, białodrzewy, lipy drobnolistne i amerykańskie, modrzewie, sosny wejmutki, świerki, topole, graby, kasztanowce, dęby, wiązy, olchy, tuje, wierzby i inne. Północną i wschodnią część parku wytyczają 2 szerokie aleje: grabowo-kasztanowcowo-tujowa oraz grabowa.
4. **Park w Dziebądowie** – Powierzchnia parku ze stawami i drzewostanem dookoła wynosi ok. 3,4ha (stan zgodny z inwentaryzacją z 1987r.). W pobliżu południowej części parku biegnie stara aleja grabowa. Długa (ponad 200m) aleja jesionowa obrasta część drogi biegnącej wzdłuż północnej granicy parku. Teren parku przecinają dwie nieregularne drogi. W płn. – wsch. części parku znajduje się murowany, nowy budynek mieszkalny. W południowej części parku usytuowane są dwa duże stawy, na północ od nich są dwa zagłębienia w terenie, jedno wypełnione wodą, drugie w dużym stopniu wyschnięte. Północna i centralna część parku posiada charakter przejrzysty, drzewostan rozmieszczony jest luźno i w małych kępkach. Szczególną uwagę w tym fragmencie parku przyciąga pomnikowy okaz platanu. W zachodniej części znajduje się długi pas luźnej skupiny starych drzew. Wiele uroku przestrzeni dodaje stara aleja grabowa. Od północnej granicy parku ciągnie się szpaler starych buków, natomiast wzdłuż tej granicy rośnie aleja jesionowa. W drzewostanie parku dominuje jesion wyniosły, duży udział w zadrzewieniu mają: wiąz szypułkowy, buk, kasztanowiec; mniejszy: lipa drobnolistna, wiąz pospolity i świerk pospolity.
5. **Park w Edmundowie** – stanowi fragment dawnego majątku Edmundów powstałego jako gospodarstwo sadownicze. Powstał w latach 1915 – 1925 w charakterze ozdoby budynku mieszkalnego – dworu i ochrony gospodarstwa przed wiatrami. Jest to dobrze zachowane założenie (kształt parku nie zmienił się wiele od jego powstania) o powierzchni 2,28ha. Układ parku stanowią: wzdłuż granic – szeregi daglezi, grabów, akacji i brzozy (2 ramiona osłaniające gospodarstwo od północnego zachodu i południa), kępy osłaniające dwór

od zachodu (brzozy, świerki, akacje), otoczenie dziedzińca honorowego – eliptyczny klomb przed dworem, grupy klonów pospolitych i srebrzystych, morwy, akacji, kasztanowców pospolitych i czerwonych, dębów, daglezji, świerków, żywotników, droga dojazdowa do dworu – aleja lipowa wzmocniona strzyżonym żywopłotem grabowym. Park jest zagospodarowany zgodnie z intencjami jego twórców. Gospodarstwo od 1957r. należało do Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych, a obecnie znajduje się w zarządzie Nadleśnictwa Złoczew i zostało przekształcone na szkółkę zadrzewieniową. Część terenu stanowią lasy lub zadrzewienia, głównie osiki, brzozy, jodły, akacji wieku ok. 70 – 80 lat, duże przestrzenie zajmują młode plantacje modrzewia i sosny czarnej, planowane są nasadzenia klonu jawora i daglezji. Stanowią one mają materiał nasienny dla prowadzenia gospodarki leśnej. Zmiana produkcji z ogrodniczej na szkółkarską nie wpłynęła na charakter zadrzewień parkowych. Drzewostan jest w dobrym stanie. Szkody wyrządził jedynie huragan w 1982r., który spowodował ubytek drzewostanu na powierzchni ok. 0,15ha.

6. **Park w Kobierzycu** – Park powstał w latach 1890-1900, „przebudowano” go (do kształtu obecnego) w latach 1920-1925. Powierzchnia parku wynosi w chwili obecnej 4,51ha, w tym 1,84ha to wody. Obecny park jest częścią dawniejszego założenia ogrodowego, złożonego z parku z dworem, sadu i ogrodu warzywnego. Z pierwotnego założenia parkowego (ok. 1840) pozostała kasztanowcowa aleja wjazdowa do dworu z podjazdem i parę grup drzew między stawem, a dworem. Park nosi cechy parku naturalistycznego, tzn. zmodernizowanego z końcem XIX w. dawnego parku sentymentalnego. Zgodnie z założeniem ogrodu naturalistycznego w skład parku wchodzi staw (obecnie zabagniony i zanieczyszczony). Park posiada część o układzie regularnym – część najstarsza (wjazd do dworu, aleja i podjazd oraz grupy starych drzew oddzielających dwór od zabudowań gospodarskich oraz część naturalną – za dworem, stanowiącą grupy obecnie rozrośniętych i zaciemniających pierwotny układ drzew. Główna oś widokowa poprzez klomb, trawnik prowadziła na drogę, w kierunku pół. Widoki na wieś i jej zabudowania, osłonięte kępami drzew, osiągnięto skrzywiając oś parku od kierunku: wjazd – aleja – dwór. Drzewostan parku stanowią akacja biała, buk pospolity (jeden z nich uznany za pomnik przyrody), dąb szypułkowy, grab pospolity, jawor, jesion wyniosły, kasztanowiec, klon pospolity, lipa drobnolistna, orzech włoski, osika, sosna wejmutka, świerk kłujący i pospolity, topola biała, szara i czarna, wiąz górski i polny, żywotnik zachodni, a z gatunków rzadkich: perełkowiec japoński i tulipanowiec. Ozdobą parku jest klomb róż karłowatych przed wschodnią fasadą dworu. Nowym elementem są nasadzenia topoli białej. Stan zdrowotny parku jest zadowalający. Zasadniczy układ przestrzenny nie został zmieniony.
7. **Park w Kościerzynie** – Park powstał w 1836 r. Po I wojnie światowej stary pałac spłonął, nowy powstał w latach 1918 – 1920, a wraz z nim przebudowano park. Park skomponowano w stylu naturalistycznym. Na głównej osi kompozycyjnej znajduje się pałac i staw, na wyspie na środkowym stawie występują pozostałości budowli, najprawdopodobniej dawnej winnicy. Całość kompozycji zamknięta jest biegnącą wzdłuż granicy zachodniej aleją grabową. W środkowej części parku dominuje drzewostan olszowo – jesionowy. Na terenie parku rośnie 35 gatunków drzew, w tym: akacja biała, brzoza brodawkowa, dąb szypułkowy, grab, jabłoń domowa, jawor, jarzębina pospolita, kasztanowiec pospolity, klon srebrnolistny, klon jesionolistny, klon pospolity, lipa drobnolistna, modrzew europejski, olcha czarna, orzech włoski, sosna wejmutka, śliwa domowa, świerk kłujący, świerk pospolity, topola niekłańska, topola piramidalna, trójglicznia, wiąz górski i pospolity, wierzba krucha i żywotnik zachodni. Wytyczne WKZ postulują uporządkowanie przestrzenne przebiegu drózek i ścieżek w głębi parku oraz rozrzedzenie nadmiernie zagęszczonych kęp drzewostanu parkowego.

Na terenie gminy jest jeszcze, nie objęty formami ochrony **Park w Mantykach(Rakowice)** – obiekt w obecnym stanie stanowi relikt dawnego parku, założonego prawdopodobnie z początkiem XXw. Całe założenie parkowo – dworskie ma powierzchnię ogólną 3,81ha, z czego park stanowi ok. 0,8 – 0,9ha, a wody 0,83ha. Od momentu założenia, park zajmował niewielką powierzchnię (ok. 1 ha) we wschodniej części całego gospodarstwa, na które składały się park z dworem, dziedziniec folwarczny z budynkami gospodarskimi (czworakami, tzw. koszarami, spichlerzem, stodołą), sad i stawy. Elementem układu przestrzennego parku była kolista sadzawka otoczona drzewami i alejką od strony dworu. Podjazd do dworu znajdował się między groblą a ścianą drzewostanu. W części południowej parku funkcjonowały jako gospodarcze dwa stawy oddzielone groblą i trzeci po drugiej stronie drogi. Obecnie układ przestrzenny jest trudny do odtworzenia. Z parku o kształcie prostokąta zachowała się niewielka kępa drzew w części wschodniej. Do parku prowadzi aleja jesionowa (uszkodzona), dalej robinie. Z budynków pozostały ruiny, dwór z II poł. XIXw. spłonął w latach 70-tych. Park został w dużym stopniu zdewastowany, wycięto część drzew. Z zachowanego drzewostanu wymienić należy pojedyncze drzewa starsze: jesiony wyniosłe, lipy drobnolistne, kasztanowce, robinie, graby, świerki, topole. Rosną tam też klony pospolite, dęby szypułkowe, osiki, głogi, leszczyny oraz krzewy. W otoczeniu stawu rośnie wierzba szara, czeremcha, wierzba biała, odm. płaczącej. Stawy od południa otacza szpaler olszy czarnej, topoli późnej i wierzby białej. Z wyjątkiem drzew uszkodzonych mechanicznie drzewostan wykazuje dobrą zdrowotność. Park jest zarośnięty chwastami i nie ogrodzony. Konieczne jest uporządkowanie i zagospodarowanie obiektu.

Wszystkie parki stanowią niezwykle cenne fragmenty, oazy zieleni wysokiej w typowo rolniczym, bezleśnym krajobrazie gminy. Spełniają bardzo ważną rolę biocenotyczną. Są siedzibą drobnej zwierzyny i pożytecznego ptactwa.

Wyżej wymienione parki powinny znaleźć się w gminnej ewidencji zgodnie z Ustawą o Ochronie Zabytków.

Wszelkie działania w ich obrębie muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Regionalnym Konserwatorem Przyrody.

8.13. WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

W skali powiatu, jak i województwa gmina nie wyróżnia się znaczącymi walorami przyrodniczymi. Największym bogactwem krajobrazu jest kompleks leśny występujący w południowo – zachodniej części gminy.

Obszar gminy położony jest na pograniczu dwóch rejonów rekreacyjnych: rejonu doliny Warty i rejonu środkowej Grabu, lecz w samej gminie poza wymienionym kompleksem leśnym brak jest atrakcyjnych walorów przyrodniczych, w oparciu o które mogłaby się rozwijać rekreacja.

W pewnym stopniu umożliwi to projektowany zbiornik retencyjny „Smardzew”, który poza podstawową funkcją regulacji stosunków wodnych w najbliższym obszarze i zaopatrywania obszarów rolnych w wodę może być również wykorzystywany dla celów rekreacyjnych. Zagospodarowanie rekreacyjne umożliwią kompleksy słabych gleb po zachodniej i wschodniej stronie projektowanego zbiornika (głównie gleby V-VI klasy bonitacyjnej).

Natomiast gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju agroturystyki (ustronne położenie, lasy, rozwinięte rolnictwo – zdrowa żywność: owoce, warzywa, mleko, nabiał).

W programie rozwoju agroturystyki w byłym województwie sieradzkim zakładano m.in. zorganizowanie sieci kwater prywatnych o odpowiednim standardzie sanitarnym, utworzenie Ośrodka Sportu i Rekreacji, rozbudowę małej gastronomii, zorganizowanie pola namiotowego i wyznaczenie nowych tras pieszych i rowerowych w nawiązaniu do istniejącego zasobu historycznego jakim są parki, dwory i pałace zlokalizowane na terenie gminy i w sąsiedztwie.

8.14. JAKOŚĆ I ŹRÓDŁA ZAGROZEŃ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

8.14.1. Powietrze atmosferyczne.

Do antropogenicznych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza można zaliczyć:

- ✓ energetyczne spalanie paliw; główne źródło emisji dwutlenku siarki, pyłów; duży udział w emisji tlenków azotu;
- ✓ procesy technologiczne stosowane w zakładach przemysłowych;
- ✓ transport; duży udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu;
- ✓ paleniska indywidualne;
- ✓ produkcja rolna; źródło dużych emisji amoniaku.

Na jakość powietrza na terenie gminy Wróblew mają wpływ:

- warunki meteorologiczne – decydują o wielkości emisji energetycznej i sposobie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń;
- emisja punktowa – pochodzi ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych; szczególnie uciążliwe źródła punktowe na obszarze miasta w 2009 r. to: Zakład Ceramiki Budowlanej „Ceramika Tubądzin”, Wytwórnia Mas Bitumicznych w Inczewie, „Tirexpol” – produkcja zniczy we Wróblewie, produkcja brykietu opałowego w Kościerzynie;
- emisja powierzchniowa – pochodzi z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni; to tzw. niska emisja, mająca największy udział w sezonie grzewczym i pojawiająca się na terenach większej koncentracji zabudowy opalanej węglem kamiennym (Wróblew, Słomków Suchy i Mokry, Charłupia Wielka);
- emisja liniowa (komunikacyjna) – jej źródłem jest głównie transport samochodowy, a znaczenie w emisji jak i w imisji z roku na rok coraz większe; szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji; stanowi największe zagrożenie dla obszarów położonych w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu (droga krajowa nr 12 łącząca Łódź - Poznań).

Ze względu na wybitnie rolniczy charakter gminy i brak istotnych źródeł zanieczyszczenia atmosfery, nie prowadzi się tu monitoringu powietrza. Najbliższy punkt pomiaru stężeń zanieczyszczeń znajduje się w Sieradzu, po stronie zawietrznej w stosunku do obszaru analizowanego.

Stan czystości powietrza w gminie generalnie nie budzi zastrzeżeń. Można się spodziewać zwiększonych stężeń zanieczyszczeń w sezonie grzewczym, w ośrodkach o większej koncentracji zabudowy, bowiem w gminie dominuje ogrzewanie węglem (obejmuje około 90% budynków).

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń na terenie gminy są emitory kotłowni węglowych przy większych osiedlach mieszkaniowych: w Inczewie, Kobierzycku i Kościerzynie, a ponadto przy Urzędzie Gminy we Wróblewie oraz przy gorzelni w Inczewie (aktualnie nieczynna – zakład nie pracuje). Największym źródłem emisji technologicznej jest Zakład Ceramiki Budowlanej „Ceramika Tubądzin”.

Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest również nasilony ruch komunikacyjny, szczególnie na drogach krajowych, gdzie duży udział ma ruch tranzytowy.

Obecnie jedno z największych zagrożeń zdrowia ludności i środowiska stanowią zanieczyszczenia pyłowe. Gmina Wróblew leży w strefie (strefa sieradzko-wieluńska), dla której konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych ze względu na ponadnormatywne

stężenie pyłu zawieszonego PM 10 (przekroczenie dopuszczalnej liczby dni z poziomem stężenia pyłu PM 10 powyżej 50 µg/m³) w Sieradzu.¹⁹

8.14.2. Wody.

Do głównych czynników negatywnie wpływających na środowisko wodne zalicza się:

- ✓ zanieczyszczenia punktowe (ścieki przemysłowe i komunalne),
- ✓ zanieczyszczenia obszarowe (np. ze źródeł rolniczych),
- ✓ zanieczyszczenia liniowe (np. z transportu drogowego),
- ✓ zmiana stosunków wodnych wynikająca z zabudowania, piętrzenia czy regulacji koryt cieków (nie jest objęta monitoringiem WIOŚ),
- ✓ tzw. „dzikie” wykorzystywanie studni kopanych na szamba.

Wody powierzchniowe

Rzeka Myja i Dopływ z Inczewa objęte są monitoringiem operacyjnym²⁰ w jednym punkcie. Punkty pomiarowe monitoringu operacyjnego zlokalizowane są poza granicami gminy: Myja - Biskupicach, Dopływ z Inczewa – Baszków. W przypadku obu rzek monitoring wykazał umiarkowany lub poniżej umiarkowanego stan ekologiczny jednolitej części wód. Są to wody złego stanu – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki. Stwierdzono zagrożenie eutrofizacją.

Stan czystości rzek świadczy, że wpływają na nią zanieczyszczenia komunalne pochodzące z terenów nieskanalizowanych wsi, posiadających wodociągi wiejskie, gdzie istnieją systemy indywidualne odprowadzania ścieków (przypuszczalnie nieszczelne szamba). Gmina nie posiada bowiem uporządkowanej gospodarki ściekowej. System odprowadzania ścieków opiera się praktycznie na wykorzystywaniu zbiorników bezodpływowych (szamb), część gospodarstw odprowadza ścieki do dołu gnilnego z wywozem do oczyszczalni w Sieradzu lub Warcie.

W 2004 r. oddano w gminie do użytku oczyszczalnię ścieków we Wróblewie. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna wyposażona w urządzenia do pogłębionego usuwania biogenów o przepustowości 200 m³/dobę. Odbiorników oczyszczonych ścieków jest rzeka Myja. Na terenie oczyszczalni znajduje się punkt zlewny dla ścieków dowożonych z terenów nieskanalizowanych.

W gminie znajduje się kilka zorganizowanych zrzutów ścieków (odprowadzone są w układach kanalizacji lokalnych):

- ✓ z osiedla mieszkaniowego w Kobierzycu – oczyszczalnia o przepustowości 15,0 m³/d (typu SEBIOFIKON),
- ✓ z osiedla mieszkaniowego w Inczewie – oczyszczalnia o przepustowości 13,8 m³/d (typu POLI AE 100),
- ✓ z Zakładu Ceramiki Budowlanej „Ceramika Tubądzin” – ścieki po podczyszczeniu zrzucane są przez rów melioracyjny do cieku z Bartochowa,
- ✓ ze stacji benzynowej we Wróblewie wody opadowe odprowadzane są do rowu

¹⁹ W 2008 r. w Sieradzu na obszarze o powierzchni 2,9 km² obejmującym 10 tys. liczby mieszkańców występowało przekroczenie 24-godz. poziomu dopuszczalnego pyłu PM 10. Średnioroczna wartość stężenia pyłu zawieszonego PM 10 wynosiła 58,9 µg/m³ (przy dopuszczalnej rocznej wartości 40 µg/m³). Uchwałą Nr XXXVII/1016/09 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2009 r. dla strefy sieradzko-wieluńskiej – obszar przekroczeń: miasto Sieradz – powiat sieradzki został uchwalony Program ochrony powietrza (Dz. Urz. Nr 106, poz. 1054 z dnia 27 kwietnia 2009 r.) (Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2008 r., 2009, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź).

²⁰ Przeprowadzony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 81 poz. 685) – rozporządzenie weszło w życie 17 czerwca 2009 r.

melioracyjnego,

- ✓ ze stacji uzdatniania wody przy ujęciu wodociągowym w Chałupie Wielkiej (zrzut ścieków z odżelaziaczy do rzeki Myi).

Drugą grupą zanieczyszczeń deklasyfikujących rzekę są biogeny, które świadczą o zanieczyszczeniach obszarowych, typu rolniczego. Źródłami zanieczyszczeń są tu nawozy mineralne i organiczne stosowane do upraw oraz chemiczne środki ochrony roślin. Transport biogenów do wód powierzchniowych odbywa się różnymi drogami, m.in. w wyniku spływów powierzchniowych z wodami opadowymi oraz infiltracji do gruntu i migracji w wodach podziemnych. Można domniemywać, że ze środków ochrony roślin mogą pochodzić również zanieczyszczenia wód metalami ciężkimi, gdyż brak jest w zlewni Myi (zwłaszcza w jej górnym odcinku) innych istotnych źródeł zanieczyszczenia metalami.

Plan perspektywiczny wykorzystania wód rzeki zakłada I klasę czystości.

Wody podziemne

Na terenie gminy Wróblew prowadzony jest monitoring²¹ regionalny jakości wód podziemnych – jeden punkt pomiarowy w Chałupie Wielkiej reprezentowany przez studnię głębinową poziomu czwartorzędu. W 2008 r. wody posiadały I klasę czystości (wody bardzo dobrej jakości).

Wody na obszarach dolinnych (strefy drenażu) są niższej jakości niż wody w obrębie wysoczyzn (strefy zasilania).

Jakość wody dostarczanej odbiorcom nie budzi zastrzeżeń Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej. W ujęciach wody usuwane są jedynie ponadnormatywne związki żelaza w odżelaziaczach (filtrach ciśnieniowych zamkniętych).

Wysoka dysproporcja na terenie gminy między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do wód lub gruntu.

Innymi źródłami zanieczyszczeń wód szczególnie wód podziemnych mogą być:

- ✓ tzw. „dzikie” wysypiska śmieci,
- ✓ tzw. „dzikie” wykorzystywanie studni kopanych na szamba,
- ✓ nieodpowiednio zabezpieczone stacje paliw,
- ✓ ферmy hodowlane zwierząt;
- ✓ ścieki wprowadzane do gleby, np. poprzez nieszczelne szamba, czy oczyszczanie tychże szamb bezpośrednio na pola.

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych mogą stanowić również nieczynne lub niewłaściwie zabezpieczone studnie wiercone. Są one źródłem bakteriologicznego skażenia warstwy wodonośnej.

8.14.3. Gleby.

Podstawowymi czynnikami decydującymi o stopniu degradacji gleb są: zakwaszenie gleb i zubożenie ich w składniki pokarmowe.

Na terenie gminy Wróblew (tak jak na terenie powiatu) przeważają gleby kwaśne. Zakwaszenie wpływa na jakość i produktywność gleb, w skrajnych wypadkach prowadząc do bardzo szybkiego zubożenia gleby i skażenia związkami żelaza, glinu i manganu (gleby nadmiernie

²¹ Monitoring wód podziemnych pozwala na obserwację zmian chemizmu wód podziemnych oraz sygnalizowanie pojawiających się zagrożeń. Ma to na celu wspomaganie działań zmierzających do ograniczenia wpływu czynników antropogenicznych na wody podziemne (Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2007 roku, 2008, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź).

zakwaszone są podatne na wymywanie, co prowadzi w konsekwencji do wzrostu zanieczyszczenia wód). Przyczyną zakwaszania gleb oprócz naturalnych procesów zachodzących w glebach są nadmierne ilości SO_2 i tlenków azotu emitowanych przez przemysł i motoryzację.

Tereny wzdłuż arterii komunikacyjnych narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenia powstałe w wyniku spalania paliw: tlenki azotu, węglowodory i pierwiastki śladowe, w tym ołów. Eksploatacja dróg i pojazdów jest również przyczyną przenikania do gleby związków organicznych i metalicznych: kadmu, niklu, miedzi i cynku. Kolizje drogowe z udziałem pojazdów transportujących substancje niebezpieczne powodują lokalne zagrożenia dla środowiska glebowego przez skażenia substancjami ropopochodnymi, kwasami i innymi.

Dla gminy Wróblew brak jest danych dotyczących zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Należy jednak przypuszczać, iż ich największe stężenie występuje wzdłuż arterii komunikacyjnych.

Zanieczyszczenie gleb może być także wywołane zabiegami związanymi z podnoszeniem żyzności gleb. Skutkiem takich zabiegów są podwyższone stężenia związków azotu i fosforu w glebach. Bardzo niskie zużycie nawozów mineralnych może zaś stać się przyczyną ubożenia gleb w składniki mineralne. Ilość składników pokarmowych dostarczanych w nawozach są wielokrotnie mniejsze niż zużycie ich przez rośliny zbierane jako plon.

Zagrożenia zanieczyszczenia gleb płyną również ze strony każdego przedsięwzięcia, w wyniku którego nie są stosowane podstawowe zasady bhp.

8.14.4. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.

Gospodarka odpadami komunalnymi w gminie Wróblew prowadzona jest zgodnie z „Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wróblew”, który został zatwierdzony Uchwałą Nr XXX/168/06 z dnia 18 kwietnia 2006 r.

Na terenie gminy nie ma komunalnego składowiska odpadów oraz nie jest planowana jego budowa. Wszystkie powstające odpady na terenie gminy są transportowane i unieszkodliwiane na wysypisko w Bartochowie (do marca 2010 r.) oraz na wysypisko Miejskie w Mostkach, gmina Zduńska Wola. Wg danych za 2008 r. zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych objętych było około 75% mieszkańców gminy. W strumieniu odpadów komunalnych dominują niesegregowane odpady komunalne. Do zbierania odpadów na terenie gminy stosowane są pojemniki typu SM 110, MGB 240, PA 1,1 oraz duże pojemnościowo kontenery. W 2008 r. zebrano 304 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych.

Segregacja odpadów prowadzona jest tylko przy Urzędzie Gminy, a odpady odbierane są przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Sieradzu.

Ustabilizowane osady ściekowe powstające w wyniku pracy oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Wróblew wywożone były kontenerami na wysypisko w Bartochowie – w 2008 r. 35 Mg osadów ściekowych (od kwietnia 2010 r. wysypisko zamknięte).

Na terenie gminy eternitem pokryte są budynki mieszkalne i gospodarcze o łącznej powierzchni 210 076 m². Obecnie trwa demontaż wyrobów zawierających azbest/płyty faliste azbestowo-cementowe z budynków mieszkalnych.

Ilości odpadów niebezpiecznych powstających na terenie gminy Wróblew jest niewielka i wynosiła w 2008 r. 0,20 Mg. Są to odpady medyczne z Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Wróblewie, w Chałupii Wielkiej oraz odpady weterynaryjne z Lecznicy Prywatnej dla Zwierząt w Wąglczewie.

Z uwagi na wiejski charakter gminy większość odpadów ulegających biodegradacji jest zagospodarowywana przez mieszkańców gminy we własnym zakresie poprzez przydomowe

kompostowanie i skarmianie inwentarzem i nie trafia do składowania. Miejszem unieszkodliwiania są własne gospodarstwa rolne oraz działki rolne.

Gmina Wróblew należy do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, który skupia 20 gmin. Pod koniec 2006 r. Został oddany do użytku Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw” zlokalizowany w gminie Ceków Kolonia. Jego głównym celem jest odzysk (sortownia, kompostowania) dowożonych z terenów gmin należących do Związku odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny oraz ograniczenie składowania odpadów biodegradowalnych. To kompleksowe centrum zagospodarowywujące odpady komunalne z terenu działania Związku, które spełnia krajowe i europejskie wymogi prawne.

W okresie przejściowym, do czasu powstania planowanej na terenie powiatu sieradzkiego stacji przeładunkowej odpady komunalne nie są segregowane przez właścicieli nieruchomości (odbierane i składowane na dwóch wysypiskach: w Bartochowie (do marca 2010 r.) i Mostkach). Stacja przeładunkowa stanowić będzie bazę przeładunkową odpadów komunalnych dowożonych do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”. Jej uruchomienie pozwoli na przyjęcie jednolitego systemu zbiórki i transportu odpadów na terenie gminy Wróblew zgodnie z zasadami określonymi przez Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”.

Na terenie gminy występują nieformalne tzw. „dzikie” składowiska odpadów, wykorzystujące szereg starych wyrobisk poeksploatacyjnych, które eksploatują okresowo mieszkańcy pobliskich gospodarstw wiejskich. Jedno z większych znajduje na gruntach wsi Wąglczew. Są one lokalizowane na bieżąco. Wszystkie dzikie składowiska, jako źródła potencjalnego zanieczyszczania gruntów i wód gruntowych, powinny być zlikwidowane, a teren po nich zrehabilitowany (najkorzystniejsze byłoby zalesienie).

8.14.5. Hałas

Źródła emisji hałasu na terenie **gminy** to przede wszystkim transport drogowy, kolejowy i przemysł.

Hałas drogowy

Stanowi on najbardziej uciążliwy rodzaj hałasu komunikacyjnego. Wraz z niewystarczającym i spóźnionym, w stosunku do tempa rozwoju komunikacji drogowej, rozwojem układów drogowo – ulicznych (zły stan nawierzchni, zbyt wąskie drogi, wzmożony ruch), uległy pogorszeniu warunki akustyczne oraz zwiększyła się uciążliwość dla mieszkańców terenów położonych w pobliżu tras komunikacyjnych.

Na terenie **gminy** największe natężenie ruchu i najbardziej zagrożone rejon oddziaływania hałasu drogowego występują wzdłuż drogi krajowej nr 12 relacji Łódź – Kalisz – Poznań oraz nr 14 Łódź – Sieradz – Walichnowy.

Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2007 r. na drogach krajowych biegnących przez gminę Wróblew wg pomiaru przez GDDKiA kształtował się następująco²²:

²² Dla porównania w 1995 r. dane kształtowały się następująco:

Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 1995 r. na drogach krajowych biegnących przez gminę Wróblew wg pomiaru generalnego wykonanego przez „Transprojekt” kształtuje się następująco:

- droga krajowa nr 12: - odcinek Błaszki – Słomków Suchy 5 400 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym 64% samochody osobowe, 18% samochody ciężarowe, 1% autobusy,
- odcinek Słomków Suchy – Sieradz 6 000 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym 73% samochody osobowe, 14% samochody ciężarowe, 2% autobusy,
- droga krajowa nr 14 - 7 300 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym 62% samochody osobowe, 23% samochody ciężarowe, 3% autobusy.

- droga krajowa nr 12 - odcinek Błaszki–Sieradz - pojazdy samochodowe ogółem – 9686 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym:
 - ✓ 6758 pojazdów/dobę to samochody osobowe, co stanowi 70%,
 - ✓ 1013 pojazdów/dobę to lekkie samochody ciężarowe(dostawcze), co stanowi 10,5 %,
 - ✓ 1789 pojazdów/dobę to samochody ciężarowe, co stanowi 18,5 %,
 - ✓ 98 pojazdów/dobę to autobusy co stanowi 1%,
- droga krajowa nr 14 - odcinek Sieradz–Złoczew - pojazdy samochodowe ogółem – 10 222 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym:
 - ✓ 6828 pojazdów/dobę to samochody osobowe, co stanowi 67%,
 - ✓ 1145 pojazdów/dobę to lekkie samochody ciężarowe(dostawcze), co stanowi 11 %,
 - ✓ 2045 pojazdów/dobę to samochody ciężarowe, co stanowi 20 %,
 - ✓ 174 pojazdów/dobę to autobusy co stanowi 1,7 %.

Uciążliwości są odczuwane w pasie 40 – 45 m od drogi, przy czym najbardziej narażone są zabudowania położone w pierwszej linii od drogi. Zabudowa ta stanowi jednocześnie ekrany akustyczne dla zabudowań położonych głębiej.

Drogi powiatowe i gminne stanowią znacznie mniejszą uciążliwość akustyczną.

Hałas kolejowy

Jest on odczuwalny wzdłuż linii kolejowych oraz w pobliżu stacji kolejowych. Przez gminę Wróblew przebiega linia kolejowa relacji Łódź Kaliska – Sieradz – Kalisz – Ostrów Wlkp.-Wrocław/Poznań ze stacją kolejową w Sędzicach obsługującą przewozy pasażerski i towarowe. Jest to specyficzny rodzaj uciążliwości charakteryzujący się emisją znacznych, acz krótkotrwałych poziomów dźwięków.

Hałas przemysłowy

Jego natężenie od kilku lat ulega dużym zmianom, co wynika zarówno z postępu techniki i modernizacji starych urządzeń, jak i stosowania w zakładach mniej uciążliwych technologii, a także z powodu likwidacji wielu zakładów uciążliwych dla środowiska.

Jego głównym źródłem jest Zakład Ceramiki Budowlanej „Ceramika Tubądzin”. Hałas pochodzący z pracy suszarni rozpyłowej i pieców rolkowych oraz przeladunku gazu występuje tylko w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu i nie powoduje kolizji z otoczeniem.

8.14.6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące.

Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące występuje powszechnie w środowisku. Źródła promieniowania to: systemy przesyłowe energii elektrycznej, stacje radiowe, telewizyjne, telefonia komórkowa i wszelkiego typu urządzenia przemysłowe, diagnostyczne, terapeutyczne czy domowego użytku. Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 Hz i mikrofal od 300 do 300 000 Hz, umieszczone w środowisku naturalnym.

Na terenie **gminy** do sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą:

- linia elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV;
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

8.14.7. Potencjalne obiekty uciążliwe.

W gminie funkcjonuje kilka obiektów, które w mniejszym lub większym stopniu mogą oddziaływać na środowisko.

Największym z nich jest Zakład Ceramiki Budowlanej „Ceramika Tubądzin”- źródło emisji

technologicznych do powietrza atmosferycznego, emisji hałasu, zrzutów ścieków technologicznych oraz źródłem powstawania wielu rodzajów odpadów. Posiada on własną podczyszczalnię ścieków deszczowych i technologicznych, które po podczyszczeniu zrzucane są do rowu melioracyjnego, a dalej do cieku z Bartochowa. Obiekt emituje do środowiska hałas o natężeniu dźwięku równym 49 – 55 dB(A)²³. Źródłem emisji jest praca w ruchu ciągłym suszarni rozpyłowej i pieców rolkowych oraz przeładunek gazu. Zakład wytwarza znaczne ilości odpadów, w całości zagospodarowywane. Aby nie powodował zagrożeń i uciążliwości w środowisku zakład winien spełniać nałożone na niego wymogi decyzji dot. dopuszczalnych emisji zanieczyszczeń, ładunków zrzucanych ścieków oraz zagospodarowania odpadów.

Inne obiekty oddziałujące na środowisko, to drobne prywatne zakłady wytwórczo-usługowe, które okresowo mogą wpływać na niektóre z elementów środowiska. Należą do nich: fermy drobiu, niosek i ubojnie we Wróblewie. Uciążliwością jest emisja nieprzyjemnych zapachów, w tym amoniaku.

W gminie znajduje się kilka obiektów, które z racji swojego charakteru i potencjalnej uciążliwości należą do grupy obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów szczególnych. Należą do nich:

- stacje benzynowe - potencjalnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych, także gruntów może być utrata szczelności podziemnych zbiorników paliwa, jak również odcieki powierzchniowe, bez urządzeń podczyszczających,
- fermy drobiu i ubojnia (we Wróblewie w sąsiedztwie szkoły) - emisja nieprzyjemnych zapachów, ścieki, odpady),
- przetwórnia ryb morskich - wędzarnia we Wróblewie – pracująca sezonowo (z wyjątkiem lata) – uciążliwością jest głównie emisja zanieczyszczeń pochodzących z wędzenia,
- tartak w Słomkowie Suchym – uciążliwości głównie w zakresie hałasu i zapyłania powietrza trocinami,
- blacharstwo, lakiernictwo, mechanika pojazdowa – uciążliwość akustyczna i emisja lotnych rozpuszczalników organicznych do powietrza.

8.14.8. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Na terenie gminy Wróblew nie występują zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnych awarii. Potencjalnymi nadzwyczajnymi zagrożeniami dla środowiska przyrodniczego i człowieka na terenie gminy Wróblew mogą być zagrożenia związane z transportem materiałów niebezpiecznych, zarówno kolejowym, jak i drogowym.

Najbardziej obciążony jest kierunek drogowy: droga krajowa nr 12 relacji Łódź – Kalisz – Poznań oraz nr 14 Łódź – Sieradz – Walichnowy oraz linia kolejowa relacji Łódź – Sieradz – Wrocław. Na obu szlakach przewożone są praktycznie wszystkie materiały używane obecnie przez przemysł chemiczny. Potencjalne zagrożenia (wyciek substancji niebezpiecznych, wybuch, pożar, itp.) mogą zaistnieć w wyniku nieprzewidzianych wydarzeń na w/w szlakach komunikacyjnych (awaria, wypadek, itp.). Mogą one wywołać negatywne skutki w wielu elementach środowiska przyrodniczego (powietrzu, wodach, gruntach z glebami, szacie roślinnej, świecie zwierząt) oraz bezpośrednio zagrozić zdrowiu i życiu ludzi.

Ponadto na terenie gminy znajdują się stacje benzynowe będące potencjalnym źródłem zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8.14.9. Obowiązujące strefy sanitarne i bezpieczeństwa.

Na obszarze gminy obowiązuje strefa ochrony sanitarnej od istniejących cmentarzy 50 m – dla terenu zwodociągowanego we wsiach Wróblew, Wąglczew, Tubądzin i Charkupia Wielka.

²³ Wg pomiarów dokonanych na terenie parku sąsiadującego z zakładem.

Wyznacza się również strefy bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV w wysokości 18,0 m na stronę, która wyklucza zabudowę mieszkaniową i inne funkcje chronione.

8.15. WNIOSKI DO ZAŁOŻEŃ POLITYKI

Z analizy środowiska przyrodniczego gminy Wróblew, jego naturalnych cech, walorów i zasobów, a także zagrożeń urbanizacyjnych, zarówno dla tego środowiska, jak i środowiska życia człowieka, wynika szereg konkretnych, ogólnych w skali gminy, uwarunkowań i wniosków do studium:

1. Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa (stosunkowo małe urozmaicenie powierzchni; korzystne warunki klimatyczne; względnie korzystne warunki wodne – niezbędne jest przeprowadzanie regulacji stosunków wodnych – melioracje wodne, ze względu na obecność na powierzchni lub w płytkim podłożu gruntów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych, nadmiar wody notowany jest w lutym i marcu, a deficyt w lecie i jesieni; ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, opracowany przez IUNG w Puławach uwzględniający 4 elementy środowiska tj. gleby, rzeźbę terenu, agroklimat i warunki wodne dla gminy Wróblew jest bardzo wysoki i kształtuje się na poziomie 70,0, przy średnim dla województwa 62,4 (i powiatu 60,8)).
Dlatego zasadniczą przesłanką rozwoju gminy powinno być nadal rolnictwo ukierunkowane na zaopatrzenie Łodzi, Sieradza i Śląska.
2. Rzeźba, budowa geologiczna i warunki wodne nie stwarzają w sposób znaczący barier w zainwestowaniu terenu. Ograniczenia będą stanowić tereny zmeliorowane.
3. W dnach dolin rzecznych oraz lokalnych obniżeniach terenu panują mało korzystne i niekorzystne warunki gruntowo-wodne dla budownictwa. Pełnią one rolę lokalnych ciągów ekologicznych i należy je chronić przed zabudową.
4. Na terenie gminy Wróblew po obu brzegach rzeki Myji (praktycznie na całym jej odcinku w granicach gminy) występują tereny zagrożone powodzią. Powinny one pozostać w dotychczasowym użytkowaniu – łąki i pastwiska. Nie należy w zasięgu terenów zagrożonych zalaniem wprowadzać nowych terenów inwestycyjnych.
5. Zasobem gminy jest duży udział gleb wysokich klas bonitacyjnych, chronionych przed zmianą sposobu użytkowania, co może być lokalnie pewnym ograniczeniem w zainwestowaniu.
6. Problemem może być deficyt wód dla celów wykorzystania rolniczego, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Dotyczy to głównie obszaru zlewni rzeki Proсны, którą proponuje się objąć ochroną (zakaz lokalizacji wodochłonnych obiektów, rozważenie możliwości utworzenia małych zbiorników retencyjnych na rzece Swędrni i innych dopływach Proсны, zadrzewianie powierzchni zlewni, i inne zabiegi magazynujące wody w zlewni).
7. Na terenie gminy udokumentowano kilka złóż. Tereny poeksploatacyjne należy rekultywować w kierunku rolnym, leśnym, wodnym.
8. W skali powiatu, jak i województwa gmina nie wyróżnia się znaczącymi walorami przyrodniczymi. Największym bogactwem krajobrazu i walorem przyrodniczym są kompleksy leśne, których znaczna koncentracja występuje w południowo - zachodniej części gminy, objęte ochroną w systemie obszarów chronionego krajobrazu. Lasy stanowią bardzo ważne węzły w systemie ekologicznym gminy. Ważne jest wykształcenie układu pasmowego, tj. stworzenie tzw. korytarzy ekologicznych, poprzez powiązanie istniejących i nowopowstałych niewielkich (pow. 5 ha) kompleksów leśnych z systemem zadrzewień, co spowoduje powstanie ciągłego systemu przyrodniczego, wpływającego korzystnie na poprawę warunków hydrologicznych gleb, przeciwdziałanie erozji wietrznej

i powierzchniowej oraz degradacji ziemi, zwiększenie wodnej retencyjności środowiska i podniesienie różnorodności ekologicznej środowiska. Program zwiększania lesistości przewiduje objęcie dolesieniami enklaw i pól enklaw leśnych, powiększanie istniejących kompleksów, aby całość tworzyła zwarty system przyrodniczy, zdolny spełniać funkcję ekologiczną. Do realizacji dolesień proponuje się wykorzystać grunty słabych klas bonitacyjnych: VIz, VI, V, a w wyjątkowych wypadkach IV (gdy wymaga tego zasada racjonalności gospodarki leśnej lub przebiegu granicy rolno-leśnej). Nie wskazane do zalesiania są bagna, torfowiska, wodne nieużytki.

9. Cennymi walorami gminy są obszary i obiekty prawnie chronione – Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu, pomniki przyrody, parki w założeniach parkowo-dworskich.
10. Wskazuje się na konieczność zachowania i ochrony wszystkich elementów zieleni wysokiej gminy, jak również wzbogacania jej o nowe nasadzenia.
11. Wszelkie zainwestowanie związane z uciążliwościami: zakłady przemysłowe o dużej emisji zanieczyszczeń do powietrza, ферmy kurze (emitujące duże ilości amoniaku), oczyszczalnie ścieków oraz wysypiska śmieci należy lokalizować z dala od kompleksów leśnych, gdyż mają one ujemny wpływ na zachowanie wartości ekologicznych lasu.
12. Aktualnie najważniejszym problemem jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa i brak odpowiednich urządzeń oczyszczających ścieki oraz gospodarka odpadami (zanieczyszczenia socjalno-bytowe, a także dzięki wysypiska śmieci stanowią największe zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych). Władze gminy dostrzegając te problemy i zagrożenia przystępują do budowy oczyszczalni ścieków w poszczególnych miejscowościach i rozbudowy sieci kanalizacyjnej. Zamierzeniem jest również uporządkowanie gospodarki odpadami.
13. Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje przede wszystkim transport kolejowy i drogowy, w mniejszym stopniu przemysł. Przy lokalizacji nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie o funkcji mieszkaniowej, należy uwzględnić uciążliwości akustyczne i zastosować rozwiązania ograniczające (np. strefy zieleni izolacyjnej).
14. Według klasyfikacji terenów pod względem występowania zagrożeń środowiska w oparciu o szereg kryteriów, gmina Wróblew została zaliczona do grupy A, tj. terenu, na którym praktycznie nie występują zagrożenia (lub mają one charakter punktowy) i ze względu na bardzo dobry stan środowiska nie było dotychczas potrzeby przeprowadzania szczegółowych badań i pomiarów.

Diagnoza stanu środowiska i waloryzacja przyrodnicza w ramach studium jest punktem wyjścia dla poszukiwania optymalnych rozwiązań przestrzennych zarówno w stosunku do zasad zagospodarowania, jak i wymagań ochrony środowiska.

IX. ŚRODOWISKO KULTUROWE – STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA

Opracowane uwarunkowania dotyczące środowiska kulturowego i wizualnego mają charakter informacyjny oraz zawierają postulaty i wytyczne będące materiałem analitycznym do sformułowania ustaleń w drugiej części opracowania „Studium...”.

Diagnoza stanu środowiska kulturowego zawiera:

- rys historyczny oraz krótką charakterystykę poszczególnych wsi z terenu gminy Wróblew,
- obiekty i zespoły architektoniczne wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty i zespoły architektoniczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków,
- siedziby rezydencjonalno – obronne tzw. „kopce podworskie”,

- tereny stanowisk archeologicznych (z uwzględnieniem chronologii i funkcji obiektu),
- wytyczne z opracowań wyższego rzędu.

9.1. RYS HISTORYCZNY

Historia gminy jest bardzo odległa, co wynika z badań archeologicznych i licznych zabytków oraz znalezisk i pamiątek historycznych. Osadnictwo na terenie gminy sięga czasów bardzo dawnych o czym świadczą obecnie m.in. największe **wsie o średniowiecznej metryce** (XIV i XV). Są to Charłupia Wielka, Inczew, Kościerzyn, Kobierzycko, Wróblew i Tubądzin. W rozplanowaniu dawnych wsi, dominuje układ ulicowy wraz z osadnictwem typu przysiółkowego (samotniczego), oraz związane z wsią historyczne budownictwo rezydencjonalne.

Charłupia Wielka - występująca w źródłach pisanych jako Charłupia Magna. Nazwa wsi pierwszy raz pojawiła się w źródłach pisanych już w 1339 roku jako własność kasztelana spicymierskiego Piotra Świnki. W późnym średniowieczu Charłupia stanowiła centrum wielowioskowego klucza Charłupskich zapewne potomków rodu Świnków, po 1436r. większa część majątków Charłupskich przeszła do majątku Mańskich. W XVI w. część Charłupi Wielkiej znajdowała się jeszcze w rękach rodziny Charłupskich. Opis wsi z 1690r. wspomina o obecności we wsi dworu Rodziny Walewskich. Sądzić można, że od XIV w. w Charłupi Wielkiej były kolejne dwory Świnków – Charłupskich, Mańskich i Walewskich (być może jeszcze innych kolejnych właścicieli wsi). Współcześnie istniejący dwór powstał w XVII w., był rozbudowywany w wieku XIX. W latach 1912-1913 mieszkał w nim Władysław Reymont. Obecnie dwór w Charłupi Wielkiej jest własnością prywatną.

Inczew - po raz pierwszy pojawił się w źródłach pisanych w 1391 roku. Na początku XV wieku połowa Inczewa znajdowała się przejściowo w ręku Grądzkich i w 1426 r. została odstąpiona przez Mikołaja Grądzkiego za połowę Małkowa. Od 1916 r. Inczew należał do rodziny Walewskich. Na przełomie XVIII i XIX w. w posiadłości dworskiej założono park dworski, w połowie XIX w. zbudowano nowy dwór, przebudowany w latach 1906-1908. W roku 1923 wybudowano gorzelnię oraz spichlerz. W 1930 r. majątek w Inczewie obejmował 30 ha gruntów.

Kościerzyn - pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z roku 1411. Było to miejsce, gdzie osiedlili się Poraitowie, którzy przybrali później nazwisko Kościerscy. Ich majątek przeszedł potem w ręce rodziny Pstrokońskich, także Poraitów i Kobierzyckich, a w XIX i XX w. mieszkali tu Prądyńscy. W 1836 r. K. Prądyński zbudował w Kościerzynie pierwszy dwór i założył park w stylu krajobrazowym.

Kobierzycko – w źródłach pisanych wzmiankowany w 1386 r. W XV w. Kobierzycko (Duże i Małe) było własność Kobierzyckich herbu Korab i Pomian. W 1658 r. dobra we wsi przejął Mikołaj Kołdowski. W 1836 r. na licytacji posiadłość nabył senator Prądyński, który w 1 poł. XIX w. założył przydworski park, gruntownie przeformowany w XX w. W 1881 r. majątek był w rękach Wincentego Prądyńskiego, następnie na przełomie XIX/XX w. należał do rodziny Łęckich. Kolejni właściciele – rodzina Radońskich (od 1912 r. Feliks Radoński, od 1930 r. – Maria Radońska), wzniesli na początku XX w. dwór o cechach klasycystycznych.

Tubądzin wymieniany w źródłach historycznych po raz pierwszy w 1392 r. był początkowo własnością rodu Rudnickich. W XVII w. przeszedł w posiadanie Stanisława Radońskiego, następnie M. i K. Krześanowskich, J. Iwańskiej. Od początku XVIII w. kolejnymi właścicielami byli: od 1716 r. – rodzina Wężyków, od 1760 r. – rodzina Zbijewskich, od 1850r. – Wincent Nieniewski, od 1886r. – Henryk Mirsz vel Tykocinier, od 1891 r. –Kazimierz Collonna Walewski. Charakterystycznym elementem historycznym we wsi jest dwór z końca XVIII w., w którym mieści się obecnie Muzeum Wnętrz Dworskich z cenną kolekcją portretów rodu Walewskich.

Wróblew wspominany w źródłach pisanych w 1330 roku przy okazji potwierdzenia przez księcia sieradzkiego nabycia wsi przez Chwałę z Dąbrówki. W XV w. Wróblew wchodził w skład wielowioskowego klucza Świnków z Chałup Wielkiej. Od XV w. kolejnymi właścicielami Wróblewa byli: Różyce, Nieniewscy, Załuskowscy, Wężykowie, Piątkowscy i Majchrzycy. Siedzibą władz gminy został Wróblew w 1899 r.

Gmina Wróblew może poszczycić się wieloma znanymi ludźmi, którzy mieszkali i tworzyli na jej terenie. Można do nich zaliczyć Władysława St. Reymonta – laureata nagrody Nobla, Ignację Piątkowską – wybitną etnografkę sieradzką, Kazimierza Walewskiego – kolekcjonara.

9.2. ELEMENTY TOŻSAMOŚCI FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Podstawowymi elementami wyznaczającymi tożsamość funkcjonalno-przestrzenną gminy są:

1. zespoły dworsko-parkowe skoncentrowane w północnej i wschodniej części gminy, stanowiące podstawowe skupiska zieleni wysokiej w obszarze, charakteryzującej się znikomą lesistością,
2. krajobraz:
 - a) pasma zagrodowej zabudowy przydrożnej wśród pól w otwartym krajobrazie rolniczym z falistą rzeźbą terenu,
 - b) doliny rzek i cieków z bardzo słabo wykształconymi terenami leśnymi.

9.3. WARTOŚCI KULTUROWE

Na terenie gminy Wróblew znajduje się wiele obiektów zabytkowych. Niestety, nieliczne z nich są objęte ochroną poprzez wpis do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Lista obiektów i obszarów objętych gminną ewidencją zabytków jest niewiele dłuższa. Większość obiektów architektonicznych – głównie domów mieszkalnych (objętych ewidencją WKZ) zniknęła z krajobrazu gminy lub utraciła swoje walory kulturowe poprzez przebudowę lub brak należytej opieki (np. opuszczenie budynku przez zamieszkującego), co w konsekwencji doprowadziło do ruiny.

9.3.1. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Na terenie gminy Wróblew wszystkie cenne obiekty i obszary wpisane zostały do „Gminnej ewidencji zabytków gminy Wróblew”, którą opracowała P. Lidia Lamcha w czerwcu 2010 roku.

Gminna ewidencja zabytków -wykaz

Lp	Miejscowość	Nr karty ewiden.j	Nr i data wpisu do rejestru zabytków	Obiekt	Adres	Nr ewid. działki	Konstrukcja	Datowanie	Stan	Obecna funkcja
1.	Charłupia Wielka	1a.	8/A z dn. 28.12.1967 r.	Kościół w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja	Charłupia Wielka	334	Ceglana	XVIII w.	Dobry	Sakralna
2.	Charłupia Wielka	1b.	-----	Dzwonnica w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja	Charłupia Wielka	334	Ceglana	-----	Dobry	Sakralna
3.	Charłupia Wielka	1c.	-----	Plebania w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja	Charłupia Wielka	335	Ceglana	XIX w.	Dobry	Sakralna
4.	Charłupia Wielka	1d.	-----	Otoczenie przykościelne w obrębie murów w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja	Charłupia Wielka	334	-----	XVIII w.	Dobry	Sakralna
5.	Charłupia Wielka	2a.	9/A z dn. 28.12.1967 r.	Dwór w zespole dworsko - parkowym	Charłupia Wielka 102	472/2	Ceglana	I poł. XIX w.	Bardzo zły	Mieszkalna
6.	Charłupia Wielka	2b.	-----	Park w zespole dworsko - parkowym	Charłupia Wielka 102	472/2	-----	Urządzony w l. 1920 – 1925.	Zły	Parkowa
7.	Charłupia Wielka	3.	-----	Cmentarz parafialny w Charłupi Wielkiej	Charłupia Wielka	139	-----	XX w.	Dobry	Sepulkralna
8.	Charłupia Wielka	4.	-----	Dom Nr 83	Charłupia Wielka 83	418	Drewniana	XX w.	Zły	Mieszkalna
9.	Charłupia Wielka	5.	-----	Dom Nr 84	Charłupia Wielka 84	420	Drewniana	Początek XX w.	Zły	Mieszkalna
10.	Dziebędów	6.	-----	Park dworski	Dziebędów	101/5	-----	XIX w.	Zły	Parkowa
11.	Edmundów	7a.	-----	Dwór w zespole dworsko-parkowym	Edmundów	505/1	Ceglana	XX w.	Dobry	Biurowa
12.	Edmundów	7b.	-----	Park w zespole dworsko-parkowym	Edmundów	505/2	-----	XX w.	Dobry	Parkowa
13.	Incze	8a.	290/A z dn. 21.03.1977 r.	Dwór w zespole dworsko-parkowo-fabrycznym	Incze	19/23	Murowana	XIX-XX w.	Obiekt w trakcie remontu	Obiekt w trakcie remontu
14.	Incze	8b.	-----	Park w zespole dworsko-parkowo-fabrycznym	Incze	19/23	-----	XIX-XX w.	Zły	Parkowa
15.	Incze	8c.	-----	Pozostałości zespołu folwarcznego w zespole dworsko-pałacowo-fabrycznym	Incze	19/23	-----	XIX-XX w.	Zły	-----

16.	Kobierzyczo	9a.	291/A z dn. 21.03.1977 r.	Dwór w zespole dworsko- parkowym	Kobierzyczo 50/1	411	Ceglany	XIX-XX w.	Zły	Mieszkalna
17.	Kobierzyczo	9b.	-----	Park w zespole dworsko- parkowym	Kobierzyczo 50/1	411	-----	XIX-XX w.	Zły	Parkowa
18.	Kobierzyczo	9c.	-----	Pozostałości zespołu folwarcznego w obrębie zespołu dworsko- parkowego	Kobierzyczo	410	-----	XIX-XX w.	Zły	Gospodarcza
19.	Kobierzyczo	10.	-----	Dom Nr 39	Kobierzyczo 39	132	Ceglana	XX w.	Dobry	Mieszkalna
20.	Kościerzyn	11a.	416/A z dn. 27.06.1997 r.	Dwór w zespole dworsko- parkowym	Kościerzyn 77	25/6	Ceglana	Pocz. XX w.	Dobry	Biurowa
21.	Kościerzyn	11b.	365/A z dn. 22.09.1988 r.	Dom zarządcy-rządcówka w zespole dworsko- parkowym	Kościerzyn 77	25/6	Murowana	Pocz. XX w.	Zły	-----
22.	Kościerzyn	11c.	-----	Spichlerz w zespole dworsko-parkowym	Kościerzyn 77	25/6	Murowana	Pocz. XX w.	Zły	Gospodarcza
23.	Kościerzyn	11d.	-----	Park w zespole dworsko- parkowym	Kościerzyn	25/6	-----	Pocz. XX w.	Dobry	Parkowa
24.	Oraczew	12.	-----	Dom Nr 24	Oraczew 24	57	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
25.	Oraczew	13.	-----	Dom Nr 29	Oraczew 29	61/1	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
26.	Oraczew	14.	-----	Dom Nr 49	Oraczew 49	85	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
27.	Oraczew	15.	-----	Dom Nr 57	Oraczew 57	97	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
28.	Oraczew Mały	16.	-----	Dom Nr 22	Oraczew Mały 22	348/4	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
29.	Sadokrzyce	17.	332/A z dn. 03.10.1986 r.	Wiatrak typu „koźlak”	Sadokrzyce 47	52	Drewniana	1920 r.	Zły	-----
30.	Sędzice	18a.	52/A z dn. 28.12.1967 r.	Dwór-ruiny w zespole dworsko-parkowym	Sędzice	269/12	Ceglana	XVIII-XIX w.	Trwała ruina	Trwała ruina
31.	Sędzice	18b.	-----	Relikty Parku w zespole dworsko-parkowym	Sędzice	269/12	-----	XVIII-XIX w.	Zły	Nieużytek
32.	Sędzice	19.	-----	Stacja kolejowa na linii warszawsko-kaliskiej w Słomkowie Suchym	Słomków Suchy	331/2	Ceglana	XVIII-XIX w.	Dobry	Stacja kolejowa
33.	Słomków Suchy	20.	-----	Dom Nr 52	Słomków Suchy	214	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
34.	Tubądzin	21a.	68/A z dn. 28.12.1967 r.	Dwór w zespole dworsko- parkowym	Tubądzin	196/10	Ceglana	XVIII-XIX w.	Bardzo dobry	Muzeum Walewskich
35.	Tubądzin	21b.	69/A z dn. 28.12.1967 r.	Oficina w zespole dworsko-parkowym	Tubądzin	196/10	Ceglana	XVIII-XIX w.	Dobry	Muzeum Walewskich
36.	Tubądzin	21c.	70/A z dn. 18.12.1967 r.	Park w zespole dworsko- parkowym	Tubądzin	196/10	-----	XVIII-XIX w.	Dobry	Parkowa
37.	Incze-Tubądzin	21d.	1152/67 z dn. 14.06.1974 r.	Zadrzewienie przy drodze- aleja lipowa Incze- Tubądzin	Tubądzin	315 (Tubądzin) 6 (Incze)	-----	XIX w.	Aleja zadbana	Aleja
38.	Tubądzin	22a.	-----	Kościół w zespole	Tubądzin 36	300	Ceglana	XIX w.	Dobry	Sakralna

				kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca						
39.	Tubądzin	22b.	-----	Plebania w zespole kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca	Tubądzin 36	300	Murowana	-----	Dobry	Sakralna
40.	Tubądzin	22c.	-----	Otoczenie kościoła w zespole kościoła parafialny p.w. św. Wawrzyńca	Tubądzin 36	300	-----	XIX w.	Dobry	Sakralna
41.	Tubądzin	23a.	-----	Cmentarz parafialny w zespole cmentarza parafialnego	Tubądzin	91	-----	XIX-XX w.	Dobry	Sepulkralna
42.	Tubądzin	23b.	-----	Kaplica na cmentarzu parafialnym w zespole cmentarza parafialnego	Tubądzin	91	Ceglana	XIX-XX w.	Dobry	Sakralna
43.	Wąglczew	24a.	85/A	Kościół w zespole kościół parafialny p.w. św. Klemensa	Wąglczew 53	189	Ceglana	1612-1626	Dobry	Sakralna
44.	Wąglczew	24b.	86/A	Plebania (dawny klasztor) w zespole kościoła parafialny p.w. św. Klemensa.	Wąglczew 53	189	Ceglana	1612-1626	Dobry	Sakralna
45.	Wąglczew	24c.	-----	Mur kamienny w zespole kościół parafialny p.w. św. Klemensa.	Wąglczew 53	189	Kamienna	1612-1626	Dobry	Sakralna
46.	Wąglczew	24d.	-----	Otoczenie kościoła w obrębie zespołu kościoła parafialny p.w. św. Klemensa	Wąglczew 53	189	-----	1612-1626	Dobry	Sakralna
47.	Wąglczew	25a.	-----	Cmentarz w zespole cmentarza parafialnego w Wąglczewie	Wąglczew	252	-----	XIX-XX w.	Dobry	Sepulkralna
48.	Wąglczew	25b.	-----	Kaplica grobowa rodziny Psarskich w zespole cmentarza parafialnego Wąglczewie	Wąglczew	252	Ceglana	XIX-XX w.	Dobry	Sepulkralna
49.	Wąglczew	26.	-----	Dom Nr 20	Wąglczew 20	58/1	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna
50.	Wąglczew	27.	-----	Dom Nr 23	Wąglczew 23	56	Drewniana	Pocz. XX w.	Zły	Mieszkalna

51.	Wróblew	28a.	93/A z dn. 28.12.1967	Kościół w zespole kościół parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła	Wróblew	15	Drewniana	1804,1930	Dobry	Sakralna
52.	Wróblew	28b.	-----	Plebania w zespole kościół parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła	Wróblew, Centrum Gminy	16	Ceglana	-----	Dobry	Sakralna
53.	Wróblew	28c.	-----	Otoczenie kościoła w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła	Wróblew	15	-----	1804,1830	Dobry	Sakralna
54.	Wróblew	29a.	-----	Cmentarz w zespole cmentarza parafialnego	Wróblew	225	-----	XIX-XX w.	Dobry	Sepulkralna
55.	Wróblew	29b.	94/A z dn. 28.12.1967 r.	Kaplica grobowa rodziny Nieniewskich w zespole cmentarza parafialnego we Wróblewie	Wróblew	225	Ceglana	XIX w.	Dobry	Sepulkralna
56.	Wróblew	29c.	-----	Grobowiec Feliksa Jasieńczyka Radońskiego w zespole cmentarza parafialnego	Wróblew	225	Ceglana	XIX w.	Dobry	Sepulkralna
57.	Wróblew	30.	-----	Dom i remiza strażacka	Wróblew, Centrum Gminy	60	Ceglana	Pocz. XX w.	Dobry	Spółeczna
58.	Wróblew	31.	-----	Dom Nr 17	Wróblew 17	37/3	Ceglana	Ok. 1935 r.	Zły	Usługowa
59.	Wróblew	32.	-----	Dom Nr 32	Wróblew 32	446	Drewniana	Pocz. XX w.	Dobry	Mieszkalna

9.3.2. Obiekty architektoniczne wpisane do rejestru zabytków

W Gminie Wróblew, mającej XIV wieczną metrykę występuje wiele obiektów o dużych wartościach kulturowych. Zaliczyć do nich można zarówno zabytkowe obiekty architektoniczne, zabytkowe założenia parkowo – dworskie, rejony występowania siedzib rezydencjonalno-obronnych oraz udokumentowane strefy ochrony archeologicznej.

W tym rozdziale przedstawiono zabytkowe obiekty architektoniczne wpisane do rejestru WKZ, z uwzględnieniem formy i konstrukcji budynku oraz obecnej sytuacji własnościowej. Wykaz obiektów sporządzono na podstawie materiałów archiwalnych WKZ i gminnej ewidencji zabytków.

REJESTR „A” ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH

1) **CHARŁUPIA WIELKA – KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. BARTŁOMIEJA** (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **8/A**, Nr decyzji **KL.IV – 680, 680/67**, wpisany do rejestru zabytków 28.12.1967r.). Własność osoby prawnej – wyznaniowa. Budynek z 1797 r., pierwotnie drewniany, kilkakrotnie odbudowywany. Wybudowany z cegły, strop i dach wykonany w konstrukcji drewnianej, poszycie dachu – wcześniej dachówka, współcześnie blacha. Istniejąca bryła jednonawowa, w stylu baroku klasycyzującego, z dwuspadowym dachem zwieńczonym wieżyczką z sygnaturką. Fasada bryły zwieńczona jest szczytem barokowym. Kościół posiada bogato wyposażone wnętrza z historyczną dekoracją stiukową, barokowymi ołtarzami oraz rokokowymi i XIX-to wiecznymi rzeźbami. W bliskim sąsiedztwie kościoła znajduje się plebania wybudowana w 1900r. na planie prostokąta. Kościół ufundowany przez Jana Walewskiego.

Zdjęcie nr 1a.

2) **CHARŁUPIA WIELKA – DWÓR MUROWANY WZNIESIONY W XVII w., ROZBUDOWANY W POŁOWIE XIX w.** (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **9/A**, Nr decyzji **KL.IV – 680, 681/67**, wpisany do rejestru zabytków 28.12.1967r.). Obecnie własność prywatna – właściciel, osoba fizyczna. Bryła budynku prosta, głównie jednokondygnacyjna, fragmentami dwukondygnacyjna (we wnętrzu dwutraktowy salon dwukondygnacyjny), w środkowej części frontu ganek wsparty na 4 filarach, po bokach dwa boczne skrzydła. Dwór wybudowany z cegły, strop i dach wykonany w konstrukcji drewnianej, kryty dachówką. Pierwotnie budynek otoczony był stylowym ogrodem o powierzchni 4-rech hektarów z jednohektarowym stawem. Dwór wybudowany przez rodzinę Walewskich. Wielokrotne przebudowy spowodowały utratę stylowego charakteru, obiekt nabrał cech XIX wiecznej kamienicy mieszczańskiej. W zachowanym salonie polichromia wykonana przez Betelmana. W dworze tym, w latach 1912-1913 tworzył Władysław Reymont.

Obiekt w bardzo złym stanie technicznym.

Zdjęcie nr 2a.

3) **INCZEW – DWÓR MUROWANY WZNIESIONY W XIX w., PRZEBUDOWYWANY W LATACH 1906–1908.** (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **290/A**, wpisany do rejestru zabytków 21.03.1977r. Nr decyzji **KL. IX – 53, 40/5/77**). Obecnie własność prywatna – właściciel osoba fizyczna. Autor projektu i budowniczy dworu – nieznany. Po przebudowie na początku XX w. obiekt o cechach pałacu klasycystycznego. Bryła budynku prosta, dwukondygnacyjna, podpiwniczona, z poddaszem użytkowym, na planie prostokąta z czworokątnymi przybudówkami w szczytach i piętrowym ryzalitem na osi od strony frontowej. Dach łamany, polski, przenikający się z dachem mansardowym. Układ wewnętrzny dwutraktowy, amfiladowy. W latach osiemdziesiątych rozpoczęto remont pałacu, niestety z braku funduszy nie dokończono

go, obiekt systematycznie niszczy się.

Zdjęcie nr 8a.

4) **KOBIERZYCKO** – DWÓR MUROWANY WZNIESIONY W KOŃCU XIX w. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **291/A**, Nr decyzji **KL.IX – 53, 40/7/77**). Własność Skarbu Państwa. Budynek murowany, ściany z cegły, nad częścią piwniczną strop ceglany, pozostałe stropy drewniane, więźba dachowa drewniana. Bryła budynku parterowa, podpiwniczona, z nieużytkowym poddaszem o dachu wielospadowym. Elewacja o zróżnicowanych podziałach kompozycyjnych. Budynek w stylu eklektycznym, zbudowany dla Feliksa Radońskiego, który był przyjacielem Władysława Reymonta. Reymont często gościł w Kobierzycu, tam pisał „Insurekcję”.

Zdjęcie nr 9a.

5) **KOŚCIERZYN** - DWÓR MUROWANY WZNIESIONY W LATACH 1914-1916. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **416/A**, Nr decyzji **PSOZ.IV-53, 40/20/97**). Własność Skarbu Państwa. Budynek obecnie użytkowany przez Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Fundatorem dworu był Stanisław Prądyński. Bryła budynku eklektyczna z przewagą cech neobarokowych zlokalizowana w otoczeniu parku o charakterze krajobrazowym. Dwór murowany, parterowy, z poddaszem użytkowym, częściowo podpiwniczony, kryty częściowo wysokim dachem mansardowym o konstrukcji jętkowej oraz częściowo dachem dwuspadowym. Wzniesiony został na planie wydłużonego prostokąta z wydatnymi ryzalitami w elewacji ogrodowej oraz przysadzistym w proporcjach, dwukondygnacyjnym, ażurowym gankiem, zwieńczonym trójkątnym naczółkiem na osi elewacji frontowej. Obiekt jest przykładem tzw. „stylu narodowego” (w tej odmianie nazywanego „stylem dworkowym”) z wyraźnym nawiązaniem do form barokowych (ganki, kolumny), oraz z zastosowaniem elementów secesyjnych (spłaszczone łuki na otworach okiennych).

Zdjęcie nr 11a.

6) **KOŚCIERZYN** – OFICyna, DOM ZARZĄDCY TZW.„RZĄDCÓWKA” WZNIESIONA NA POCZ. XX w.- co najmniej dwukrotnie przebudowywana, obiekt wchodzący w skład zespołu dworskiego w Kościerzynie (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **365/A**, Nr decyzji **KL.IX – 5340, 40/88**, wpisany do rejestru zabytków 22.09.1988r.). Obiekt nieużytkowany, w złym stanie, wymaga podjęcia działań konserwatorskich i remontu. Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 11b.

7) **SADOKRZYCE** – WIATRAK TYPU „KOŹŁAK” WYBUDOWANY w 1920 r. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **332/A**, Nr decyzji **KL.IX.5340,11/89**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 03.10.1989r.). Bryła drewniana, dwukondygnacyjna, z dwuspadowym dachem z naczółkiem, postawiona przez Józefa Trojaica. W czasie wojny użytkowany przez Niemców. Obecny właściciel prywatny– osoba fizyczna.

Zdjęcie nr 17.

8) **SĘDZICE** – DWÓR - ruiny MUROWANY Z XVIII w, PRZEBUDOWYWANY W XIX w. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **52/A**, decyzja z dnia 28.12.1967 r.). Bryła budynku była złożona, z wyeksponowanym podcieniem kolumnowym w przedniej fasadzie, głównie jednokondygnacyjna, fragmentami dwukondygnacyjna. Urodził się tu znany architekt warszawski Apoloniusz Nieniewski (1856-1922). Obecnie własność prywatna -osoby fizycznej.

Zdjęcie nr 18a.

9) **TUBĄDZIN** – DWÓR Z XVIII-XIX w. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **68/A**, Nr decyzji **KL.IV.680, 728/67**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 28.12.1967 r.). Obiekt o znaczeniu ponadregionalnym. Dwór murowany, pobudowany przez ówczesnego właściciela Macieja Zbijewskiego; jego kolejni właściciele to: od 1850 r. - Walenty Nieniewski, od 1886r. – Henryk Hirsztel Tykocinier, od 1891 r. – Kazimierz Collona Walewski (do roku 1940). W latach 1973-1984 obiekt podano remontowi generalnemu. Od 1984r – Muzeum Wnętrz Dworskich. Bryła budynku dwukondygnacyjna o konstrukcji ceglanej z dachem drewnianym, czterospadowym, mansardowym, pokrytym dachówką. Budynek w stylu klasycystycznym, o rzucie dwutraktowym z usytuowaną centralnie klatką schodową. Kompozycja elewacji podkreślona osiowo usytuowanym wejściem i balkonem na dwóch kolumnach. Obecnie własność Skarbu Państwa .

Zdjęcie nr 21a.

10) **TUBĄDZIN** – OFICyna Dworska z początku XIX w. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **69/A**, Nr decyzji **KL.IV.680, 729/67**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 28.12.1967 r.). Obiekt będący częścią składową założenia dworsko-parkowego, obecnie Muzeum Wnętrz Dworskich. Bryła budynku parterowa o konstrukcji ceglanej z dachem drewnianym, dwuspadowym, pokrytym dachówką. Budynek w stylu klasycystycznym, o rzucie dwutraktowym. Kompozycja elewacji podkreślona osiowo usytuowanym gankiem z charakterystycznym dla doby klasycyzmu trójkątnym szczytem na dwóch kolumnach. Obecnie własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 21b.

11) **TUBĄDZIN** – PARK Z XVIII - XIX w. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **70/A**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 28.12.1967 r.). Dobrze utrzymany, zadbane i uporządkowany, na terenie występują drzewa o randze pomników przyrody. Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 21c.

12) **TUBĄDZIN** – ZADRZEWIENIE PRZY DRODZE –ALEJA LIPOWA INCZEW –TUBĄDZIN Z XIX w. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **1152/67**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 14.06.1974 r.). Dobrze utrzymana, zadbana. Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 21d.

13) **WĄGLCZEW** – KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. KLEMENSA ZBUDOWANY W LATACH 1612 - 1626 (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **85/A**, Nr decyzji **KL.IV.680, 744/67**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 28.12.1967r.). Obiekt w stylu późnorennesansowym, jednonawowy z wieżą dzwonniczą w zachodniej części nawy. Konstrukcja ceglana, stropy i dach - drewniane. Wnętrze kościoła w stylu renesansowym; sklepienie kolebkowe z lunetami, ściany z podziałami kompozycyjnymi w formie pilastrów, bogate dekoracje stiukowe. Własność osoby prawnej – wyznaniowa, stan dobry.

Zdjęcie nr 24a.

14) **WĄGLCZEW** – DAWNY KLASZTOR KANONIKÓW REGULARNYCH (OBECNIE PLEBANIA) ZBUDOWANY W LATACH 1612 - 1626 (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **86/A**, Nr decyzji **KL.IV.680, 749/67**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 13.05.1965r.). Obiekt w stylu późnorennesansowym, dwupiętrowy o rzucie na planie prostokąta. Konstrukcja ścian i sklepień ceglana, strop i więźba dachowa – drewniane. Własność osoby prawnej – wyznaniowa, stan dobry.

Zdjęcie nr 24b.

15) **WRÓBLEW** – KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. ŚW. PIOTRA I PAWŁA ZBUDOWANY W ROKU 1804, przebudowany około 1930r. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **93/A**, Nr decyzji **KL.IV.680, 745/67**, wpisany do rejestru zabytków WKZ 28.12.1967r.). Obiekt drewniany o konstrukcji zrębowej, jednonawowy, z wyższym prezbiterium w części zachodniej. Wnętrze kościoła drewniane ze sklepieniem kolebkowym pozornie wspartym na słupach. Własność osoby prawnej – wyznaniowa, stan dobry. Obecnie wymiana pokrycia dachowego na blache miedziana.

Zdjęcie nr 28a.

16) **WRÓBLEW** – KAPLICA RODZINY NENIEWSKICH P.W. ŚW. AUGUSTYNA, UFUNOWANA W XIX w. (ok.1860 r.) przez Cypriana Nieniewskiego. (Nr Rej. Dz. Woj. Sieradzkiego **94/A**, Nr decyzji **KL.IV.680, 750/67**.) Kaplica wykonana z cegły ceramicznej o ścianach otynkowanych tynkiem wapiennym, ze sklepieniem klasztornym z apsydą w kształcie półkopy, z dachem dwuspadowym. Zewnętrzne ściany rozczłonkowane pilastrami z wysokimi oknami zakończonymi łukami półkolistymi. Wejście w elewacji frontowej zwieńczone trójkątnym szczytem z wieżyczką i sygnaturką. Drzwi wejściowe rokokowo – klasycystyczne, drewniane (oryginalnie w XIXw. podwójne), obecnie zachowane wewnętrzne skrzydła.

Zdjęcie nr 29b.

REJESTR „B” ZABYTEKÓW RUCHOMYCH

1. **TUBĄDZIN** – KAPLICZKA ZNAJDUJĄCA SIĘ W ZESPOLE KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. WAWRZYŃCA Z XVIII/XIX w. (Nr Rej. **B/347/134/1**).

Obiekty wpisane do rejestru WKZ podlegają ochronie przewidzianej w przepisach obowiązujących ustawy z dnia 23 lipca 2003 r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (z odpowiednimi przepisami wykonawczymi, w tym Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac (...) przy zabytku wpisanym do rejestru oraz badań archeologicznych i poszukiwań (...) zabytków ruchomych). Wszelkie prace remontowe oraz zmiany w układzie przestrzennym budynków muszą odbywać się za pozwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz pod jego bezpośrednim nadzorem.

9.3.3. Obiekty architektoniczne znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków wraz z opisem.

Teren gminy Wróblew obfituje w liczne, warte obejrzenia obiekty o dużych wartościach kulturowych mające różnorodną funkcję i różny stopień zachowania technicznego. Objęcie ochroną prawną tych obiektów może nastąpić poprzez opracowanie planów miejscowych lub ustanowienie ochrony w decyzjach administracyjnych (m.in. decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego), zgodnie z przepisami odrębnymi. Poniżej wymieniono pojedyncze obiekty, zespoły historycznej zabudowy oraz założenia parkowe występujące w gminie Wróblew w poszczególnych wsiach, uwzględniając funkcję, materiał konstrukcyjny, czas powstania oraz właściciela obiektu (na podstawie ewidencji WKZ), a także opisano ich stan.

CHARŁUPIA WIELKA

1. w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja Apostoła (wpisanego do rejestru):

- dzwonnica – murowana z cegły, z początku XX w., otynkowana ok.1980 r.

Zdjęcie nr 1b.

- plebania – murowana z cegły, z XIX w. otynkoana
Zdjęcie nr 1c.
- otoczenie przykościelne w zespole kościoła w granicach murów.
Zdjęcie nr 1d.

Teren zespołu objętego ochroną bardzo dobrze utrzymany, częściowo utwardzony kostką objęty, w otoczeniu dużo zieleni wysokiej i niskiej, dobrze utrzymanej obiekt umieszczone w ewidencji. Własność wyznaniowa. Całe założenie czytelne a kościół umiejscowiony osiowo – na osi drogi powiatowej obsługującej wieś Charłupia Wielka.

2. w zespole dworsko – parkowym (oprócz dworu wpisanego do rejestru):

- park o charakterze krajobrazowym z XIX w., podobnie jak dwór w bardzo złym stanie, pozbawiony porządkowania i pielęgnacji systematycznie niszczone. W parku 4 pojedyncze drzewa - pomniki przyrody oraz aleja kasztanowców składająca się z 38 drzew.

Zdjęcie nr 2b.

3. cmentarz parafialny z pocz. XIX w. z zadrzewieniem i ogrodzeniem, dobrze eksponowany, własność wyznaniowa. Na cmentarzu, przy głównej aleji znajduje się grobowiec granitowy z czarną marmurową tablicą barona Stanisława Graewego(1868-1912) i jego żony Franciszki ze Śląskich (1826 -1918).

Zdjęcie nr 3.

4. dom mieszkalny Charłupia Wielka Nr 83 – z XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany w zabudowie rozproszonej, nad rzeką Myją (docelowo w pobliżu zalewu).

Zdjęcie nr 5.

5. dom mieszkalny Charłupia Wielka Nr 84 – z XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji, pojawiły się w granicach zagrody nowe, dysharmonijne inwestycje. Dom usytuowany w zabudowie rozproszonej, nad rzeką Myją (docelowo w pobliżu zalewu).

Zdjęcie nr 4.

DZIEBĘDÓW

1. Park o charakterze krajobrazowym z XIX w. Układ parku mało czytelny, sam park bardzo zniszczony, w parku było 7 stawów, zasilanych wodami rz. Swędry, które jeszcze można określić w terenie. W parku ocalały godne uwagi aleje: grabowa i jesionowa oraz pomnikowe okazy drzew: 2 platany, lipy, jesiony, wiązy i białodrzew. Park wymaga przeprowadzenia prac reawloracyjnych. Własność prywatna

Zdjęcie nr 6.

EDMUNDÓW

1. w zespole dworsko-parkowym:

- dwór z XX w. - murowany – cegła, parterowy, z poddaszem użytkowym, kryty częściowo wysokim dachem czterospadowym. Wzniesiony został na planie prostokąta z półokrągłym w parterze, dwukondygnacyjnym gankiem, zwieńczonym trójkątnym naczółkiem na osi elewacji frontowej. Obiekt jest własnością Skarbu Państwa, bardzo dobrze utrzymany.

Zdjęcie nr 7a.

- park o charakterze krajobrazowym z 1915-1925 r., podobnie jak dwór w dobrym stanie, całe założenie ma charakter osiowy, z wyraźną aleją prowadzącą do dworu. Aleja wymaga uporządkowania (przycięcia zieleni niskiej) co dało by bardziej czytelny układ i zachęciło

do odwiedzania. Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 7b.

INCZEW

1. w zespole dworsko – parkowym (oprócz dworu/pałacu wpisanego do rejestru):

- park o charakterze krajobrazowym z XIX/XX w, w złym stanie, brak rewaloryzacji i porządkowania prowadzi do dalszej degradacji, własność prywatna.

Zdjęcie nr 8b.

- pozostałości zespołu folwarcznego (m.in. były budynek gorzelni, mur. z 1923 r. i spichlerz, murowany z pierwszej połowy XIX w., przebudowany w latach 80-tych XX w.). Przebudowane i zniszczone stanowią obiekty dysharmonijne w całym założeniu. Obszar wymaga rewaloryzacji. Własność prywatna.

Zdjęcie nr 8c.

KOBIERZYCKO

1. w zespole dworsko – parkowym (oprócz dworu wpisanego do rejestru):

- park o charakterze krajobrazowym z XIX – XX w, w złym stanie, brak porządkowania i rewaloryzacji, od strony wsi w granicach parku malowniczy staw. Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 9b.

- pozostałości zespołu folwarcznego w obrębie zespołu dworsko-parkowego (m.in. budynek stajni, mur. z 1879 r., przebudowany w latach 80-tych XX w.) Zabudowania folwarczne wymagają rewaloryzacji, w obrębie zespołu folwarcznego wprowadzono obce kulturowo obiekty gospodarcze dysharmonizujące z zachowanymi obiektami folwarcznymi. Na terenie panuje "bałagan". Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 9c.

2. dom mieszkalny Kobierzyczo Nr 39 – z XX w. – murowany, dach dwuspadowy z naczółkami, własność prywatna, stan techniczny dobry. Dom usytuowany w zwartej zabudowie przy drodze przez wieś.

Zdjęcie nr 10.

KOŚCIERZYN

1. w zespole dworsko – parkowym (oprócz dworu i oficyny wpisanych do rejestru):

- park o charakterze naturalistycznym z XVIII/XIX w., zachowany w dobrym stanie. Powierzchnia parku wynosiła ok. 5 ha, z czego 1ha zajmowały staw i inne wody. Użytkownik – Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, własność Skarbu Państwa. Na osiach widokowych na dwór i park zlokalizowane, obce kulturowo obiekty mieszkalne i inne, dysharmonizujące z otoczeniem.

Zdjęcie nr 11d.

- spichlerz z 1904 r., murowany, w złym stanie technicznym, własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 11c.

ORACZEW

1. dom mieszkalny Oraczew Nr 24 – z początku XX w. Drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany

w zwartej zabudowie zlokalizowanej wzdłuż głównej drogi przez wieś.

Zdjęcie nr 12.

2. dom mieszkalny Oraczew Nr 29 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy pokryty eternitem, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany w zwartej zabudowie zlokalizowanej wzdłuż głównej drogi przez wieś.

Zdjęcie nr 13

3. dom mieszkalny Oraczew Nr 49 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany w zwartej zabudowie zlokalizowanej wzdłuż głównej drogi przez wieś.

Zdjęcie nr 14.

4. dom mieszkalny Oraczew Nr 57 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy pokryty eternitem, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany w zwartej zabudowie zlokalizowanej wzdłuż głównej drogi przez wieś.

Zdjęcie nr 15.

ORACZEW MAŁY

1. dom mieszkalny Oraczew Nr 22 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji, niewłaściwa stolarka okienna. Dom usytuowany na końcu drogi przez wieś, pod lasem.

Zdjęcie nr 16.

SĘDZICE

1. w zespole dworsko – parkowym (oprócz ruin dworu wpisanego do rejestru):

- relikw parku o charakterze krajobrazowym z XVIII-XIX w., o powierzchni ok. 4,2 ha, w bardzo złym stanie, brak porządkowania i rewaloryzacji. Następują geodezyjne podziały terenu, w granicach parku nasadzenia sadownicze. Własność Skarbu Państwa.

Zdjęcie nr 18b.

SŁOMKÓW SUCHY

1. dom mieszkalny Słomków Suchy Nr 52 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany na końcu wsi, przy drodze powiatowej do Wąglczewa.

Zdjęcie nr 20.

2. budynek stacji kolejowej na trasie linii warszawsko-kaliskiej, pochodzący z XVIII XIX w., murowany z cegły nieotynkowanej, w części wschodniej jednokondygnacyjny, w części zachodniej dwukondygnacyjny, dobrze zachowany, nadal pełni rolę budynku dworcowego, własność PKP.

Zdjęcie nr 19.

TUBĄDZIN

1. w zespole kościoła parafialnego p. w. św. Wawrzyńca:

- kościół murowany z XIX w. (ok. 1900 r), stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 22a.

- plebania z ok. XIX/XX w., murowana, jednokondygnacyjna na planie prostokąta z gankiem od frontu, stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 22b.

- otoczenie kościoła w granicach ogrodzenia, dwonica murowna, otoczenie dobrze utrzymane z dużą ilością zieleni wysokiej, stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 22c.

2. cmentarz parafialny z XIX-XX w. z zadrzewieniem i ogrodzeniem, usytuowany na niewielkim wzniesieniu, stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 23a.

3. kaplica w zespole cmentarza parafialnego z XIX-XX w., ceglana, otynkowana, usytuowana na osi drogi prowadzącej ze wsi Tubądzin na cmentarz.

Zdjęcie nr 23b.

WĄGLCZEW

1. w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Klemensa (oprócz kościoła i plebanii wpisanych do rejestru zabytków):

- mur kamienny – ogrodzenie kościoła, mur otynkowany z XVII w. stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 24c.

- otoczenie kościoła w obrębie muru, uporządkowane, dobrze zachowane, stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 24d.

W sąsiedztwie otoczenia kościoła (przy klasztorze) zlokalizowana współczesna zabudowa, zakłócająca ekspozycję obiektów.

2. w zespole cmentarza parafialnego

- kaplica grobowa rodziny Psarskich, murowana z cegły, otynkowana, z XIX-XX w. (prawdopodobnie z ok. 1840 r.)

Zdjęcie nr 25b

- cmentarz z XIX-XX w. z zadrzewieniem i ogrodzeniem.

Zdjęcie nr 25a.

3. dom mieszkalny Wąglczew Nr 20 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany na początku drogi do wsi, przy drodze powiatowej z Słomkowa Suchego.

Zdjęcie nr 26.

4. dom mieszkalny Wąglczew Nr 23 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany na początku drogi do wsi, przy drodze powiatowej z Słomkowa Suchego.

Zdjęcie nr 27.

WRÓBLEW

1. w zespole kościoła parafialnego p.w. św. św. Piotra i Pawła (wpisanego do rejestru):

- plebania, murowana z cegły, z początku XX w., jednokondygnacyjna, pokryta dachem dwuspadowym, stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 28b.

- otoczenie kościoła wraz z murowaną dwonnicą i zielenią wysoką.

Zdjęcie nr 28c.

2. cmentarz parafialny z XIX-XX w. z zadrzewieniem i ogrodzeniem, stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 29a.

3. na cmentarzu parafialnym grobowiec Felikasa Jasieńczyka Radońskiego, murowany z cegły, otynkowany, z XIX w. Stan dobry, własność wyznaniowa.

Zdjęcie nr 29c.

4. dom i remiza strażacka z początku XX w., murowane z cegły, otynkowane, stan dobry, własność państwowa. Obiekt położony w centrum wsi, przy drodze krajowej nr 12 z Sieradza do Kalisza.

Zdjęcie nr 30.

5. dom mieszkalny Wróblew Nr 17 – z ok. 1935 r., murowany, dach dwuspadowy (bardzo mały kąt nachylenia), własność prywatna, stan techniczny zły, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany w centrum wsi, przy drodze krajowej nr 12 z Sieradza do Kalisza, naprzeciw budynku OSP.

Zdjęcie nr 31.

6. dom mieszkalny Wróblew Nr 32 – z początku XX w. drewniany, dach dwuspadowy, własność prywatna, stan techniczny dobry, brak remontu i pielęgnacji. Dom usytuowany naprzeciw kościoła, w centrum wsi.

Zdjęcie nr 32.

Postulaty ochrony i wytyczne projektowe dotyczące w/w obiektów i założeń o wartościach kulturowych są jednym z założeń polityki przestrzennej o charakterze ochronnym, niniejszego „Studium...”.

9.3.4. Siedziby rezydencjonalno – obronne.

W Gminie Wróblew, mającej XIV wieczną metrykę, występują tereny historycznych, zlokalizowanych lub domniemyanych założeń rezydencjonalno – obronnych. Obecnie w przestrzeni są to zielone tereny otwarte wymagające ochrony przed zainwestowaniem kubaturowym. Niniejszy rozdział określa lokalizację, formę i czas przeprowadzonych badań archeologicznych oraz krótką charakterystykę grodzisk i siedzib rezydencjonalno – obronnych, nazywanych „**dworami na kopcach**” opisanych na podstawie opracowania L. Kajzera i J. Augustyniaka „*Wstęp do studiów nad świeckim budownictwem obronnym sieradzkiego w XIII–XVII/XVIII w.*”

CHARŁUPIA WIELKA – DWORY NA KOPCU – (obiekt badany przez G. Leńczyka i opisany szczegółowo w przedwojennej literaturze). Obiekty przedstawiono po raz pierwszy w opisie wsi z 1441 r. i 1690 r. Wg relacji G. Leńczyka w latach 30-tych XX w. na łakach dworskich w Charłupi Wielkiej znajdowały się dwa kopce po średniowiecznych założeniach przestrzennych. Pierwszy, znajdujący się między strugą a młynówką, przy niewielkiej wysokości posiadał średnicę około 30 m., otaczała go fosa o szerokości ok. 10 m. na zewnątrz której widoczny był wał o szerokości ok. 5 m. u podstawy – w okresie międzywojennym prawie zupełnie go rozwieziono. Drugi kopiec miał zbliżoną do kwadratu podstawę o boku 30 m i 3 m wysokości. Był to kopiec graniczny położony między Charłupią Wielką a Charłupią – Kłocko. Relikt nasypu został rozwieziony w 1956 r. Oba kopce wymagają dalszych badań archeologicznych.

DZIEBĘDÓW – DWÓR NA KOPCU – (Obiekt dotychczas nie wzmiankowany w literaturze, wspomina o nim pośrednio inwentarz wsi z 1721 r. Badań terenowych nie przeprowadzono). Nie stwierdzono reliktów kopca. Enigmatyczność informacji nie pozwala

stwierdzić, czy kopiec był reliktem po starej siedzibie obronnej, czy np. kopcem widokowym – wyspą na stawie.

INCZEW – DWÓR NA KOPCU – (badań archeologicznych obiektu nie prowadzono). Obiekt nie był notowany w opisach inwentarzowych wsi. Jedyna wzmianka o dworze na kopcu w Inczewie pochodzi z 1839 r.

KOŚCIERZYN – DWORY NA KOPCU – (pierwszy, stożkowaty nasyp odkryła w czasie badań powierzchniowych A. Kufel – Dzierzgowska z Muzeum w Sieradzu. Drugi nasyp, położony w parku podworskim, zidentyfikował L. Kajzer. Oba kopce były w 1983 r. przedmiotem badań terenowych, podczas których określono chronologię ich użytkowania). Pierwszy kopiec (w łąkach ok. 700 m na płn.–zach. od dworu) położony w zakolu cieku (obecnie rowu melioracyjnego) wywyższony był na wysokość ok. 1,5 m, jego średnica wynosiła 15 – 20 m, a szerokość otaczającej go fosi nie przekraczała 6 m. Drugi kopiec w parku położony na północ od dworu miał kształt kolistego nasypu o średnicy ponad 30 m o wysokości ponad 3 m. Pierwotnie otaczała go dość szeroka fosa, która od południa i zachodu przeformowana została w staw. Obecnie pierwszy kopiec jest od zachodu całkowicie rozwieszony, drugi nasyp częściowo ocalał i w chwili obecnej porasta go starodrzew. Badania obu kopców w Kościerzynie udokumentowały istnienie kolejnych dworów we wsi, z których 3 pierwsze (siedziba na kopcu w łąkach i siedziby na kopcu w parku) miały wyraźny charakter obronny (linię rozwoju poszczególnych dworów przedstawiono w książce *„Wstęp do studiów nad świeckim budownictwem obronnym sieradzkiego w XIII–XVII/XVIII w.”*). Obecny dwór we wsi Kościerzyn jest szóstym obiektem mieszkalnym w założeniu rezydencjonalno – obronnym wybudowanym w latach 1914 - 1916. Oba kopce wymagają dalszych badań wykopaliskowych, które mogą przynieść weryfikację lub uściślenie przedstawionych wyżej danych.

SŁOMKÓW MOKRY – DWÓR NA KOPCU – (obiekt nie był dotychczas wzmiankowany w literaturze, notują go dwa XVIII – wieczne opisy wsi. Badań archeologicznych, terenowych nie prowadzono). Kopiec znajduje się około 500 m na południe do drogi wiodącej z Sieradza do Błaszek, na krawędzi doliny istniejącego cieku wodnego.

SMARDZEW – GRODZISKO STOŻKOWATE – (W literaturze pojawia się w książce J. Kamińskiej *„Grody...”* oraz obszernie opisane jest w *„Uwagach o ewolucji...”* L. Kajzera). Grodzisko stożkowe to pozostałość po pierwotnej rezydencji obronnej protoplastów Korabitów Łaskich. Określenie dokładnej chronologii kopca jest niemożliwe ze względu na brak dotychczasowych badań terenowych.

Opisane wyżej pozostałości po założeniach rezydencjonalno – obronnych podzielono na **udokumentowane z przeprowadzonymi badaniami terenowymi** (Charłupia Wielka i Kościerzyn) oraz **domniemane bez wykonanych prac w terenie** (Dąbrówka, Dziebédów, Inczew, Słomków Mokry, Smardzew, Wróblew). Wszystkie rejony lokalizacji „dworów i grodów...” wymagają przeprowadzenia szczegółowych, archeologicznych prac terenowych. Badania powyższe mogą przeprowadzić jedynie archeolodzy po uzyskaniu zezwolenia WKZ Del. W Sieradzu.

9.3.5 Stanowiska archeologiczne.

Ważnym podkreślenia tematem na omawianym obszarze jest problematyka osadnictwa z okresu pradziejowego, wczesnego średniowiecza, średniowiecza i nowożytności.

Na obszarze gminy Wróblew występuje 157 stanowisk archeologicznych, z których wiele

posiada istotne znaczenie dla rekonstrukcji procesów kulturowych. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych stanowisk z uwzględnieniem funkcji obiektu (osady, grodziska, cmentarzyska itp.), epok historycznych (epoka kamienia, epoka brązu i epoka żelaza) oraz kultur archeologicznych (np. k. łużycka, k. pomorska, k. przeworska, k. ceramiki sznurowej itp.). Stanowiska archeologiczne wytyczono na podstawie badań powierzchniowych w ramach programu archeologicznego Zdjęcie Polski (materiały uzyskane od WKZ w 2009 roku).

1. Bliźniew 1 (19 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, III – IV EB (toporek kamienny)
2. Bliźniew 2 (17 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, 1783 (3 grosze srebrne)
3. Bliźniew 3 (18 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, nowożytność
4. Bliźniew 4 (29 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
5. Buczek 1 (3 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
6. Charłupia Wielka 5 (29 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym
7. Charłupia Wielka 1 (56/22 na 70-44), gm. Wróblew
 - dwór obronny kultury polskiej, XV-XVII w. – arch. i pow.
 - ✓ 1966 – badania powierzchniowe, A. Kufel - Dzierzgowska
 - ✓ 1984 - badania weryfikacyjne, L.Kajzer z zespołem
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
8. Charłupia Wielka 2 (59 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury łużyckiej – pomorskiej, chronologia nieokreślona – arch.
9. Charłupia Wielka 3 (57 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - grodzisko kultury polskiej, średniowiecze – arch.

Zagrożenie: kopiec rozwieszony w 1965 r.; planowana budowa zbiornika Smardzew
10. Charłupia Wielka 4 (20/23 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury łużyckiej, IV-V EB/ halsztat – arch. i teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela

Zagrożenie: E – część stanowiska zniszczona przez nasadzenie lasu
11. Charłupia Wielka 5 (60 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, średniowiecze (złamany miecz) – arch.
12. Charłupia Wielka 6 (30/36 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa Pustki (Charłupia Wielka) 3)
 - cmentarzysko kultury łużyckiej, halsztat – arch. i teren.
 - osada kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
13. Charłupia Wielka 7 (31/32 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Pustki 2)
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, ep. Kamienia – arch. i teren.

- cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym – arch. i teren.
✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
- Zagrożenie: planowana budowa zbiornika Smardzew
- 14. Chałupia Wielka 8 (51/24 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Binek 2)
 - cmentarzysko kultury pomorskiej, laten – arch.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
- 15. Chałupia Wielka 9 (38/21 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Rakowice 4)
 - punkt osadniczy kultury pomorskiej, laten – arch.
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
- Zagrożenie: planowana budowa zbiornika Smardzew
- 16. Chałupia Wielka 10 (11 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
- 17. Chałupia Wielka 11 (21 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury przeworskiej (?), rzym (?) – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
- 18. Chałupia Wielka 12 (22 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze – teren.
- 19. Chałupia Wielka 13 (23 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, halsztat – teren.
 - osada kultury przeworskiej, laten/wcz. Rzym – teren.
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność – teren.
- 20. Dąbrówka Zgniła (16 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko (?) kultury łużyckiej, halsztat
- 21. Dąbrówka Zgniła 2 (18 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej – nowożytność
- 22. Dąbrówka Zgniła 3 (19 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym
- 23. Dziebędów 1 (1 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury pomorskiej, laten
 - ✓ 1974 – badania ratownicze, A.Kufel-Dzierzgowska
- 24. Dziebędów 2 (2 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB - halsztat
 - osada kultury prapolskiej, XI – XIV w,
 - osada kultury polskiej, XVI – XVIII w,
- 25. Dziebędów 3 (3 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury pomorskiej, laten
 - osada kultury prapolskiej, XI – XIII w, ,
 - osada kultury polskiej, XVI – XVIII w,
- 26. Dziebędów 4 (12 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury pomorskiej (?), laten (?)

- osada kultury polskiej, nowożytność.
- 27. Dziebędów 5 (13 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - 1. punkt osadniczy kultury nieokreślonej, pradzieje
- 28. Dziebędów 6 (15 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - 2. ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 29. Dziebędów 7 (16 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - 3. punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB- halsztat
 - 4. osada kultury polskiej, nowożytność
- 30. Dziebędów 8 (30 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - 5. osada kultury polskiej, XIV–XV w.
- 31. Dziebędów 9 (31 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - 6. ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 32. Gęsówka 1 (33 na 71 – 43), gm. Wróblew
 - 7. punkt osadniczy kultury polskiej, średniowiecze – teren.
 - 8. punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
- 33. Gęsówka 2 (34 na 71 – 43), gm. Wróblew
 - 9. punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB/halsztat – teren.
 - 10. ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze – teren.
 - 11. punkt osadniczy kultury polskiej, XVIII – XVIII w. – teren.
- 34. Gęsówka 3 (35 na 71 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
- 35. Inczew 1 (44 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej, rzym
 - osada kultury polskiej, nowożytność
- 36. Inczew 2 (45 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej, rzym
 - osada kultury polskiej, XIV-XV w.
 - osada kultury polskiej, nowożytność
- 37. Inczew 3 (46 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej, rzym
 - osada kultury polskiej, nowożytność
- 38. Inczew 4 (48 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
- 39. Inczew 5 (49 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB-halsztat
 - osada kultury prapolskiej, XI-XIII w.
 - osada kultury polskiej, XVI-XVIII w.
- 40. Inczew 6 (50 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 41. Inczew 7 (51 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność.

42. Inczew 8 (52 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - gródek kultury polskiej, średniowiecze
43. Inczew 9 (64 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka żelaza
44. Inczew 10 (16 na 68 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, neolit – teren.
 - osada kultury łużyckiej, EB/halsztat – teren.
 - osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – ceramika
45. Izabela 1 (49 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
46. Józefów 1 (22 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury janisławickiej, mezolit
47. Józefów 2 (23 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury ceramiki sznurowej, neolit
48. Józefów – Grobelna 3 (25 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB
49. Józefów 4 (26 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
50. Józefów Mały 1 (27 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
51. Józefów Mały 2 (28 na 71 – 44), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB-halsztat
 - cmentarzysko kultury przeworskiej, Rzym
52. Józefów Mały 1 (54/33 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Mały Józefów 1)
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, halsztat – arch.
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej, rzym – arch.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
53. Józefów Mały 2 (9/34 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Mały Józefów 2)
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela

Zagrożenie: planowana budowa zbiornika Smardzew
54. Józefów Mały 3 (10 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury łużyckiej, IV EB – halsztat D – teren.
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność – teren.

Zagrożenie: głęboka orka niszczy obiekty
55. Kobierzycko 1 (61 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej (?), III-IV EB (żarna nieckowate)

Zagrożenie: zwirownia
56. Kobierzycko 2 (59 na 69 – 43), gm. Wróblew

- ślad osadnictwa kultury łużyckiej (?), III-IV EB (wisiorek brązowy)
- 57. Kobierzyczo 3 (58 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - osada (?) kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
 - kopiec dziękczynny (?) kultury polskiej, XIX w.
 - ✓ 1986 – badania weryfikacyjne, L.Kajzer, negatywne
- 58. Kobierzyczo 4 (60 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej (?), EB-halsztat
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- 59. Kolonia Brudzew 1 (20 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
 - osada kultury prapolskiej, XI-XIII w
- 60. Kolonia Brudzew 2 (21 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 61. Kolonia Brudzew 3 (22 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
- 62. Kolonia Brudzew 4 (23 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB-halsztat
- 63. Kolonia Dziebędów 1 (5 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury pomorskiej, laten
- 64. Kolonia Dziebędów 2 (6 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej, późny laten
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej, rzym
 - osada kultury polskiej, nowożytność
- 65. Kolonia Dziebędów 3 (7 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury nieokreślonej, pradzieje
- 66. Kolonia Dziebędów 4 (8 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 67. Kolonia Dziebędów 5 (9 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, XI-XIII w.
- 68. Kolonia Kościerzyn 1 (36 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury łużyckiej, halsztat
- 69. Kolonia Kościerzyn 2 (37 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury łużyckiej, EB
 - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, laten
- 70. Kolonia Kościerzyn 3 (38 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, chronologia nieokreślona
- 71. Kolonia Kościerzyn 4 (39 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym
- 72. Kolonia Kościerzyn 5 (40 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, IV-V EB
- 73. Kolonia Kościerzyn 6 (41 na 69 – 44), gm. Wróblew

- osada kultury przeworskiej, rzym
- 74. Kolonia Kościerzyn 7 (56 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - gródek kultury polskiej, XIV-XV w.
- 75. Kolonia Kościerzyn 8 (57 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, chronologia nieokreślona
- 76. Kolonia Sędzice 1 (55 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB – halsztat
 - osada kultury polskiej, nowożytność
- 77. Kolonia Wąglczew 1 (24 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
 - punkt osadniczy kultury nieokreślonej, pradzieje
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- 78. Kolonia Wąglczew 2 (25 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 79. Kolonia Wąglczew 3 (26 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- 80. Kolonia Wąglczew 4 (27 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- 81. Kolonia Wąglczew 5 (28 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury przeworskiej (?), rzym(?)
 - osada kultury prapolskiej, XI-XIII w.
- 82. Kolonia Wąglczew 6 (39 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, halsztat
- 83. Kolonia Wąglczew 7 (40 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury nieokreślonej, pradzieje
- 84. Kolonia Wąglczew 8 (41 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, XIV-XV w.
- 85. Kościerzyn 1 (1 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury pomorskiej, laten
 - ✓ 1971 – badania ratownicze, A.Kufel-Dzierzgowska
- 86. Kościerzyn 2 (3 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit
- 87. Kościerzyn 3 (52 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, chronologia nieokreślona
- 88. Kościerzyn 4 (45 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, EB-halsztat
- 89. Kościerzyn 5 (46 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, rzym
- 90. Kościerzyn 6 (49 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury przeworskiej, rzym

91. Kościerzyn 7 (65 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - grodzisko stożkowate kultury polskiej, średniowiecze (ok. 1300)
 - ✓ 1983 – badania weryfikacyjne, L.Kajzer
92. Kościerzyn 8 (66 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - dwór na kopcu kultury polskiej, XIV-XX w.
 - ✓ 1983 – badania weryfikacyjne, L.Kajzer
93. Mantyki 1 (17 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko (?) kultury łużyckiej, halsztat (?)
94. Mantyki 2 (20 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - dwór kultury polskiej, XIX w.
95. Oraczew Mały 1 (11 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, średniowiecze
 - dwór (?) kultury polskiej, nowożytność
96. Oraczew Mały 2 (12 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
97. Oraczew Mały 3 (13 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, nowożytność
98. Oraczew Wielki 1 (14 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
99. Panowice 1 (56 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB-halsztat
100. Panowice 2 (57 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
101. Próchna (Żurawiec) 1 (1 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury ceramiki sznurowej, neolit
 - ✓ 1952 – badania ratownicze
102. Próchna (Żurawiec) 2 (10 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
103. Pustki 1 (Charłupia Wielka) (31 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury łużyckiej, halsztat
104. Rakowice 1 (50/22 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Rakowice 3)
 - punkt osadniczy kultury pomorskiej, laten – arch.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
105. Rakowice 2 (55/35 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Rakowice 6)
 - osada kultury łużyckiej, halsztat – arch.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
106. Rakowice 3 (58/25 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Rakowice 5)
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, halsztat – arch.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
107. Rowy 1 (27 na 71 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.

108. Rowy 2 (28 na 71 – 43), gm. Wróblew
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
109. Rowy 3 (29 na 71 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
110. Rowy 4 (30 na 71 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
111. Rowy 5 (31 na 71 – 43), gm. Wróblew
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność – teren.
112. Rowy 6 (32 na 71 – 43), gm. Wróblew
- osada kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
113. Sadokrzyce Duże 1 (7 na 70 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury polskiej, XIX w.
114. Sadokrzyce Duże 2 (8 na 70 – 43), gm. Wróblew
- osada kultury polskiej, średniowiecze
 - osada kultury polskiej, nowożytność.
115. Sadokrzyce Duże 3 (9 na 70 – 43), gm. Wróblew
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
116. Sadokrzyce Małe 1 (4 na 70 – 43), gm. Wróblew
- osada kultury polskiej, XIII-XIV w.
 - osada kultury polskiej, nowożytność.
117. Sędzice 1 (63 na 69 – 43), gm. Wróblew
- cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym
118. Sędzice 2 (62 na 69 – 43), gm. Wróblew
- dwór kultury polskiej, XIX w.
119. Słomków Mokry 1 (32 na 69 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury łużyckiej (?), EB-halsztat
120. Słomków Mokry 2 (33 na 69 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury nieokreślonej, pradzieje
 - osada kultury prapolskiej, XI-XIII w.
121. Słomków Mokry 3 (34 na 69 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB-halsztat
122. Słomków Mokry 4 (35 na 69 – 43), gm. Wróblew
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, XI-XIII w.
123. Słomków Mokry 5 (36 na 69 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury przeworskiej, rzym
 - osada kultury polskiej, XIV-XV w.
 - osada kultury polskiej, XVI-XVIII w.
124. Słomków Mokry 6 (37 na 69 – 43), gm. Wróblew
- punkt osadniczy kultury pomorskiej (?), laten

125. Słomków Mokry 7 (38 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, halsztat
126. Słomków Mokry 8 (42 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
 - osada kultury polskiej, nowożytność.
127. Słomków Mokry 9 (43 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, XIV-XV w.
 - dwór kultury polskiej, nowożytność.
128. Słomków Suchy 1 (53 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, średniowiecze
129. Smardzew 1 (26/14 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Smardzew 1)
 - osada kultury łużyckiej, halsztat – arch.
 - osada kultury przeworskiej, wcz. rzym – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela

Zagrożenie: okresowo czynna piaśnica
130. Smardzew 2 (13/26 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Smardzew 2)
 - punkt osadniczy kultury pomorskiej, laten – arch.
 - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, rzym – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
131. Smardzew 3 (25/13 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury łużyckiej, IV – V EB – arch. i teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
132. Smardzew 4 (12/18 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury pomorskiej – laten – arch. i teren.
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela

Zagrożenie: planowana budowa zbiornika Smardzew
133. Smardzew 5 (52/27 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, nowożytność – arch.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela
134. Smardzew 6 (64 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kurhanowe (4) kultury trzcinieckiej, II EB (popielnice) arch.
 - ✓ Przed 1910 – badania amatorskie, K. Walewski
135. Smardzew 7 (65 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury nieokreślonej, chronologia nieokreślona – arch.
 - osada kultury nieokreślonej, chronologia nieokreślona – arch.
 - ✓ ok. 1882, 1889, 1900 – badania amatorskie
136. Smardzew 8 (66 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury łużyckiej, halsztat – arch.
137. Smardzew 9 (67 na 70 – 44), gm. Wróblew

- cmentarzysko kultury przeworskiej, późny rzym – arch.
- ✓ 1940 – badania powierzchniowe?, K. Nolte
- 138. Smardzew 10 (68 na 70 – 44), gm. Wróblew
 - gródek stożkowaty? kultury polskiej?, wczesne średniowiecze? – arch.
- 139. Smardzew 11 (14/19 na 70 – 44), gm. Wróblew (dawna nazwa: Kolonia Rakowice 2)
 - cmentarzysko kultury pomorskiej, laten – arch.
 - cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym – arch. i teren.
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność – teren.
 - ✓ 1980 – badania powierzchniowe AZP, S. Ciepiela

Zagrożenie: planowana budowa zbiornika Smardzew
- 140. Tubądzin 1 (14 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - dwór kultury polskiej, nowożytność.
 - ✓ 1982 – badania sondażowe, M. Urbański
- 141. Tubądzin 2 (47 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury przeworskiej (?), rzym(?)
- 142. Tubądzin 3 (12 na 68 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje – teren.
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze – teren.
 - osada kultury polskiej, XVI – XVIII w. – teren.
- 143. Tubądzin 4 (13 na 68 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
- 144. Tubądzin 5 (14 na 68 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność – teren.
- 145. Tubądzin 6 (15 na 68 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność – teren.
- 146. Tubądzin – Rudnik 7 (17 na 68 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze – teren.
 - punkt osadniczy kultury polskiej, XVII – XVIII w. – teren.
- 147. Wąglczew 1 (2 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury przeworskiej, rzymB
- 148. Wąglczew 2 (3 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, nowożytność.
- 149. Wąglczew 3 (5 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - punkt osadniczy kultury łużyckiej, EB-halsztat
 - osada kultury polskiej, nowożytność.
- 150. Wąglczew 4 (6 na 70 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 151. Wąglczew 5 (15 na 70 – 43), gm. Wróblew

- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
- 152. Wróblew 1 (43 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury polskiej, XIII-XIV w.
- 153. Wróblew 2 (44 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - osada kultury pomorskiej, laten
- 154. Wróblew 3 (47 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
- 155. Wróblew 4 (48 na 69 – 44), gm. Wróblew
 - gród kultury prapolskiej, XI-XV w.
 - ✓ 1985 – badania weryfikacyjne, L.Kajzer, negatywne
- 156. Zawadki 1 (54 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - cmentarzysko kultury pomorskiej, laten
 - osada kultury polskiej, nowożytność
- 157. Zawadki 2 (65 na 69 – 43), gm. Wróblew
 - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, halsztat

Stanowiska archeologiczne są istotnym źródłem informacji o historycznej działalności ludzkiej, (o gospodarce, wytwarzaniu narzędzi i dóbr konsumpcyjnych oraz ich podziale w obrębie społeczeństwa), dlatego ochrona kulturowych warstw ziemi zawierających pozostałości lub ślady działalności ludzkiej powinna być jednym z elementów polityki gminy.

9.3.6. Dobra kultury współczesnej.

Dobra kultury współczesnej to, zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Gmina Wróblew nie posiada spisu dóbr kultury współczesnej.

Dla potrzeb Studium dokonano próby zdefiniowania potencjalnego gminnego spisu dóbr kultury współczesnej.

Przyjęto, jako wymóg dla włączenia obiektu lub zespołu obiektów do zbioru dóbr kultury współczesnej spełnianie przez niego następujących kryteriów:

- 1) nowatorstwo w zakresie rozwiązań architektonicznych, urbanistycznych i technicznych,
- 2) tworzenie wartości przestrzennej samodzielnie lub poprzez współistnienie z innymi obiektami lub tworzenie warunków dla dalszego wartościowego rozwoju miejsca lokalizacji,
- 3) budowanie „tradycji miejsca” – funkcjonowanie jako obiekt szczególny, rozpoznawalny, dostrzegany przez społeczeństwo,
- 4) wartość służąca budowaniu korzystnego wizerunku gminy – dbającej o zabytki i środowisko,
- 5) wartość artystyczna lub historyczna,
- 6) uznanie – wyróżnienia, nagrody.

Po przeprowadzeniu analizy stwierdzono, iż w obszarze gminy brak jest obiektów kwalifikujących się do wpisania do gminnego spisu dóbr kultury współczesnej.

9.3.7. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

W granicach gminy nie ma zlokalizowanych Pomników Zagłady, o których mowa w art. 2 Ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.).

9.3.8. Strefy ochrony.

W obecnie obowiązującym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew” opracowanym w 2006 r., które niniejszym opracowaniem jest zmieniane, wyodrębniono szereg stref ochrony wokół niektórych zespołów i układów urbanistycznych.

1. STREFA ŚCISŁEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ – obejmuje tereny szczególnie

wartościowe o dobrze zachowanej strukturze przestrzennej do bezwzględego zachowania.

Ścisła strefa ochrony konserwatorskiej występuje w gminie Wróblew na terenach historycznych założeń parkowo-dworskich, dwóch parków zabytkowych oraz historycznych założeń sakralnych i obejmuje we wsiach:

- Tubądzin-Inczew – dwa założenia: pałacowo-parkowe i dworsko-parkowe połączone zabytkową aleją,
- Kobierzyczo – założenie pałacowo-dworskie,
- Sędzice – założenie dworsko-parkowe,
- Kościerzyn – założenie dworsko-parkowe,
- Edmundów – założenie dworsko-parkowe,
- Chałupia Wielka – założenie dworsko-parkowe,
- Chałupia Wielka – cmentarz,
- Wróblew – cmentarz,
- Wąglczew – cmentarz,
- Chałupia Wielka – park zabytkowy,
- Dziebów – park zabytkowy,
- Mątyki(Rakowice) – pozostałości założenia parkowego,
- Wąglczew – park z klasztorem i kościołem,
- Chałupia Wielka teren zabytkowego kościoła,

2. PROPONOWANA STREFA OGRANICZONEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ – wyznaczona wokół zespołu budownictwa pofolwarcznego w Kobierzyczu, obejmująca obszar mający podlegać rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania przestrzennego istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz skali nowej zabudowy i jej charakteru.

3. STREFA OCHRONY EKSPOZYCJI – w strefach tych zakazuje się wznoszenia form, które wpłyną negatywnie na widok na zabytek lub z zabytku. W miejscach, gdzie występuje szeroka ekspozycja na zabytek lub z zabytku należy chronić wartości widokowe:

- ekspozycja na zespół w Chałupi Wielkiej,
- ekspozycja na zespół w Kobierzyczu,
- ekspozycja na zespół sakralny w Wąglczewie,
- ekspozycja na zespół w Sędzicach,
- ekspozycja na zespół w Tubądzinie.

4. STREFY OBSERWACJI I OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ – strefy wyznaczone na terenie

koncentracji zarejestrowanych stanowisk archeologicznych, na którym podczas prowadzenia robót ziemnych mogą ujawnić się nieznane do tej pory stanowiska. Są to rejony osadnictwa pradziejowego i historycznego, gdzie wszelkie inwestycje związane z naruszeniem nawierzchni ziemnych muszą być prowadzone pod stałym nadzorem archeologicznym, a w przypadku natrafienia na substancję zabytkową winny być przeprowadzone ratownicze badania wykopaliskowe.

Powyższe strefy zostały skorygowane na rysunku – “Uwarunkowania kulturowe” oraz na planszy “Kierunki rozwoju przestrzennego” i opisane, jako jedna z form ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych w drugiej części opracowania “Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Wróblew.”

9.4. WYMOGI OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Krajobrazem kulturowym jest historycznie ukształtowana przestrzeń w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze.

Położenie gminy w ciekawym lekko pofałdowanym krajobrazowo obszarze typowym dla polskiej wsi, niestety z małym udziałem terenów leśnych, powodują nierozzerwalne powiązanie obszarów przekształconych przez człowieka z walorami przyrodniczymi.

W obszarze gminy nie występują żadne formy ochrony krajobrazu kulturowego.

Bogactwo występujących form krajobrazu poddanych silnej presji realizacji zainwestowania (zabudowa mieszkaniowa i rekreacyjna) na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo - wskazują na konieczność zapobieżenia zagrożeniom mogących spowodować trwałe zniekształcenie lub zniszczenie krajobrazu.

Gmina, niestety nie opracowała Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

W Programie powinny być wskazane elementy przestrzeni mające wysokie walory kulturowe, komponujące się, oraz wypełniające otaczające tereny. Wyznacza on cele strategiczne w kierunkach działań do realizacji, wśród których powinno się wyróżnić:

- wprowadzenie na terenie gminy obszarowej formy ochrony przyrody w formie parku kulturowego „Dworów Ziemi Sieradzkiej”,
- promocję miejsc i obszarów zabytkowych,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego jako instrument pomocniczy w kształtowaniu krajobrazu przyrodniczo – kulturowego,
- ochronę naturalnie ukształtowanych form przestrzennych – panoramy, doliny rzeczne,
- walory przyrodnicze i kulturowe jako elementy atrakcyjności turystycznej obszaru,
- powszechną edukację w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz ochrony środowiska przyrodniczego;
- wspomaganie lokalnych przedsięwzięć z zakresu ochrony krajobrazu kulturowego i przyrodniczego z wykorzystaniem funduszy UE;
- rozwój szlaków turystycznych na terenie gminy w powiązaniu z całym regionem sieradzkim;

Diagnoza stanu przestrzeni wizualnej została dokonana na podstawie mapy topograficznej regionu, wizji w terenie oraz zebranych materiałów dla potrzeb „Studium...” dotyczących środowiska naturalnego na obszarze gminy.

Analiza wartości wizualnych uwzględnia:

- ✓ Elementy ładu przestrzennego, w tym:
 - elementy krajobrazotwórcze,
 - elementy kompozycji przestrzennej,
- ✓ Elementy dysharmonii przestrzennej.

Podsumowaniem diagnozy stanu istniejącego są zasady ochrony środowiska wizualnego zawierające ogólne priorytety kształtowania zabudowy i krajobrazu oraz kanony architektury regionalnej.

9.4.1. Elementy ładu przestrzennego.

a) elementy krajobrazotwórcze

Gmina Wróblew stanowi część funkcjonalno – przestrzennej struktury II rzędu tzw. jednostki białzkowsko – warciańskiej. Jednostkę tę charakteryzują korzystne warunki agroklimatyczne oraz w części południowej potencjalne warunki uprawiania turystyki i wypoczynku.

Obszar gminy Wróblew położony jest na pograniczu dwóch krajobrazowo pięknych rejonów – doliny Warty i środkowej Grabi, lecz w samej gminie, poza południową częścią, brak jest szczególnie atrakcyjnych walorów w oparciu o które rozwijać się może rekreacja. Szansą w tej dziedzinie jest realizacja wodnego **zbiornika retencyjnego „Smardzew”**, który poza regulacją stosunków wodnych może stać się atrakcją turystyczną gminy (rozwój takiej formy zainwestowania umożliwią średnie i słabe gleby (IV-VI klasy bonitacyjnej) po zachodniej i wschodniej stronie projektowanego zbiornika).

Południowo–zachodnia część gminy znajduje się w **strefie obszarów chronionego krajobrazu** (obszar o powierzchni 665 ha) tzw. „Braszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”. Obejmuje on kompleksy leśne o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych, których ochrona jest szczególnie ważna z uwagi na fakt, iż lesistość gminy wynosi jedynie ok. 8,8% całej jej powierzchni.

Niewielką powierzchnię lasów w gminie w pewnym stopniu równoważą tereny zielone towarzyszące historycznym założeniom parkowo – dworskim. Poszczególne charakterystykę **parków** przedstawiono w rozdziale „Środowisko przyrodnicze... – pkt. 12 - obszary i obiekty prawnie chronione”.

Elementem składowym „zielonego” obrazu gminy są **śródpolne i przydrożne kępy oraz szpalery drzew**, z których najwartościowsze pod względem przyrodniczym wyodrębniono na planszy będącej załącznikiem do niniejszego rozdziału. Ich ochrona powinna być jednym z priorytetów zarówno władz, jak i mieszkańców gminy Wróblew.

Omawiany obszar to **równina morenowa oraz wodnolodowcowa** z pagórkami piaszczystymi i piaszczysto – żwirowymi typu kemowego. Decydują one o monotoności krajobrazu tego obszaru. Urozmaicenie równinnych wysoczyzn stanowią głównie pojedyncze pagórki kemowe i wzgórza morenowe spiętrzone o wysokościach względnych od kilku do prawie 30 metrów. Największe lokalne wysokości względne mieszczą się w granicach 15 – 28 m. Duże przestrzenie otwarte (z uwagi na nieznaczne deniwelacje terenu i płynne granice pomiędzy poszczególnymi formami ukształtowania, niewielką lesistość oraz „punktowe” zainwestowanie) są niewątpliwym walorem krajobrazowym gminy.

Ważną rolę w kształtowaniu krajobrazu odgrywają cieki i wody powierzchniowe. Cała gmina położona jest w zlewni rzeki Warty. Wschodnia i południowa część obszaru odwadniana jest przez rzekę Myję wraz z systemem swoich dopływów bezpośrednio do Warty. Natomiast północno – zachodnia i zachodnia pośrednio przez rzekę Swędrę i Prosnę. Północna i północno-wschodnia część gminy odwadniana jest przez: Dopływ z Inczewa, Dopływ z Sędzic i Dopływ z Łosieńca oraz mniejsze cieki uchodzące pośrednio i bezpośrednio do Warty. Oprócz funkcji odwadniających i rzeźbotwórczych **doliny rzeczne** są przestrzennym urozmaicheniem rolniczych terenów gminy.

Na terenie gminy w przeważającej części (około 3/4 areałów rolnych) występują **dobrze gleby**, co jest elementem decydującym o nadrzędnej funkcji gminy jaką jest rolnictwo. Użytki zielone występują głównie w dolinach rzek i obniżeniach terenowych.

b) elementy kompozycji przestrzennej

Kompozycja przestrzenna w kształtowaniu zagospodarowania urbanistycznego jest elementem mającym zasadniczy wpływ na odbiór otaczającej nas przestrzeni. Dominanty przestrzenne, osie kompozycyjne czy ściany zabudowy ułatwiają identyfikację z konkretnymi miejscami oraz orientację w terenie.

Na planszy, będącej uzupełnieniem graficznym tego rozdziału, przedstawiono najważniejsze elementy kompozycji przestrzennej występujące w gminie Wróblew. Analizując je pod względem zainwestowania terenu, za najistotniejsze można uznać **kompozycyjne ściany zabudowy** podzielone na dwie grupy:

- ściany zabudowy występujące w ciągach zwartych – nie wymagające uzupełnień przestrzennych,
- ściany zabudowy występujące w ciągach rozproszonych – wymagające w przyszłości wtórnych uzupełnień nowymi budynkami.

Analizę przeprowadzono z uwzględnieniem skali terenów wiejskich.

Wysokościowe dominanty przestrzenne w gminie Wróblew mają w przeważającej części oddziaływanie negatywne, ponieważ przeważnie są to optycznie górujące nad przestrzenią kominy lokalnych ciepłowni. Miejscami, pozytywnie konkurują z nimi strzeliste dzwonnice kościołów czy wysokie, piękne pomniki przyrody. Istotnym elementem w ukształtowaniu kompozycyjnym gminy jest **naturalna dominanta przestrzenna** tzw. Góra Mantycka (172,2 m n.p.m.) mogąca w przyszłości stanowić miejsce usytuowania punktu widokowego, niestety udzielone koncesje na poszukiwanie złóż surowców naturalnych i prowadzone w tym rejonie wydobywania mogą przekreślić taką koncepcję.

Punktami widokowymi godnymi podkreślenia są ponadto:

- miejsce, w którym zlokalizowany jest wiatrak „koźlak” w Sandokrzycach, z pięknym widokiem na m. Sieradz,
- miejsce w rejonie stacji bazowej telefonii komórkowej w Inczewie z pięknym widokiem na założenia dworsko-parkowe w Inczewie i Tubądzinie oraz na te miejscowości,
- po wybudowaniu zalewu na rzece Myi ciekawym miejscem widokowym będzie tama, po której poprowadzona zostanie droga powiatowa.

Elementami ekspozycji czynnej są **ciągi pieszo – rowerowe** o znaczeniu regionalnym i lokalnym, przebiegające przez teren gminy:

- o Szlak Zabytkowych Dworków Ziemi Sieradzkiej
- o Szlak Władysława Reymonta
- o Sieradzka eSka

Należy dążyć do ekspozycji przestrzeni wzdłuż tras rowerowych oraz przeanalizować w fazie projektowej możliwość połączenia istniejących ciągów na terenie gminy.

9.4.2. Dysharmonijne elementy przestrzenne.

Najważniejszymi elementami mającymi dysharmonijny wpływ na kształtowanie przestrzeni w gminie Wróblew są:

- Zakład Ceramiki Budowlanej w Tubądzinie usytuowany w bliskim sąsiedztwie zabudowań wsi, oraz przy granicy działki Muzeum Wnętrz Dworskich.
- Sytuowanie ferm i ubojni drobiu wśród zabudowy mieszkaniowej,
- Rozproszona zabudowa wsi niestanowiąca jednorodnych, zwartych układów,
- Różnorodność, niejednorodność architektury zabudowań, bez nawiązania do sąsiedztwa i lokalnych tradycji budowlanych.

9.4.3. Zasady ochrony środowiska wizualnego.

a) Ogólne zasady kształtowania zabudowy i krajobrazu.

Tereny nieurbanizowane

- respektować prawną ochronę obszaru w strefie chronionego krajobrazu wraz ze wszystkimi zasadami tej ochrony,
- minimalizować negatywną antropopresję na krajobraz pozostałych obszarów,
- prowadzić w miarę możliwości sieci infrastrukturalne w już istniejących korytarzach infrastruktury i przez odpowiednie rozwiązania ograniczać ich krajobrazową agresywność,
- rekultywować zdewastowane obszary,
- chronić zadrzewienia śródpolne i przydrożne oraz sukcesywnie uzupełniać ubytki,
- prowadzić dolesienia w sposób uatrakcyjniający krajobraz,
- prowadzić politykę dolesień w sposób planowy,
- chronić grupy ciekawej, zróżnicowanej roślinności, ostoje zwierząt i inne, cenne walory krajobrazu,
- chronić doliny rzeczne, zwłaszcza przed różnymi formami zabudowy i dewastacją zieleni,
- chronić, przed zainwestowaniem kubaturowym, gleby o klasach I – III (w celu zachowania rolniczego charakteru gminy).

Tereny zainwestowania wiejskiego

- chronić historyczne układy urbanistyczne, a przede wszystkim ściśle respektować zalecenia konserwatorskie odnoszące się do ochrony obiektów i zespołów zabytkowych, osi kompozycyjnych oraz prowadzenia działalności inwestycyjnych i gospodarczych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej,
- rewaloryzować obiekty zabytkowe oraz stymulować bieżące prace remontowe i właściwe utrzymanie bieżącej zabudowy, szczególnie tej o walorach zabytkowych,
- ograniczać nowe budownictwo głównie do obszarów obecnego zainwestowania (uzupełniać rozproszone ściany zabudowy),
- nawiązywać do regionalnych wzorów architektury, m.in. poprzez zastosowanie tradycyjnej skali zabudowy, form, w tym dachów wielopołaciowych o kątach nachylenia połaci stosowanych w tradycyjnej zabudowie oraz tradycyjnych materiałów w wykończeniu elewacji i pokryciu dachu.
- eksponować przestrzenne elementy małej, tradycyjnej architektury (krzyże, kapliczki przydrożne itp.),
- wykluczyć możliwość wznoszenia na terenach wiejskich zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej wyższej niż dwie kondygnacje,
- chronić układy zielone, a w szczególności dawne parki dworskie,
- negatywnie wpływające na kształtowanie przestrzeni dominanty wysokościowe maskować zielenią wysoką,
- pozytywne dominanty przestrzenne eksponować w przestrzeni poprzez odpowiednie działania kompozycyjne (osie widokowe, neutralne tło przestrzenne itp.)

b) Architektura regionalna

Kanony

Architektura regionalna powinna służyć kształtowaniu atrakcyjnego środowiska regionalnego. Wymaga to określenia pewnych typów zespołów architektonicznych, które obowiązywałyby na terenach gminy, a mogłyby być również wzorem dla terenów sąsiednich o zbliżonej tradycji kulturowej. Proponuje się nazwać je „**kanonami architektury regionalnej**”. Szczególne

znaczenie miałyby one na obszarach, dla których nie opracowuje się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ramowe kanony zewnętrzne dla obiektów architektonicznych, sformułowane w oparciu o tradycyjną zabudowę regionalną, powinny stanowić uogólnienie typowych przykładów tradycyjnej wiejskiej zabudowy. Inspiracją powinny stać się np. domy mieszkalne objęte ochroną konserwatorską. Takie podejście do nowej zabudowy wiejskiej pozwoliłoby uniknąć rażących „błędów” estetycznych w krajobrazie polskich wsi.

Mała architektura

Elementami często występującymi w krajobrazie polskiej wsi są przydrożne kapliczki, krzyże i tablice pamiątkowe. Jest to nieodłączny element krajobrazu wiejskiego, dlatego dbałość o formę tego rodzaju „pomników” wiejskich jest obowiązkiem każdego planisty.

9.5. WYTYCZNE Z PLANÓW WYŻSZEGO RZĘDU

9.5.1. Wytyczne z Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim opracowanie z czerwca 2007 roku.

Na terenie powiatu sieradzkiego, w tym na części terenu gminy Wróblew wskazuje się ustanowienie parku kulturowego „Dworki Ziemi Sieradzkiej”, który powinien być wytyczony w oparciu o przebieg szlaku turystycznego „Dworki Ziemi Sieradzkiej”, na trasie: m. Warta – przez tereny gm. Warta – Tubądzin do Chałup Wielkiej (na terenie gm. Wróblew) – przez tereny gm. Sieradz i m. Sieradz – przez tereny gm. Brzeźno – przez tereny gm. Braszewic – przez tereny gm. Błaszki do m. Błaszki.

Celem utworzenia parku kulturowego jest objęcie bardziej skuteczną ochroną krajobrazu kulturowego a także wyróżniających się krajobrazowo terenów, na których znajdują się liczne zabytki, charakterystyczne dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

Park może stanowić kanwę dla rozwoju tzw. „turystyki Kulturowej”. Decyzja objęcia tą formą ochrony leży w gestii władz lokalnych. Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli pozyskać wsparcie finansowe na konkretne działania modernizacyjne lub odbudowę obiektów, pozwoli pozyskać nowe miejsca pracy, umożliwi rozwój turystyki i tworzenie nowej bazy turystycznej.

9.5.2. Wytyczne z Planu zagospodarowania Województwa Łódzkiego – projekt zmiany planu (na ukończeniu).

Plan województwa łódzkiego, w zakresie środowiska kulturowego zalicza północno-wschodnią część gminy Wróblew, gdzie zlokalizowane są założenia dworsko-parkowe, do obszarów o najwyższych wartościach kulturowych w „Podregionie Sieradzkim”. Ta sama część gminy, obejmująca miejscowość Wróblew i wsie na północ i wschód, położona jest w „paśmie kulturowym Warty”.

W oparciu o w/w Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami, na terenie gminy wskazuje się lokalizację parku kulturowego „Dworki Ziemi Sieradzkiej”, w bardziej uściślonej lokalizacji.

Ponadto, w celu zachowania i ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu kulturowego województwa, plan wyznacza na terenie gminy trzy strefy ochrony:

- strefę przywracania walorów dziedzictwa kulturowego i tożsamości regionu, obejmującą obszary wokół założeń Tubądzin – Inczew,
- strefę tworzenia właściwego sąsiedztwa oraz ochrony i zabezpieczenia elementów i ich ekspozycji, m.in. w dolinach rzek i otoczeniu reprezentatywnych obiektów zabytkowych.
- strefę utrzymania charakteru zagospodarowania i zachowania istniejącego krajobrazu kulturowego.

Park kulturowy, obejmujący na terenie gminy wszystkie założenia dworsko-parkowe objęte ochroną konserwatorską i wymagające objęcia taką ochroną i trzy strefy pokazano na

rysunkach: Uwarunkowania kulturowe i Kierunki rozwoju przestrzennego

X. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NAKREŚLONE W PLANACH MIEJSCOWYCH

Obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego dla gminy Wróblew są:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Inczewie, zatwierdzony Uchwałą Nr XXV/100/97 Rady Gminy Wróblew z dnia 22 października 1997 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Charłupi Wielkiej, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/131/2001 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 listopada 2001 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Inczewie, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/132/2001 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 listopada 2001 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Kobierzycu, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/133/2001 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 listopada 2001 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego we Wróblewie, zatwierdzony Uchwałą Nr IX/50/03 Rady Gminy Wróblew z dnia 14 sierpnia 2003 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego część obszaru sołectwa Tubądzin, zatwierdzony Uchwałą Nr IV/21/07 Rady Gminy Wróblew z dnia 21 lutego 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 28 marca 2007 r. Nr 81, poz. 684)

XI. KOMUNIKACJA

11.1. STAN ISTNIEJĄCY.

11.1.1. Układ drogowy.

Układ drogowy w gminie Wróblew tworzy sieć dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych, która służy do powiązań międzyregionalnych, regionalnych i lokalnych.

Układ drogowy tworzą:

a) drogi krajowe:

- droga krajowa Nr 12 relacji Sieradz – Kalisz – Poznań o znaczeniu międzyregionalnym, III klasy technicznej o szerokości jezdni asfaltowej 7,0–9,0 m, bez utwardzonych poboczy, długość drogi na terenie gminy – 11,20 km,
- droga krajowa Nr 14 relacji Łódź – Sieradz – Walichnowy o znaczeniu międzyregionalnym, III klasy technicznej o szerokości jezdni asfaltowej 7,0 m, bez utwardzonych poboczy, długość drogi na terenie gminy – 0,950 km.

b) drogi powiatowe:

- nr 1712E od drogi 1711E – Krzaki – Kliczków Wielki – Charłupia Wielka – Kłocko – do drogi nr 14,
- nr 1713E Dąbrowa Wielka – Drżazna – Noski – Baszków,
- nr 1714E Smardzew – Dzierlic,
- nr 1719E Baszków – Słomków Suchy – Wąglczew – Błaszki (ul. Pułaskiego),
- nr 1720E Wróblew – Sadokrzyce,
- nr 1721E Wąglczew – Charłupia Wielka,
- nr 1722E Dąbrówka – Rowy,

- nr 1723E Słomków Mokry – Bartochów,
- nr 1724E Orzeżyn – Dziebędów.
- c) drogi gminne (stanowią uzupełniającą sieć dróg konieczną do powiązań lokalnych i zapewniają bezpośrednią obsługę wsi):
- Kolonia Raczków – Tubądzin – Mrzeżyn,
- Inczew – Tubądzin (Rudnik),
- Olendry - Kobierzycko – Sędziwe,
- Kościerzyn – gr. Gminy,
- Słomków Mokry – Bliźniew,
- Wąglczew – Próchna – Wróblew,
- Józefów – Kol. Złotowizna,
- Kol. Tworkowizna – Gęsówka – Charłupia Las.

Łączna długość dróg gminnych w gminie Wróblew wynosi 24,256 km, w tym:

- 16,659 km - o nawierzchni ulepszonej – bitumicznej,
- 2,034 km - o nawierzchni nieulepszonej – tłuczniowej,
- 4,1130 km - o nawierzchni gruntowej wzmocnionej żwirem, żużlem,
- 1,450 km - o nawierzchni gruntowej – naturalnej.

W gminie są również drogi wewnętrzne (zakładowe) nie zaliczane do dróg publicznych o łącznej długości 9,60 km.

Drogi o nawierzchni bitumicznej stanowią 71% wszystkich dróg układu podstawowego, pozostałe 29% to drogi gruntowe i drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej (tłuczeń, bruk). Problemem są drogi gminne, które w 70% mają nawierzchnie gruntowe.

11.1.2. Układ kolejowy.

Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa PKP relacji Łódź – Sieradz – Wrocław ze stacją kolejową w Sędzicach, obsługująca przewozy pasażerski i towarowe.

11.1.3. Dane o istniejącym ruchu.

Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2007 r. na drogach krajowych biegnących przez gminę Wróblew wg pomiaru przez GDDKiA kształtuje się następująco:

a) droga krajowa nr 12 - odcinek Błaszki–Sieradz:

pojazdy samochodowe ogółem – 9686 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym:

- o 6758 pojazdów/dobę to samochody osobowe, co stanowi 70%,
- o 1013 pojazdów/dobę to lekkie samochody ciężarowe(dostawcze), co stanowi 10,5 %,
- o 1789 pojazdów/dobę to samochody ciężarowe, co stanowi 18,5 %,
- o 98 pojazdów/dobę to autobusy co stanowi 1%,

b) droga krajowa nr 14 - odcinek Sieradz–Złoczew :

pojazdy samochodowe ogółem – 10 222 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym:

- o 6828 pojazdów/dobę to samochody osobowe, co stanowi 67%,

- o 1145 pojazdów/dobę to lekkie samochody ciężarowe(dostawcze), co stanowi 11 %,
- o 2045 pojazdów/dobę to samochody ciężarowe, co stanowi 20 %,
- o 174 pojazdów/dobę to autobusy co stanowi 1,7 %.

Dla porównania przytoczono poprzednie dane z 1995 roku:

Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 1995 r. na drogach krajowych biegnących przez gminę Wróblew wg pomiaru generalnego wykonanego przez „Transprojekt” kształtuje się następująco:

- a) droga krajowa nr 12
 - odcinek Błaszki – Słomków Suchy 5 400 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym 64% samochody osobowe, 18% samochody ciężarowe, 1% autobusy,
 - odcinek Słomków Suchy – Sieradz 6 000 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym 73% samochody osobowe, 14% samochody ciężarowe, 2% autobusy,
- b) droga krajowa nr 14
 - 7 300 poj. sam./dobę w obu kierunkach, w tym 62% samochody osobowe, 23% samochody ciężarowe, 3% autobusy.

11.1.4. Komunikacja zbiorowa.

Obsługę pasażerską mieszkańców gminy Wróblew zapewnia komunikacja autobusowa i kolejowa ze stacją w Sędzicach,

Podstawowym środkiem przewozowym w zakresie komunikacji zbiorowej jest Państwowa Komunikacja Samochodowa - PKS z dworcem i bazą w Sieradzu. PKS obsługuje mieszkańców gminy na kierunkach Jasionna, Braszewice, Błaszki, Warta.

Komunikacja autobusowa prowadzona jest głównie drogami krajowymi i powiatowymi. Przez obszar gminy przebiegają również trasy autobusów innych przedsiębiorstw PKS –u np. Łódź, Kalisz. Ponadto gmina posiada swój autobus szkolny, który dowozi dzieci i młodzież do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum we Wróblewie.

Gminny autobus szkolny dowozi dzieci dwiema liniami

- Wróblew – Sędzice – Wróblew
- Wróblew – Tubądzin – Wróblew – Dziebédów – Bliźniew – Wróblew.

Mieszkańcy gminy korzystają również z obsługi kolejowej PKP, ze stacją kolejową w Sędzicach, która umożliwia łączność z ośrodkami miejskimi: Łódź, Sieradz, Kalisz, Wrocław. Przez gminę Wróblew w ciągu doby przejeżdżają 32 pociągi pasażerskie i 29 pociągów towarowych.

11.1.5. Ocena obsługi komunikacyjnej.

- Istniejący układ drogowy zapewnia podstawowe powiązania z ważnymi ośrodkami w gminie i w powiecie oraz powiązania lokalne,
- Wiele odcinków dróg układu podstawowego nie posiada parametrów odpowiadających kategorii (klasy), którą pełnią (np. brak utwardzonych poboczy, nienormatywne szerokości pasów drogowych, nawierzchnie gruntowe, brak widoczności na skrzyżowaniach itp.),
- Problem stanowią przede wszystkim drogi gminne, które są w złym stanie, w większości są to drogi gruntowe, tylko 30% ma nawierzchnię asfaltową,
- Ruch samochodowy powoduje dużą uciążliwość komunikacyjną, pogarsza warunki bezpieczeństwa ruchu (szczególnie na drogach krajowych, które prowadzą ruch ciężki i biegną przez obszary zabudowane),
- Istniejący układ drogowy jest kolizyjny z torami kolejowymi PKP (brak strzeżonych przejazdów kolejowych),

- Komunikacja zbiorowa zapewnia obsługę mieszkańcom gminy w podstawowym zakresie, jest dostosowana do bieżących potrzeb,

11.2. UWARUNKOWANIA I WNIOSKI

11.2.1. Wynikające z planów wyższego rzędu:

- modernizacja i przebudowa drogi krajowej nr 12 i drogi krajowej nr 14 do wyższych parametrów technicznych,
- modernizacja linii kolejowej Łódź – Sieradz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław do parametrów magistrali.
- rezerwa terenu pod projektowaną linię kolejową, dwa warianty, preferowany przebieg wzdłuż północnych granic gminy.

11.2.2. Wynikające ze stanu istniejącego:

- sukcesywna modernizacja istniejącej sieci drogowej w celu uzyskania odpowiednich parametrów technicznych dla poszczególnych kategorii (klas) dróg, które pełnią,
- bieżące utrzymywanie istniejących nawierzchni oraz budowa dróg asfaltowych,
- utrzymanie istniejącej dostępności komunikacyjnej, jej rozwój w miarę potrzeb oraz usprawnianie i podnoszenie standardu podróżowania,
- dostosowywanie nośności nawierzchni dróg nieprzygotowanych do zwiększonego ruchu samochodowego (głównie tych, które przenoszą ruch ciężki),
- wyznaczenie podstawowych ciągów rowerowych (ścieżki rowerowe) w gminie w celu bezpieczeństwa ruchu rowerowego, zwiększenia atrakcyjności komunikacyjnej gminy, jak również stworzenia preferencji dla ekologicznego sposobu podróżowania.

XII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA

12.1. ELEKTROENERGETYKA

Na terenie gminy Wróblew nie funkcjonuje Główny Punkt zasilania – stacja 110/15 kV. Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców za pośrednictwem magistralnych linii napowietrznych 15 kV wyprowadzonych z zewnętrznych stacji transformatorowo-rozdzielczych 110/15 kV i RPZ „Sieradz” i RPZ „Błaszki”. Bezpośrednie zasilanie odbiorców odbywa się poprzez sieć napowietrzno-kablową 15 kV zasilającą stacje transformatorowe 15/0,4 kV zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie odbiorców.

Indywidualni odbiorcy powiązani są ze stacjami transformatorowymi liniami napowietrznymi bądź kablowymi pracującymi na niskim napięciu (400/230 V).

Największym odbiorcą przemysłowym na opracowywanym terenie jest Zakład Ceramiki Budowlanej „Tubądzin”. Zasilanie zakładu odbywa się ze stacji transformatorowej zlokalizowanej na terenie zakładu i zasilanej siecią kablową z istniejących linii napowietrznych 15 kV.

Generalnie sieć jest zmodyfikowana i posiada rezerwy przepustowości. Linie napowietrzne 15 kV wykonane są z przewodów 25, 35, 50 i 70 mm². Nasycenie stacjami 15/0,4 kV jest dostateczne.

Oceniając stan elektroenergetyki w gminie, stwierdza się, że gmina dysponuje:

- dobrze rozwiniętym układem sieci 15 kV,
- możliwościami pewnego zasilania odbiorców napięciem 15 kV ze źródeł zewnętrznych,
- w przypadku występowania spadków napięć i niedoborów mocy należy się liczyć z koniecznością modernizacji sieci SN i nn (skręcanie zbyt długich obwodów niskiego

napięcia).

Celem działań w dziedzinie elektroenergetyki powinno być zapewnienie zgodnego z potrzebami bezawaryjnego zasilania w energię elektryczną.

Oprócz w/w na terenie gminy zlokalizowana jest linia napowietrzna 110 kV relacji: Sieradz – Błaszki. Linia jest administrowana, zarządzana i eksploatowana przez Zakład Energetyczny Łódź – Teren S.A.

12.2. CIEPŁO

Mieszkańcy gminy ogrzewani są głównie za pośrednictwem pieców indywidualnych i kotłowni lokalnych opalanych węglem, koksem, gazem płynnym lub olejem opałowym. Kompleksowa gospodarka ciepłem na terenie gminy nie jest prowadzona.

Znaczące źródło ciepła na terenie gminy są zlokalizowane na terenie zakładu „Ceramika Tubądzin”

Zakład zaopatrywany jest w ciepło z dwóch kotłowni gazowych:

- kotłownia na propan-butan o mocy 160kW zasilająca muzeum, biurowiec i stołówkę,
- kotłownia na gaz ziemny (GZ50) zasilająca pozostałe obiekty zakładu.

12.3. TELEKOMUNIKACJA

Na terenie gminy działa jeden operator telekomunikacyjny – T.P. S.A.

Abonenci telefoniczni w gminie obsługiwani są przez dwie centrale telefoniczne typu 5ESS zlokalizowane we Wróblewie i w Charłupi Wielkiej.

Obydwie centrale powiązane są światłowodami z centralą nadrzędną w Sieradzu. Centrale nie są powiązane ze sobą i pracują na odrębne rejonu zasilania.

Zakład „Ceramika Tubądzin” posiada własną centralę telefoniczną powiązaną z centralą we Wróblewie nowo wybudowaną linią światłowodową

Średnia gęstość telefoniczna w gminie kształtuje się powyżej 20 NN/100 Mk.

Dostęp do sieci bezprzewodowej jest realizowany poprzez dwie stacje bazowe telefonii komórkowej:

- istniejącą na terenie wsi Tubądzin (Polkomtel S.A. - Plus GSM)
- realizowaną na terenie wsi Inczew (Centertel)

oraz, w miarę potrzeb rozbudowa sieci bezprzewodowej.

12.4. GAZ

Obecnie na terenie gminy nie występuje sieć gazu przewodowego. Wyjątek stanowi wybudowany gazociąg średniego ciśnienia $\varnothing$ 225/180 relacji: Sieradz – Tubądzin. Trasa gazociągu przebiega wzdłuż terenów PKP po ich północnej stronie i wzdłuż drogi do Tubądzina.

12.5. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Stan wyposażenia gminy w wodociągi zbiorowe jest dobry. 29 wsi i ponad 94% mieszkańców, a także większość podmiotów gospodarczych i obiektów usługowych znajdujących się na terenie gminy ma możliwość korzystania z wody dostarczanej siecią wodociągów gminnych.

Sieć wodociągowa w przeważającej większości jest „młoda”, jej wiek nie przekracza 20 lat, stan techniczny jest dobry. Tylko niektóre odcinki sieci we Wróblewie są starsze. Długość sieci wodociągowej na koniec 2009 roku wynosiła 122,5 km.

Źródłem wody dla wodociągów są wody podziemne występujące w utworach czwartorzędowych i w utworach górnej kredy, ujmowane studniami głębinowymi w miejscowościach: Wróblew, Charłupia Wielka i Słomków Mokry. Ujmowana woda z uwagi na ponadnormatywną zawartość

związków żelaza i manganu jest uzdatniana. Do wsi Kościerzyn doprowadzana jest woda z gminy Sieradz, z ujęcia w Charłupi Małej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sieradzu.

Funkcjonujące na terenie gminy systemy wodociągowe zrealizowane zostały w układzie dwustopniowego podawania wody do sieci. Woda z ujęcia pompami 1° jest podawana na odźlaziacze, a następnie do zbiorników wyrównawczych. Stąd pompami 2° współpracującymi z hydroforami przesyłana jest do sieci. Tylko wodociąg w Charłupi Wielkiej zrealizowany jest w systemie trójstopniowym. W miejscowości Oraczew wybudowana jest strefowa pompownia wody, pośrednicząca w dostawie wody do wsi w zachodniej części gminy:

- Ujęcie wody i hydrofornia **W.1 we Wróblewie** czerpie wodę z utworów górnej kredy, zalegających na głębokości ok. 130 m. Czynne są dwie studnie głębinowe o poborze odpowiednio: 36 m³/h i 33,8 m³/h. Zasoby ujęcia ustalone są łącznie dla obu studni w ilości 66 m³/h; eksploatacja ujęcia prowadzona jest zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym wydanym na podstawie decyzji nr RS 6210 – 1/11/99 z dnia 17 grudnia 1999 r., wydanej do 31 grudnia 2010 r. przez Starostwo Powiatowe w Sieradzu. Eksploatacja ujęcia prowadzona jest z wydajnością ≤ 63 m³/h. Natomiast dobową produkcję wody liczona jako średnia z 2009 r. wyniosła 184 m³/dobę.

Sieć wodociągowa o długości 16,6 km doprowadza wodę do miejscowości: Wróblew, Ocina, Dąbrówka, Próchna. Wykonane jest 238 podłączeń do budynków.

Wodociąg wymaga rozbudowy zbiorników retencyjnych i pompowni 2° dla zwiększenia wydajności. Przy maksymalnych rozbiorach odczuwane są braki wody u odbiorców.

- Ujęcie wody i hydrofornia **W.2 w Charłupi Wielkiej** czerpie wodę z utworów czwartorzędowych, z zasobów ustalonych w wysokości 75 m³/h. Czynne są dwie studnie głębinowe pracujące naprzemiennie o poborze ≤ 60 m³/h. Ujęcie z nadmiarem pokrywa potrzeby odbiorców. Średnia wielkość produkcji wody w 2009 roku wynosiła 328 m³/d. Sieć wodociągowa o długości 65,2 km doprowadza wodę do wsi: Charłupia Wielka, Oraczew, Oraczew Mały, Rowy, Drzazna, Józefów, Tworkowizna, Tworkowizna Oraczewska, Rakowice, Smardzew, Wąglczew, Wąglczew – Kolonia, Orzeł Biały, Gaj, Gęsówka i Sadokrzyce oraz Łosieniec w gminie Sieradz. Wykonane jest 686 podłączeń do budynków. Eksploatacja ujęcia prowadzona jest zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym - Decyzja nr RS 6223-1/39/02/03 z dnia 3 marca 2003 r. – ważna do 31 grudnia 2014 r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Sieradzu.
- Ujęcie wody i hydrofornia **W. 3 w Słomkowie Mokrym** czerpie wodę z utworów czwartorzędowych, z zasobów ustalonych w ilości 74 m³/h. Zgodnie z decyzją wodnoprawną - decyzja nr RS 6223 – 1/6/04 z dnia 6 września 2004 r. – ważna do 31 grudnia 2014 r. wydana przez Starostę Sieradzkiego, pobór wody określony został w wysokości 40 m³/h i 872 m³/d, za pośrednictwem dwóch studni pracujących jednocześnie. Pokrywa to potrzeby odbiorców. Średnia wielkość produkcji wody w 2009 roku wynosiła 318 m³/d. Sieć wodociągowa o długości 32,7 km doprowadza wodę do wsi: Słomków Suchy, Słomków Mokry, Inczew, Sędzice, Bliźniew, Dziebédów, Tubądzin i Kobierzynko. Wykonane jest 445 podłączeń do budynków.
- Do wsi Kościerzyn doprowadzana jest woda z gminy Sieradz, z ujęcia w Charłupi Małej. Wodociąg ma długość 7,9 km, wykonane jest 71 podłączeń do budynków.

Wydajność ujęć wodociągów wiejskich w gminie Wróblew wg wydanych pozwoleń wodnoprawnych wynosi łącznie 163 m³/h i ok. 2230 m³/d i ok. 2 225 dam³/rok i nie jest wykorzystywana. Wielkość wydobycia wody w 2004 rok wynosiła 312 dam³, tj. ok. 855 m³/d średnio i stanowiło to ok. 38% zasobów udostępnionych do eksploatacji. Istniejące rezerwy źródłowe zapewniają warunki dla rozwoju urbanizacji w gminie.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest bardzo dużo studni indywidualnych dla potrzeb rolnictwa oraz zakładowych. Pobór wód z ujęć indywidualnych przekracza średnio 15 m³/h.

12.6. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW SANITARNYCH

Na terenie gminy tylko we Wróblewie rozpoczęta została budowa gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. W 2004 roku przekazana została do eksploatacji oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana w południowo-wschodniej części wsi oraz ok. 2,2 km sieci kanalizacyjnej, obsługującej tereny położone po południowej stronie drogi krajowej: osiedle mieszkaniowe, szkołę, ubojnię drobiu, stację benzynową i inne obiekty położone przy trasie kanałów.

Opracowany jest projekt budowlany na rozbudowę sieci kanalizacyjnej, w zakresie umożliwiającym pełne skanalizowanie wsi gminnej. W dalszej kolejności zasięg kanalizacji i oczyszczalni ścieków zostanie rozszerzony na tereny gminy.

Oczyszczalnia ścieków wykonana została jako mechaniczno-biologiczna i składa się z następujących urządzeń technologicznych:

- a) punktu zlewnego ścieków dowożonych z kratą ręczną,
- b) sita skratkowego firmy CONTEC
- c) reaktora biologicznego typu BIO-PAK KBA-110-1000, obejmującego:
 - piaskownik pionowy,
 - dwukomorowy selektor beztlenny,
 - komorę nitrifikacji/denitryfikacji,
 - osadnik wtórny
- d) stacji dozowania PIX-u,
- e) zbiornika zagęszczania osadu nadmiernego, wyposażonego w instalację tlenowej stabilizacji osadu,
- f) instalacji odwodnienia osadu z prasą komorową PEK-630/25 firmy Montech.

W ramach I etapu wykonany został jeden ciąg technologiczny o przepustowości $Q_{\text{śr}} = 200 \text{ m}^3/\text{d}$.

Przewidywana jest budowa drugiego ciągu technologicznego, dla uzyskania docelowej przepustowości $Q_{\text{śr}} = 400 \text{ m}^3/\text{d}$, co powinno zapewnić warunki dla przyjęcia i oczyszczania ścieków z terenów wsi położonych w projektowanym zasięgu oczyszczalni ścieków we Wróblewie.

Zrealizowany układ technologiczny zapewnia właściwe efekty oczyszczania ścieków. Uzyskiwany stopień redukcji zanieczyszczeń zgodny jest z aktualnym pozwoleniem wodnoprawnym, udzielonym Gminie Wróblew przez Starostę Sieradzkiego i wynosi:

- ✓ dla BZT₅ - 90%,
- ✓ dla ChZT – 75%
- ✓ dla zawiesiny ogólnej – 90%.

Oczyszczone ścieki odpływają kolektorem do rowu melioracyjnego i za jego pośrednictwem do ziemi, w ilościach: $Q_{\text{d śr}} = 190,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{d max}} = 190,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{h max}} = 22,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

Na pozostałym obszarze gminy odprowadzanie ścieków realizowane jest w systemach kanalizacji indywidualnej i lokalnej:

- a) w kanalizację zakładową wyposażony jest Zakład Ceramiki Budowlanej w Tubądzinie:
 - ścieki bytowo-gospodarcze z biurowca odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, skąd są wywożone na oczyszczalnię ścieków w Sieradzu,
 - ścieki deszczowe i technologiczne po oczyszczeniu w mechanicznej oczyszczalni są odprowadzane do cieku z Bartochowa. Na odprowadzanie ścieków do odbiornika

Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne

b) lokalne mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków istnieją:

- w szkole Podstawowej w Chałupie Wielkiej, oczyszczalnia typu BIOPAN. Oczyszczone ścieki w ilości ok. 2,5 m³/d odprowadzane są do ziemi,
- przy osiedlach mieszkaniowych w Kobierzycku i w Inczewie. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rowów melioracyjnych, i za ich pośrednictwem do ziemi,
- mieszkańcy zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej, a także użytkownicy zabudowy usługowej najczęściej odprowadzają ścieki do zbiorników typu „szambo”. Zgromadzone ścieki są okresowo wywożone przez firmy prowadzące usługi asenizacyjne do punktu zlewnego ścieków na oczyszczalni ścieków w Warcie lub we Wróblewie lub są usuwane we własnym zakresie na pola lub w inne przypadkowe miejsca, stwarzając zagrożenie dla wód powierzchniowych i gleby.

Konieczność budowy gminnej kanalizacji zbiorczej w gminie Wróblew jest niekwestionowana, a wyrazem tego jest opracowana w 1996 roku „Koncepcja programowa odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu gminy”. Uchwałą Rady Gminy z dn.24.VII.1997r.koncepcja programowa została przyjęta, a budowa oczyszczalni ścieków we Wróblewie jest I etapem jej realizacji.

12.7. ODPROWADZANIE WÓD OPADOWYCH

Przez obszar gminy przebiega dział wodny III rzędu między rzeką Wartą i rzeką Prosną, przy tym tylko zachodnie obrzeża odwadnia rzeka Proсна, za pośrednictwem rzeki Swędry i związanych z jej doliną cieków i rowów melioracyjnych. Pozostałą, przeważającą część obszaru odwadnia rzeka Warta, poprzez rzekę Myję i układ niewielkich cieków i rowów melioracyjnych w jej zlewni.

Wody opadowe odprowadzane są przez spływ powierzchniowy. Kanalizacja deszczowa występuje fragmentarycznie i ma charakter lokalny.

12.8. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

12.8.1. Wodociągi.

Działania perspektywiczne powinny utrzymać sprawność funkcjonowania i zapewnić rozwój istniejących systemów wodociągowych poprzez:

- racjonalne i oszczędne gospodarowanie zasobami wód,
- tworzenie warunków pełnej dostępności do dobrej jakości wody wszystkim mieszkańcom, poprzez doprowadzenie sieci wodociągowej do wsi Gęsiówka i terenów dotychczas nie zwodociągowanych w Tubądzinie, Sędzicach i Wróblewie,
- rozbudowę sieci wodociągowej na wyznaczonych terenach rozwojowych we Wróblewie, w Chałupie Wielkiej i Wąglczewie, w obszarze strefy aktywności gospodarczej w Kobierzycku oraz w obszarach rozwoju funkcji rekreacyjnej związanej z projektowanym zbiornikiem „Smardzew”,
- rozbudowę i modernizację stacji wodociągowej we Wróblewie, w zakresie obejmującym budowę zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej i pompowni 2°, dla zwiększenia wydajności wraz z pełną automatyzacją i sygnalizacją procesów technologicznych, sterowania pracą urządzeń źródłowych i przesyłowych,
- działaniami o charakterze ochronnym powinny być objęte tereny źródłowe komunalnych ujęć-wody, dla których wymagane jest opracowanie aneksów do dokumentacji hydrogeologicznych, z obliczeniem granic geologicznych terenów ochrony pośredniej każdego ujęcia i jeśli taka potrzeba zostanie stwierdzona, wyznaczenie tych stref w terenie

i ustalenie warunków ich zagospodarowania, zgodnie z przepisami w sprawie ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody,

12.8.2. Kanalizacja sanitarna.

Gospodarka ściekowa w gminie wymaga kompleksowego uporządkowania. Jej stan jest jeszcze mało zadowalający, lecz będzie ulegał systematycznej poprawie w związku z wybudowaniem i przekazaniem do eksploatacji gminnej oczyszczalni ścieków i rozwojem sieci kanalizacyjnej we Wróblewie. Dla uzyskania wyraźnej poprawy i zapewnienia prawidłowych warunków rozwoju urbanizacji należy:

- sukcesywnie rozbudowywać sieć kanalizacji sanitarnej na zurbanizowanych terenach w północnej części wsi gminy Wróblew, możliwych do wyposażenia w ramach zrealizowanego I etapu gminnej oczyszczalni ścieków, o przepustowości $Q=200 \text{ m}^3/\text{d}$,
- podejmować i prowadzić działania inwestycyjne na nowych terenach po wcześniejszym wyposażeniu tych terenów w sieć kanalizacyjną,
- wybudować drugi ciąg technologiczny gminnej oczyszczalni dla uzyskania docelowej przepustowości $Q=400 \text{ m}^3/\text{d}$ i umożliwienia realizacji sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wsi: Ocín, Kobierzycko, Sędzice, Kościerzyn, Gorzuchy i Dąbrówka. Zapewni to uporządkowanie gospodarki ściekowej u ponad 30% mieszkańców gminy.

12.8.3. Odprowadzanie wód deszczowych.

Działania prowadzone na obszarze gminy powinny zmierzać w kierunku zapewnienia prawidłowych warunków odbioru wód opadowych przez odbiorniki naturalne. Wymaga to utrzymania właściwego stanu technicznego rowów melioracyjnych i odwadniających oraz zapewnienia ich drożności przez odpowiednią konserwację. Należy rozbudowywać systemy melioracyjne w terenach o nieuregulowanych stosunkach wodnych, realizować zbiorniki retencyjne.

Konieczne jest prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości i ochrony wód powierzchniowych. Obok porządkowania gospodarki ścieków sanitarnych ważne jest utrzymywanie w czystości zlewni oraz instalowanie odpowiednich urządzeń oczyszczających ścieki deszczowe wszędzie, gdzie ich spływ stanowi potencjalne zagrożenie dla środowiska (tereny magazynowe, przemysłowe, bazy transportu, stacje paliw, drogi szybkiego ruchu, parkingi i inne).

XIII. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY

UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WRÓBLEW SYNTEZA	
OGRANICZENIA I ZAGROŻENIA ROZWOJU	SZANSE ROZWOJU, ATUTY GMINY
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
· Mało efektywna polityka stymulująca przekształcenia i rozwój rolnictwa, · Utrzymywanie się wysokiej stopy oprocentowania kredytów inwestycyjnych, · Niestabilne warunki dla napływu kapitału zewnętrznego, · Zwiększenie zadań własnych gminy przy niedoinwestowaniu sfery budżetowej, · Nieustabilizowana polityka przestrzennego zagospodarowania kraju i regionów.	· Prognozowany wzrost koniunktury gospodarczej kraju związany z przystąpieniem Polski do UE, · Sukcesywny spadek stopy inflacji i poprawa dostępności kredytów inwestycyjnych, · Stabilizowanie się pozytywnych efektów reformy samorządowej, · Sukcesywne przekształcenia własnościowe i restrukturyzacja gospodarki, w tym podjęcie działań reformujących rolnictwo, · Korzystne zmiany prawne dot. Finansów gmin, wzrost udziału gmin w podatkach, · Dostępność środków pomocowych z UE.
UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
· Istniejąca struktura produkcyjna gospodarstw rolnych opierająca się głównie na gosp. małych do 5 ha i ich niedoinwestowanie techniczne, · Niekorzystne zmiany demograficzne, bardzo niski przyrost naturalny, znikomy udział ludności z wykształceniem wyższym i średnim rolniczym, · Postępujące procesy stepowienia gleb przy bardzo niskim wskaźniku lesistości gminy, · Dekoncentracja zabudowy zwiększająca koszty budowy i eksploatacji systemów technicznego wyposażenia, · Niefektywna promocja walorów gminy, w tym związana z korzystnymi warunkami środowiska przyrodniczego i z posiadanymi zasobami gruntów komunalnych, · Przeciętny wizerunek ośrodka gminnego i jego wyposażenia w obiekty infrastruktury społecznej, · Postępująca dekapitalizacja komunalnych i prywatnych zasobów mieszkaniowych, · Zbyt mała ilość znaczących podmiotów aktywizacji gospodarczej w branży rolniczej i pozarolniczej.	· Potencjalne możliwości specjalizacji i intensyfikacji produkcji rolnej, podejmowania przetwórstwa rolno-spożywczego i produkcji zdrowej żywności, · Korzystne walory środowiska przyrodniczego, nieskażone powietrze i gleby, budowa zbiornika wodnego „Smardzew” sprzyjające aktywizacji gospodarczej, pozyskiwaniu inwestorów dla działalności gospodarczej i dla rozwoju agroturystyki i rekreacji, · Postępujący wzrost wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną, · Współpraca z gminami sąsiednimi w zakresie promocji walorów gminy i jej aktywizacji, ochrony gleb przed stepowaniem oraz wspólnych zadań publicznych, · Rozwijająca się samorządność jako czynnik sprzyjający efektywnemu zarządzaniu, w oparciu o sporządzoną strategię rozwoju gminy.

XIV. WYKAZ WNIOSKÓW DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek	Rozstrzygnięcie Burmistrza w sprawie rozpatrzenia wniosku	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	07. 08. 2009	Firma Wind Field Sp.z o.o. al. Krakowska 264 02 – 210 Warszawa tel. 669 166 662	Wniosek o lokalizację ferm wiatrowych. wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą: drogami dojazdowymi, placami manewrowymi, liniami średniego napięcia SN, stacjami elektroenergetycznymi SN/119kV, liniami napowietrznymi SN i 110 kV.	- dz. 427, - dz. 307, - dz. 311, Sędzice, - dz. 5, Słomków Suchy, - dz. 7/1 - dz. 57, - dz. 83, - dz. 128/1, - dz. 189/1, - dz. 272, Tubądzin, - dz. 2, Kobierzycko, - dz. 5, - dz. 19, - dz. 243, Dziebędów, - dz. 4/3, - dz. 4/1, - dz. 4/4, - dz. 2/7, - dz. 2/8, - dz. 179/2 - dz. 19/29, Inczew.	Wniosek uwzględniony.	Należy zweryfikować lokalizację elektrowni wiatrowych w stosunku do istniejącej i projektowanej zabudowy.
2.	31.08.2009	Gajewski Marcin Wrząca 1 98 – 235 Błaszki	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek z terenów zorganizowanych	- dz. 19/22; - dz. 21, Inczew.	Wniosek uwzględniony.	

			działań inwestycyjnych na tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej.			
3.	31.08.2009	Wiercińscy Katarzyna, Krzysztof Gruszczyce 72 98 – 235 Błaszki tel. 609548434	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek z terenów zorganizowanych działań inwestycyjnych na tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej.	- dz. 19/31 Inczew.	Wniosek uwzględniony	
4.	01.09.2009	Mizerski Józef Kuśnie 21 98 – 210 Sieradz tel. 511953300	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na teren pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.	- dz. 275 (Obecna 275/1; 275/2). Charłupia Wielka.	Wniosek uwzględniony	
5.	12.10.2009	Kurzawa Jacek ul. Bohaterów Września 67/16 98 – 200 Sieradz	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na teren pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.	- dz. 132/1, - dz. 132/2, - dz. 132/3, - dz. 132/4, - dz. 132/5, - dz. 132/6, - dz. 132/7, - dz. 132/8, - dz. 132/9, - dz. 132/10, (dawna 132), Dąbrówka.	Wniosek uwzględniony	
6.	04.11.2009	Kędzia Danuta ul. Lutomińska 129/85, 98-035 Łódź	Wniosek o podział i zmianę przeznaczenia działki na teren pod zabudowę mieszkaniową lub w zależności od postępującej budowy zbiornika wodnego „Smardzew” na mieszkaniowo – usługową (usługi o charakterze rekreacyjnym).	- dz. 52/2, Drążna.	Wniosek uwzględniony.	
7.	09.11.2009	Zaremba Janusz, Ilona Sadokrzyce 5 98-285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na teren pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 20/2, - dz. 22, Sadokrzyce.	Wniosek uwzględniony.	

8.	10.11.2009	Nowak Ewa, Krzysztof ul. Sitowie 24/29 81-495 Łódź tel. 601209348	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na teren pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 290/2, Drżazna.	Wniosek nie uwzględniony.	Brak dojazdu/dostępu do drogi publicznej dla obsługi działek budowlanych.
9.	12.11.2009	Młodak Tadeusz Charłupia Wielka 117 98-285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową oraz pod zabudowę gospodarczą.	- dz. 375 (mieszkaniowo – usługowa), - dz. 374 (gospodarcza), Charłupia Wielka.	Wniosek uwzględniony po wprowadzeniu zmian.	Wnioskowana zabudowa gospodarcza (kurnik) na działce nr 374 wykluczona – z powodu sąsiedztwa terenów rekreacyjnych.
10.	12.11.2009	Witkowski Zbigniew ul. Łokietka 1A/33, 98 – 200 Sieradz tel. 691 600 277,	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 162, Józefów.	Wniosek uwzględniony.	
11.	12.11.2009	Janiak Alicja, Inczew 6, 98-285 Wróblew tel. 8213244	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.	- dz. 10/5 Inczew.	Wniosek uwzględniony.	
12.	12.11.2009	Drytkiewicz Lilianna, Stanisław ul. Sieradzka 28 98-210 Sieradz	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową oraz pod zalesienie.	- dz. 312, - dz. 313, (budownictwo mieszkaniowo – usługowe), - dz. 163, - dz. 182, (zalesienie), Józefów.	Wniosek uwzględniony.	
13.	13.11.2009	Birski Waldemar Józefów 18 98-285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 86/2, Józefów.	Wniosek uwzględniony.	
14.	13.11.2009	Janeczek Jakub, ul. Rokitnicza 1A 98 – 100 Łask	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę	- dz. 273/2, Drżazna	Wniosek nie uwzględniony.	Brak dojazdu/dostępu do drogi

		tel. 606754770; Miązek Wojciech, Zakościele 62, Miązek Paulina. ul. ks. Brzóska 34/57	mieszkaniowo – usługową.			publicznej dla obsługi działek budowlanych.
15.	15.11.2009	Kokoszka Liliana Ocin 30A 98 – 285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.	- dz. 273/2, Ocin.	Wniosek nie uwzględniony.	Brak dojazdu z drogi krajowej Nr 12.
16.	16.11.2009	Królak Józef Sadokrzyce 33 98 – 285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.	- dz. 107/3, Sadokrzyce.	Wniosek uwzględniony	Działka przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w SUIKZP Gminy Wróblew z 2006 r..
17.	16.11.2009	Rybak Józef Drżazna 44 98-285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 4, - dz. 6, Drżazna.	Wniosek uwzględniony..	
18.	16.11.2009	Dopierała Marian, Anna Sadokrzyce 6 98 – 285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 70/3, - dz. 70/7, Sadokrzyce.	Wniosek uwzględniony..	
19.	20.11.2009	Tomczyk Błażej Michał, Katarzyna Drżazna 69 98-285 Wróblew, Tomczyk Jakub, Ewa Małgorzata ul. Jagiellońska 11/63 Sieradz, Tomczyk Marcin Jerzy, Barbara Drżazna 69 98-285 Wróblew	Wniosek o podział działki oraz przeznaczenie jej na tereny pod zabudowę mieszkaniową oraz zagrodową.	- dz. 56, Drżazna	Wniosek uwzględniony.	
20.	20.11.2009	Gmina Wróblew Wróblew 15, 98-285 Wróblew	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny górnicze.	- dz. 25/4, Kościerzyn.	Wniosek uwzględniony.	

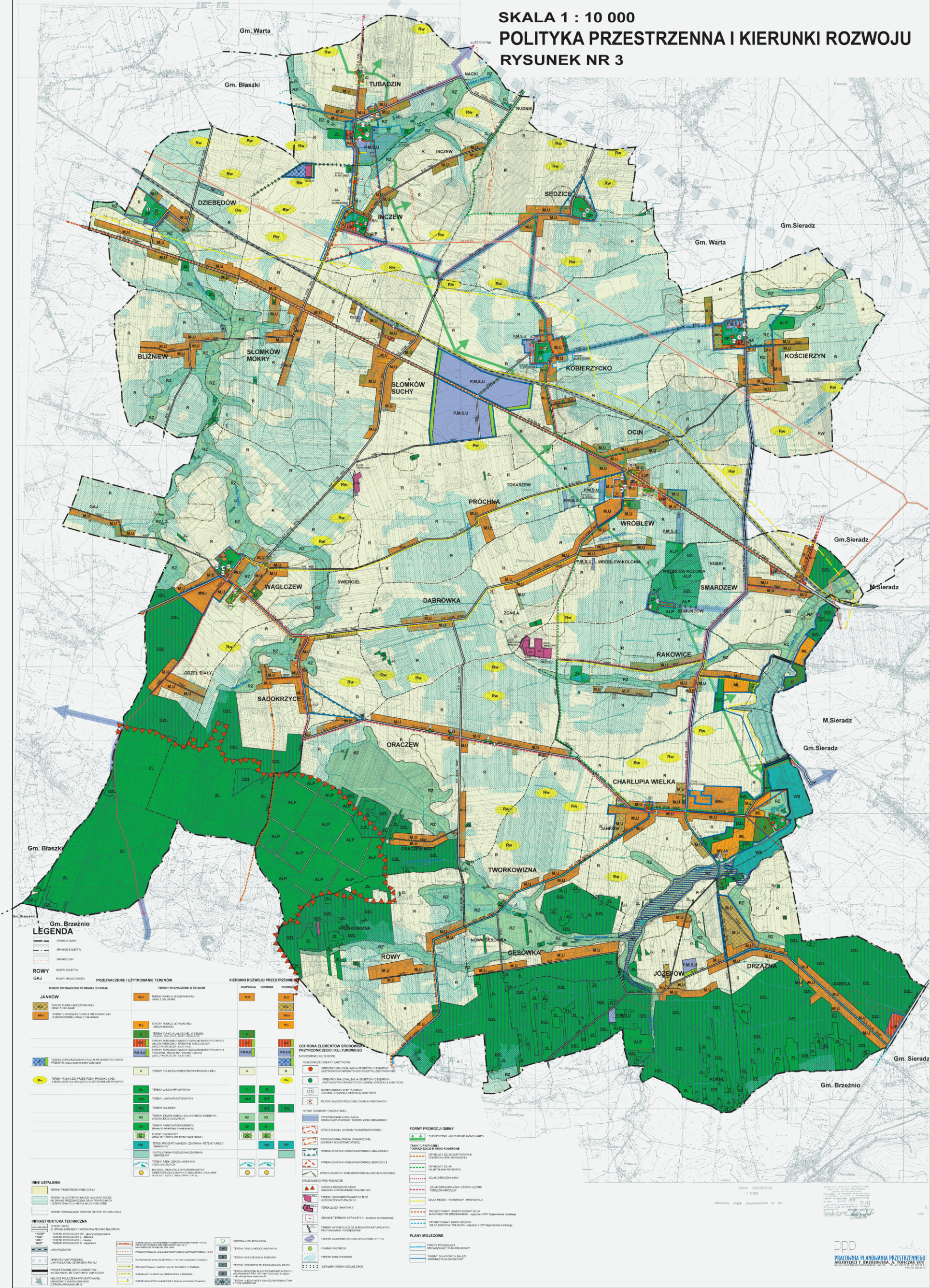
			(Wydobędzie kruszywa).			
21.	20.11.2009	Gierzyński Marian, Bożena Ul. Okrzei 2A Zduńska Wola	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny i obszary górnicze. (Wydobycie kruszywa).	- dz. 9, - dz. 10/1, - dz. 332/1, Próchna.	Wniosek uwzględniony.	
22.	20.11.2009	Skalpol Spółka z o.o. z siedzibą w Sieradzu Ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 132 98-200 Sieradz	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny i obszary górnicze. (Wydobycie kruszywa).	- dz. 6, - dz. 7, - dz. 94, - dz. 97, - dz. 1/2 Mantyki.	Wniosek uwzględniony..	
23.	23.11.2009	Dłużak Paweł Ostrów 7c Gmina Brzeźnio tel. 508-363-864	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 290/1 Drążna.	Wniosek nie uwzględniony.	Brak dojazdu/dostępu do drogi publicznej dla obsługi działek budowlanych.
24.	30.11.2009		Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na teren pod zabudowę mieszkaniowo – usługową. (Działka znajduje się na terenach zalewowych).	- dz. 39 Sadokrzyce.	Wniosek uwzględniony..	
25.	12.12.2009	Jewenki Dariusz Brudzew 28 98-235 Błaszki 697-986-085	Wniosek o zmianę przeznaczenia działek na tereny pod zabudowę przemysłową. (Działalność polegająca na wydobywaniu, uzdatnieniu i zapakowaniu wody na potrzeby gospodarstw domowych, na bazie istniejących studni głębiniowych).	- dz. 37, - dz. 38 Dziebędów.	Wniosek uwzględniony.	
26.	01.04.2010	Kołodziej Bogdan	Wniosek o zmianę przeznaczenia działki na tereny pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.	- dz. 112, Charlupia Wielka	Wniosek uwzględniony.	

SKALA 1 : 10 000

POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI ROZWOJU

RYSUNEK NR 3

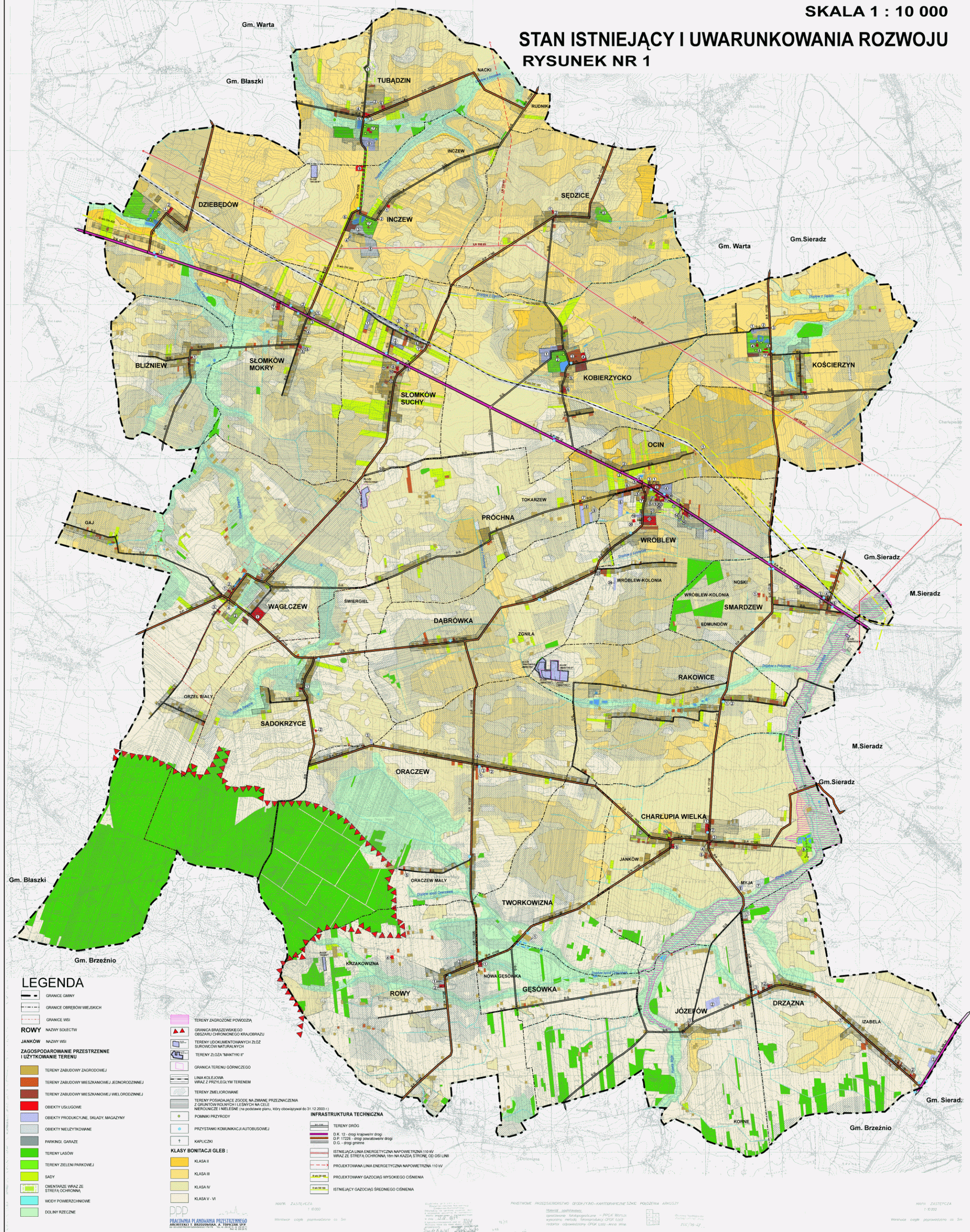

GMINA WRÓBLEW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SKALA 1 : 10 000

STAN ISTNIEJĄCY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU RYSUNEK NR 1

LEGENDA

- GRANICE GMINY
- GRANICE OBRĘBÓW WIEJSKICH
- GRANICE WSI
- RÓWY
- NAMÓW SOLECY
- JANKÓW
- NAMÓW WSI
- ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I UŻYTKOWANIE TERENU
- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- OBIEKTY USŁUGOWE
- OBIEKTY PRODUKCYJNE, SKŁADY, MAGAZYN
- OBIEKTY NIEUŻYTKOWANE
- PARKINGI, GARAZE
- TERENY LASÓW
- TERENY ZIELENI PARKOWEJ
- SADY
- CMENTARZE WRAZ ZE STREFĄ OCHRONNĄ
- WODY POWIERZCHNIOWE
- DOLINY RZECZNE

- TERENY ZAGROŻONE POWODZIĄ
- GRANICA BRZASZEWICKIEGO OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBLAZU WRAZ Z PRZYLEGŁYM TERENEM
- TERENY UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ SUROWCÓW NATURALNYCH
- TERENY ZŁOŻA "MANTYKI II"
- GRANICA TERENU GÓRNICZEGO
- LINIA KOLEJOWA WRAZ Z PRZYLEGŁYM TERENEM
- TERENY ZMIŁOROWANE
- TERENY POSIADAJĄCE ZGODNIE NA ZMIANIE PRZEZNACZENIA Z GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIERUCHOMOŚCI I NIELEŚNE (na podstawie planu, który obowiązował do 31.12.2003 r.)
- POMNIKI PRZYRODY
- PRZYSTANKI KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ
- KAPLICZKI
- KLASY BONITACJI GLEB:
- KLASA II
- KLASA III
- KLASA IV
- KLASA V - VI

- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- TERENY DRÓG
- D.K. 12 - drogi krajowe
- D.P. 17225 - drogi powiatowe
- D.G. - drogi gminne
- ISTNIEJĄCA LINIA ENERGETYCZNA NAPIĘCIEM 110 kV WRAZ ZE STREFĄ OCHRONNĄ 18m NA KAŻDĄ STRONĘ OD OSI LINII
- PROJEKTOWANA LINIA ENERGETYCZNA NAPIĘCIEM 110 kV
- PROJEKTOWANY GAZOCĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- ISTNIEJĄCY GAZOCĄG ŚREDNIEGO CIŚNIENIA

MAPA ZASTĘPCZA

1:10 000

Wartość cegieł pomiarowa: 0,5m

PLANOWE PRZEDSIĘWZĘSTWO GEOGRAFICZNO-KARTOGRAFICZNE POKAZUJĄCE

stan istniejący i uwarunkowania rozwoju

Wskazanie cegieł pomiarowa: 0,5m

MAPA ZASTĘPCZA

1:10 000

Wartość cegieł pomiarowa: 0,5m